

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH

NOVIČNIK

št. 4/julij 2021

Projekt Trajnostna mobilnost v vrtcih in OŠ se zaključuje. Veseli smo, da se je vseslovenskega projekta udeležilo več kot **100.000 otrok** in skoraj **6.000 učiteljev** in vzgojiteljev! V tokratnem, zadnjem novičniku si preberite, kako so načrtovali in izvajali aktivnosti v vrtcih v turbulentnem šolskem letu 2020/21, saj so morale vzgojiteljice poleg osnovnih izzivov projekta, kot je na primer prepričati starše, da hodijo z otroki v vrtec peš, žonglirati še med zaprtjem vrtcev, nepredvidenimi karantenami ter drugimi zadalžitvami. Uspelo jim je, kljub temu, da so imeli na voljo zelo malo časa.

Veliko veselja pri prebiranju utrinkov iz vrtcev po vsej Sloveniji!

Novičnik pripravili v Focusu, društvu za sonaraven razvoj, oblikovala Polona Šavc

Aktivnosti potekajo v okviru projekta Ministrstva za infrastrukturo – Trajnostna mobilnost v šolah in vrtcih, v konzorciju partnerjev (Focus, društvo za sonaraven razvoj, RRA Sinergija, IPoP, Cipra Slovenija in Filozofska fakulteta).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
KOHEZIJSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

RAZVOJNA AGENCIJA
SINERGIJA
DEVELOPMENT AGENCY

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

IPOP

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za geografijo

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU VERŽEJ

V letošnjem šolskem letu je naš vrtec sodeloval v projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah. Naš vrtec je majhen. Sodelovali sta dve skupini, in sicer otroci drugega starostnega obdobja. Preko celega šolskega leta smo v vzgojni proces vključevali teme o trajnostni mobilnosti. Vsebine so bile načrtovane, nekatere tudi spontane. V obeh skupinah so potekale različne, in hkrati podobne vsebine, primerne starosti otrok. V skupini mlajših otrok smo v jesenskem obdobju veliko časa namenili sprehodom. Med sprehodi smo skrbeli za varnost, varno hojo po pločniku, varno prečkanje ceste, hoja v parih in v urejeni koloni. Pozorni smo bili na prometne znake ob cesti ter jih skušali prepoznati, kasneje tudi poznati. Otroci so si najprej zapomnili znak stop, prehod za pešce, predvsem zebro na cesti, kjer lahko varno prečkamo cesto. V spomladanskem času smo veliko časa namenili vožnji s poganjalci, skiroji in kolesi. Poudarjali smo obvezno uporabo čelade, ki je potrebna za našo varnost. Skozi leto smo si ogledovali knjige, slikanice o prometu (Klein, U. Pazi, promet), igrali didaktične in rajalne igre na temo promet (semafor - zelena, rdeča), pesmice (Bitenc, J. Z avtobusom k teti), risali in barvali na temo promet.

Ko so nas obiskali policisti, so se starejši otroci odpravili na daljši sprehod s policistko. Med sprehodom jim je razložila pomen različnih prometnih znakov, ki so jih srečali ter jih je seznanila o varnem vključevanju v promet. Otroci so sedaj bolj pozorni na promet in pazljivi na cesti. Izdelali so kartografski prikaz okolice vrtca in označili kritične točke. Veliko pozornost so namenili tudi varnemu kolesarjenju, vožnji s skiroji in z rolerji.

V jesenskem času so nas obiskali gasilci. Iz velike kartonske škatle smo si izdelali velik gasilski avto, ki je bil iztočnica za kasnejši čas, dejavnost povezana z avtobusom. Preko zgodbe Rožnati avtobus (Radovanovič, V.) so otroci bolje spoznali pomen avtobusa. Izdelali so si svoj avtobus iz odpadnega lesa, ki jih bo odpeljal v domišljjski svet in tudi na prihajajoče počitnice.

V mesecu septembru, v Evropskem tednu mobilnosti, smo prvič izvedli igro Beli zajček. Lutka Beli zajček je otrokom pripovedovala zgodbo o svojih zajčkih. Na pripravljene sive zajčke smo zavzeto lepili bele kroge in spremljali prihode otrok v vrtec. Igro Beli zajček smo ponovili v mesecu maju.

Analiza obeh izvajanj je pokazala, da je v mesecu maju veliko več otrok prišlo na trajnostni način v vrtec. Iz tega sklepam, da so dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti skozi leto veliko pripomogle k ozaveščanju otrok. Otroci so spoznali, kako pomembno se je gibati v naravi, kako pozitivno vpliva hoja, kolesarjenje in vožnja s poganjalci na naše telo in našo okolje, ki nas obdaja.

Vrtec Veržej

Zapisa koordinatorka: Silva Smeh

DEJAVNOSTI VEZANE NA VSEBINO PROJEKTA »TRAJNOSTNA MOBILNOST«

VVE pri OŠ Kuzma smo majhna organizacijska enota. Delujemo s štirimi oddelki predšolske vzgoje in smo vrtec na podeželju. V lanskem šolskem letu smo bili aktivno vključeni v projekt Pasavček. Vsa predhodna šolska leta smo aktivno vključevali v vzgojno izobraževalno delo, vsebine vezane na prometno vzgojo in varovanje okolja. Za vključitev v projekt »Trajnostna mobilnost« smo se odločili tudi s pričakovanjem, da pridobimo določene smernice, tako vsebinske kot metodološke, da bomo omenjeno področje še popestrili in nadgrajevali.

Vključitev v projekt nas nagovarja k še večjemu izvajanju različnih aktivnosti vezanih na gibanje, bivanje na prostem in k ozaveščanju varovanja okolja. Mesec september in oktober sta nam zaradi ugodnih vremenskih pogojev nudila veliko gibanja na prostem. Tako so bili otroci večkrat deležni poligonov vezanih na različne spretnosti in z različnimi sredstvi (tricički, skiroji kolesa, poganjalci). Vrtec je že tretje leto vrtec vključen tudi v projekt »OPK« zato izvajamo še veliko več dejavnosti vezanih na področje gibanja.

V tednu mobilnosti smo posebno pozornost namenili spoznavanju prometnih pravil, prometnih znakov, varnosti na cesti in onesnaževanju okolja. Vsebine so bile vezane na vsa vzgojna področja predšolske vzgoje. Pridobljeno znanje in izkušnje je podkrepil obisk policistov, ki so določene primere prometnih situacij še demonstrirali. Otrokom pa je bil približan tudi sam poklic policista. Pogovarjali smo se o vsebinah, vezanih na mobilnost, onesnaževanju okolja in varnosti. Ob tem smo razmišljali kako bi poskrbeli za čistejšo okolje. Zaradi razgibane naseljenosti v občini, večino otrok pripeljejo starši v vrtec z avtomobilom, saj so vsi precej oddaljeni od naše ustanove. Otroke, ki so bližje smo spodbujali naj pridejo v vrtec peš ali s skirojem. Tisti, ki so oddaljeni pa naj se poslužujejo, da del poti do vrtca pridejo peš (od trgovine ali cvetličarne). Omenjena objekta smo izpostavili zaradi varnosti in možnosti parkiranja avtomobila. Otroci so starše spodbujali, saj so bili nekateri otroci nad tem zelo navdušeni. V tednu mobilnosti smo si izdelali tabelo v katero smo beležili način prihoda v vrtec. Otroci so svoj prihod oz. svojo pot v vrtec tudi likovno izrazili.

Ob sprehodih smo opazovali prometne poti, prometne znake in vključevanje udeležencev v prometu. Določena dneva v tednu, ko smo preštevali avtomobile, ki so se zapeljali v določenem času mimo našega igrišča. Število smo vnašali v pripravljeno tabelo. Sledila je ugotovitev, da je bilo število mimo vozečih avtomobilov večje ob petkih.

Sprehodi niso bili usmerjeni samo v opazovanje prometa ampak tudi na okolje, ki nas obdaja. Predvsem smo se osredotočili na odpadke, ki so nas vsakodnevno spremljali ob cesti, v jarku in ob nastavljenih koših. Zato smo naše sprehode tedensko usmerili tudi k čiščenju okolja. S sabo smo občasno vzeli rokavice in vreče ter pobrali smeti. V vrtcu smo smeti primerno ločevali. S časoma je postalo to otrokom rutina, saj so bili odpadki ob cesti za otroke vedno bolj moteči. Zato so postali na sprehodih naši stalni spremljevalci tudi pripomočki za pobiranje odpadkov. Glede na količino pobranih odpadkov smo skupaj prišli do spoznanja, da jih je bilo ob sprotne pobiranju vedno manj. Otroci so tudi predlagali, da bi nastavljene koše ob cesti opremili z dodatnimi napisi ali risbami. To smo si zadali, kot naslednjo nalogo. Žal tega še nismo uresničili, zaradi zaprtja vrtca ob razglasitvi epidemije. Bomo pa to izvedli v pomladnem času.

Ob obiskovanju gozda smo tudi tam opazili različne odpadke. Manjše odpadke, ki niso bili nevarni smo pobrali, o večjih kosovnih odpadkih pa smo obvestili občinsko upravo, ki je poskrbela za odstranitev. Otroci so v gozdu tudi zaznali, da nas obdaja prijetna tišina. Slišali smo šelestenje listov in zvoke ptic.

Otroci so ob naštetih dejavnostih pridobivali izkušnje, kako ljudje vplivajo in vplivamo na naravo in kako lahko z dejanji prispevamo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja.

Žal smo morali z načrtovanimi dejavnostmi prenehati, zaradi zaprtja vrtca. Ob ponovnem odprtju vrtca, se že veselimo izvajanja dejavnosti vezanih na projekt »Trajnostna mobilnost«.

VVE pri OŠ Kuzma

Zapisa koordinatorka projekta Angela Tivold

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OŠ DR. ANTONA TRSTENJAKA NEGOVA

V vrtcu pri OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova smo se v letošnjem šolskem letu prvič pridružili projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu in šoli, saj se zavedamo pomena ohranjanja čistega okolja in vpliva prometa na okolje. Pri naših otrocih želimo vzbuditi ekološko ozaveščenost ter jim približati trajnostni način življenja že v najzgodnejšem obdobju njihovega življenja.

Pomembno nam je, da že naše najmlajše otroke vzgajamo o prometni varnosti, da pa jih hkrati tudi seznanimo z različnimi načini mobilnosti ter jim ponudimo alternativo: različne okolju prijaznejše načine mobilnosti, kot so hoja, kolesarjenje, vožnja s skiroji, poganjalci ter uporaba javnega prevoza.

V našem vrtcu v projektu Trajnostna mobilnost sodelujemo tri skupine otrok (skupaj 48 otrok) v katerih so otroci stari od 3-6 let. V vsaki skupini smo se odločili, da bomo spremljali prihode otrok v vrtec teden dni, od 3.5 do 7.5.2021. Otroci so ob pogovorih v jutranjem krogu vsakodnevno zajčkom čistili kožuščke, a le tisti, ki so v vrtec prišli peš, parkirali vsaj 200m vstran od vrtca, se pripeljali s kolesom ali javnim prevozom – avtobusom. Poleg čiščenja kožuščkov je vsaka skupina izvedla tudi dodatne zanimive dejavnosti, primerne starosti otrok.

V najmlajši sodelujoči skupini (2-4 leta) smo si pripravili dan kolesarjenja, kjer so si otroci od doma pripeljali svoja kolesa, poganjalce in skiroje, ter se z njimi vozili na igrišču vrtca. Igralnico smo si oblikovali v cestišče, si izdelali avtomobile iz odpadnega materiala (gibanje avtomobila s pomočjo elastike in pihanja v slamico) ter se več dni igrali simbolno igro Promet. Poleg tega smo zgodbo o belem zajčku predstavili staršem preko dekoracije na hodniku. Otroci v tej starosti radi pojejo, zato smo prepevali pesmice o zajčkih, prometu ter se ob njih gibalno izražali. Obenem smo spoznavali različna vozila in njihovo oglašanje, kjer smo vključili vaje za artikulacijo glasov. Načrtujemo pa tudi izlet z avtobusom v okolici vrtca, seveda z malico in napitkom.

V skupini otrok starih 3-5 let smo prav tako izvedli dan kolesarjenja, oblikovali plakat na temo različne vrste prometa, prebirali knjige o prometu, se pogovarjali o varnosti in ekologiji, se odpravili na daljše sprehode, likovno, plesno in glasbeno ustvarjali ter pripravili dramatizacijo po zgodbi o belem zajčku. Zgodbo smo najprej prebrali, nato pripravili dramatizacijo na pobudo otrok. Ti so si lahko izbrali vloge, pesmice, plese, instrumente in si s pomočjo vzgojiteljic izdelali rekvizite. Dramatizacijo bomo posneli in dali v pogled ostalim skupinam, z njo bi se radi predstavili tudi širše in upamo, da nam bo uspelo.

V skupini najstarejših otrok (4-6 let) so si otroci sami narisali in izrezali lastnega zajčka, saj jih je zgodba o belem zajčku zelo motivirala. Želeli so namreč, da zajčkov kožuh ne bi bil umazan in da bodo vse živali v bližnjih gozdovih zadovoljne in zdrave. Tako so naši otroci s svojimi starši pridno vsaj en del poti do vrtca prepešačili, nekateri otroci pa so v vrtec, kljub precejšnji oddaljenosti, prišli tudi peš. Zaradi truda otrok in staršev so imeli naši zajčki ob koncu tedna ponovno bele kožuščke, na kar smo zelo ponosni. V vrtcu pa smo tudi veliko raziskovali in ustvarjali. Otroci so opisali in nato tudi narisali »Mojo pot v vrtec« ter »Narisali svoj avtobus ali vlak«. Izdelali smo plakat Promet v mojem kraju, odkrivali pešpoti v okolici vrtca – med raziskovanjem le-teh smo odkrili tudi »Klokečov« ribnik, ki ga do sedaj nismo poznali. Na igrišču vrtca pa smo sami naredili čutno pot, ki bo poskrbela za razgibavanje naših stopal in prstkov v vročih, poletnih dneh.

Menimo, da smo z izvedenimi aktivnostmi otrokom približale pomen trajnostne mobilnosti, vsekakor pa bomo nekatere aktivnosti v našem vrtcu izvajali še naprej.

NOVICE ZA NOVIČNIK

V vrtcu Beltinci – enota Lipovci smo izvedli več dejavnosti, ki so bile vezane na vsebino izvajanja trajnostne mobilnosti v vrtcu. Pred pričetkom izvajanja igrice Beli zajček smo z otroki obnovili zgodbico o zajčku, ki so jo že slišali v jesenski izvedbi. Otroci so v pogovoru lepo sodelovali in bili pripravljeni še enkrat zajčkom očistiti kožuščke. Ogledali smo si še animirano risanko Lepši svet - promet ter se o njej pogovarjali, (npr. zakaj je boljše, da se peljemo z vlakom ali avtobusom kot z avtom in to tudi slikovno ponazorili z avtomobilčki). O izvedbi tedna mobilnosti smo z otroki pripravili plakat za starše. Pobarvali smo zajčke s sivo tempera barvo in jim skozi cel teden pridno čistili kožuščke. Vsakodnevno smo v tabelo prihodov lepili sličice, na kakšen način so otroci prihajali v vrtec. Obiskal nas je tudi Beli zajček, se z nami pogovarjal o prometu in z nami zaplesal ob pesmicah Beli zajček in Vlak. Na igrišču vrtca so se otroci igrali s prometnimi znaki, spoznavali njihov pomen in ustvarjali svoj prometni režim. Naučili smo se pesmico Z avtobusom k teti in barvali pobarvanke - avtobus.

NOVICE ZNOTRAJ PROJEKTA: BELI ZAJČEK

Zgodba o belem polarnem zajčku Snežku, ki je zaradi onesnaženega ozračja izgubil dom in svoj beli kožušček, je otroke zelo pritegnila. Zaključek zgodbe: »Kako bi pomagali Snežku, da postane zopet beli zajček?«, je otroke spodbudil k razmišljanju, kako lahko vsi skupaj in vsak posebej pripomoremo k boljšemu počutju ter čistejšemu okolju za vse, ki živimo na našem planetu. Motivacija je bila intenzivna in je dosegla svoj cilj, saj je v Evropskem tednu mobilnosti veliko otrok iz starejše skupine v vrtec prihajalo na načine, ki so okolju prijazni. Projekt so pozitivno sprejeli in podprli tudi starši.

Živimo v kraju, ki je obdan s prečudovito naravo in želimo si, da jo ohranimo zeleno, brstečo in polno življenja.

Vrtec pri OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova
Zapisale vzgojiteljice: Katja Potočnik, Jasmina Paldauf in Mihaela Plemenič

Sodelovanje otrok, staršev in vzgojiteljev je bilo zelo dobro, saj smo kljub slabemu vremenu v večini prihajali peš, s kolesi, skiroji ali rolerji.

Vrtec Beltinci – enota Lipovci
Zapisala vzgojiteljica: Danijela Slavic

V skupini smo izdelali rjave zajčke, kamor so otroci dnevno beležili prihode v vrtec; z belimi krogi smo označevali prihode na okolju prijazen način, z rjavimi pa prihode z avtomobili. Strmeli smo k cilju, da do konca tedna zajčka v celoti obarvamo v belo.

Tekom tedna smo se z otroci igrali veliko iger, ki smo jih priredili projektu: Beli zajček, kot so: Zajček poišči svoj dom, Zajčki v prometu (glasbeno-didaktična igra), Zajci bežijo pred dimom..., se učili pesem Zajček, al se ne bojiš, slikali bele zajčke itn..

Vrtec pri OŠ Janeza Kuharja Razkrižje
Zapisala vzgojiteljica: Nina Maršič, starejša skupina

NOVICE ZNOTRAJ PROJEKTA: BELI ZAJČEK

V projektu Beli zajček sodelujemo že od začetka vrtčevskega leta 2019/2020; torej že leto in pol. Prvo leto je v projektu sodelovalo 44 otrok, v letošnjem vrtčevskem letu pa sodeluje 41 otrok, ter nekaj novincev, ki so se vključili tekom leta. Četudi nam je pandemija korona virusa vzela kar veliko skupnega časa v vrtcu, smo načrtovane aktivnosti znotraj projekta izpeljali že dvakrat; prvič v prejšnjem vrtčevskem letu in nato še enkrat v tem vrtčevskem letu, v mesecu septembru, ko smo obeleževali teden mobilnosti.

Tako prvič kot drugič je bil projekt odlično sprejet tako s strani otrok, kot tudi staršev, kar dokazuje dejstvo, da smo določene dni vsi otroci v vrtcu zabeležili okolju prijazne prihode v vrtec. In to si štejemo za velik dosežek. Določene dni so se našle izjeme, ki res niso mogli otroka pospremiti peš, s poganjalčkom ali kolesom... pa so to skušali popraviti popoldan ali pa so se naslednji dan skušali organizirati tako, da so otroku omogočili okolju prijazen prihod.

Izpostaviti moram občino Razkrižje, ki se je angažirala z izdelavo karte nevarnih točk ter občinske SPLETNE STRANI NA TEMO Trajnostna mobilnost, kjer smo lahko vsi sodelujoči objavljali svoje prispevke o dejavnostih znotraj projekta. Poudariti moram, da je k uspešni izvedbi projekta botrovala nova cestna infrastruktura, znotraj katere so bili v občini zgrajeni pločniki, ki omogočajo varno pot otrok in staršev v vrtec.

Opažam, da je odziv staršev in otrok v času izvajanja projekta velik, da pa z prenehanjem izvajanja dejavnosti zopet prehajajo na klasične prihode z avtomobili. Zato menim, da bi se dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti morale izvajati vsaj 2x letno ali več. Tako bi starše večkrat spodbudili k ohranjanju lastnega zdravja ter zdravja našega planeta.

Vrtec pri OŠ Janeza Kuharja Razkrižje
Zapisal koordinator: Andrej Slavič

IGRA BELI ZAJČEK

Igro Beli zajček, smo skupaj z oddelkom 2 izvajali v času od 19. 04. 2021 do 23. 04. 2021. V času izvajanja igre Beli zajček, so starši z otroki pridno prihajali peš, s kolesom ali s poganjalcem. V drugem delu projekta je sodelovalo 11 otrok starih 1 – 3 let (oddelek 1).

V ponedeljek 19. 04. 2021 smo začeli s projektom Beli zajček. Na novo so se priključili še trije otroci. Vsak dan smo izvedli kar nekaj dejavnosti. Na veliki podlagi, smo si narisali cesto, na kateri smo vozili različna prevozna sredstva.

Oponašali smo različna vozila na slikah in jih razvrščali na samolepilno folijo, kje se različno prevozno sredstvo vozi. Ogledali smo si risanko in kratek film o prometu.

Prebrali smo knjigo z naslovom: Kako sta Bibi in Gusti udomačila kolo (I. Mlakar), nato pobarvali podlago za nadaljnjo dejavnost. Naslednji dan smo odtiskovali prometna sredstva glede na vrsto (cestni, vodni, zračni promet). Razvrščali smo avtomobile po barvi (rdeča/morda) in se odpravili na sprehod.

V oddelku 2 je sodelovalo 12 otrok. Nadaljevali smo s spremljanjem prihodov otrok in pridno lepili bele krogce. Izdelali smo plakat prevoznih sredstev jih spoznavali, razvrščali, se igrali, peli in plesali.

Odpravili smo se tudi na sprehod, se vozili s poganjalci. Izdelovali avtomobilčke, risali sledi izpušnih plinov. Opazila sem, da so se starši in otroci zelo trudili in pridno zbirali krogce. Otroci so se zelo razveselili kresničke.

OŠ Odranci, vrtec Mavrica
Zapisali vzgojiteljci: Tamara Zver, Mojca Hozjan

NOVICA ZA NOVIČNIK

V oddelku 1-3 let smo se odločili, da bomo v tematskem sklopu Dogodivščine z vlakom spoznali vlak kot prevozno sredstvo. Ker se še noben otrok ni peljal z vlakom, smo vlak izdelali iz odpadnih škatel. Pomagali smo si z videoposnetkom, kjer so bili prikazani različni vlaki, saj so otroci tako dobili boljšo predstavbo o tem, kako izgleda vlak, kje se vozi, kako brni. Nekateri otroci vlaka v živo še niso videli. Otroci so aktivno sodelovali pri barvanju škatel in pri sestavljanju lokomotive in vagonov. Ko je bil vlak končan, so se samoiniciativno vključevali v igro z njim. Nekateri so bili raje v vlogi strojevodje, drugi v vlogi potnikov. Izdelani vlak smo vključevali v različna področja kurikula. Povezali smo ga z okoljsko vzgojo, škatle smo uporabili kot odpadni material, s pomočjo izdelanih vagonov smo izvajali dejavnosti iz področja gibanja, kjer so otroci škatle/vagone potiskali, vlekli, v vagone prenašali različne rekvizite, plezali v škatle. Izdelali smo tirnice, preko katerih so otroci prestopali, skakali, se plazili ... Na področju matematike smo s pomočjo vlaka spoznavali pojem več, manj, urili smo se v razvrščanju po barvi, spoznali smo prostorske pojme v in iz, preštevali vagone... Na jezikovnem področju smo spoznali nove pojme (lokomotiva, vagoni, tirnice), se naučili bibarijo o vlaku in izvajali vsakodnevne minutke za pravljico, kjer smo prebirali različne zgodbe in slikanice o vlakih. Grafomotoriko smo razvijali z risanjem različnih črt – tirnic, po katerih so otroci vozili vlake. Na področju umetnosti smo se naučili ples Plesni vlak, naučili smo se rajalno igro Mi se z vlakom peljemo in pesmico Čičiphu, izvajali smo glasbeno-didaktično igro Hitri in počasni vlak.

Vse dejavnosti so bile otrokom zanimive, radi so se vključevali v ponujene dejavnosti.

Vrtec Velika Polana

Zapisala: Martina Vučko, vzgojiteljica oddelka 1 – 3

NOVICA ZA NOVIČNIK – TRAJNOSTNA MOBILNOST

Vse strokovne delavke vrtca smo bile mnenja, da je projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST zelo primeren za naš vrtec. Zato smo se odločile, da bo sodeloval celoten vrtec.

V veliko zadovoljstvo so bili tudi pozitivni odzivi staršev. Otroci, vzgojiteljice in starši smo bili s projektom zelo zadovoljni, saj smo vsi izvedeli nekaj novega in zanimivega.

Pri izvedbi igre so sodelovale vse štiri skupine, vse strokovne delavke in 58 otrok starih od 1 do 6 let. V vseh skupinah smo igro izvajali v drugem tednu meseca maja. V prvih dveh skupinah prvega starostnega obdobja so vzgojiteljice prilagodile dejavnosti glede na njihovo starost. Bile smo mnenja, da je zelo pomembno ozaveščanje staršev o trajnostnem načinu potovanja v vrtec. Starši so zelo lepo sprejeli projekt, katerega smo predstavile že na prvem roditeljskem sestanku.

Vrtec pri OŠ Grad

Zapisala koordinatorka: Kladija Gomboc

Pred samo izvedbo projekta je bila zelo dobra motivacija za otroke zgodbica o Belem zajčku s katero smo vsaka na svoj način zelo motivirale otroke. Izrezali smo si sive zajčke, in jih prilepili na steno. Otroci so z velikim veseljem prilepili na zajčka bel krog in začeli spreminjati njegov kožušček v belega.

Izvedli smo zelo veliko dejavnosti na to temo. V vrtec smo povabili tudi policaje, kateri so otroke zelo motivirali in jim podali veliko spodbudnih informacij. Na koncu pa smo se vsi skupaj odpeljali na krajši izlet s turističnim vlakcem, katerega so se otroci zelo razveselili.

TRAJNOSTNA MOBILNOSTI IN IGRA BELI ZAJČEK

V enoti Kocljeva 2 Vrtca Manka Golarja Gornja Radgona je v projektu Trajnostna mobilnost sodelovalo 7 oddelkov in 113 otrok. 2 oddelka sta bila iz prvega starostnega obdobja, ostali iz drugega. V vseh oddelkih smo strokovne delavke na roditeljskem sestanku seznanile starše s projektom, otrokom pa igro približale z zgodbico Beli zajček. Vsak odderek se je lotil aktivnosti na svoj način in vsi smo bili zelo uspešni pri izvedbi. Otroci so glede na starost in sposobnosti bodisi zajčke le pobarvali in nanje lepili kroge bodisi vse dele tudi sami obrisali, izrezali, pobarvali in zalepili na pano. Tam so jih zajčki vsak dan nestrpno čakali, da so jim zalepili bel krog na telo in jih s tem čistili.

Ob igri Beli zajček smo izvajali tudi spremljajoče dejavnosti trajnostne mobilnosti, ki smo jih našle v priročniku za vzgojitelje in tudi dejavnosti, za katere so dali pobudo otroci ali pa smo si jih zamislile same, da bi z njimi dodatno motivirale otroke. Nekaj teh dejavnosti je bilo:

- opazovanje in razvrščanje različnih slik prevoznih sredstev in ob tem pogovor, kaj je boljši način prevoza,
- izdelava vlakov kot prijaznejših načinov prevoza iz odpadne embalaže,
- risanje naših poti do vrtca,
- risanje na temo Kako bi izgledala moja ulica,
- vožnja s poganjalci, skiroji in kolesi,
- ogled videoposnetkov na temo čistejši način prevoza, nevarnosti v prometu, risanke »Bojan« na to temo ter pogovor pred, med in po tem,
- pogovor o prometu in varnem vedenju v prometu,
- spoznavanje prometnih znakov,

- sprehod v bližnjo okolico (prečkanje prehoda za pešce),
  - pobarvanka avtobus in vlak,
  - pogovor o skupnih možnostih prevoza,
  - branje zgodbe Rožnati avtobus,
  - izdelava svojih avtobusov iz odpadne embalaže in vožnja le-teh po narejenih cestah,
  - prevažanje figuric v avtobusih iz ene na drugo postajo.
- Vesele smo, da smo se vključili v ta projekt, saj smo v tem enem letu med drugim naredili nekaj pozitivnega tako za naše okolje kot tudi za zdravje in gibalno sposobnost naših varovancev in njihovih staršev.

Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona, enota Kocljeva 2
Zapisala: koordinatorica projekta na ravni enote, Tonja Stanek, dipl. vzg.

PO SLEDEH PUHASTIH BELIH ZAJCEV

V projekt trajnostne mobilnosti smo se v Vrtcu Manka Golarja Gornja Radgona, v enoti Črešnjevci, v šol. l. 2020/21 vključili vsi trije oddelki (48 otrok). Postavili smo si izziv starosti primernih in zanimivih dejavnosti, ki bodo otrokom približale ekološki vidik masovne rabe motornih vozil. Z vidika motivacije, pripadnosti skupini in samostojne priprave zajca iz papirja za spremljavo izvajanja 14 dnevne dejavnosti otrok, smo za otroke prvega starostnega obdobja prilagodili lepljenje krogcev za vsak prihod brez avtomobila na skupnega velikega zajca.

Enota vrtca je v vasi, kjer ni možnosti rabe javnega prevoza (izjema je šolski avtobus, ki ga videvajo), zato smo jim le tega približali s fotografijami, posnetki, pripovedovanjem iz lastnih izkušenj eden drugemu, v kolikor so jih imeli ter z otroškimi pesmimi, kot je Z avtobusom naokrog, pri čemer smo tudi poskušali priklicati domišljijo v skupni »vožnji« s postavitvijo stolov v vrste. V oddelku najstarejših otrok smo iz odpadne embalaže izdelali avtobus ter z uporabo prometnih znakov spoznavali pravila v prometu skozi ustvarjalno igro. Poseben poudarek smo dali razpravi javnega prevoza v odnosu do množične rabe lastnih prevoznih sredstev. V enem oddelku so si otroci pripravili puhaste krogce z vato, ki so jih lepili na svoje zajce za vsak prihod. Pri najmlajših

otročih je bilo potrebno spremljati prihode, saj še sami niso vedeli povedati kako so prišli v vrtec. Izjemno spodbudno pri tem je, da so starejši otroci prevzeli odgovornost in z veseljem poročali še za mlajše, medtem ko so o svoji poti do vrtca razmišljali poglobljeno tako, da so predvideli možne nevarnosti in razmišljali o možnih izboljšavah.

Zgodbo smo brali večkrat in poskušali pridobiti čim več povratnih informacij, da bi ugotovili kaj jim je potrebno še posebej približati. Z vprašanjem: »Zakaj so bili zajci sivi?«, smo ugotovili, da je predvsem mlajšim otrokom potrebno približati onesnaževanje okolja z izpuhi motornih vozil, saj to ni neposredno vidno. Tako smo prišli na idejo igre z avtomobili, ki puščajo sledi in na njih pritrdili flumastre. Na plakatu so ostale sledi (črte) tam, kjer se je avtomobil peljal. Za primerjavo smo hodili po belem papirju in ugotavljali, da nismo pustili sledi.

Presenetilo nas je, da so bili prihodi peš, s kolesi ali skiroji vedno bolj pogosti. Otroci so doma pripovedovali, opazovali ter posnemali eden drugega, spodbujali starše in tako s tovrstnimi prihodi nekateri nadaljevali tudi po obdobju lepljenja krogcev za vsak trajnostno mobilen prihod.

Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona, enota Črešnjevci
Zapisale strokovne delavke vrtca

IGRA »BELI ZAJČEK« V VRTCU MANKA GOLARJA GORNJA RADGONA, ENOTA KOCLJEVA 4

V vrtcu Manka Golarja Gornja Radgona, enota Kocljeva 4, smo bili v projekt Trajnostna mobilnost in s tem k igri »Beli zajček« vključeni štirje oddelki drugega starostnega obdobja in en oddelke prvega starostnega obdobja.

V enem izmed oddelkov so vzgojiteljice tako nagovorile starše: »Dragi otroci, spoštovani starši. V skrbi za čistejšje okolje, naše boljše počutje in nasmeha na obrazih vas vabimo, da od danes in vse do naslednjega petka prihajate v vrtec peš, s skirojem, kolesom, rolerji in tako pomagata našemu Belku k čistejšemu kožu. Bodimo skrbni in imejmo se radi.

Pozor, pozor. Izgubil se je Belko. Iščemo ga vsepovsod. Prosimo za pomoč tudi vas. Pridite v vrtec peš, s kolesom, poganjalcem, skirojem in s tem pomagajte najti Belka. Skupaj nam bo gotovo uspelo.«

Vrtec Manka Golarja Gornja Radgona leži v prečudovitem okolju, ki vabi, da se ga naužijemo z vsemi čutili. V bližini vrtca so gozdovi, pogled pa se ustavi tudi ob prelepi strugi reke Mure. Vsakodnevno bivanje na prostem otroke bogati na različnih področjih, ki so zajeta v Kurikulu za vrtece. Izobraževalni programi na podlagi ciljev, vrednot, pristopov, omogočajo, da izkoristijo svoj celotni potencial, se osredotočajo na otrokov čustveni, socialni, fizični in osebni razvoj. Otrokov zgodnji odnos predstavlja temelje, na katerih posameznik gradi svojo osebnost, socialno kompetentnost. V času, ki ga otrok preživi v vrtcu, je pomembna vloga odraslega, da ustvari okolje, v katerem se otrok počuti varnega.

Prav v vseh skupinah so strokovne delavke otrokom najprej prebrale zgodbo o Belem zajčku. Posredovali smo jo tudi staršem preko e – asistenta. Zgodba nazorno prikazuje, kaj se zgodi, če je v našem okolju preveč izpušnih plinov. Otroci so si nato izdelali svoje zajčke. Prihode v vrtec pa so označevali z belimi krogci. Otrokom je bila igra všeč in na

ta način smo aktivno vključili starše, da so z otroki v vrtec prihajali na okolju prijazen način. Otroci so si seveda želeli, da bi njihov zajček nabral čim več belih krogcev, seveda so pri tem potrebovali aktivno sodelovanje staršev. Starši so pokazali zanimanje za delo v oddelkih in so na tak način prispevali kamenček k delčku mozaika k čistejšemu okolju. Pomembno pa je tudi to, da je bila na tak način omogočena tudi gibalna aktivnost otrok, ki je v tem času epidemije pri posameznikih precej upadla.

Vrtec Manka Golarja, enota Kocljeva 4
Število vključenih otrok: 80, starost otrok od 2 – 6 let
Zapisala: Petra Lehko, dipl. vzg.

NOVICE ZA NOVIČNIK

V vrtcu Turnišče smo projekt »Trajnostna mobilnost« izvajali v šolskem letu 2020/21, v sedmih oddelkih, v starostnem razponu od 1 do 6 let. Vključenih je bilo 124 otrok, strokovnih delavcev in staršev. Projekt smo izvajali tri tedne.

Naš vrtec je v občini Turnišče, vanj pa so vključeni otroci iz vasi Gomilica, Renkovci, Nedelica, Turnišče ter nekaj otrok iz sosednjih občin. Oddaljenost teh vasi in bivališč otrok je od 500 m do 4 km in še več.

Oddelek otrok od 2 do 3 let:

V našem oddelku smo projekt »Tajnostna mobilnost« začeli z zgodbico o belih zajčkih, ki smo predstavili z lutko.

Skupaj z otroki smo izdelali enega večjega sivega zajca, katerega smo zalepili na naš oddelčni pano. Ob jutranjem prihodu otrok v vrtec so le-ti povedali, kako so prišli v vrtec. Na podlagi povedanega so nalepili beli krog na zajca.

Čez celo šolsko leto (v času odprtja vrtca), so otroci razvijali prosto igro z različnimi vozili. Velikokrat smo zalepili pleskarski trak na tla, po katerem so imeli možnost vožnje vozil. Dejavnost smo razširjali z ogledom in pogovorom o vozilih, ki jih srečamo na cesti. Na opazovalnih sprehodih smo si ogledali prometne znake ter prepoznavali in poimenovali vozila na cesti.

V igralnici smo se igrali igro »Avtobus – kam potujemo«. Ko smo pripotovali do postaje (vasi), kjer je bil doma posamezen otrok, je le-ta tam izstopil.

Spoznali smo pesmico »Moj rdeči avto«, Mira Voglar, ki smo jo tudi gibalno prikazovali. Dejavnosti »Peš v vrtec« smo nadgrajevali in prepletali z ostalimi področji kurikula.

Otroci so v posameznih dejavnostih zelo radi sodelovali. Pohvala gre tudi staršem za dobro motivacijo njihovih otrok. Opaziti je, da se dejavnost »Peš v vrtec« nadaljuje. Otroci še naprej prihajajo v vrtec s poganjalci, kolesi in peš.

Zapisa vzgojiteljica Jasmina Žerdin

Oddelek otrok od 1 do 2 let:

V sklopu projekta smo v našem najmlajšem oddelku aktivnosti »Trajnostna mobilnost v vrtcih« izvajali tako, da smo tudi mi želeli slediti ciljem in jih čim bolj uspešno realizirati glede na starost otrok. Strokovne delavke smo otroke in starše spodbujale v izvedbo aktivnosti na različne načine.

Igra »Beli zajček« je bila staršem predstavljena v začetku šolskega leta na 1. oddelčnem roditeljskem sestanku. Razdelile smo jim tudi brošure, ankete, Zgodbo o belih zajčkih, ki so jo lahko prebirali otrokom in se z njimi o temi pogovarjali...

Starši so bili v času tednov mobilnosti dodatno spodbujani k aktivnosti in na različne načine obveščeni, da aktivnosti potekajo intenzivno v okviru določenih datumov. Obvestilo in spodbude so dobili po elektronski pošti na e-asistent in tudi ustno ob prihodu po otroka.

Ugotovljale smo, da med izvajanjem mobilnosti ne prihajamo do natančnih informacij, čeprav smo jih na začetku prve

mobilnosti dnevno spraševale o načinih izvedene aktivnosti. To pa zato, ker po otroke hodijo oziroma jih pripeljejo v vrtec tudi stari starši...

Zato smo se strokovne delavke odločile in staršem poslale obvestilo, da naj nam do konca tedna (do petka) zapišejo, kolikokrat in na kakšen način so z otrokom izvajali mobilnost.

Otroci so tako septembra kot marca in maja, našemu sivemu zajčku na panoju lepili bele nalepke, sodelovali so vsi otroci. Nekateri z večjim interesom, drugi z manjšim.

Posamezniki so že dojeli, da so prišli za zajčka v vrtec na drugačen način in se na naša vprašanja verbalno in neverbalno odzivali (z nasmehom, s prikimavanjem, z besedami).

Skupaj smo prepevali pesmico »Didl, didl dajčka«, vsakodnevno so si ga ogledovali, poskušali nalepke odlepiti in zalepiti, ga opazovali, poskakovali kot zajčki, imenovali njegove dele telesa...

Tekom celega šolskega leta strokovne delavke stremimo k temu, da imajo otroci čim več možnosti in spodbud za gibanje čez dan; če nam vreme ne preprečuje, se vsakodnevno odpravimo na igrišče, tudi na sprehod okoli vrtca, po vrtčevskem igrišču, v bližnjo okolico, veliko se vozijo s poganjalci v oddelku in na terasi, se gugajo, spuščajo po toboganu, sodelujejo v usmerjenih gibalnih aktivnostih, spodbujani so v čim prejšnjo samostojno hojo... Ker se zavedamo, da so gibalne aktivnosti v tej starosti in tudi naprej ključnega pomena za zdrav razvoj otrok, jih vsakodnevno vključujemo v dejavnosti.

Zapisala vzgojiteljica Milena Kocet

Oddelok otrok 5 – 6 let:

V oddelku 5 – 6 let smo projekt »Trajnostna mobilnost« pričeli z zgodbo o belih zajčkih. V naslednjem koraku, so si otroci sami izdelali sive zajčke. Šablone zajčkov so obrisali na siv šelešamer, jih izrezali ter jim narisali obraz. Sive zajčke smo pripeli na razstavni pano. Ob tem sva strokovni sodelavki otrokom podali natančen potek nalog v povezavi s projektom.

Kljub temu, da so bili otroci s potekom seznanjeni, na samem začetku ni bilo željenega učinka. Ko pa so opazili, kako se zajčki otrok, ki so v vrtec prihajali peš, spreminjajo iz sivih v bele, pa se je tekmovalnost med otroki, kateri zajček bo na koncu bolj bel, komaj dobro začela. Navdušenje in ponos otrok, ob lepljenju zasluženih belih krogcev, sta bila neprecenljiva. Tudi povratna informacija staršev, kako vestno so otroci vztrajali, da vsaj del poti prehodijo peš, s kolesom, skirojem, je bila dobrodošla.

V času projekta smo izvedli tudi dva pohoda ter vožnjo s skiroji.

Zapisala vzgojiteljica Petra Černela

Oddelok otrok od 3 do 5 let:

V našem oddelku smo skozi vso leto spodbujali otroke in starše, da hodijo v vrtec in iz njega domov na eko način. Zelo veliko vlogo pri motiviranju samem, je bil zajček. Da bi oprali sivega zajčka izpušnih plinov, smo mu pomagali tako, da smo vsak eko način prihoda ali odhoda iz vrtca zabeležili z belim nalepljenim krogom na zajčka. Zajec vsakega otroka je postajal vedno bolj bel. Otroci so se res iskreno veselili izrezovanja in lepljenja krogov.

Otrokom je bila tudi zelo zanimiva dejavnost, ko smo se pogovarjali o življenju nekoč. Pogledali smo fotografije cest nekoč. Opazili smo, da je bilo veliko več koles in pešcev na poti. Ljudje so se imeli priložnost več družiti in pogovarjati. S fotografijo življenja cest danes, pa je ravno nasprotno. Ljudje v avtomobilih brez druženja in še gibalna sposobnost človeka v tem primeru tudi upada. Ugotovili smo, da je bilo življenje nekoč z vidika trajnostne mobilnosti lepše in svetlejše, čeprav jo ponazarjajo črno-bele fotografije.

Izvedli smo tudi likovno dejavnost, kjer smo naredili primerjavo kako izgleda ulica z manj avtomobilov, kjer se otroci lahko tudi igrajo, žogajo itn. ter ulico, kjer so sledi velikega prometa, kjer ni živahnosti in življenja otrok, kjer ni drugega videti kot samo sledi avtomobilov. Skupaj smo prišli do ugotovitve, da je lepše v ulici, kjer je manj prometa.

Zelo dobro je bil sprejet tudi tematski sklop Kje sem doma? Otroci so tukaj pridobivali znanje o svojem kraju, spoznavali so pomembnejše stavbe in kulturne znamenitosti svojega

kraja in to na eko način. Z otroci smo se nekaj časa odpravljali na sprehod, kjer smo si ogledali šolo, zdravstveni dom, lekarno, šolo, pošto, tovarno Planika in še kaj. Otroci so tako prinašali v vrtec fotografije, kjer je bila značilnost njihovega kraja. Na ta kraj so otroci starše povabili peš oziroma na eko način. Otroci so bili ponosni na značilnost njihovega kraja, ko so s pomočjo fotografije poročali značilnosti ali znamenitosti svojega kraja pred svojimi prijatelji.

Izdelali smo si tudi rdeči avto, kjer smo na eko način izvedli igro. Vsak otrok je izstopil tam kjer je doma. Cilj je bil, da

otroci vedo od kod prihajajo in da se zavedajo lepote in pomembnosti svojega kraja. Otrokom pa vzbujamo željo po ustvarjalnosti in kreativnosti, da bodo manj posegali po igračah, prevoznih sredstvih iz plastike, ki tudi močno obremenjujejo okolje.

Za oddelek zapisala vzgojiteljica Simona Flisar Gumilar

**Osnovna šola Turnišče, VVE pri OŠ Turnišče
Zbrala in uredila vzgojiteljica Marija Prša, koordinatorica projekta**

TRAJNOSTNA MOBILNOST

S prometno vzgojo se otroci srečajo že od rojstva naprej ter se nadaljuje do konca življenja. Zaradi naraščajočega prometa so pešci, predvsem otroci, v prometu vedno bolj ogroženi. Pri tem mislim fizični vidik, obenem pa tudi vidik onesnaženosti okolja še posebej zraka. Zato je prav, da vrednote trajnostne mobilnosti predstavimo otrokom in njihovim staršem, saj se naše navade oblikujejo že v najzgodnejšem otroštvu.

S priključitvijo k projektu »Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah« smo želeli sistematično ozavestiti otroke in njihove starše o pomenu hoje, kolesarjenja in uporabe javnega prevoza v vsakdanjem življenju.

Projekt »Trajnostna mobilnost v vrtcih« je potekal v dveh skupinah otrok Vrtca Murska Sobota. Pri izvedbi je aktivno sodelovalo devet otrok prvega starostnega obdobja s starši in dve strokovni delavki in sedemnajst otrok drugega starostnega obdobja s starši in dve strokovni delavki.

V skupini prvega starostnega obdobja sta vzgojiteljici izvedbo dejavnosti projekta prilagodili sposobnosti otrok glede na starost. Poudarek sta dajali izvedbi igre »Beli zajček«, kjer sodelujeta otrok in starš.

V skupini drugega starostnega obdobja sta si vzgojiteljici zadali cilj, da postane trajnostna mobilnost njihov način življenja. Želeli sta, da večina staršev pripelje otroke v vrtec s kolesom, s skirojem ali hodijo peš. Da bi uresničili cilj sta izvajala različne dejavnosti z otroki, spodbujala starše in kmalu so se pričeli izkazovati prvi rezultati.

Vzgojiteljici v obeh skupinah so ugotovili, da so se potovalne navade staršev otrok, ki hodijo v vrtec, v veliki večini spremenile na bolje.

**Vrtec Murska Sobota
Zbrala in zapisala koordinatorica projekta Metka Kotar**

TRAJNOSTNA MOBILNOSTI IN IGRA »BELI ZAJČEK«

Skupini 1 – 2 let: Vse hitrejši tempo življenja in pomanjkanje časa se odraža na potovalnih navadah staršev otrok. Otroke v vrtec najpogosteje pripeljejo s avtomobilom in otroke prinesejo v igralnico, posledično pa se otroci manj gibljejo in manj spoznavajo svoje okolje. Za normalen razvoj, otrok potrebuje gibanje in nabiranje različnih izkušenj, da postane samostojen, prav tako se mora naučiti pravil v prometu.

Vsa ta dejstva so bila povod, da se priključiva projektu »Trajnostna mobilnost v vrtcu«. Cilj projekta je spremeniti potovalnenavadestarsevotrokvvrtcu, zmanjšanjemotornega prometa v okolici vrtca, zmanjšati obremenitev v okolju, spodbuditi gibanje otrok ter s tem krepiti njihovo zdravje.

Skupino oblikuje devet otrok, starih od ena do dveh let. Da bova začrtane cilje dosegle, sva morali dobro premisliti katero metodo dela bova uporabili za to starost otrok.

Želeli sva spodbujati predvsem izvedbo igre »Beli zajček«, saj spodbuja starše in njihove otroke, da prihajajo in odhajajo v vrtec na bolj trajnostni način.

Na roditeljskem sestanku sva staršem predstavili cilje projekta »Trajnostna mobilnost v vrtcu« in igro »Beli zajček«. Prva reakcija staršev je bila, da so otroci premajhni, da nimajo časa,... Zaradi strahov staršev smo izvedbo igre »Beli zajček« razdelili na več etap. Dogovorili smo se, da otroci v prvem tednu prihajajo in odhajajo od parkirišča vrtca do igralnice sami peš. Drugi teden smo nadgradili z opcijo, da otroke pripeljejo s kolesom ali z javnim prevozom.

Otroci v skupini imajo glede na svojo starost kratko pozornost, zato sva jim zgodbo belega zajčka predstavili s pomočjo lutkovne predstave. Otroci so pozorno sledili predstavi in po končani predstavi so se igrali z lutkami. lutka beli zajček je ostala v igralnici in še sedaj otroci pogosto posegajo po njej in se z njo igrajo.

V tednu, ko sva predstavili otrokom zgodbo Beli zajček smo si naredili velikega sivega zajca, ga pritrdili na steno in nanj so otroci lepili bele kroge, da je do konca tedna postal lep bel.

V drugem tednu so se dejavnosti priključili starši, ki so skupaj z otrokom lepili bele kroge vsak na svojega zajčka. Držali so se dogovora in poskušali uporabljati trajnejše načine prevoza. Po končani izvedbi igre Beli zajček so starši izrazili pozitivno mnenje. Bila je lepa suha jesen in večina staršev otrok je nadaljevala s trajnejšim načinom prihoda otrok v vrtec. Žal nas je epidemiološka situacija ustavila v nadaljevanju izvajanja projekta, vendar ko se bomo spet vrnili v igralnico, bomo igro ponovili.

Vrtec Murska Sobota
Zapisała: Metka Kotar

TRAJNOSTNA MOBILNOST

Skupina 3-6 let: Vrednote so cilji, ki jih cenimo, oziroma mišljenje o tem, kaj je dobro ali prav in za kaj si jih je vredno prizadevati. Lahko bi rekli, da je način življenja vrednota in prav je, da trajnostno mobilnost predstavimo otrokom in staršem kot prizadevanje, da skupaj lahko naredimo več za naše okolje.

Enota Romano leži na obrobju mesta Murska Sobota v naselju Pušča. Zaradi tempa življenja in potovalnih navad družin, otroci prihajajo v vrtec tudi po najkrajši poti z avtomobilom. Sam namen projekta je spodbujanje otrok in staršev k spreminjanju potovalnih navad in posledično zmanjševanju prometa v okolici vrtca ter spodbujanje gibalne aktivnosti otrok. Podlaga za izvedbo projekta pa je igra Beli zajček.

Starši so aktivno pristopili k sodelovanju - vsi otroci so s starši prihajali v vrtec peš, s kolesom, s skiroji, s poganjalci in tudi na ta način odhajali iz vrtca. Vsebina oz. sam osnovni namen je bil otrokom razumljiv in so ga tudi pozitivno reflektirali ob koncu sklopa. Dejavnosti so zajemale vsa področja - najbolj ponosni so bili, ko so prihajali z različnimi vozili v vrtec in na ta način pomagali našemu zajčku lutki, da ni bil več žalosten, ker so se vsak dan njegovi prijatelji spreminjali v belo barvo in postajali čisti - prav ponosni so bili na sebe, da so lahko nekaj sami naredili za naše okolje. Vsi otroci vozijo kolesa - z pomožnimi kolesi - ena deklica se je s kolesom prvič srečala, na koncu tedna je bila ponosna, da ji je uspelo usvojiti tehniko vožnje - s tega je bil viden posredni vpliv tudi na starše, da so bili bolj motivirani za uporabo vozil z vidika okolju prijaznih vozil ter tudi za utrjevanje gibalnih spretnosti in sposobnosti. Dejavnosti, ki smo jih vključili v samo izvedbo projekta so se nanašale na cilje, da otrok spozna, da s svojim ravnanjem vpliva na okolje in življenje v njem in da promet onesnažuje okolje - ozračje in živa bitja v njem.

Nekaj dejavnosti, ki smo jih vključili v projekt :

- vsakodnevni poligoni - vožnja s kolesi, poganjalci, skiroji – spodbujanje staršev k sodelovanju prinašanja vozil v vrtec,
- poslušanje pripovedovanja zgodbe "Beli zajček" s pomočjo animacije lutke belega zajčka,

- moja pot v vrtec - otrok pripoveduje, poimenuje videno po poti v vrtec, izdelava plakata s pomočjo fotografij naselja
- satelitski posnetki,
- izdelava okolju prijaznih vozil iz odpadnega materiala- vlak, avtobus ...,
- igra "Beli zajček" - vsakodnevno beleženje načina prihoda v vrtec s pomočjo belih krogcev,
- vodena vizualizacija s pomočjo belega zajčka, avtomobila in onesnaženih delcev v zraku (grafitni prah)
- demonstracija - na podlago zajčka posipamo prah in ga očistimo/zradiramo,
- ogled animiranega AV posnetka- LEPŠI SVET - Promet - ozaveščanje otrok o onesnaževanju okolja s prometom, vodeni pogovor - Kaj lahko naredim jaz
- ustvarjanje z odpadnim materialom s pomočjo fotografij naselja - izdelava makete naselja,
- izdelava diagrama "OKOLJU PRIJAZNA VOZILA"

Odziv staršev na izvedbo projekta je bil pozitiven. Večina staršev in otrok še naprej uporablja trajnostni način prihoda v vrtec v kolikor jim tempo življenja to dopušča.

Vrtec Murska Sobota
Zapisała: Branka Casar

PROJEKT »TRAJNOSTNA MOBILNOST« V VRTCU MURSKA SOBOTA

Zaradi vsakodnevne bitke s časom se večina staršev ne zna več ustaviti, se z otrokom peš odpraviti po opravkih ali uporabiti javni prevoz, se z otrokom sprehoditi kar tako in spoznavati okolja, v katerem živi, se odpeljati s kolesom na izlet.

Vzgojitelji se zavedamo, da je otroke potrebno vključevati v gibanje in jim omogočiti, da čim bolj spoznajo svojo okolje in v njem naberejo čim več izkušenj. Zaradi vožnje s avtomobilom je otrokom odvzeta pravica do svobodnega gibanja, povečuje se njihova odvisnost od staršev, kar jim otežuje učenje samostojnosti in težje se privajajo na vključevanje v promet. Zavedajoč se, da je vožnja s avtomobilom potrebno zamenjati z bolj trajnostnim načinom premikanja smo se vključili v projekt »Trajnostna mobilnost v vrtcih«.

Projekt »Trajnostna mobilnost v vrtcih« poteka v sodelovanju z Ministrstvom za infrastrukturo RS. S cilji projekta smo želeli spremeniti potovalne navade staršev otrok v vrtcu ter posledično zmanjšati motorni promet v okolici vrtca, prispevati k zmanjšanju okoljskih obremenitev in spodbuditi gibanje otrok ter s tem krepiti njihovo zdravje.

Projekt »Trajnostna mobilnost v vrtcih« poteka v vseh enotah Vrtca Murska Sobota. Pri izvedbi je aktivno sodelovalo 184 otrok starih od 1 – 6 let s starši in vse strokovne delavke. Otroci in njihovi starši so zelo dobro sprejeli naše zastavljene cilje projekta in jim sledili.

Potovalne navade staršev otrok, ki hodijo v vrtec so se v veliki večini spremenile na bolje. Veliko več otrok prihaja v vrtec s kolesom ali hodijo peš.

Aktivnosti projekta so v skupinah prvega starostnega obdobja vzgojitelji prilagodili glede na starostno zmožnost otrok. Otroci drugega starostnega obdobja pa so velikokrat spodbujali svoje starše k ustreznejšemu, trajnejšemu načinu premikanja.

S cilje, ki smo si jih zadali bomo nadaljevali. Želimo, da pri otroci trajnostni način premikanja postane njihov življenjski slog in način življenja.

Vrtec Murska Sobota

Zapisala koordinatorka projekta Metka Kotar, dipl. vzg.

NOVICA ZA NOVIČNIK

Za sodelovanje v projektu »Trajnostna mobilnost v vrtcu« želimo vplivati na podnebje in potovalne navade staršev in otrok ob prihodu v vrtec. Obe strokovni delavki sva načrtovali dejavnosti v sklopu projekta. Prizadevali sva si za dobro počutje otrok in ob tem spodbujali starše k trajnejšemu načinu prevoza in posledično k zmanjšanju obremenitev v okolju. Ker nas vremenoslovci vsakodnevno opozarjajo o škodljivih trdih delcih v zraku pri nas, smo se odločili za izvajanje projekta in s to temo seznaniti naše najmlajše.

Skupino oblikuje štirinajst otrok, starih od ena do dve leti. S projektom »Trajnostna mobilnost v vrtcu« in njegovimi dejavnostmi sem se spoznala že v pričetku šolskega leta. Ker sem poznala potek projekta sem o njem spregovorila že na prvem roditeljskem sestanku. Starše sva obvestile o vključenosti v projekt, in starši so bili pripravljeni sodelovati. Potek in cilji projekta so jim bili zanimivi, zato ni bilo nobenih vprašanj oz. nesoglasij. Cilj projekta je bil spremeniti potovalne navade staršev, zmanjšati motorni promet, zmanjšati obremenitve v okolju, spodbuditi njihove gibalne navade in okrepiti zdravje vseh. Pred začetkom igre Beli zajček sva razdelili staršem ankete, ki so nam ju po dogovoru vrnil. Preko portala e-asistenta sva starše obvestili datum pričetka izvedbe igre »Beli zajček«. Igro »Beli zajček« smo izvajali dva tedna, saj so otroci majhni in je pomembno nekaj več časa, da jim ostane v spominu. Na samo izvedbo igre smo se že pripravljali prej in skozi dejavnosti so otroci spoznavali prevozna sredstva in njihov vpliv na okolje. V igralnico sem prinesli nekaj novih knjig (Puhačka in Mavrični balon-Vesna Radovanovič in O dečku, ki je posvojil motor-Mojiceja Podgoršek), katere smo listali, brali, otroci so poslušali in skupaj ob ilustracijah obnavljali slišano.

Projekt »Trajnostna mobilnost v vrtcu« mi je ponujal veliko izhodišč za dodatne dejavnosti, ki so opredeljene v Kurikulumu za vrtce. Veliko ciljev projekta sem tako povezovala s področjem dejavnosti matematika, kjer so otroci spoznali prvi diagram. Najprej smo si izdelali plakat, ki je predstavljal zrak, kopno in morje. Nanj so otroci polagali figure ustreznih prevoznih sredstev in ob tem je stekel pogovor. Moj cilj je namreč bil, da otroci spoznajo in poimenujejo različna prevozna sredstva in njihov prostor premikanja ter njihov pozitivni ali negativni vpliv na okolje. V ta namen smo ob vsaki priložnosti urili vožnjo z poganjači.

Vrtec Murska Sobota

Zapisala Katarina Režonja, dipl. vzg.

IGRA BELI ZAJČEK V SKUPINI OTROK 3 – 4 LET

Projekt trajnostna mobilnost nas je spodbudil k temu, da se začnemo zavedati, kako pomemben je naš zrak, ki ga dihamo. Hiter tempo življenja, nas velikokrat prisili v to, da se v službo, v vrtec, v šolo, v trgovino, k prijateljem, odpravimo kar z avtomobilom.

Kako otroke motivirati, da se v vrtec odpravijo peš, s skirojem, s kolesom, pa je zagotovo prinesla velik del igra - Beli zajček.

V naši skupini je vpisanih osemnajst otrok, starih od tri do štiri leta. Na prvem roditeljskem sestanku smo starše seznanili o vključitvi v projekt in jim ga na kratko predstavili ter razdelili anketne vprašalnike projekta. Starši so se pozitivno odzvali, kar nam je bilo v veliko veselje, saj tako je tudi lažje sodelovati v celotnem projektu.

Cilj projekta je spremeniti navade staršev - prevoz otrok v vrtec in jih hkrati spodbuditi, da prihajajo peš, s kolesom, s skirojem. Saj so starši otroke v večji meri pripeljali v vrtec z avtomobilom. Ko smo pričeli s projektom, smo obvestili starše o izvedbi projekta na katerega so se pozitivno odzvali.

V jutranjem krogu smo se najprej pogovorili o projektu, prebrali zgodnico Beli zajček. Na našo oglasno desko si je vsak otrok zalepil sivga zajčka, kateremu je narisal oči, brke in usta. Dogovorili smo se, kako bomo našim zajčkom pomagali, da jim očistimo kožuščke, da bodo postali lepi – beli.

S sodelovanjem s starši, so se otroci zelo trudili in prihajali peš, s skiroji, kolesi v vrtec, ter ponosno lepili bele krogce na zajčke.

Odpravili smo se na sprehod po mestu, opazovali izpušne pline avtomobilov, se pogovorili katera prevozna sredstva lahko uporabimo brez izpušnih plinov. Sprehodili smo se tudi do parka in primerjali kakšen zrak je v mestu med avtomobili in kakšen v parku med drevesi.

Veliko smo se pogovarjali o čistem zraku – kaj lahko storimo mi, za bolj čist zrak.

Sestavljali sestavljanke o prevoznih sredstvih, se igrali z lesenimi vlaki, avtomobili, izdelali plakat – kako poskrbimo za čisti zrak, brali in listali knjige o avtomobilih, prevoznih sredstvih.

Ta projekt je otroke in starše spodbudil, da so prihajali peš, s skiroji in s kolesi. Dodatna motivacija jim je bila igra Beli zajček, lepljenje belih krogov na zajčka, saj so otroci imeli občutek – da s tem pomagajo zajčkom očistiti kožušček.

Vrtec Murska Sobota

Zapisala: dipl. vzg., Nataša Lazar

BELI ZAJČEK V NAŠI SKUPINI

V tem šolskem letu smo se vključili v projekt »Trajna mobilnost v vrtcu«. V skupini je 18 otrok, starih 3 do 4 let. Del projekta smo izvedli v jeseni, drugi del pa spomladi. Na prvem sestanku sem starše seznanila s projektom. Razložila sem jim namen in potek projekta ter jih predstavila igro »Beli zajček«.

V sklopu tega projekta smo izvajali igro »Beli zajček«, ki je namenjena spodbujanju trajnostne mobilnosti. Namen igre je bil, da starše in njihove otroke spodbudimo, da prihajajo v vrtec na čim bolj trajnosten način in s tem prispevajo k čistejšemu okolju in prav tako vplivajo na svoje zdravje.

Otrokom sem najprej predstavila zgodnico o belih zajčkih. Po dramatizaciji smo se pogovorili, na kakšen način lahko pomagamo zajčkom. Izdelali smo plakat, na katerega smo vsak dan označili kako smo prišli v vrtec.

Prav tako je vsak otrok dobil svojega zajčka, ki ga je pobarval in porisal. Vsak otrok, ki je prišel v vrtec na trajnostni način je tisti dan na zajčka nalepil belo piko. Beleženje je potekalo 21 dni. Ob koncu dejavnosti je bilo precej zajčkov skoraj popolnoma polepljenih. Otroci so bili zelo ponosni na svoje bele zajčke. Pri projektu so bili tudi starši zelo kooperativni, saj so se tudi sami prilagodili z izbiro bolj trajnostnih načinov vožnje otrok v vrtec. Otroci so bili z igro »Beli zajček« zadovoljni in so jo radi izvajali. Preko nje smo ugotovili, kako pomembno je, da poskrbimo za čisto okolje.

V okviru tega projekta smo izvedli še tri dejavnosti in sicer z področja gibanja, umetnosti in jezika. Izdelali smo si igro spomin na temo vozil in igro razvrščanja prevoznih sredstev. Naučili smo se deklamacijo »Gibi fit« in »Moj rdeči avto« ter pesmico »Z avtobusom k tetik«. Pri umetnosti smo iz škatel izdelali svoje čisto mesto.

Največ poudarka smo dali na gibanje, saj je to ena najpomembnejši dejavnosti, ki jo v vrtcu izvajamo vsakodnevno. Kot gibalno dejavnost smo izvedli pohod v naravo in obenem po poti spremljali promet. Odpravili smo se do bližnjega gozda, ki je obdan s trim stezo. Otroci so v gozdu tekali med drevesi, preskakovali naravne ovire, plezali, iskali različne plodove, nabirali listje in prisluhnili petju ptic ter vetru. Hodili so po različnih neravnih površinah, se izogibali koreninam, hodili po odpadlem listju, hlodih, premagovali naravne ovire. Pri tem so otroci krepili svoje motorične sposobnosti, ravnotežje, koordinacijo in gibalne sposobnosti kot tudi samozavest ter pridobivali zavedanje, da je gozd odličen prostor za rekreacijo in regeneracijo.

Po vrnitvi iz sprehoda smo bili nekoliko utrujeni, ker smo prehodili več kilometrov. Otroci so naju pozitivno presenetili s svojo energijo. Takih sprehodov se bomo v prihodnosti več udeležili, saj so se otroci imeli lepo in hkrati uživali v naravi.

Pomembno, je da otroke vzgajamo v zdravem duhu, da se bo zavest ljudi o zdravem in čistem okolju izboljševala. Z rednim gibanjem in dejavnostmi na prostem želimo otroke ozaveščati o pomenu gibanja za njihovo zdravje in dobro počutje, hkrati pa jih seznaniti o pomenu čistega okolja.

POSTALI SMO MALI PROMETNI DETEKTIVI

Pri izvedbi aktivnosti, ki smo jo izvedli v mesecu oktobru je sodelovalo 18 otrok od vpisanih 22. Otroci so stari 4-5 let. Prvi del aktivnosti je potekal v igralnici, drugi del pa v bližnji okolici vrtca.

Po zajtrku smo se usedli v jutranji krog in se pogovori o površinah, ki so namenjene pešcem ter kolesarjem, in površinah, namenjene motornim vozilom. Razložila sem, zakaj je pomembno, da vsi udeleženci v prometu upoštevamo prometna pravila, in da s tem, ko avtomobili parkirajo na kolesarskih stezah in površinah za pešce, ogrožajo njihovo varnost. Iz pogovora sem ugotovila, da otroci poznajo osnovna prometna pravila in posledice, če jih vsi ne upoštevamo.

Sledil je ogled video posnetka, ki sem ga našla na spletni strani. Starosti primerno so razložena in prikazana prometna pravila, ki jih je potrebno upoštevati za varnost nas samih in drugih udeležencev v prometu. Z velikim zanimanjem so si ogledali video posnetek in sledil je razgovor o videnem in slišnem.

Drugi del aktivnosti smo izvedli na sprehodu, kjer smo se prelevili v male prometne detektive. Preden smo odšli na teren sem otrokom razložila naloge prometnih detektivov. In sicer poiskati so morali avtomobile, ki so bili napačno parkirani – npr. na pločniku, kolesarski stezi; na število potnikov v osebnem avtomobilu; na hitrost vozil; napačno prečkanje ceste,...

Opazili smo kar nekaj prekrškarjev, ki bi jih otroci z največjim veseljem kaznovali. Na sprehodu se mi je porodila ideja,

Otroci so vse aktivnosti z veseljem opravili. Ob ponovitvi osvojenih vsebin sem videla, da so si na ta igriv, spontan, njim zanimiv način veliko zapomnili in veliko novega usvojili.

Vrtec murska Sobota, enota Gozdiček
Zapisala; vzg. Sandra Ravš Jakob

da bi si lahko naslednjič izdelali listke z različnimi napisi (nepravilno parkiranje, prehitra vožnja, nepravilno prečkanje ceste,...) in delili prekrškarjem.

Po končani ekskurziji smo se z otroki pogovorili o opažanjih na terenu. Ugotovila sem, da so dobri opazovalci, saj so našli in opisali veliko prekrškov v prometu.

Otroci so izrazili željo, da bi drugi del aktivnosti še enkrat ponovili. Žal nas je pri tem ustavila epidemija. Takoj, ko bo to mogoče, se bomo spet prelevili v male prometne detektive in odšli na teren.

Vrtec Murska Sobota
Zapisala: Selma Šalika, dipl. vzg.

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MURSKA SOBOTA ENOTA URŠKA

Projekt Trajnostna mobilnost smo v šolskem letu 2020/2021 izvajali tudi v enoti Urška (Vrtec Murska Sobota) in sicer v kombiniranem oddelku. Pri projektu je sodelovalo 19 otrok in njihovi starši. Preko projekta smo zajeli vsa področja kurikulumu in prepletli različne zanimive, poučne in raziskovalne vsebine.

Projekt se je tesno prepletal s področjem matematike, kjer smo se prvič srečali z različnimi diagrami (stolpični diagram, drevesni diagram) in načini odčitavanja podatkov iz diagramov. Starejši otroci so kot pravi vzorniki poučili mlajše prijatelje in jim pomagali pri razlagi dobljenih podatkov. Da bi bil projekt še bolj zabaven, smo vključili še nekaj privlačnih gibalnih in socialnih iger, nad katerimi so bili otroci navdušeni.

Vzporedno z vsemi dejavnostmi se je razvijala spontana igra otrok z vozili, postavitvijo cest in garaž, predvsem pa je projekt izvalil veliko socialnih interakcij med otroki. Veliko je bilo ustvarjanja, predvsem na področju likovne umetnosti, še več domišljije in novih zamisli.

Lepše vreme nam je omogočilo več bivanja na prostem, kar smo izkoristili za opazovanje prometa, sprehode in urjenje v varni vožnji na kolesih.

Projekt ponuja širok nabor dejavnosti in vsebin in je zelo dobro izhodišče za dejavnosti v vrtcu, spodbuja sodelovanje s starši in širšo okolico, hkrati pa je privlačen in zanimiv za naše najmlajše. Ideja o projektu mi je bila zelo všeč zaradi njene vsestranske uporabnosti, možnosti prepleta z različnimi področji dejavnosti in prilagajanja starosti, spretnosti in sposobnosti otrok.

Otrokom so vsebine s področja prometa zelo blizu, kar se je odražalo v veliki stopnji motivacije in aktivnosti pri vseh izvedenih dejavnostih.

Poleg znanja o pomenu trajnostnega načina prihoda v vrtec, so otroci pridobivali na zavedanju lastne odgovornosti, spoznavali matematiko kot prijetno izkušnjo v vsakdanjem življenju, povzeli vsebino pravljice in izluščili njen nauk, hkrati pa imeli možnost ustvarjanja, razvijanja spretnosti fine motorike in zanimivih načinov gibanja.

Vrtec Murska Sobota

Zapisala: Barbara Majc, dipl. vzgojiteljica

»RAZISKOVALCI NA DELU«

V vrtcu Murska Sobota enota Urška se je skupina, ki šteje 19 otrok, starih od 4 do 6 let, odločila za izvedbo projekta Trajnostna mobilnost. Namenom projekta je, da ozavestimo kot otroke tako starše, kako pomembno vlogo ima gibanje v vsakdanjem življenju, zlasti z vidika prihajanja v vrtec na okolju prijazen način. Namen je tudi, da spodbujamo preživljanje kvalitetnega prostega časa z družino, s čimer hkrati pripomoremo k pozitivnim vplivom na ozračje, ki ga dihamo, zgolj zaradi zmanjšanja voženj z avtomobili. Za nadomestilo letih smo spodbujali prihode otrok v vrtec zlasti peš, s kolesom ali celo s skirojem. Če jim to njihova pot ni dopuščala, smo jih spodbudili, da so prehodili oz. prekolesarili vsaj določeno razdaljo od oddaljenega parkirišča do vrtca.

Tekom leta, natančneje meseca marca, ker nam prej razmere niso dopuščale, smo z otroki raziskovali pot, ki je vodila vse okrog našega vrtca. Pred glavno aktivnostjo,

obhodom poti, smo prebirali razno literaturo na aktualno tematiko. To so bile denimo uganke, ki so podajale rešitve o okolju prijaznejših prevoznih sredstvih v prometu. Ugotavljali smo, koliko ljudi se lahko pelje z avtobusom/vlakom in koliko z avtomobilom. Pogovarjali smo se o tem, zakaj so avtomobili eden izmed najhujših dejavnikov v prometu ter iskali odgovore, npr. ker povzročajo ogromno hrupa, gnečo in posledično večjo onesnaženost zraka, ki ga dihamo, da to tudi vpliva na življenje ptic in drugih živali itn.

Sledil je krajši sprehod okoli vrtca, kjer smo pozorno opazovali okolico (kje se nahaja pločnik, ali so kje parkirani avtomobili, katere stavbe in prometne znake smo vse opazili, živali, drevesa...) ter ob tem otroke aktivno vključevali k raziskovanju okolice. Otrokom je bilo opazno zelo zanimivo, zlasti zato, ker smo jih poimenovali kot raziskovalci, ki morajo nujno preiskati okolico vrtca.

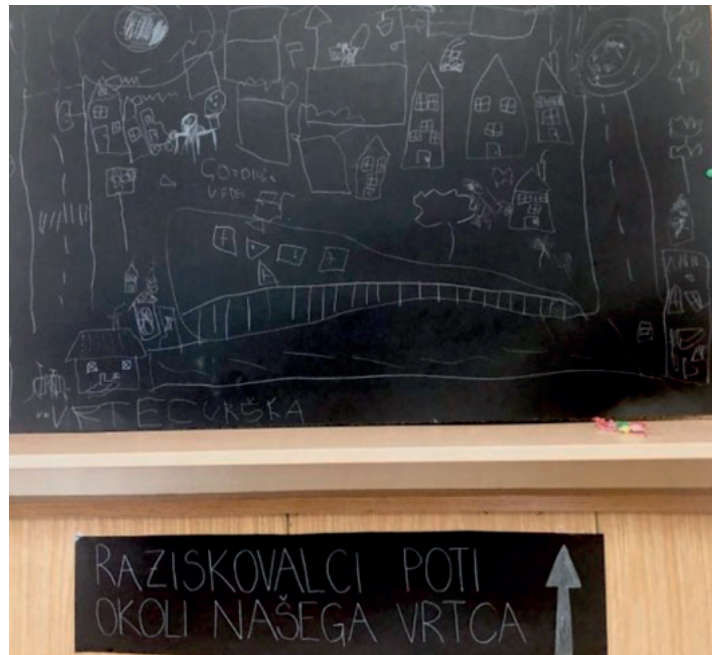

Po prihodu nazaj v vrtec smo se lotili risanja zemljevida poti, po kateri smo hodili. Otroci so kazali veliko željo po sodelovanju. Vsak je imel možnost narisati, kar je opazil oz. kaj se mu je najbolj vtisnilo v spomin. Nastala je prava umetnina. Zemljevid smo naredili v obliki plakata, katerega smo potem izobesili na oglasno desko garderobe, da so se lahko o tem tudi pogovarjali s starši ter na ta način spodbujali medsebojno sodelovanje in aktivnost.

Menim, da nam je projekt prinesel zanimivo izkušnjo, katero se bomo še zagotovo v bodoče posluževali. Veseli me, da so nekateri starši pokazali dobro voljo in izrazili pohvalo svojim malim raziskovalcem za trud in veselje do dela. Moje glavno priporočilo vrtcem, ki bodo želeli sodelovati v projektu pa je, da otroke lahko najlažje motivirajo preko zgodbe ali igre, kajti na ta način lahko hitro realiziramo zastavljene cilje projekta.

Vrtec Murska Sobota

Zapisala Tajda Nemec, dipl. vzg.

NOVICA ZA NOVIČNIK

V našem vrtcu, v oddelku 4- 6 let smo se z velikim veseljem vključili v projekt Trajnostna mobilnost. V tem šol. letu smo se prvič seznanili s projektom in ga dodobra oživeli.

Že v samem začetku šol. leta smo projekt predstavili staršem naših otrok. Starši so bili navdušeni nad projektom, saj tega še niso poznali. V vrtcu otrokom ponudiva veliko vsebin iz prometa in Trajnostna mobilnost je še samo doprinos, obogatitvena vsebina za naše otroke. V igro Belega zajčka sva jih popeljale skozi vsebino Moja pot v vrtec. Otroci so risali, slikali svojo pot v vrtec ob cestišču, čez mostove, čez naselja, mimo trgovin, v naravi ...Z otroci smo se veliko pogovarjali predstavili svoje izdelke. Kje je varno, kje ni in zakaj..., kaj manjka? Nato smo ugotovili, da se jih večina v vrtec pripelje in nato smo poiskali zajčka z umazanim kožuščkom, ki ga je bilo potrebno očistiti. Vsak otrok je prejel svojega zajčka in ga namestil na vidno mesto v igralnici. Zajček jih je vsako jutro pričakal in komaj čakal, da očisti vsaj del njegovega kožuščka. Nekateri so začeli prihajati v vrtec redno s kolesom, veliko jih je pustilo avtomobile v bližnji okolici vrtca od koder so ponosno korakali proti vrtcu. Ker so otroci zelo navdušili svoje starše in že začeli med seboj preštrevati kdo ima več belih krogcev in res redno izpolnjevali svojo nalogo prihoda in odhoda v vrtec (označevanje tudi na tabeli) je projekt dejansko zaživel.

Verjamem, da s tem vsaj po korakih zbudimo vest v starših, ki nekako tudi zaradi otroka spremenijo način prihoda v vrtec, pa čeprav morda za nekaj dni, vsak dan šteje.

In tako skrbimo za prihodnje generacije, da bodo kritično razmišljale in nas peljale v lepši, čistejši svet.

Vrtec Ptuj - PE Zvonček

Skupina: Mavrična, 4-6 let

Zapisala: Alenka Čuš, dipl. vzg.

NAŠA PROMETNA POT

V skupini Lunice že skozi celo leto pridno izvajamo različne dejavnosti v okviru projekta Trajnostna mobilnost. Začeli smo v mesecu septembru, ko smo starše seznanili s projektom, jim razdelili ankete, nato pa v začetku oktobra izvedli igro Beli zajček. Nad rezultati sem bila rahlo razočarana, saj sem pričakovala boljše. Odločila sem se, da bom kar se da pogosto otrokom omenjala dobre strani vožnje na trajnostni način in neljube posledice onesnaževanja, ki ga povzročajo izpušni plini številnih avtomobilov.

Žal nam je tako kot v preteklem letu, tudi v tem šolskem letu usodo glede marsičesa krojila epidemija in z njo povezano zaprtje vrtca, oziroma izvajanje nujnega varstva. Toda tudi v tem času glede projekta nismo počivali. »Mehurčki« so bili oblikovani tako, da so bili v njih združeni otroci različnih skupin. To pa ni bilo slabo, saj so o projektu precej izvedeli tudi tisti otroci, ki v projekt niso vključeni. V tem času smo se veliko gibali na zraku, opazovali okolico ter hodili na krajše ali daljše pohode. Zato smo imeli priložnost zelo dobro spoznati sprehajalne poti, pločnike, ceste ter prometno urejenost v bližnji okolici vrtca. Ker sem otrokom veliko govorila o varnih poteh, previdnosti pešcev in nevarnih točkah, so bili nadvse navdušeni, da si izdelamo maketo naše prometne poti. In smo si jo. Prinesla sem velik karton, otroci pa so pomagali zbrati kartonaste škatlice različnih velikosti. Te so nam služile za izdelavo stavb in prevoznih sredstev. Strinjali so se, da naredimo tiste, ki so bolj prijazni do okolja, no nismo pa mogli izpustiti tudi avtomobilov.

Za slednje je deček Rok dejal, da so to pač električni avtomobili, ki ne onesnažujejo okolja. Njegovo razmišljanje me je nadvse navdušilo.

Z mojo pomočjo je po pogovoru najprej nastala skica prometne poti, ki ji je bilo potrebno dodati detajle. Nekaj otrok je z barvanjem škatel izdelovalo hiše in prevozna sredstva, drugi so barvali ceste in zelenice na kartonu, nekaj pa jih je naredilo drevesa, ki smo jih nameravali dodati maketi.

Delo je potekalo ob sproščnem vzdušju, ves čas je bila prisotna pozitivna naravnost, lepo je bila vidna prijetna

in umirjena komunikacija ter sodelovanje med otroki. Veliko so si pomagali, se posvetovali, ugibali, poskušali in ob res delovnem vzdušju uspeli izdelati maketo, dokaj podobno sprehajalni poti, ki smo jo največkrat prehodili. Potekala je od manjše rdeče stavbe, ki predstavlja naš vrtec, mimo večje rdeče stavbe, ki predstavlja šolo, proti naselju, do krožišča in naprej. Otroci so bili nad izdelkom nadvse navdušeni in z veseljem so vzeli v roke različna prevozna sredstva in se zapeljali po cesti. Nekaj pa jih je želelo predstavljati pešce, torej nas, kako hodimo po pločniku ob cesti. Ob tem so vsi sodelujoči v prometu, tako pešci kot vozniki, pridno upoštevali pravila varne vožnje in varne hoje.

To je bila igra, ki so se jo otroci v času nujnega varstva najraje in najpogosteje igrali. In lepo jih je bilo slišati, ko so se opominjali ob kakšni nepravilnosti ali napaki, ki jo je storil kateri od voznikov ali morebiti pešec. Vesela pa sem bila, ko sem jih slišala, da se vozijo s kolesi, skiroji in električnimi avtomobili, da ne bi onesnaževali okolja in škodili zdravju. Moj namen je bil vsekakor dosežen. Maketa naše prometne poti še sedaj krasi prometni kotiček in otroci naše skupine se velikokrat radi odločijo za igro na njej.

Vrtec Vrtljak, Miklavž na Dravskem polju
Prispevek zapisala: vzgojiteljica Daniela Dobnik

NOVIČKE IZ VRTCA CIRKULANE

Prebrala sem zgodnico o mišku Baliju in otrokom pokazala ilustracije iz knjige Kolesar Jaka. Seznanila sem jih s pravili vožnje s kolesom, opremo za kolo (zakaj je pomembna čelada) in s tem, kako zabavna je vožnja s kolesom. Za lažje spoznavanje tricikla sem otrokom pripeljala v igralnico tricikel in jim ga podrobno pokazala in opisala. Otroci so pokazali, kje na kolesu so sedež, balanca in kolesi ter pokazali zanimanje, da nanj sedejo. S to dejavnostjo sem želela otrokom predstaviti kolo in jim pokazati, kako zabavna je vožnja s kolesom. Na hodniku in v avli sem pripravila kratko pot do vrtca s kolesom. S pripravljenimi tricikli smo se odpravili po vodeni poti do vrtca (vrtec je predstavljala igralna hiška, ki je bila postavljena na koncu poti v avli). Med potjo so lahko videli metulje, rože, drevesa in se varno pripeljali do vrtca. Odziv otrok je bil pozitiven, med dejavnostjo so uživali. Starši so povedali, da so jim otroci pokazali, kje so se vozili s tricikli in kaj so videli.

Vrtec Cirkulane
Vzg.predš.otrk-pomoč. Vzg. Mojca Drevenšek

NOVIČKE IZ VRTCA CIRKULANE

Z otroki smo se v sklopu projekta trajnostna mobilnost veliko pogovarjali o tem na kakšen način lahko prispevamo k boljšemu, čistejšemu in zdravemu okolju. Ob naslednji dejavnosti smo prišli do ugotovitve, da ne samo ljudje in živali ampak tudi rastline potrebujejo čisto in zdravo okolje, da lahko rastejo. Sami smo si za primer izbrali drevesa. Pogovorili smo se zakaj bi lahko bila drevesa, ki stojijo ob cesti žalostna. Otroci so zelo hitro ugotovili, da zato, ker bi bilo preveč avtomobilov oziroma prometa.

drevo prilepijo prevozna sredstva, ki pozitivno vplivajo na čisto okolje oziroma ne povzročajo toliko škode drevesom ali naravi, na žalostno drevo pa prevozna sredstva, ki bolj škodujejo okolju oziroma drevesom.

Vrtec Cirkulane
Izvedba: vzgojiteljica Urška Horvat

METODIČNI POSTOPEK:

- Vzgojiteljica vodi pogovor o tem, kaj lahko naredimo, da bo naša narava lepa in čista. (otroci s pomočjo vzgojiteljice skušajo priti do pravih odgovorov)
- Otroci s tempera barvami in lesenimi barvicami pripravijo oziroma pobarvajo ozadje plakatov na katerih sta narisani žalostno in veselo drevo ter cesti, prevozna sredstva in ljudi. (otroci v skupinah barvajo ali s tempera barvami ali z lesenimi barvicami)
- Otroci izdelajo plakat oziroma razvrščajo sličice. Na veselo

NOVIČKE IZ VRTCA CIRKULANE - Z BOSO NOGO NA POTEPEP

Predhodno sem izdelala več različnih podlag z različnimi naravnimi materiali: kamenje, borove iglice, lesene vejice, pesek, trava, voda v posodi- to najdemo tudi v gozdu.

V jutranjem krogu smo se o dejavnosti pogovorili - ali radi hodimo peš, ali radi hodimo bos, ali se radi sprehajamo v gozdu,... Pogovarjali smo se o Kekcu, ki je tudi rad zahajal v gozd- zapeli smo njegovo pesem Jaz pa pojdem,....

Nato smo sezuli copatke in nogavice, ter vse skupaj zložili ob omaro. Nato je vsak otrok poskusil stopiti na vsako podlogo. Najbolj zanimiva je bila vsekakor voda.

Sledilo je več ponovitev- glede na interes otrok. Ob hoji po podlagah smo večkrat zapeli Kekčevo pesem. Otroci so pesem prepevali ves dopoldan.

Za starše smo pred igralnico razstavili naše podlage- otroci pa so jim ob njihovem prihodu zapeli Kekčevo pesem. V dejavnost je bilo vključenih 12 otrok - 9 dečkov in 3 deklince, starih od 1-2 let.

Vrtec Cirkulane

Koordinatorica na ravni vrtca: Vzgojiteljica Simona Milošič

Dejavnost »Z bosu nogo na potep«, skupina Lupinice, igralnica, avtor Tatjana Jurgec, maj 2021

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU SVETA TROJICA

Na začetku tega šolskega leta smo se v vrtcu odločili, da sodelujemo pri projektu, ki poteka pod okriljem ministerstva za Promet in infrastrukturo RS - TRAJNOSTNA MOBILNOST.

K sodelovanju smo se priključile vse skupine otrok – ZVEZDICE, LUNICE, SONČKI (1. starostno obdobje), OBLAČKI, MAVRICE, KAPLJICE (2. starostno obdobje), pod mentorstvom vzgojiteljic v posameznem oddelku.

V tednu mobilnosti v mesecu oktobru smo otroke seznanili s projektom, izvedli nekaj dejavnosti na nivoju posameznih skupin. Vzgojiteljice so pri tem upoštevale starostne sposobnosti, želje in interese otrok, hkrati pa upoštevale smernice, ki so vodile k uresničevanju ciljev projekta.

PARK – ING DAY je bila ena izmed prvih skupnih dejavnosti vrtca. Parkirišče pred vrtcem smo zaprli za promet, ter ga spremenili v IGRIŠČE. Na parkirišču - igrišču so potekale razne gibalne aktivnosti. Igra je v vrtcu na prvem mestu, če pa jo združimo z gibanjem na prostem, pa veliko naredimo tudi za zdravje, ki je v teh časih svetinja.

IGRA BELI ZAJČEK

Pomlad je znova prebudila našo aktivnost s projektom. S predstavo o DRUŽINI BELIH ZAJČKOV so nas prijetno presenetili naši najstarejši otroci pod mentorstvom vzgojiteljice Sabine Zorko in Rosane Fišer. Ob skrbno izdelanih kostumih, sceni in odlični predstavi otrok smo se začeli zavedati, kako lahko posameznik pomaga naravi in

samemu sebi. Vsi smo bili istih misli, da zmanjšamo promet v okolici vrtca ter ohranimo svoje zdravje.

Z IGRO BELI ZAJČEK smo za sodelovanje prosili tudi starše otrok. Starši so dali možnost otrokom pri uresničevanju teh misli oz. želja. Skupaj z otrokom so TRAJNOSTNO prihajali v vrtec – peš, s kolesom, skirojem, z avtobusom,... z vsakim takim »peš« prihodom so pomagali zajčku očistiti umazan kožušček. Promet v okolici vrtca se je zmanjšal. Na parkirišču so avtomobile nadomestili skiroji, poganjalci in kolesa.

NE ZAVRZI AMPAK PONOVRNO UPORABI

Naši najmlajši otroci so pod mentorstvom vzgojiteljic Sare Mlinarič, Natalije Postrak, Marine Čuček, Nine Maše Roškar, Janje Požegar in Simone Kolar izdelovali prometne znake, velika vozila iz škatel in odpadne kartonske embalaže. Takšna EKO vozila smo uporabili pri igri, pri poimenovanju barv, oblik, števil, glasbeno – gibalnih dejavnostih, vse skupaj pa povezali še z ekologijo in naravo.

V odpadne pnevmatike in premajhne dežne škornje smo posadili rože, ki krasijo vrtčevsko igrišče, čebelicam pa ponujajo odlično pašo.

AVTO PA TAK...

Vzgojiteljice starejših otrok (Janja Zemljič, Mišela Sinič, Tinka Markoli in Patricija Bračič) smo želele otrokom pokazati razlike med avtomobili. Znova smo parkirišče pred vrtcem

uporabili za prostor, ki koristi otrokom. Gospod Roman Kranvogel nam je za nekaj ur »posodil« svoj starodobnik, gospod Robert Dokl pa svoj sodoben električni avto. Otroci so spoznavali razlike med tema avtomobiloma – hrup, izpušni plini, olje na tleh parkirišča so bili velik pokazatelj, zakaj vsi težimo k naravi prijaznejšim avtomobilom, ki delujejo s pomočjo elektrike dobljene iz sončne energije.

NEVARNE POTI V OKOLICI VRTCA

V sklopu projekta TRAJNOSTNA MOBILNOST smo v vrtcu veliko naredili za svoje zdravje. Zraven zdrave prehrane, velike količine igre, ob kopici prijateljev in gibanja v naravi smo spoznavali lepote svojega kraja. Posebej radi smo zahajali k jezeru. Na pohode okrog jezera smo povabili tudi starše.

Ob teh naših sprehodih po občini Sv. Trojica pa smo se srečali z nevarnimi odcepi v okolici vrtca. Otroci so spoznali, kako je lahko cesta in veliko avtomobilov na njej nevarna za pešce. Nevarne odcepe smo fotografirali in oblikovali plakat. S tem plakatom smo se odpravili k gospodu županu Davidu Klobasa. Pojasnili, ponazorili in predstavili smo mu kje in kako bi lahko bila cesta bolj prijazna in varna za otroke. Pozvali smo ga k zaprtju ceste, ki pelje točno ob vrtcu.

BELI ZAJČEK V VRTCU BLAŽE IN NEŽICA

Projektu sta se pridružili 2 skupini našega vrtca, katerega posebnost so kombinirane skupine. Delujemo ekološko naravnani saj za dejavnosti uporabljamo predvsem naravne materiale. Tako je bila tudi izbira sodelovanja pri projektu Trajnostna mobilnost toliko lažja saj gre za ozaveščanje otrok ter posledično staršev o ekoloških temah.

BELI ZAJČEK V 2. SKUPINI

• Skupino je obiskal Beli zajček ter otrokom predstavil svojo zgodbo, kaj se mu je pripetilo. Da je bil včasih bel zajček, zdaj pa je ves umazan. Poprosil je otroke, da bi mu pomagali ponovno očistiti njegovo dlako na belo in jih tako povabil k sodelovanju. Razložil jim je, da je potrebno, da v vrtec prihajajo in odhajajo peš, s kolesom ali z avtobusom in pri naj jim pri tem pomagajo starši. Za otroke je takšno sodelovanje imelo velik pomen in so s ponosom vsak dan razlagali, kako so prihajali v vrtec.

ZELENE POVRŠINE OZELENIJO

Otroci zelo radi ustvarjajo z naravnimi materiali. Ker pa smo zelo ekološko usmerjeni, želimo zavrženim predmetom dati novo priložnost za uporabo. Spet smo uporabili parkirišče pred vrtcem. Z zaprtjem ceste smo pridobili odličen prostor na katerem smo na nivoju celega vrtca izvedli EKO delavnice z naslovom SIVE POVRŠINE OZELENIJO. Šest različnih dejavnosti, šest različnih priložnosti in možnosti za pridobitev novega znanja ter izkušenj, smo vzgojiteljice ponudile otrokom.

Projekt TRAJNOSTNA MOBILNOST smo zaokrožili z razstavo na terasi vrtca. Staršem in drugim obiskovalcem smo vzgojiteljice želele pokazati vsebino in obsežnost tega celoletnega projekta. Dejavnosti povezane s projektom se bodo nadaljevale še do konca šolskega leta. Vzgojiteljice upamo, da smo otroke in njihove starše ozavestile v zadostni meri o pomembnosti trajnostne mobilnosti in tako prispevale k ohranitvi plane.

Vrtec Sv. Trojica

Zapisa koordinatorka in vzgojiteljica projekta Janja Zemljič

• Sprehajali smo se po ulicah našega kraja in se srečevali s pravili v prometu. Ker je čez Slovensko Bistrico speljana glavna prometna ulica, katero uporabljamo tudi mi, smo se pogovarjali o nevarnostih in previdnosti v prometu. Drugič smo iskali in prepoznali prometne znake. Spet tretjič smo varno prečkali cesto na različnih točkah.

• Otroci so spoznavali prometne znake, jih razvrščali glede na obliko in barvo. Pripravili smo "cesto" s prometnimi znaki ter delujočim semaforjem, po kateri so se vozili s poganjalci in skiroji ter ob tem upoštevali prometno signalizacijo.

• Izdelali smo družabno igro Zajčkova pot, pri kateri mora posamezni tekmovalec s svojo figurico opraviti pot od doma do vrtca. Ob tem je bilo potrebno opraviti določene gibalne naloge ter pokazati znanje o varnosti v prometu.

• Seveda brez rdečega avtomobila v skupini ni šlo. Poslušali in rajali smo ob pesmi Ferrari polka. Avto smo izdelali iz

odpadnih kartonskih škatel in se naučili tudi pesmico Moj rdeči avto.

- Ob zaključevanju dejavnosti je skupino ponovno obiskal zajček, tokrat že z očiščenim kožuškom. Otrokom se je zahvalil za sodelovanje in jih spodbudil naj čim več uporabljajo ekološki način potovanja ter naj bodo v prometu zelo previdni.

BELI ZAJČEK V 4. SKUPINI

- O projektu smo se z otroki pričeli pogovarjati na Dan zemlje; takrat so tudi otroci dajali svoje ideje, zamisli o varovanju našega planeta Zemlje.
- Otroci so projekt vzeli izredno resno in zelo spodbujali starše pri upoštevanju dogovorov.
- Igro Beli zajček smo izvajali v jutranjem krogu, za kar so naju vedno opomnili že sami otroci. Tudi najmlajši so razumeli pomen te igre.
- V knjižnici smo si izposodili veliko knjig, pravljič na to temo (varovanje okolja, prevozna sredstva, promet).
- Izvedli smo kar nekaj sprehodov v gozd, na poti opazovali promet, ter ugotavljali, da se lahko do bližnjih gozdov namenimo kar peš ali s kolesom in se nam ni potrebno voziti z avtom.
- Pri področju gibanja smo se igrali različne gibalne in elementarne igre, povezane s prometom in različnimi življenjskimi okolji.

- V igralnici smo si izdelali maketo gozda (z naravnimi materiali) in maketo mesta s cestami, semaforji,...
- Kar nekaj otrok je s starši v vrtec ali iz vrtca prihajalo peš, s kolesom ali s skirojem. Na to so bili zelo ponosni.
- V okviru projekta Beli zajček smo izvedli tudi podprojekt Med drevesi.

Zavod Sv. Jerneja- Vrtec Blaže in Nežica
Vzgojiteljica: Tinka Vidmar Rajh
Koordinatorica: Martina Marčec

KAKO LAHKO SIVI KOŽUŠČEK POSTANE BELI?

Projekt »Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah« smo staršem, pred izvedbo, predstavili na prvem roditeljskem sestanku, v mesecu septembru, kjer so tudi oni, ob vseh drugih pomembnih informacijah, slišali zgodnico o belem zajčku. Seznanili smo jih tudi z osnovnim namenom tega projekta - ozavestiti otroke in starše o pomenu hoje, kolesarjenja in uporabe javnega prevoza v vsakdanjem življenju.

Ker pa Kurikulum za vrtce spodbuja vzgojitelja k pestri in raznovrstni ponudbi na vseh področjih dejavnosti, k uravnoteženi ponudbi različnih področij in dejavnosti, da bi otroci na njim primeren način spoznali, da ljudje s svojim vsakodnevnim delovanjem in odločitvami vplivamo na naravno in družbeno okolje, smo projekt pripravile z zanimivimi pristopi, vsebinami in s spremljajočimi dejavnostmi.

Sama bi želela izpostaviti potek igre »Beli zajček«, v naši skupini. Zgodnica Beli zajček je bila zelo nazorna motivacija za igro. Otroci si namreč težko predstavljajo, da je zrak onesnažen, saj tega ne vidijo. Kako se je lahko beli kožušček zajčka, spremenil v sivega? Lažje jim je predstavljivo, da avtomobili in druga motorna prevozna sredstva onesnažujejo zrak, saj je dim viden. Otroci so igro z navdušenjem sprejeli. Upoštevali smo tudi, da nekatere družine, zaradi oddaljenosti od vrtca, ne morejo priti drugače kot z avtomobilom, saj ni na voljo drugih prevoznih sredstev. Zato smo dorekli, da parkirajo na parkirišču pri občini, ki je v bližini vrtca in del poti le prepešačijo. Otrokom je bilo potrebno tudi razložiti, da se bo kdaj zgodilo tudi to, da se bo staršem mudilo in jih

bodo do vrtca pripeljali z avtomobilom in takrat na svojega zajčka ne bodo mogli prilepiti belega krogeca – mu pobeliti kožuščka. Večina otrok je to razumela in zaradi tega niso bili v stiski ali slabe volje. Otroci sami so obrisali in izrezali zajčka, ga prebarvali v sivo in prilepili na notranjo stran vrat igralnice. Bili so zelo ponosni, ko so zjutraj, ob prihodu v vrtec izrezali beli krogec in ga prilepili na svojega zajčka. Tiste, ki pa so se pripeljali do vrtca, pa smo bodrili, da bo pa jutri lahko pobelil kožušček svojega zajčka, če bo prišel peš, s skirojem ali kolesom. Ni jim bilo vseeno ali je njihov zajček še sivi ali pa ima že malo beli kožušček.

Eno jutro je k meni pristopila mama deklice in me vprašala, če lahko ona iz te igre izstopi. Da ona zjutraj nima časa hoditi peš, saj hodi v službo. In če je potrebno, mi lahko prinese tudi potrdilo, da je zaposlena. Kajti njena deklica je v stiski, ker je kožušček njenega zajčka še sivi. Povedala sem ji, da je namen igre, otrokom približati trajnostne, aktivne oblike prihoda v vrtec ter doseči spremembe potovalnih navad in da če lahko, naj v igro vključijo koga izmed starih staršev. In tako so tudi naredili. Deklica je od doma prihajala peš, z babico.

Imeli smo še eno zanimivo situacijo. Enega dečka je mama v vrtec vozila z električnim avtomobilom. Tako oni niso onesnaževali okolja in zajčkov kožušček tega dečka, je postajal vedno bolj beli.

»Otroci si na sivega zajčka prilepijo izrezan beli krogec, s tem pa zajčku belijo kožušček.«

22. aprila, ko obeležujemo Dan Zemlje in s tem opozarjamo na ranljivost in pomembnost planeta na katerem živimo, smo otroke dodatno motivirale, da so prišli v vrtec peš ali s skirojem ali kolesom. Praznik Zemlje bi moral biti praznik vsakega ki živi, ki diha, ki hodi, ki ljubi naravo in jo spoštuje. In v ta namen, so otroci v vrtcu izrezali kar 3 bele kroge za svojega sivega zajčka.

Le en otrok, ki je doma tri hiše proč od vrtca, se je ta dan pripeljal v vrtec z avtomobilom. Ta isti otrok, je tudi ob koncu igre imel na svojem sivem zajčku, le en beli krogec. Ob spodbudi, ki sem jo izrekla tem staršem, sem dobila odgovor, da oni nimajo časa za takšne igre, saj se jim zjutraj mudi v službo. Ker so se po dveh tednih igre pričele prvomajske počitnice, so si zajčke, skupaj s kresničko odnesli domov. Dogovorili smo se, da bodo tudi v času počitnic hodili na sprehode, v trgovino ali do babice in dedka peš ter doma izrezali beli krogec in ga prilepili na zajčka. Kresničko, ki je eden izmed odsevnih predmetov, ki ga morajo pešci uporabljati med hojo po robu cestišča v pogojih slabše vidljivosti, t.j. v mraku, ponoči, v megli ali dežju, pa naj uporabljajo, da bodo bolj vidni in jih bodo vozniki prej opazili ter se jim varno izognili. Več kot polovica otrok je po počitnicah prinesla v vrtec pokazat, kako imajo njihovi zajčki bele kožuščke.

Kot sem že v začetku zapisala, so ob tej igri, vzporedno potekale še druge dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti, katere so otroci sprejeli z navdušenjem, začudenjem, zanimanjem in bili ob vseh dejavnostih aktivni, motivirani in vztrajni.

OŠ Duplek

Vrtec Sp. Duplek

Skupina Sončki: 24 otrok, 4 - 6 let

Potek igre: od 12. 5. do 23. 5. 2021

Zapisa in fotografirala: koordinatorica Nataša Horvat, dipl. vzg. predš. otrok

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI ZAJČKI

V šolskem letu 2020/2021, smo se skupina Zajčki prvič vključili v projekt Trajnostne mobilnosti. Na prvem roditeljskem sestanku sem starše že seznanila s potekom in cilji projekta. Omenila sem, da bom potrebovala tudi njihovo pomoč za samo izvedbo pri projektu. Starši so se strinjali, da v skupini izpeljemo projekt Trajnostne mobilnosti. Izvedba projekta se je začela v mesecu aprilu in se bo izvajala do konca meseca maja. Izvedli smo različne dejavnosti na to temo. Najprej smo spoznali, utrdili in se kaj novega naučili o prevoznih sredstvih. Razporedili smo jih glede na kraj uporabe in način, katera onesnažujejo naš planet bolj in katera manj. Povedali smo, zakaj je pomembno, da mi v vrtcu že poskusimo pomagati našemu planetu Zemlji. Kako ji lahko pomagamo, da bi bila manj onesnažena in kakšne posledice nam prinese onesnaževanje. Otroci so znali povedati že veliko stvari, ki so jih slišali doma ali preko kakšnega medija. Nadaljevali smo s prometno varnostjo. Obnovili smo znanje prepoznavanja in pomena prometnih znakov in osnovnih cestnih oznak. Skozi sprehode v okolici vrtca smo iskali znake, ki jih imamo na poti v vrtec. Pogledali smo si nevarne odseke ceste, kjer moramo biti pazljivi. Otroci so ugotovili, da nekateri avtomobili ne vozijo po omejitvah in kršijo zakon, saj se so mimo nas, na sprehodu, mnogo prehitro peljali. Povedali so tudi predloge, kako bi oni kaznovali takšne ljudi, ki ne spoštujejo prometnih predpisov.

V letošnjem šolskem letu smo bili žal prikrajšani za vožnjo z avtobusom, v lutkovno gledališče Maribor. Otroci so preko zgodbe o rožnatem avtobusu narisali, vsak sam, svoj avtobus ter ga poimenovali. Pripisali smo kam si želijo, da bi jih njihov avtobus odpeljal. Videti je bilo, da nekateri otroci še niso imeli stika z avtobusom in vožnjo z njim. Imeli pa smo močno željo, da bi se peljali. Izdelke smo razstavili na razstavnem prostoru vrtca, skupine Zajčki. Razstava avtobusov otrok:

Iz škatel in odpadnega materiala, smo si izdelali svoj velik rožnati avtobus in otroci so ga okrasili, po njihovih željah. Ta avtobus se je v igralnici uporabljal tudi kot igrača, saj so ga lahko potiskali po tleh, lahko pa se je en otrok usedel nanj in ga potiskal in se tako »peljal«.

PODRAVSKA REGIJA

Ker pa nam letošnje leto, glede neprestanega zaprtja vrtca, ni dobro služilo, sva s sodelavko starše pozvale k sodelovanju, delo doma. Tako so starši, v času zaprtja vrtca, prejeli po elektronski pošti navodila za izdelavo avtobusa in vlaka. Po elektronski pošti sem prejela njihove opise izdelovanja in fotografije, kako sodeluje pri izdelavi cela družina.

Starši so se odzvali zelo pozitivno. Ko pa smo se vrnil nazaj v vrtec, so otroci svoje izdelke prinesli na razstavo, v vrtec. Vsak je imel možnost povedati kaj je izdelal, iz katerega materiala in kdo mu je pomagal. Ogledali smo si tudi fotografije, ki so jih pošiljali, kako izdelujejo.

Otroci so ugotovili, da imamo v igralnici prevozna sredstva, ne pa ceste in tirnic, zato smo si izdelali, po celi igralnici, cestišče. Označili smo kje imamo vrtec, pošto, trgovino in ostale stavbe iz našega kraja. Igra je potekala kar nekaj časa. Cesto so si izdelali iz papirja, tirnice pa smo uporabili plastične, ki jih imamo že v igralnici za igro z vlaki. Otroci so se tako igrali z igračkami, ki jih imamo v igralnici in z izdelki, ki so jih sami naredili. Izdelava ceste in tirnic za prevozna sredstva:

Ena izmed iger je bila tudi BELI ZAJČEK. Pred igro sem staršem razdelila ankete za pred izvedbo igre. V skupini smo si izdelali sivega zajčka in ga nalepili na vrata igralnice. Vsak dan, kadar smo prišli v vrtec peš, s kolesom, s skirojem ali smo vsaj 200m prehodili peš do vrtca (parkirajo v stran od vhodnih vrat vrtca) smo zalepili bel krog na zajčka. Namen igre je, otroke in njihove starše spodbuditi, da prihajajo v vrtec na čim bolj trajnostni način: peš, s kolesom, s skirojem, z rolerji ali z avtobusom. Vsebina igre govori o belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov.

Cilj igre je očistiti zajčkov kožušček. Otrokom je bila igra zanimiva že zaradi samega zajčka, saj smo tudi mi skupina Zajčki. Med njimi se je pokazala tekmovalnost, kdo bo nalepil več belih krogov na zajčka. Nekaj otrok in staršev ni ustavilo niti slabo deževno vreme, saj so se ustrezno oblekli in opremili ter prišli peš. Namen igre je prinesel dobre učinke med otroke in starše, saj sem opazila, da po zaključeni igri otroci še kar naprej prihajajo v vrtec peš, v kolikor imajo možnost. Večina jih ne parkira več pred vhodom vrtca, ampak na parkirišču za zaposlene, ki je nekoliko oddaljeno od samega vhoda.

Vrtec pri OŠ Duplek

Enota Spodnji Duplek

Skupina Zajčki: 24 otrok, 4-6 let

Zapisa in fotografirala: Barbara Kraner, dipl. vzg. predš. otrok

Koordinatorica: Nataša Horvat, dipl. vzg. predš. otrok

NOVIČKA ZA NOVIČNIK

MOJA ULICA

V skupini Zmajčkov se v mesecu septembru pogovarjajo o moji ulici. Vzgojiteljica najprej otrokom opiše svojo pot v vrtec. Sede na stol in se pretvarja, da vozi avtomobil. Pripoveduje, kaj na svoji poti do vrtca vse vidi (avtomobile, gozd, prometne znake, živali, cvetlice, pešce, kolesarje...). Otrokom pokaže aplikacije na katerih je veliko avtomobilov in pri tem spodbuja otroke k razmišljanju, kaj vse vidijo na fotografiji, zakaj je na njej toliko avtomobilov in kaj to pomeni za naše okolje. Vzgojiteljica potem otrokom poda navodilo, da naj nariše vsak svojo ulico. Skupinsko izdelajo tudi plakat, kako bi naj izgledala naša ulica pred vrtcem. Otroci sami pridejo do zaključka, da je na parkirišču pred vrtcem zelo veliko avtomobilov. Med sabo se potem pogovarjajo, kaj lahko naredijo, da bo avtomobilov manj. Vzgojiteljica jim postavlja odprta vprašanja, na katera otroci odgovarjajo. Največ odgovorov na vprašanje, kako lahko pripomorejo k čistejšemu okolju so, da bi vsi čim več hodili peš in se vozili s kolesi.

MOJA POT V VRTEC

V skupini Oblačkov v dneh trajnostne mobilnosti izvajajo dejavnosti na temo moja pot v vrtec. Vzgojiteljica otroke vpraša na kakšen način prihajajo v vrtec. Večina otrok, ki živijo

v oddaljenih krajih v vrtec pripeljejo starši z avtomobilom, nekateri pa pridejo v vrtec na trajnostni način- peš ali s kolesom. Otroci pri opisovanju svoje poti v vrtec največkrat opisujejo zgradbe, živali, naravo in vremenske pojave. Veliko manj je opisovanja cestne infrastrukture in prometa. Pri pogovoru otroci sami ugotovijo, da je boljše, če se vozijo s kolesom in hodijo peš, saj več slišijo in vidijo. Otroci potem narišejo svojo pot v vrtec, na katerih največkrat narišejo avtomobil in kolo. O narisnem se pogovorijo in ugotovijo, da so kolesa boljša, kot avtomobili. Z otroci se pogovarjajo tudi o varnosti in pravilih, ko se vozijo s kolesom.

PODRAVSKA REGIJA

PROMET

V mesecu septembru, se v skupini Balončkov pogovarjajo in izvajajo dejavnosti na temo prometa. Otrokom vzgojiteljica prebere zgodbo o onesnaževanju okolja, ki ga povzročimo z avtomobili, letali in drugimi prevoznimi sredstvi. Skupaj z otroci naredijo plakat o različnih načinih prihajanja v vrtec. Vzgojiteljica otroke spodbuja, da prihajajo v vrtec peš ali s kolesom, saj njihove prihode na trajnostni način ves teden tudi beleži. Ker živimo na vasi je uporaba avtobusa in vlaka zelo neizkoriščena. Skupina balončkov si ogleda bližnje železniško postajališče, kjer si ogledajo tirnice po katerih pripelje vlak in prometne oznake na postajališču.

Imajo tudi srečo, da vidijo, kako mimo pripelje tovorni vlak. Naslednji dan otroci skupaj izdelajo vlak. Najprej pobarvajo velike škatle, iz katerih potem sestavijo vlak.

V mesecu septembru se v skupini velikokrat odpravijo na sprehod, kjer jih vzgojiteljica spodbuja k opazovanju prometnih znakov in varnemu vedenju v prometu. Ker pa v naši okolici ni semaforja, jim vzgojiteljica pokaže semafor na posnetku.

**Vrtec pri OŠ Gorišnica; Šol.l 2020/21; Starost otrok: 4-6 let
Simona Žnidarič Tomažič,**

NOVIČKA IZ VRTCA MARKOVCI

V našem vrtcu sodeluje v projektu 6 skupin in skupno 130 otrok različnih starostnih skupin. Najprej smo se že malo ustrašili, da nam bo plane prekrižala tetka corona, a smo takoj, ko je bila možna vrnitev v vrtec zavihali rokave in poprijeli za delo. V mesecu aprilu smo pričeli z igro beli zajček. O tem smo obvestili starše, ki moram reči so igro zelo dobro sprejeli in jo tudi podprli. Otroci so prihajali v vrtec na vse možne načine in o tem z nasmehom že zjutraj pripovedovali prijateljem ob zajtrku. Parkirišče pred vrtcem je skorajda samevalo na kar smo bili vsi izredno ponosni. Seveda smo v igri sodelovale tudi vzgojiteljice ki smo se zjutraj pred službo razmigale peš, nadihale svežega zraka in tako pričele dan s še večjim elanom. Naši zajčki so postajali vse bolj beli in naši otroci vse bolj veseli. Nekatere skupine so se odločile, da izvajajo igro en teden, nekatere pa so si za izvajanje izbrale dva tedna. Z igro počasi zaključujemo in otroci, ki so svoje zajčke že odnesli domov, so jih s ponosom pokazali svojim staršem. Med izvajanjem igre nismo imeli težav za kar smo izredno hvaležni. Tudi ostale dejavnosti projekta smo uspešno vnesli v svoje delo, nastajajo makete, razni likovni izdelki, otroci spoznavajo promet in njegove alternative, ter raziskujejo možnosti življenja brez avtomobilov. Vsi skupaj ob projektu zelo uživamo in se skupaj veselimo novih dogodivščin, ki jih prinaša naslednji dan.

Vrtec Markovci
Zapisala koordinatorka: Nuša Kolenko

NOVICA O DOGAJANJU V VRTCU ZA NOVIČNIK

Sam projekt Trajnostne mobilnosti, je povezan s paleto pisanih barv, katere se navezujejo na izvedene dejavnosti povezane z gibanjem in miselno naravnostjo trajnostne usmerjenosti, tako med otroci kot odraslimi. V vrtcu se zavedamo, kolikšen pomen ima tole vrsten projekt, zato je smiselno pričeti ozaveščati otroke že v predšolskem obdobju ter jih usmerjati k trajno mobilnemu pristopu, seveda v sodelovanju z njihovimi starši. Predvsem se zavedamo pomena ustrezne vzgoje naših otrok, ter samemu ozaveščanju o zmanjšanju ne trajnostnih oblik prevoza in povečanju trajnostnih oblik, kot so hoja, kolesarjenje, vožnja s skirojem, vlakom, avtobusom. Tako smo temu pomenu dajali prednost in se skupno medsebojno povezovali. Naša prednost vrtca je, da živimo na podeželju, kjer se vrtec povezuje s šolo.

V vrtcu imamo štiri skupine, skupaj 48 otrok, kateri smo bili vsi vključeni v ta projekt. Želeli smo si bolj zdravega načina življenja ter življenje v čistejšem okolju, katero nas obdaja. Saj lahko veliko postorimo kot posamezniki in s tem izboljšamo svoj način življenja. V vrtcu smo projekt, kot tak razširili in se vanj poglobili ter poskusili otrokom približati vsakdanje navade. Hkrati pa smo poglobljeno razčlenili pomen besed »Trajnostna mobilnost.« Sam uvod v aktivnosti, so vzgojiteljice izpeljale z obliko gledališča Kamišibaj – z igro Beli zajček in jo nato povezale še z drugimi usmerjenimi aktivnostmi v tednu otroka ter nadaljevale skozi leto:

- otroci si izdelajo zajčjo družino – vsak svojega zajčka, likovne elemente iz same zgodbe o zajčji družini,
- risanje Moje poti v vrtec,

PODRAVSKA REGIJA

- otroci igrajo lutkovno predstavo Kamišibaj – Beli zajček,
- pogovor o prometu in opazovanje le-tega v naši okolici in ugotavljanje potovalnih navad ljudi,
- spremljali smo promet v določenem časovnem obdobju,
- seznanitev in ogled avtobusne in železniške postaje,
- petje pesmic na temo potovanja, prometa, prevoznih sredstev,
- izvajanje različnih gibalno-rajalnih iger,
- skrbeli za čisto okolje in se ekološko ozaveščali.

Sam projekt se je pokazal kot zelo dobrodošel in potovalne navade nekaterih udeležencev so se spremenile. Ob tem smo lahko opazovali zadovoljne obraze, z veliko dobre volje in druženja, kljub slabemu vremenu. Hkrati pa smo si pridobili nova znanja in pozitivne vpoglede za vnaprej ter skupaj sledili misli »kjer je volja je tudi moč.«

Vrtec Ivanjkovci pri OŠ Ivanjkovci

Zapisala: Karmen Žula Kumer, dipl. vzg.

SKUPINA 2. STAROSTNEGA OBDOBJA VRTCA OŠ SVETA ANA SPODBUJA TRAJNOSTNO MOBILNOST

Pri otrocih najstarejših skupin Rdeče, Zelene, Mavrične in Vijolične igralnice je bila igra Belega zajčka zelo dobro sprejeta in uspešno opravljena.

Rdeča igralnica je v sklopu projekta izvedla dan za gibanje in opravila kar dva daljša pohoda z nahrbtniki. Aktivne sprehode po okolici vrtca so izkoristili za učenje varnega vključevanja v promet in raziskovanje kraja (zgradb in znamenitosti). Ob nestrukturiranem materialu so otroci izdelali zgradbe iz okolice vrtca in like iz pravljičnega Belega zajčka. Tako so pripomogli k reciklaži odpadnega materiala in morda ohranili kakšno drevo. V maju pa so izvedli tudi akcijo »Na kolo za zdravo telo«.

Zelena igralnica je po zgodbi Beli zajček ustvarila didaktično igro. Spoznavali so potniški promet: sestavljali so skico avtobusa, se naučili izštevanko in deklamacijo o vlaku. Najbolj zabavno pa je bilo, ko so na obisk dobili vlakovodja Vinka. V igralnici so otroci iz stolčkov sestavili vlak ter pod vodstvom vlakovodje potovali po Sloveniji. Seveda tudi brez strojevodij, kontrolorjev vozovnic in potnikov ni šlo. Sredi tedna pa so prijeten sončen dan izkoristili za krajši izlet po širši okolici občine.

Mavrični so se veliko pogovarjali o prometu, razvrščali vozila, se naučili številnih deklamacij in pesmic o vozilih ter zajčku. Zajčku so izdelali dom – gozd in travnik, katerega tla so pobarvali rjavo. Namreč otroci so povedali, da ne samo zajčkovi kožuščki, tudi zemlja čuti posledice onesnaževanja.

»Vijolički« so veliko hodili na sprehode, se naučili deklamacijo in ples o Belem zajčku. Zadnji dan akcije pa jih je obiskal sam Beli zajček in prinesel veliko nagrado – nove poganjalčke in kolesi, katere so kmalu izkoristili za vožnjo po poligonu in tekmo s kolesi. Otroci so ob ekoloških zgodbicah nizali številne ideje, kako bi očistili naš svet: hodili več peš, zmanjšali število smeti in količino izpušnih plinov, reciklirali, med drugim tudi, da bi skrbeli za lastno samooskrbo. Sledilo je obilo veselja ob urejanju vrteške vrtnice.

Vrtec OŠ Sveta Ana

Zbrala: Metka Jančar, koordinatorica projekta

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OŠ SVETA ANA

V Vrtcu pri OŠ Sveta Ana se prav vsi zaposleni zavedamo, da je trajnostna mobilnost mobilnost prihodnosti in to zavedanje je prav, da prenesemo v misli in prakso vseh. Odrasli smo v anketah večkrat povedali, da se je udobno v vrtec pripeljati z avtomobilom. A kaj pravijo naši otroci? Najbolj pogost odgovor naših otrok je bil, da je v vrtec najbolj prijetno in zabavno priti peš, s skirojem ali s kolesom. Poslušajmo jih! V projektu sodeluje šest skupin, skupaj 106 otrok vseh starostnih skupin. Igro Beli zajček smo izvajali med 12. in 22. aprilom 2021. Vzgojitelji pa projekt bogatijo še s številnimi drugimi aktivnostmi.

Naši najmlajši otroci Rumene igralnice so se učili ločevati na vozila, ki naravi škodijo in vozila, ki narave ne obremenjujejo. Sestavili so si železnico in se igrali z vlakci, seveda pa tudi spoznavali ostala prometna sredstva skozi igro.

Pogumno so se lotili akcije Belega zajčka in veselo prihajali v vrtec peš, nekateri otroci celo več kilometrov. Zajčki so kmalu dobivali bolj čiste kožuščke. Veliko so se gibali tudi v vrtcu: hodili na sprehode, ko pa je deževalo, so si pot skozi gozd pripravili kar v igralnici.

V Oranžni igralnici (1-3 leta) so se prav tako priključili akciji Belega zajčka. V skupini so spoznavali prevozna sredstva in jih razvrščali. Iz odpadne embalaže so si izdelali vozila (vlake, avtobuse, traktorje) in se z njimi igrali. Na sprehodih so opazovali zgradbe in prometne poti, nato pa si izdelali maketo Moja pot v vrtec. Naučili so se ples Plesni vlak in prepevali pesem z Avtobusom k teti. Ob dnevu Zemlje so se ob zgodbi pogovarjali, na kakšen način lahko sami pripomorejo k varčevanju in skrbi za okolje. Naredili so eksperiment filtracije vode in si izdelali koše za ločeno zbiranje odpadkov. Kot se za samooskrbo spodobi pa so se peš napotili na kmetijsko zadrugo, kjer so si nabavili semena in sadike, v naslednjih dneh pa z njimi zasadili vrteški vrtilček.

Spodbuda prihajanja v vrtec peš je obrodila sadove, saj se otroci še večkrat ob številnih izdelkih in fotografijah na hodnikih spomnijo na Belega zajčka, s tem pa tudi starše spomnijo na pomen trajnostne mobilnosti.

Vrtec OŠ Sveta Ana

Zbrala: Metka Jančar, koordinatorica projekta

NOVICA ZA NOVIČNIK

Vrtec Črešnjevce-Leskovec, enota Leskovec, ki deluje pod okriljem osnovne šole dr. Jožeta Pučnika Črešnjevce je v letošnjem šolskem pristopil k projektu Trajnostna mobilnost. V projektu sodelujeta dva kombinirana oddelka.

Po seznanitvi s projektom, dobrem timskem načrtovanju in izmenjavi mnenj strokovnih delavk nam je uspelo svoje navdušenje in željo po spremembi naših starih navad prenesti tudi na otroke in starše.

Znotraj skupin smo tako izvedli številne dejavnosti, s pomočjo katerih smo spoznavali svojo bližnjo okolico vrtca, prometno varnost, prometna sredstva, ...z uporabo kamišibaj gledališča smo tako spoznali pravljico o Belem zajčku in tako dobili veliko motivacijo pri sodelovanju v igri Beli zajček. Izdelali smo si vsak svojo predlogo zajčka, na katero smo pridno nizali krogce, s pomočjo katerih smo čistili zajčkom kožuščke. V času trajanja igre smo vsak dan označevali v stolpčni diagram način prihoda v vrtec in se tako učili tudi matematičnih spretnosti.

Omislili smo si maskoto Belega zajčka, ki smo si jo povabili kar v naš vrtec. Z nami je pel, hodil na sprehod, tudi zaplesal.

S pomočjo pravljič in ogledom poučnih knjig in kratkih filmov smo naredili plakat, kako bi lahko aktivno prispevali k zmanjševanju onesnaženosti zraka.

Naredili smo si vsak svoj načrt prihoda v vrtec, učili izštevank o prometu in prometnih sredstvih. Naučili smo se petih in govornih pesmi, ki so nas še dodatno spodbudile k spreminjanju naših potovalnih navad.

Otroci so govorili o vtisih in svojem počutju, ko so prihajali v vrtec peš, s kolesom, skirojem ali poganjalcem. Vzgojiteljice smo bile navdušene nad odgovori, kaj vse so uspeli povedati, videti, slišati oziroma koga vse srečati na svoji poti do vrtca. Otroci so postali veliko bolj senzibilni in pozorni.

Izdelali smo skupno maketo, na kateri smo predstavili naše skupne rešitve, s katerimi bi poskrbeli za boljšo varnost pešcev in kolesarjev v neposredni bližini vrtca. To smo posredovali tudi gospodu županu.

K sodelovanju smo povabili tudi rajonskega policista, ki se je z veseljem odzval in nas pospremil na sprehod po kraju Leskovec.

Navdušenje otrok in pozitiven odziv staršev odraža zadovoljstvo vseh nas vpletenih, ki z majhnimi koraki stremimo k boljši prihodnosti. Vsi skupaj pa se že močno veselimo vožnje z vlakom, ki bo hkrati naš zaključni izlet in oblika sodelovanja s starši.

V zavedanju, da lahko vsi skupaj učinkovito vplivamo na pozitivne spremembe našega planeta in hkrati naredimo nekaj dobrega za naše zdravje, smo prepričani, da bomo vsebine trajnostne mobilnosti vpletali v naš kurikulum zagotovo tudi v prihodnje.

Osnovna šola dr. Jožeta Pučnika Črešnjevec
Vrtec Črešnjevec - Leskovec

Zapisala: Petra Ozmec, koordinatorica projekta

NOVIČKE IZ HAJDINSKEGA VRTCA

Tudi v tem šolskem letu smo se pridružili projektu Trajnostna mobilnost. V njem je sodelovalo vseh sedem igralnic, skupaj 131 otrok. Ker smo v tem projektu sodelovali že v lanskem šolskem letu, nam letos ta ni bil tuj. Tudi večino staršev je že poznalo potek igre Beli zajček ter namen izvajanja projekta. Novince smo o tem projektu seznanile na prvem roditeljskem sestanku. Po končani igri Beli zajček smo ugotovile, da se je veliko staršev odločalo, da so v času od 21. septembra pa do 25. septembra v vrtec prihajali čim bolj trajnostno. K temu so jih nagovarjali tudi otroci, saj je veliko bolj zanimivo priti v vrtec s kolesom ali poganjalcem kot z avtomobilom. Tudi v naslednjih mesecih (predvsem toplejših) smo opazile, da so se starši veliko posluževali prihoda v vrtec s kolesom, tisti, ki so doma bližje vrtcu, pa so prihajali tudi peš. In tako je bil naš cilj dosežen ter projekt uspešen.

Po naših igralnicah so vzgojiteljice z otroki izvajale različne dejavnosti. Naši najmlajši so se projekta lotili tako, da so tehtali zajčke. Na tehtnici so ugotavljali, katera plišasta žival je težja. Barvali so tudi pobarvanke, rezanke, brali so knjige o zajčkih, se igrali z ročnimi lutkami in likovno ustvarjali zajčke. Skratka, bilo je zelo pestro.

V eni izmed naših igralnic je otroke obiskal čisto pravi beli zajček, kjer so na konkreten način prikazali, kakšne zajčke si želijo ob koncu igre Beli zajček imeti. Preverjali so onesnaženost zraka v okolici vrtca in ugotovili, da ni preveč onesnažen.

V drugi igralnici so si izdelali svojo pot v vrtec. Vzgojiteljici sta otrokom na tla nalepili liste, katere so nato pobarvali z zeleno voščenko, ki je predstavljala zelenico. Na liste sta nalepili še hiše in drevesa. Otroci so si pobarvali vsak svoj avtobus, katerega sta vzgojiteljici zgibali in zlepili skupaj in nastal je v 3D obliki. Otroci so po izdelani poti vozili svoje avtobuse.

Vzgojiteljici sta otrokom pripravili tudi večji pano, na katerega sta narisali vodo, cesto in nebo. Otrokom sta pripravili slike različnih vozil. Otroci so dobili vsak svojo sliko vozila, katero

so morali nato razvrstiti glede na to, kje se pelje: ali se pelje po vodi, po cesti, ali po zraku. Otroci so v večini vsa vozila pravilno razvrstili.

Otroci, stari od 3 do 4 leta, so spoznali pravljico o Belih zajčkih, v okviru katere so se odpravili do gozdička v okolici vrtca, skozi katero vodi ozka cesta. Na tej cesti so prešteli avtomobile, kateri so na srečo redki. Pogovarjali so se o tem, kako avtomobili škodijo gozdičku. V gozdičku pa so iskali tudi zajčka.

V skupini starejših otrok so se z avtobusom odpravili na tabor v Logarsko dolino, kjer so med vožnjo z avtobusom zelo uživali in hkrati spoznavali, da je potovanje z avtobusom veliko bolj varčno in okolju prijazno. Nekateri otroci so se z avtobusom peljali prvič, zato jim je bila vožnja toliko bolj zanimiva. V okviru projekta so spoznavali tudi našo občino, naštevati in raziskovali so vasi naše občine in opisovali poti, ki vodijo od doma v vrtec. Izdelali so si veliko maketo naše občine z vsemi vasmimi, kateri so dodajali hiše, ceste, prometne znake, ljudi, drevesa, različna vozila in še kaj...Otroci so opisovali svojo pot od doma do vrtca in preko zemljevida naše občine in izdelane makete še bolj spoznavali poti in razdalje. Podali so se tudi na potepe po bližnjih vaseh in jih raziskovali ter spoznavali varne poti.

Vrtec Najdihojca pri Oš Hajdina
Zapisala koordinatorica: Urška Horvat

ZA NOVIČNIK – VRTEC LENART

V letošnjem letu se Projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu Lenart izvaja od septembra 2020 do konca junija 2021, k projektu smo pristopili zelo resno in odgovorno do narave. Starši in vsi zaposleni smo projekt zelo dobro sprejeli in se aktivno vključili vanj. Vzgojiteljica Tadeja Bračko je med drugim tudi napisala deklamacijo Beli zajček, ki so jo otroci sprejeli za svojo najljubšo deklamacijo.

Opažam, da se potovalne navade staršev in tudi zaposlenih spreminjajo, saj se velikokrat opazi, da pridejo v vrtec ali na delovno mesto peš ali s kolesi. Vsi se še kako dobro zavedamo, da vsak posameznik lahko prispeva k zmanjšanju emisij v okolje, ter na tak način poskušamo ohraniti naravo za naše potomce.

V tednu, v katerem smo izvajali igro Beli zajček, smo dokazali, da znamo in zmoremo spreminjati potovalne navade. Tako so številni starši v vrtec ves teden z otroki prihajali peš ali s kolesi. Še posebej sem ponosna na vse zaposlene v vrtcu Lenart, saj smo ta teden prihajali na delovno mesto peš in parkirišče pri vrtcu je ves teden samevalo.

Zelo sem vesela, da so tako starši, kot zaposleni k projektu pristopili z vso odgovornostjo do narave. Hkrati pa se jim zahvaljujem, da so projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu Lenart podprli. Na ta način smo veliko prispevali k zmanjševanju emisijskih obremenitev v naravo, hkrati pa smo tudi zmanjšali motorni promet v okolici vrtca Lenart. Tudi v prihodnje bomo trajnostno naravnani!

BELI ZAJČEK (TADEJA BRAČKO)

SEM ZAJČEK MLAD,
V VRTEC PEŠ PRIHAJAM RAD.
S PRIJATELJI SE TAM IGRAM,
RIŠEM PLEŠEM VSAKI DAN.
KO PRIPELJEM SE S SKIROJEM
ALI PA S KOLESOM,
CEL DAN VESELIM SE,
SLABE VOLJE SE OTRESEM.
ZRAK JE ČIST IN JAZ SEM BEL,
TEGA PA ZARES JE VSAK VESEL.
ZATO HODI PEŠ ŠE TI,
DA ZDRAVI BOMO VSI.

Vrtec Lenart

Zapisala: Mihaela Vidovič, dipl.vzg.

BELI ZAJČEK V VRTCU KORENA

Nekega pomladnega dne so v vrtec Korena žalostno priskakljali zajčki z umazanimi kožuščki. Namesto belih kožuščkov so imeli sive. Zakaj? Kaj se jim je zgodilo, so se spraševali otroci? Zajčki so jim povedali svojo zgodbo. Otroci so se odločili, da jim bodo pomagali očistiti kožuščke.

Naredili smo plakat, kako bomo prihajali v vrtec. V vrtec bomo prihajali peš, s kolesom, poganjalcem in avtobusom. Otroci si želijo v vrtec pripeljati tudi z vlakom, ampak to ne gre, saj v našem kraju ni železniške proge. Izdelali smo zajčke z umazanimi kožuščki in čakali, da se igra začne.

Naš vrtec je majhen in igra se je izvajala v skupini Sončki in Muce. Potekala je v začetku meseca maja. Večina otrok ima kar dolgo pot do vrtca, zato smo se dogovorili za bližji cilj.

Otroci so skupaj s starši prihajali s skirojem, poganjalcem, kolesom, večinoma pa peš. Zajčkom so pridno čistili kožuščke.

Otroci so zelo uživali in spodbujali svoje starše pri izvajanju igre. Tudi vzgojiteljice in vzgojitelj smo pridno čistili zajčkove kožuščke. Zajčki so se otrokom, njihovim staršem in vzgojiteljem zahvalili za očiščen kožušček. Otroke pa so še presenetili z diplomom.

ZAJČEK SE ZAHVALJUJE.

Vrtec Korena

Zapisala vzgojiteljica in koordinatorica programa: Kristina Ajlec

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU OTONA ŽUPANČIČA SLOVENSKA BISTRICA

Tudi v vrtcu Otona Župančiča Slovenska Bistrica smo se ponovno odločili, da se pridružimo projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu.

Za začetku projekta se je prijavilo 12 strokovnih delavk, od tega je poročilo oddalo 7 strokovnih delavk, pri čemer se jim je pridružilo 128 otrok. Glavni razlog za takšen upad je bil na prvem mestu ta, da so se v novem šolskem letu tandemi razšli in tako so projekt peljale dalje samo vzgojiteljice. V projekt so bili vključeni oddelki vseh starosti, pri najmlajših so strokovne delavke dejavnosti prilagodile.

Strokovne delavke so staršem predstavile pomen projekta in igro Beli zajček. Starši so projekt z veseljem in zanimanjem sprejeli, se aktivno vključevali tako, da so prihajali peš, s kolesi, tisti ki pa so bili bolj oddaljeni pa so se v oddelku dogovorili za mesto, kjer so puščali avtomobile in so tako del poti prehodili peš. Tudi otroci so z navdušenjem sodelovali, spodbujali starše, se med seboj pogovarjali in z veseljem opazovali, kako so njihovo zajčki postajali z vsakim dnem svetlejši, čistejši. Nekaj otrok s starši je ta način trajnostni uporabljalo še naprej, tudi ko je bil projekt že zaključen.

Dejavnosti, ki so jih v okviru oddelkov izvajale:

- pogovor o onesnaženosti in skrb za čisto okolje,
- izvajanje igre beli zajček,
- pogovor kako se prišel v vrtec in kako bi si želel...
- prepevanje pesmic na temo promet,
- izdelovanje avtobusa in avtomobilov iz odpadnih materialov,
- opazovanje prometa v okolici vrtca,
- dejavnost moja pot v vrtec,
- knjižni kotichek o prometu in okolju,
- igranje s folijo in prstnimi barvami – izpušni plini in beli zajček,
- priprava poligona na ploščadi vrtca, vožnja s kolesi, poganjalci,
- kolesarski dan v vrtcu,
- rajalne igre,
- izdelava makete kraja, označitev varnih in nevarnih poti,
- igra spomin,
- risanje na temo, očistimo zrak,
- pogovor o zdravem načinu življenja – gibanje.

Vse strokovne delavke so se strinjale, da je projekt zelo dobro zasnovan, saj daje raznolikost, možnost širše izbire dejavnosti.

Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica
Zapisala koordinatorka: Janja Leskovar

NOVICA ZA NOVIČNIK

Starši so nam pri samem projektu "Trajnostna mobilnost v vrtcih" in izvedbi igre "Beli zajček" zelo pomagali, saj so upoštevali navodila otrok, da v vrtec pridejo peš, s kolesom, skirojem... Tudi tisti, ki so od vrtca oddaljeni več kilometrov, so starše prepričali k parkiranju avtomobilov 200 m dalje od vrtca. Otroci so vsak dan komaj čakali jutranji krog, kjer so na svoje zajčke pritrjevali bele krogce.

Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica,
enota »Ciciban«
Zapisala: Alja Macuh

IZVAJANJE PROJEKTA V MESTU SLOVENSKA BISTRICA

V vrtcu »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica smo se odločili, da se pridružimo projektu trajnostne mobilnosti v vrtcih, saj se zavedamo, da je naše okolje vedno bolj obremenjeno z izpušnimi plini, predvsem v mestnem okolju. Vzgojitelji smo za otroke dober vzgled in dober učitelj za njihovo nadaljnje življenje. Zavedamo se, da je potrebno otroke ozavestiti in spodbujati k aktivnemu preživljanju prostega časa in zmanjševanju onesnaženja našega okolja že zelo zgodaj.

Enota »Ozka ulica« se nahaja v središču mesta Slovenska Bistrica, ob grajskem obzidju, v enosmerni ulici. Skozi grajsko dvorišče imamo hiter in varen dostop do mestnega parka, enosmerna ulica pa nas mimo našega vrtca pripelje do samega mestnega jedra.

Z otroki iz oddelka 2-3 leta smo se večkrat sprehodili skozi mestno jedro in opazovali promet. V bližini vrtca smo si ogledali tudi avtobusno postajo mestnega prometa. V neposredni bližini vrtca imamo tudi polnilne postaje za električna vozila in več izposojevalnic mestnih koles.

Otroke smo s projektom seznanili preko zgodbe in igre »Beli zajček«. Vsak otrok si je s sivo tempera barvo pomarval svojega zajčka, katerega je lahko vsak dan očistil s pomočjo belih krogcev, če je le prišel v vrtec peš, s kolesom, skirojem...

Igra je večino otrok zelo motivirala, saj so bili otroci zelo navdušeni kadar so zjutraj povedali, da so prišli v vrtec peš ali s kolesom in si lahko na zajčka prilepili bel krogec.

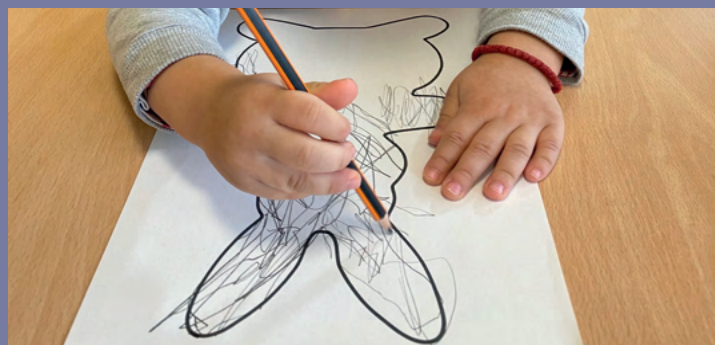
Skozi celoten sklop smo izvedli veliko različnih dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti. Dosegli smo, da je vedno več otrok začelo v vrtec prihajati peš ali s kolesom. Tudi tisti, ki so oddaljeni več kilometrov, so del poti v vrtec prehodili peš. Kar nekaj otrok, ki so doma v mestu Slovenska Bistrica pa za pot domov iz vrtca izbere sprehod. Razumljivo je, da je tempo življenja hiter ter da si za sprehod in ostale aktivnosti lažje izberemo popoldanski čas kot pa jutranji приход v vrtec. Navsezadnje dosežemo cilj projekta tudi s popoldanskimi gibalnimi dejavnostmi otrok.

**Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica,
enota »Ozka ulica«
Zapisa Rebeka Knez**

NOVICA ZA NOVIČNIK

V projekt Trajnostna mobilnost smo bili vključeni prvič. Tako otroci kot strokovni delavki sva bili pozitivno naravnani. Tak projekt pomaga staršem in otrokom pri ozaveščanju narave. Zelo so se trudili, da bodo dobili beli krogec, ki si ga lahko zalepijo na zajčka. Lepa izkušnja za triletnike, ki jih peljemo v pravo smer.

**Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica,
enota »Pragersko«
Zapisi Katja Ferčec in Jolanda Smodiš**

TRAJNOSTNA MOBILNOST Z BELIM ZAJČKOM

Za projekt "Beli zajček" sva se odločili, saj meniva, da je zelo pomembno že najmlajše otroke ozaveščati in vzgajati na področju trajnostne mobilnosti ter jih seznanjati z vplivom onesnaženega zraka na naše zdravje. Ker je način prihoda otroka v vrtec v veliki meri odvisen od staršev, sva k sodelovanju spodbudili tudi njih in jih nagovorili, da svojim otrokom omogočijo aktivno sodelovanje. V projekt je bilo vključenih 13 otrok, starih 2-3 leta ter njihovi starši.

Otroke sva motivirali z "Zgodbo o belih zajčkih." Vsak otrok si je svojega zajčka pobarval z ostanki šiljenja oglja v svinčniku in mu s flomastrom narisal oči, gobček in brčice. Zajčke smo prilepili na vratca garderobnih omaric. V projektu sva aktivno sodelovali tudi midve, zato sva si tudi sami izdelali zajčka in vzorno skrbeli, da očistiva njegov kožušček. Otroke in starše sva v času izvajanja projekta spodbujali, da v vrtec prihajajo peš, s kolesi in skiroji. Otroci, ki so bili za hojo do vrtca nagrajeni z belim krogcem so navdušeni tekli do svojega zajčka in krogec prilepili nanj. Vsak dan smo opazovali, kako kožuščki naših zajčkov postajajo bolj čisti. Vsakodnevno smo izvajali dejavnosti, v okviru katerih sva otroke seznanjali s pomenom trajnostne mobilnosti. Pogovarjali smo se tudi o vožnji z javnim prevozom. Večina izmed otrok se še nikoli

ni peljala z avtobusom. Prebiralimo pravljico "Rožnati avtobus" avtorice Vesne Radovanovič in prepevali pesem J. Bitenca "Z avtobusom k teti". Ogleдали smo si avtobuse in mestno avtobusno postajo, kar je bilo za otroke pravo doživetje.

**Vrtec "Otona Župančiča" Slovenska Bistrica,
enota "Ozka ulica"
Zapisi vzgojiteljci Polona Kangler in Lidija Trglavčnik**

NOVICA ZA NOVIČNIK

V okviru projekta nas je v vrtcu obiskal policist. Z njim smo se podali na obhod po mestnih ulicah, kjer nas je prijazno opozarjal na cestna pravila. Lastnike napačno parkiranih avtomobilov smo prijazno opomnili z obvestili »PROSIM PARKIRAJ PRAVILNO,« ki smo jih predhodno naredili v vrtcu. Ogledali smo si policijski avto in z navdušenjem prisluhnili zavijanju sirene. Policist nas je nagradil z odsevniki, baloni in šampiljko - medveda policista.

Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica, enota »Ciciban«
Zapisala Melanija Pešak

PO POTEH BELEGA ZAJČKA

Ne samo zaradi projekta »Beli zajček«, ampak tudi zaradi zdravega načina življenja spodbujamo otroke h gibanju, rekreaciji, zdravi prehrani in podobno. Je pa vsak tak projekt še dodatna motivacija k izvajanju le-teh dejavnosti in ozaveščanju otrok in staršev.

Med vsemi dejavnostmi, ki smo jih izvajali v oddelku bi izpostavila dve dejavnosti, ki sta nam res dobro uspeli. Ko dobiš pozitiven odziv otrok in staršev, ko se aktivnosti prenesejo iz vrtca v domove, potem je namen dosežen.

V sklopu projekta »Beli zajček« smo v oddelku poiskali zanimive izletniške oziroma pohodniške poti v naši občini, ki jih lahko otroci prehodijo skupaj s svojimi starši za vikend (pot »Od Bistriškega gradu do Črnega jezera«, Izlet na Tri kralje, Osankarico, Črno jezero...od koder vodijo zanimive učne in navadne poti, ki jih zmorejo prehoditi otroci v predšolskem obdobju) ali med tednom (Močeradova pot, Vintgar- npr.: Rimski kamnolom, Ančnikovo gradišče...).

Prav tako smo hodili po »poteh belega zajčka«. Tako smo poimenovali poti otrok v oddelku, ki vodijo od njihovega doma do vrtca. Poti otrok, ki pa v vrtec pridejo z avtomobilom, smo prilagodili našim potrebam. Poiskali smo mesto oziroma parkirišče, kamor bi lahko parkirali vozilo in prehodili pot od tega mesta do vrtca.

Ob tem smo ugotovili, da ima naše mesto urejene in varne poti za pešce in kolesarje. Tako, da imamo super možnosti, da pridemo v vrtec brez avtomobila.

Likovno ustvarjanje na temo »Od Bistriškega gradu do Črnega jezera«.

Po Močeradovi poti gremo tudi z vrtcem večkrat na izlet ali samo na sprehod do gozda.

Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica, enota »Ciciban«
Zapisala Barbara Frank

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JUROVSKI DOL

Naš vrtec se nahaja na podeželju, obdan s travniki in gozdovi, gozdnimi potmi, otroškimi in nogometnim igriščem, pa tudi s cesto, pločniki, parkiriščem....

Z otroci smo veliko na prostem, kar nam omogoča raznoliko okolje; igra v gozdu, na igralih, tek na tekaški stezi, raziskovanje travnika, sprehod ob cesti, prečkanje ceste, hoja po pločniku, hoja čez most... Ob vsem tem pa opazujemo okolje, naravo, spremembe v njej.

Projekt »Trajnostna mobilnost« smo v našem vrtcu pričeli z Zgodbo o belih zajčkih. Vseh pet skupin, od najmlajših, do

najstarejših, so spoznali problematiko belih zajčkov. Same predstavitve zgodbe smo se po skupinah lotevali vsak na svoj način; ob lutkovni uprizoritvi ali s slikovnim materialom (ilustracije narisane s strani vzgojiteljic).

V projekt je bilo vključenih 95 otrok, starih od 2 do 6 let. Zaradi »korona« časov, smo projekt staršem predstavili preko dopisa, ki so ga prejeli domov, prav tako smo jim razdelili ankete pred in po izvedbi igre Beli zajček. Večji otroci so si izdelali vsak svojega zajčka, ki so ga sami obrisali in izrezali, mlajši so v skupini naredili enega večjega zajčka. Otroci so z navdušenjem nanje lepili bele pike in zelo ponosno poročali

PODRAVSKA REGIJA

vsem, da so prišli peš ali so starši parkirali avtomobile vsaj 300 m od vrtca. Parkirišče pred vrtcem je bilo v teh 14 dneh resnično prazno. To smo hitro izkoristili in nanj s kredami narisali velikega zajca, katerega smo pisano pobarvali, saj je bil tako vesel, da se je preoblekel v pisano pižamo. Iz anketnih vprašalnikov smo ugotovili, da bi otroci zelo radi v vrtec prihajali z javnim prevozom (avtobus ali vlak), kar pa v našem okolju ni možno, saj teh povezav nimamo. Večina se jih vozi z avtomobili, nekaj jih hodi peš. Problematiko, ki smo jo zaznavali prejšnja leta, je občina rešila v letu 2020 in sicer smo dobili pločnik na obeh straneh ceste ter več prehodov za pešce, da lahko varno prečkamo cesto.

Ostale dejavnosti smo izvajali različno po skupinah;

- Izdelava plakata na temo javnih prevozov ter vozil, ki ne onesnažujejo okolja.
- Ogled avtobusne postaje in avtobusa.
- Izdelovanje avtobusa iz odpadne embalaže.
- Vožnja s skiroji, poganjalci, kolesi.
- Risanje poti od doma do vrtca (to nalogo so otroci izvedli s pomočjo staršev).
- Dramatizacija zgodbe Beli zajček.
- Na dan zemlje so barvali »globus« in izvedli čistilno akcijo v bližini vrtca.
- Dolgi pohodi.
- Opazovanje čistočo avtomobilov (s pomočjo bele krpe).

Zaposlene v našem vrtcu se zavedamo pomena trajnostne mobilnosti, zato še zmeraj parkiramo svoja vozila vsaj 300 metrov pred vrtcem (tiste, ki smo iz drugih krajev) ali pridemo peš (domačinke iz bližine vrtca). Otroke in starše pa spodbujamo k hoji, vožnji s kolesi, skiroji, rolerji...

Da bi čim bolje sami poskrbeli in ohranili čisto okolico vsaj našega vrtca, pa večkrat pobereмо smeti v bližini vrtca.

Vrtec pri OŠ J. Hudalesa Jurovski Dol Gabrijela Murko (koordinatorka projekta)

O TRAJNOSTNI MOBILNOSTI S POMOČJO BELEGA ZAJČKA

Tudi v našem vrtcu, Vrtec pri OŠ Lovrenc na Pohorju, smo se strokovne delavke v tem vrtčevskem letu 2020/21 odločile za sodelovanje pri projektu Trajnostna mobilnost. K projektu se je priključilo vseh sedem skupin (približno 120 otrok), saj smo bile vse vzgojiteljice mnenja, da je potrebno poskrbeti za razvoj trajnostnega prometa in vplivati na spremembe obnašanja in navad ljudi.

O projektu smo spregovorile že na prvem roditeljskem sestanku, nato pa smo kar hitro zavihali rokave in po skupinah se je že začelo veliko dogajati in kar naprej govorilo o zajčku.. V skupini PUHKL, so otroci stari od 11 mesecev pa do 2 leti.

- čiščenje umazanega zajčka z belimi vaticami
- zajček na obisku
- kros v plenica h v sodelovanju z belim zajčkom
- sprehodi, vozičkanje z belim zajčkom
- prepevanje pesmi Z AVTOBUSM K TETI
- izdelava avtobusa in zabavna igra z njim

V Skupini ŽOGICE so otroci stari 1-2 leti.

- Predstavitve zgodbe o Belem zajčku s pomočjo magnetne table;
- Obisk zajčka, ki jim je prinesel pripomočke za čiščenje njegovega umazanega kožuščka (radirka, vata);
- čiščenje zajčka.

V Skupini KAPLJICE so otroci stari 2 leti.

- Predstavitve zgodbe o Belem zajčku ter skupno čiščenje umazanega zajčka ;

- Peš v gozd ter nabiranje gobic skupaj z zajčkom;
- Prihajanje v vrtec peš ter daljši sprehodi skupaj z zajčkom;
- Izdelava vlaka, ki je otroke popeljal v svet otroškega praznovanja (praznovanje rojstnega dne)

V Skupini BALONČKI so otroci stari 3 leta.

- Predstavitve zgodbe o BELEM ZAJČKU ter beleženje trajnostnih prihodov v vrtec;
- Sprehodi z BELIM ZAJČKOM;
- Kros zdravja z BELIM ZAJČKOM;
- vzdelava namiznih iger na temo trajnostni način gibanja.

V skupini SONČKI so otroci stari 5-6 leta.

- Igra Beli zajček
- Moja pot v vrtec – otroci so slikali pot v vrtec, jo predstavili prijateljem, se pogovarjali o nevarnostih in iskali rešitve varne poti.

PODRAVSKA REGIJA

- Na podlagi zgornje dejavnosti smo naredili individualni varni načrt poti do vrta.
- Izlet – mali detektiv (opazovali smo nepravilnosti na cesti in za nepravilno parkiranje vozniku za brisalce pripeli manjšo smrekovo vejico).

V skupini GUMBKI so otroci stari 3-4 leta.

- Predstavitve zgodbe o Belem zajčku, beleženje trajnostnih prihodov v vrtec ter čiščenje zajčkov;
- Ogled realnih fotografij iz prometa, onesnaženost, pešci,... ter ureditev kotička za belega zajčka;
- Poudarjanje drugih načinov prihoda v vrtec, kot pa z avtomobilom;
- S poganjalčki v vrtec

V skupini ŠKRATI so otroci stari 4 – 5 let.

- Igra Beli zajček
- Ogled videoposnetka Lepši svet
- Opazovalni listi (ravilno parkiranje, nošenje rutic, prometni znaki,...)
- Opazovalni sprehod –VARNA POT V VRTEC
- Izdelava nove družabne igre – VARNA POT V VRTEC (utrjevanje cestnih pravil)

Projekt je pri nas še vedno zelo živ in vedno bolj se vsi skupaj zavedamo, da je potrebno otroke čim bolj vključiti v gibanje v prostoru, kjer si nabirajo izkušnje.

Vrtec pri OŠ Lovrenc na Pohorju

Zapisa: koordinatorica projekta Anja Vranc

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU KOBANČEK, Selnica ob Dravi:

V Vrtcu Kobanček smo se štirje oddelki drugega starostnega obdobja, kar je zajemalo 82 otrok, v tem letu odločili za vključitev v projekt trajnostna mobilnost. Preko celega šolskega leta smo v vzgojni proces vključevali teme, ki so se navezovala na ohranitev zdrave narave, čistega zraka in uporabe naravi prijaznih načinov prihodov v vrtec in seveda tudi po drugih opravkih. Nekatere vsebine so bile načrtovane, nekatere pa spontane. Sprehode smo izkoristili in opazovali dogajanje v prometu, spoznali prometne znake, prometna sredstva, pogovarjali se o varnih poteh, razmišljali o možnih izboljšavah našega okolja, pešpoti in kolesarskih stez. Razmišljali smo po katerih poteh bi bila vožnja s poganjalci, kolesi, skiroji, kotalkami ali samo peš najbolj varna. Iskali načine na kak način bi lahko prihajali v vrtec in prispevali svoj delček k čistejšemu zraku. Kako bi stvar lahko izpeljali tisti, ki prihajajo iz bolj oddaljenih krajev. Spoznavali smo obvezno ali morda samo priporočljivo varnostno opremo za kolesarje, in za tiste ki vozijo kotalke, skiroje... Igrali smo se igro z vlogami v prometu, na dvorišču si izdelali poligon in poskušali upoštevati prometna navodila. V igralnici smo izdelali prometno cesto in prometne znake in semaforje, ter se igrali z avtomobilčki, tako da smo upoštevali varnost udeležencev v prometu in prometne predpise. Izdelali maketo našega vrta z okolico iz odpadnega in naravnega materiala in poskušali vnesti ideje za izboljšavo našega okolja. Spoznali smo zgodbo Beli zajček in v zelenem tednu poskušali čim bolj očistiti krzno svojemu zajčku. Ogledovali smo si knjige, slikanice, prebirali različne zgodbe, risali,

slikali, izrezovali, postavljali ceste iz lesenih kock in se igrali igro »Promet«.

Vrtec Kobanček Selnica ob Dravi

Zapisa koordinatorica: Simona Stajan

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU SLADKI VRH IN ZG. VELKA

Osnovni namen k prijavi projekta Trajnostna mobilnost je bil otroke in njihove starše ozavestiti o pomenu hoje, kolesarjenja in uporabe javnega prevoza v vsakdanjem življenju. Trajnostna mobilnost je način življenja in prav zato smo se strokovni delavci odločili, da jo kot vrednoto predstavimo otrokom in njihovim staršem, saj se navade otrok oblikujejo že v najzgodnejšem otroštvu – predšolskem obdobju.

V projektu Trajnostne mobilnosti je v vrtcu Sladki Vrh in Zg. Velka sodelovalo 9 oddelkov. V projekt je bilo tako vključenih 140 otrok prvega in drugega starostnega obdobja. Obdobje sodelovanja v projektu Trajnostne mobilnosti je potekalo od 1. 2. 2020 do 30. 6. 2021. Zaradi nastale situacije v zadnjem letu – razglasitev epidemije in posledično zaprtje vrtcev smo igro Beli zajček izvedli šele v šolskem letu 2020/2021. V času zaprtja smo s starši in otroki sodelovali na daljavo in jih na različne načine ozaveščali o pomenu uporabe zmanjševanja motoriziranega prometa, spremembi potovalnih navad, jih skozi različne dejavnosti seznanjali s prometno vzgojo in jih spodbujali k gibanju.

Prvo izvedbo igre Beli zajček smo izvedli v mesecu septembru od 21. 9. 2020 do 25. 9. 2020. Strokovni delavci vrtca smo staršem v mesecu septembru predstavili projekt Trajnostna mobilnost, katerega so dobro sprejeli. Ker je način prihoda predšolskega otroka v vrtec v veliki meri odvisen od staršev, smo bili veseli, da so starši projekt v celoti podprli in se odločili, da bodo v projektu aktivno sodelovali in s tem prispevali k boljšemu rezultatu igre. Druga izvedba igre je potekala v mesec aprilu, in sicer od 19. 4. 2021 do 23. 4. 2021.

V vseh oddelkih smo pred izvedbo igre z otroki spregovorili o namenu projekta Trajnostne mobilnosti in izvedbo same igre. Otroke smo seznanili z zgodbico o Belem zajčku in se o njej vsakodnevno pogovarjali. Otroci so bili za izvedbo igre zelo motivirani. V tednu izvedbe smo zapornice za vstop na vrtčevsko parkirišče zaprli in tako starše in otroke dodatno motivirali k uporabi trajnostnih načinov prihodov in odhodov otrok v vrtec.

V obeh izvedbah igre so tako otroci v vrtec prihajali večinoma peš, s skiroji ali kolesi. Starši in otroci, ki prihajajo v vrtec iz oddaljenih krajev, so tako puščali avtomobile na parkiriščih, ki so od vrtca oddaljeni vsaj 200 metrov. Javnega prevoza v vrtec ni uporabil nihče izmed otrok vrtca.

Ob koncu projekta smo z otroki vrtca sklenili, da bomo še vedno poskušali skrbeti za čisto okolje in bomo pogosteje v vrtec prihajali na trajnosten način – peš, s skiroji, kolesi, poganjalčki ...

Strokovni delavci vrtca Sladki Vrh in Zg. Velka smo enotnega mnenja, da je projekt Trajnostna mobilnost pomemben in v današnjih časih predvsem potreben. In prav zato smo se odločili, da bomo igro Beli zajček ohranili tudi v naslednjem šolskem letu.

OŠ Sladki Vrh – vrtec Sladki Vrh in Zg. Velka
Novico za Novičnik zapisala koordinatorica projekta
Trajnostna mobilnosti Sara Monzalgi

PRIMER DOBRE PRAKSE OTROK SKUPINE ZEBRICE STARIH OD 5-6 LET

V skupini Zebrice smo igro Beli zajček nadgradili z aktivnostjo o Onesnaženosti zraka v naši bližnji okolici vrtca glede na to, da je naši neposredni bližini tudi tovarna papirja Paloma. Z otroki smo se pogovarjali o tem, da je dim, ki prihaja dimnikov tovarne in prav tako iz stanovanjskih hiš ter iz izpuhov avtomobilov zelo škodljiv za naše zdravje. Zaradi vseh izpustov v naše okolje lahko kašljamo, smo zaspani in težko dihamo. Pogovarjali smo se o tem, da je zrak vse bolj umazan v bližini cest, kjer se vozi veliko število avtomobilov, da tam tudi rastline zelo slabo rastejo. Prav posebej občutljive pa so posebne rastline, ki jim imenujemo lišaji. Lišaje sem jim predstavila na računalniku, ob fotografijah tako, da so si jih dodobra ogledali.

Otroke sem spodbudila k opazovalnem sprehodu v bližnji okolici vrtca, kjer smo si ogledali stavbe ter opazovali fasade stavb in hiš ter ugotavljali kako čist zrak imamo v našem okolju.

Ugotovili smo, da je fasada stolpnice, v neposredni bližini vrtca, kar precej umazana. Otroci so povedali, da verjetno zato, ker je neposredno ob prometni cesti, kjer vozi veliko avtomobilov. Zagotovo pa je neposredna bližina tovarne, iz katere dimnikov se nenehno kadi onesnažen zrak pripomogla k umazani fasadi.

Odločili smo se za daljši opazovalni pohod, v naslednjem dnevu, kjer smo imeli cilj, da poiščemo lišaje, ki pa ne rastejo

tam, kjer je zrak umazan in upali, da jih najdemo. Odpravili smo se v smeri našega kotička ob reki Muri, kjer smo našli listasti lišaj na ležečem deblu prazne rečne struge, ki je srednje občutljiv na onesnaženost zraka in zaključili, da je naš kotiček v naravnem okolju še vedno primeren za igro, kjer se tako radi igramo in raziskujemo.

Odpravili smo se na naše drugo igralno naravno učilnico, kjer smo ob poti opazili drevesno deblo z skorjastim lišajem, ki je bil tesno prirasel na drevesno lubje ter tako ugotovili, da je to področje dosti bolj onesnaženo saj ta lišaj raste tudi na področjih, kjer je zrak bolj onesnažen. Nadaljevali smo pot do starega drevesa, kjer se zelo pogosto igramo in izvajamo aktivnosti v naravnem okolju ter ugotovili, da na tem našem, starem drevesu rastejo grmičasti lišaji, ki so najbolj občutljivi na onesnažen zrak ter zaključili, da je to mesto, kjer imamo res najbolj čist zrak in res na to mesto najraje in najpogosteje prihajamo z otroki, kjer izvajamo raznolike igre v naravnem okolju, ob drevesu, kjer se pogosto ustavimo.

Po vrnitvi v vrtec smo se z otroki ob nastalih fotografijah pogovorili in preverili ali so otroci ozavestili pridobljena spoznanja.

Nad povratno informacijo otrok sem zelo zadovoljna saj so na podlagi doživetega na fotografijah in v naravi ozavestili nova spoznanja.

OŠ Sladki Vrh – vrtec Sladki Vrh
Novico za Novičnik zapisala vzgojiteljica Andreja Vežjak

BELI ZAJČEK

Igro Beli zajček smo izvajali v vseh šestih sobah vrtca. Na strokovnem timu smo si izmenjali predloge, ideje ter se dogovorili, da se bomo igro igrali dva tedna in sicer od 3.5. do 13.5.2021. Vzgojitelji so se na projekt pripravili z zanimivimi pristopi, vsebinami in spremljajočimi aktivnostmi. Odziv staršev je bil odličen, saj so v celem vrtcu bili redki, ki niso dnevno aktivno sodelovali pri igri. Še bolj smo navdušeni, da nekateri starši z otroki še po zaključku igre prihajajo v vrtec na trajnostni način. Starši so na presenetili tudi s predlogi za izboljšanje pogojev, da bi bolj varno lahko prihajali v vrtec na trajnostni način. Zagotovo bomo igro ponovili tudi, ko bo projekt že minil, saj so otroci preko lastne aktivnosti spoznavali pasti v prometu. Projekt smo staršem pred izvedbo predstavili preko elektronske pošte, saj ga zaradi ukrepov NIJZ za preprečitev širjenja COVID-19, nismo smeli imeti v živo. V nadaljevanju pa le nekaj aktivnosti iz posameznih oddelkov:

- Poslušanje zgodbe o belih zajčkih, lepljenje belih krogcev na sive zajčke, poslušanja, gibanje in pripevanje pesmi Zajček al' se ne bojiš.
- Vsakodnevno lepljenje krogcev na zajčka ter vsakodnevni pozdrav zajčku.
- Izdelava velikega zajčka ter dnevno lepljenje belih krogcev nanj.
- Ozaveščanje o pomembnosti čistega zraka, opazovanje živali, ki živijo v okolici vrtca, likovno ustvarjanje na temo belega zajčka.
- Aktivno sodelovanje pri lepljenju belih krogcev na sive sive zajčke, pripovedovanje zgodbe, pogovori o naravi, varovanju le-te, sprehodi v okolico vrtca, opazovanje

prometa, iskanje trajnostnih rešitev pri premagovanju poti.

- učenje vedenja v prometu, spoznavanje varnih poti in nevarnosti na cesti, izlet z vlakcem Jurček po mestu Maribor.

Hiša otrok vrtec montessori
Zapisala koordinatorica: Anja Pintar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JOŽICE FLANDER

V vrtcu Jožice Flander smo se v letu 2020/ 2021 pridružili k projektu Trajnostna mobilnost še 4 oddelki različnih starostnih skupin. Vključeni so bili tudi najmlajši otroci 1- 3 leta in 3 - 4 leta starosti.

Projekt trajnostna mobilnost smo staršem predstavili na prvem roditeljskem sestanku v mesecu septembru. Seznanili smo jih z namenom in cilji projekta in jim razložili kako bodo dejavnosti potekale. Projekt je bil s strani staršev dobro sprejet. Igro Beli zajček pa smo jim podrobno predstavili pred samim začetkom izvajanja v mesecu aprilu in sicer tako, da smo v garderobi in preko elektronske pošte predstavili zgodbo in namen igre. Izpolnjene anketne vprašalnike so vsi starši vrnili vzgojiteljicam.

Vzgojiteljice smo se na projekt pripravile z različnimi pristopi, vsebinami in dejavnostmi, vključno z aktivnim spremljanjem prihodov otrok v vrtec. Vse pa je bilo pripravljeno in izvedeno primerno starosti otrok. V nadaljevanju nekaj aktivnosti najmlajših otrok:

- Poslušanje Kamišibaj zgodbe in lutkovna predstava Zgodba o belih zajčkih,
- pogovor kaj je čisto in kaj umazano, kako se počutim ob tem - ozaveščanje o pomembnosti čistega zraka,
- opazovanje prometa (vonj izpušnih plinov, poslušanje hrupa) in vključevanje v promet (varno prečkanje ceste),
- razvrščanje prometa – katera prevozna sredstva ne onesnažujejo promet
- vožnja s poganjalci, sprehodi v okolici vrtca,
- ogled železniške postaje,

- petje pesmic, gibanje, ples, rajalne igre - Mi se z vlakom peljemo, Moj rdeči avto,
- likovno ustvarjanje s čopiči in tempera barvami - Zelena trava, lepljenje belih zajčkov – mečkanje belega papirja,
- gibalno uprizorjanje vsebin pesmi- Semafor,
- opazovanje različnih fotografij, slik o prometu, knjige o prometu,
- igra s prevoznimi sredstvi iz odpadne embalaže,
- podelitev kresničk in medalj ob zaključku igre Beli zajček.

Starši so se odlično odzvali, čeprav pa so že pred tem v veliki večini prihajali v vrtec na trajnosten način. Zagotovo bomo projekt izvajali tudi v prihodnje, saj preko zgodb, aktivnosti, opazovanju in vključevanje v promet bomo ozaveščali otroke in starše ter tako prispevali k trajnostni mobilnosti in k izboljšanju pogojev bivanja - ohranjanje narave in zdravega načina življenja.

Vrtec Jožice Flander
Koordinatorica: Mojca Šilec

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU TEZNO MARIBOR - ENOTA LUPINICA

V šolskem letu 2020/21 se je naša enota Lupinica iz Vrtca Tezno Maribor vključila v projekt

Trajnostna mobilnost. V projektu je sodelovalo 9 strokovnih delavk iz 8-ih oddelkov in cca. 167 otrok in njihovih staršev. V mesecu septembru so strokovne delavke na roditeljskih sestankih starše seznanile z namenom in aktivnostmi v okviru projekta. Starši so bili nad projektom navdušeni in so se z veseljem odzvali naši prošnji za aktivno sodelovanje. Ker nas je zanimalo, kateri način prihoda v vrtec uporablja večina staršev, so jim vzgojiteljice pred samim začetkom izvajanja projekta razdelile ankete. Po pregledu rezultatov anket smo ugotovile, da v našem vrtcu večina staršev in otrok za prihod v vrtec uporablja avtomobil. Večina jih je navedla, da se za ta način prihoda v vrtec odloča zato, ker se jim zdi pot za peš, hojo ali kolesarjenje predolga in ker se ta način prihoda v vrtec sklada z rutino in obveznostmi ostalih družinskih članov.

V mesecu septembru, v sklopu Evropskega tedna mobilnosti smo izvedli uvod v projekt Trajnostna mobilnost. Oddelki so se projekta lotili različno, glede na starostno primernost.

V naši enoti so tri skupine iz 1. starostnega obdobja in pet sk. iz 2. starostnega obdobja.

Najmlajši otroci so prepoznavali različna prevozna sredstva tako preko slikovnega materiala kot neposredno z opazovanjem okolice. Spoznali zgodbo o Belem zajčku v kamišibaj gledališču.

Otroci v starosti 3 – 4 leta so se prvič srečali s skupnim sprehodom po okolici vrtca ter tako spoznavali pomen varnega vključevanja v promet. Ugotovili so, da je prisotnih veliko avtomobilov, zato so izdelali avtobus, kateri lahko pelje več ljudi naenkrat, v eni skupini pa so naredili čarobni avtomobil kateri ne potrebuje goriva, saj se polni na zrak.

Starejši otroci 4 – 6 let so raziskovali varne in manj varne poti do vrtca ter množičnost motornih vozil, v kateri se običajno vozi ena oseba. Otroci so spoznali različne prometne znake, varne prehode, podhod, spremljali so hrup ter primerjali zrak ob cesti ter v gozdu. Po skupinah so si otroci izdelali plakate svojih opazovanj ter iskali alternativo avtomobilu. Na igrišču in v predprostoru našega vrtca je nastala tudi premična gibalna pot katero so si izmislili otroci skupaj s strokovnima delavkama v katero so otroci vključili vso pridobljeno znanje o varnem obnašanju v prometu.

Skupne ugotovitve smo skupaj z otroki oblikovali ter predstavili v predprostoru naše enote, kjer so otroci staršem predstavili kaj lahko mi naredimo da naš planet ostane čist.

V mesecu marcu smo otroke seznanili z igro Beli zajček. Interes in zadovoljstvo vseh udeležencev v procesu, še posebej otrok, je bilo zelo veliko. Otroci so se tudi v prosti igri v igralnici, igrišču, gozdu igrali vsebine o katerih smo se pogovarjali v okviru projekta. Starši so ob prihodu in odhodu otrok izražali veliko mero odobranja za izvedene dejavnosti. Sami so iskali načine, kako bi lahko po najboljših močeh sodelovali v aktivnostih brez avtomobila.

Še nekaj nadebudnih besed in ključnih misli najstarejših otrok, ki so sodelovali v projektu:

- »Izpuhi so škodljivi za naše zdravje in naš planet. Želimo si, da bi bilo manj izpuhov, zato hodimo peš, s kolesom, poganjalcem, manj z avtom.«
  - »Če se voziš z vlakom prideš hitro in nič ne škodiš naravi.«
  - »Če se vozimo z avtom, je lahko ta električen, pomembno je, da se nas pelje več.«
  - »Staršem moramo povedat, da moremo hodit peš, ali se vozit s kolesom. Če gremo kam daleč, bi lahko šli z avtobusom, ali vlakom, da se nas lahko pelje več.«
- Zaključila bi z besedami deklice in dečka:

»Če bi imela sanjsko vozilo, bi si ga naredila sama. Imenovali bi se ROŽNA KOČIJA. Ne bi imelo izpušnih plinov, ampak bi spuščalo rožice, ki zelo dišijo in ne onesnažujejo okolja!«

»Če bi si lahko sam izdelal vozilo, bi bilo tako, ki ne onesnažuje Zemlje. Bilo bi avto, ki se pelje in čisti zrak. Imelo bi čarobni motor, ki ne smrdi, ampak čisti zrak.«

Vrtec Tezno Maribor

Novico je po novicah strokovnih delavk iz enote Lupinica povzela koordinatorica projekta Lilijana Bek

NOVICE Z ROŽNATEGA GRIČKA IZ VRTCA TEZNO MARIBOR

Na podlagi pozitivnih izkušenj sodelujočih v projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih in osnovnih šolah iz preteklega šolskega leta, se je za sodelovanje v projektu v šolskem letu 2020/21 v vrtcu Tezno Maribor odločilo 9 strokovnih delavk 7-ih oddelkov. Zaradi objektivnih razlogov, ki so bili posledica razmer, ki so v šolskem letu 2020/21 narekovale vzgojno izobraževalni proces, so bile projektne dejavnosti vezane na igro Beli zajček načrtovane izvedene v obdobju od 29. 3. 2021–4. 5. 2021. Strokovne delavke so na inovativne načine seznanile z Zgodbo o Belem zajčku 160 otrok, katerih starši so bili predhodno s projektnimi aktivnostmi seznanjeni na roditeljskih sestankih v mesecu septembru.

Spodbujajoče motivacijske vsebine, ki so podpirale otroke pri nadaljnjem kritičnem pogledu na potovalne navade so vključevale slikovni material, avdio vsebine, dramske, gibalne oziroma lutkovne uprizoritve.

Različni načini beleženja prihodov v vrtec so zajemali odtiskovanje, izrezovanje in lepljenje belih označb na sivo podlago zajčka. Upoštevajoč dejstvo, da nekatere družine zaradi oddaljenosti v vrtec prihajajo z avtomobili, smo uporabili

dobro prakso preteklega leta in staršem svetovali, da parkirajo na nekoliko bolj oddaljenih parkiriščih in s tem otrokom omogočijo sodelovanje pri dejavnosti beleženja prihodov.

PODRAVSKA REGIJA

Aktivna vključenost otrok v celoten vzgojno izobraževalen proces od načrtovanja do izvedbe in evalvacije je bila ključna pri nastanku pestre palete dejavnosti, ki so izhajajoče iz uvodnih motivacijskih vsebin potekale v oddelkih.

V oddelkih prvega starostnega obdobja so strokovne delavke na podlagi pobud ter zanimanj otrok načrtovano izvedle sledeče dejavnosti v korelaciji z drugimi kurikularnimi področji:

- obisk avtobusne in železniške postaje in izdelava avtobusa in vlaka;
- spoznavanje različnih vrst prometa;
- utrjevanje vožnje s triciklom, poganjalci, skiroji in utrjevanje prometnih pravil;
- didaktične in družabne igre na temo prometa;
- gibalne igre na temo prometa, ob katerih so otroci spoznavali in utrjevali osnovne barve;
- izdelava električnih avtomobilov iz odpadnega materiala (rolice, slamice,...);
- izdelava plakata za razvrščanje prevoznih sredstev,
- iskanje informacij v knjigah in poimenovanje prevoznih sredstev,
- prosta igra z avtomobilčki, lesenim vlakom, železnico;
- izdelava igre spomin – prevozna sredstva;
- likovno ustvarjanje – kombinirana tehnika in ustvarjanje vlaka;
- klasifikacija prevoznih sredstev;
- izdelava tirnic in vlakcev iz koškov odpadnega papirja

Strokovne delavke 1. starostnega obdobja menijo, da so cilji projekta dobro zastavljeni, pri čemer izpostavljajo predvsem vidik ozaveščanja staršev in otrok o trajnostnih oblikah mobilnosti. Pridobljena povratna informacija, ki so jo strokovne delavke pridobile s strani staršev kaže na to, da so otroci in starši v času izvajanja projekta spremenili potovalne navade, pričeli so o njih razmišljati, Beli zajček pa je v skupini zaživel kot stalnica in ne le kot motivacijsko sredstvo pri izvedbi igre.

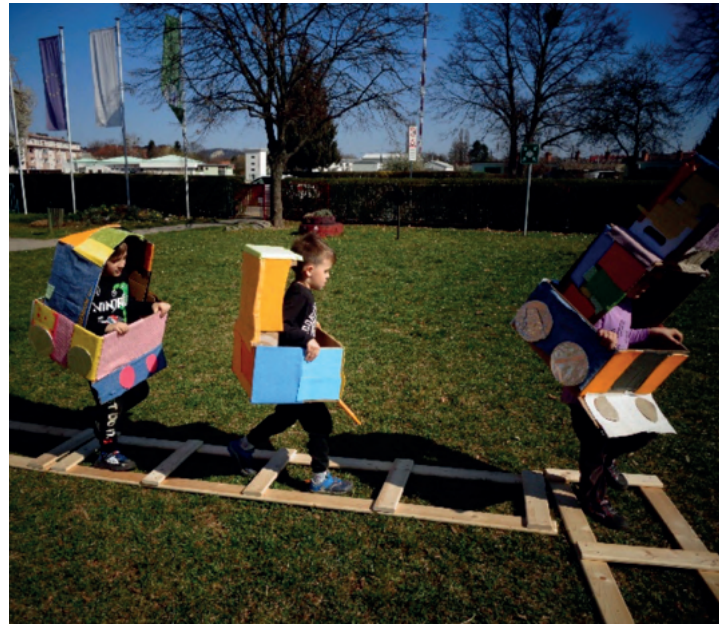
Kritično so ovrednotile ovire, na katere so ob izvedbi naleteli: zaradi situacij povezanih z virusom Covid-19 ni bilo možnosti koriščenja javnega prometa, vsi starši nimajo enakih možnosti načina prihajanja v vrtec, pri čemer so izpostavile predvsem oddaljenost in časovne stiske ob jutranjih prihodih. Strokovne delavke so kot oviro izpostavile še deževno pomlad, saj so opazile, da je na izbiro načina prihoda v vrtec vplivalo vreme.

Kljub naštetim oviram ocenjujejo, da se s prilagoditvijo vsebine in izvedbe lahko na zanimiv in otrokom primeren način izvede vse dele projekta, ob čemer poudarjajo, da je pomembno, da začnemo otroke in starše že zgodaj ozaveščati o trajnostnih mobilnih navadah, saj jih s tem spodbudimo k pozitivnim spremembam.

Projektne aktivnosti so vse prisotne in s tem del vsakdana tudi v skupinah 2. starostnega obdobja. Vzgojiteljice so pri načrtovanju aktivnosti upoštevale predznanja otrok, sposobnosti, še posebej pozorne pa so bile na njihovo

aktivno vključenost že v fazi načrtovanja, kar je razvidno iz pestrosti spodaj naštetih izvedbenih vsebin:

- izdelava vlaka, železniških tirov, postaje iz odpadnega materiala in lesa – prenos izkustvenega učenja v igro tako v igralnici kot na igrišču;
- opazovanje prometa v neposredni bližini vrtca ter kritično vrednotenje tega, iskanje rešitev, predlogi – izdelava sporočil, za vse udeležence v prometu, ki krasijo ograjo našega vrtca;
- izpostavitve kritičnih točk in izdelava makete -predlog za občino, kaj bi želeli spremeniti;
- opazovanje onesnaženosti zraka v okolici vrtca in v bližnjem gozdu na podlagi lišajev;
- risanje risbic za kamišibaj ob pomoči katerih so otroci pripovedovali zgodbo o Belem zajčku;
- izdelovanje okolju prijaznih avtomobilov iz škatel in tulcev;
- ogled kratkih filmov vezanih na načrtovane okolju varstvene vsebine;
- glasbeno, likovno, dramsko, jezikovno ustvarjanje;
- izkustveno učenje otrok, kot udeležencev prometu – pravila prečkanja ceste, vidnost v prometu...
- spoznavanje vozila na električni pogon;
- obeležitev Dneva zemlje;
- Igranje igre promet in skozi to spoznavali prometna pravila.

Strokovne delavke v oddelkih 2. starostnega obdobja ocenjujejo, da so učinki projekta vidni na odnosu in ozaveščenosti otrok, saj so le ti postali veliko bolj pozorni na negativne posledice, ki jih povzročajo izpušni plini, nepravilno parkirani avtomobili, neprilagojena hitrost. V projektih aktivnostih vidijo priložnost za aktivno vključevanje staršev v življenje in delo v vrtcu ter njihovo ozaveščanje o vplivu, ki ga imajo na razvoj trajnostne miselnosti pri otrocih.

Vrtec Tezno Maribor

Novico je po novicah strokovnih delavk iz enot Mehurčki, Mišmaš in Pedenjped iz povzela koordinatorka projekta Polona Vollmeier

Z BELIM ZAJČKOM DO ČISTEJŠEGA OKOLJA

V našem vrtcu so Belega zajčka spoznali otroci različnih starosti, od najmlajših do najstarejših. Vsi so ga vzljubili in mu želeli pomagati, da ohrani svoj bel kožušček.

V skupini POLŽI so otroci stari od 1 do 2 leti. Čeprav so najmlajša skupina našega vrtca, ki je letos sodelovala v projektu, so se za to odločili zato, ker verjamejo, da iz majhnega zraste veliko. Otrokom so zgodbo o belem zajčku približali z lutkovno igro, ki jih je navdušila in motivirala za nadaljnje sodelovanje. V igralnici so si pripravili enega velikega belega zajčka, ki so ga pobarvali s sivimi flomastri. In tako se je njihova igra začela. V dogovoru s starši in njihovo podporo so malčki hodili peš v vrtec vsaj zadnjih 200 m. Z vsakim dnem igre je hodilo mimo igralnice vedno več otrok. Otroci so igro lepo sprejeli in izražali skrb za zajčka, da bi bil spet bel. Ob tem so prepevali pesmice o zajčku, se likovno izražali, spoznavali prevozna sredstva, hodili na sprehode, se urili v vožnji s poganjalci in si izdelali svoj vlak iz odpadnih kartonskih škatel. Ob izvajanju projekta so uživali in ugotovili, da bi lahko trajal ves mesec, tudi kot del rednega programa v vrtcu.

Otroci skupine PIKAPOLONE (2–3 leta) so si najprej ogledali lutkovno predstavo o Belem zajčku, ki zaradi onesnaženosti, ki jo povzroča promet, nima več belega kožuščka. Takoj so mu želeli pomagati. Sami so predlagali, kako bi lahko prišli v vrtec, ne da bi onesnaževali okolje. Z veseljem so prihajali v vrtec peš, s kolesi ali poganjalčki in lepili bele nalepke na siv zajčkov kožušček. Izdelali so tudi velik avtobus, v katerega so lahko vstopili vsi in se z njim vozili v vrtec, na morje ali kam drugam. Avtobus je v igralnici ostal še ves mesec po končani igri, saj so otroci zelo uživali v taki igri.

Otroci skupine MEDVEDI so bili zelo navdušeni nad igro »Mali detektiv«. Najprej so se z vzgojiteljico pogovorili o površinah, ki so namenjene pešcem, kolesarjem in voznikom motornih vozil. Ogledali so si tudi slikanice o prometu in v njih poiskali, kje vse se lahko gibajo pešci, kje vozijo kolesarji in kje motorna vozila. Otroci so razmišljali in ugotavljali, katera mesta so namenjena parkiranju avtomobilov ter kdaj so ti napačno parkirani. Izdelali so simbolične kazni in zahvale za voznike. Oblekli so odsevne jopiče in se odpravili na sprehod, kjer so

opazovali promet in parkirana vozila. Že takoj pri vhodu v vrtec so otroci opazili napačno parkiran avto. Vozniku so za brisalec zatakneli »kazen« za napačno parkiranje. Otroci so z navdušenjem iskali pravilno in napačno parkirana vozila ter se »kregali« na napačno parkirana (»ti, ti avto grdi«, »poredni sofer«). Otroci so se izkazali kot pravi mali detektivi.

Otroci skupine METULJI so tudi težko dočakali, da se bi igra Beli zajček začela, saj so se veliko pogovarjali o pomembnosti skrbi za okolje in uporabe okolju bolj prijaznih prevoznih sredstev. K njim je prišel na obisk sivi zajček – ploska lutka, ki živi blizu našega vrtca v Betnavskem gozdu. Otrokom je bila zgodba o zajčku zelo všeč in podali so veliko idej, kako bi lahko zajčku pomagali očistiti njegov trebušček. Pripravili so si razpredelnico s sličicami različnih prevoznih sredstev, kamor so med igro z različnimi barvami in znaki zapisovali svoje prihode, seveda pa so s krogi zajčkov trebušček počasi pobelili. Otrokom včasih ni uspelo priti drugače kot z avtomobilom, nekateri so bili takrat žalostni. V teh dveh tednih je bilo veliko časa, da so otroci prišli s prevoznimi sredstvi, ki so okolju prijazni in tako so lahko na koncu ugotovili, da so se prav vsi zajčki sčasoma obarvali. Nekateri otroci sedaj z igro nadaljujejo tudi doma, saj so si še doma izdelali svoje zajčke, ki jih pridno čistijo. Otroci so s pomočjo vzgojiteljice izdelali tudi kartografski prikaz okolice in se odpravili peš do domov vseh otrok, izdelali so avtobus, avtobusno postajo in malo mesto v igralnici, s katerim se še danes radi igrajo.

Tudi otroci skupine MUCE so projekt zelo dobro sprejeli in nekateri še zdaj prihajajo v vrtec z skiroji ali poganjalčki. V sodelovanju z drugimi otroki so izdelali maketo vrtca in okolice. Veliko so se pogovarjali o skrbi za okolje, zato so tudi sami z veseljem prispevali k čistejšemu zraku.

Otroke skupine ZAJCI je projekt zelo pritegnil in način prihoda do vrtca jim je predstavljal velik izziv. Trudili so se in sami vplivali na starše, da so avtomobile pustili nekoliko dlje od vrtca. Z vzgojiteljico so se odpravili na sprehod, kjer so si ogledovali prometne znake in se pogovarjali o njihovem pomenu. Naučili so se veliko novega. Tudi oni so sodelovali pri izdelavi makete. Drug drugega so vzpodbujali, da obarvajo zajčka in na koncu je uspelo vsem.

Igro Beli zajček smo nekatere skupine izvajale v mesecu marcu, druge pa v aprilu. V igro oziroma projekt je bilo v šolskem letu 2020/2021 vključenih 6 skupin, in sicer 101 otrok. Vsi otroci so zelo uživali v igri Beli zajček in tudi v vseh ostalih dejavnostih, povezanih s projektom. Tudi starši so otroke v veliki večini podprli pri igri in tako skupaj z njimi pomagali čistiti zajčkov kožušček. Edino, kar so nekateri starši izpostavili kot težavo ali »oviro« pri izvedbi, je bilo to, da se jim zjutraj mudi v službo in bi sodelovanje v igri lažje udeležili v popoldanskem času.

Projekt poznamo že iz prejšnjih let in prav zato, ker se nam zdi kakovosten in bogat v smislu tega, kar da otrokom, smo se tudi v tretji izvedbi odločili, da v njem sodelujemo. Če se bo projekt v prihodnosti še nadaljeval ali ponovil, sodelovanje z veseljem priporočamo vsem, ki se za to do sedaj še niso odločili.

Vrtec Jadvice Golež Maribor

Zbrala in uredila: Mojca Štiberč, koordinatorica

TRAJNOSTNA MOBILNOST

V prilagojenem predšolskem oddelku Centra za sluh in govor Maribor, smo se letos prvič pridružili projektu Trajnostna mobilnost. V skupino Mravljice je vključenih šest otrok s posebnimi potrebami (govorno-jezikovne motnje, avtizem in druge pridružene motnje). Otroci z govorno-jezikovnimi motnjami imajo zmanjšano zmožnost usvajanja, razumevanja, izražanja in/ali smiselne uporabe govora, jezika in komunikacije. Posledice motenj se odražajo na otrokovi sposobnosti interakcije z okoljem, učenju in vedenju. Nekateri otroci močno zaostajajo v govorno-jezikovnem razvoju in skoraj nič ne govorijo, spet drugi imajo težave z artikulacijo, fonološkim zavedanjem, primanjkljaje na področju kognitivnega delovanja, težave pri pridobivanju znanj in sekundarne vedenjske težave. Zaradi omenjenih težav, smo v naprej pripravljenih strukturiranih igralnih situacijah otroke učili razvijati sposobnosti, veščine in spretnosti, ki so nujno potrebne za učenje socialnega vedenja. Dejavnosti vezane na projekt, so postale del naše vsakdanje rutine. Projektno delo smo načrtovali in prilagajali glede na specifične potrebe in sposobnosti posameznega otroka in jih v večini izvajali individualno. Pri izvedbi so sodelovali tudi starši, ki so bili seznanjeni z nameni in cilji projekta. Zaradi težav s parkiranjem pred našo ustanovo, starši pogosto parkirajo nekoliko dlje in s tem prispevajo k zmanjševanju obremenitev na okolje ter obenem spodbujajo gibanje otrok.

Otroke smo nenehno spodbujali k verbalni komunikaciji, ki smo jo najlažje usvajali skozi igro z zajčki in prometnimi sredstvi. V okolici naše ustanove smo opazovali promet. Prometna sredstva smo poimenovali. Spoznali smo okolju prijazen mini mestni avtobus, s katerim smo se popeljali po mestnih ulicah. Obiskali smo tudi železniško postajo. Ob pomoči, vodenju in usmerjanju so otroci beležili prihode v vrtec, izrezovali in razvrščali različna prometna sredstva in izdelali plakat. Veliko časa smo namenili tudi gibalnim in plesnim aktivnostim. Za zaključek smo se odpravili v bližnji gozd v upanju, da bi srečali družino belih zajčkov.

Center za sluh in govor Maribor

Oddelek: Mravljice, 4-6 let

Zapisala: Mihaela Lamprecht, mag. prof. inkl. ped.

MOJ NOV PROJEKT »BELI ZAJČEK«

V Vrtcu Studenci Maribor smo v projekt vključeni že drugo šolsko leto. Naša enota – enota Pekre, se je vključila v tem šolskem letu. Za sodelovanje smo se odločili, saj smo prejeli same pozitivne informacije iz enot, ki so bile že vključene. V naši enoti sodelujejo vse starostne skupine. Za nas najmlajše pa je ta projekt izziv, saj smo določene dejavnosti prilagodili starostni skupini otrok.

V skupini Cepetavčki so otroci stari od 2 do 3 leta. Aktivnosti smo pričeli z vprašalniki za starše. Starši so prejeli v izpolnitev anketo, s pomočjo katere smo prišli do vpogleda v izhodiščno stanje – ugotovljamo, da večina otrok v vrtec prihaja z avtomobilom, bodisi zaradi časovne stiske staršev, bodisi zaradi same oddaljenosti vrtca od bivališča.

Odziv staršev na predstavitev projekta in njegovih aktivnosti je bil precej pozitiven, zato pričakujemo, da bodo uspešni

tudi rezultati ob koncu igre »Beli zajček«. Starši so ob prejetih zloženkah in dopisu, prejeli tudi elektronski dopis oz. nagovor, v katerem so bili podrobneje predstavljeni načrtovani koraki.

Sledila je lutkovna predstava oddelčnih vzgojiteljic »Beli zajček«, kjer se je otrokom, na starosti primeren/prilagojen način, predstavila zgodbica, ki je redeča nit projekta. Otroci so pozorno spremljali predstavo, se ob koncu vključevali v pogovor o prometu, onesnaževanju okolja, o prevoznih sredstvih, o načinu prihoda v vrtec, skupaj smo iskali način, kako očistiti zajčkov kožušček. Sledila je igra z lutkami, vozili in gradniki. Spoznali so lutko belega zajčka, ki jih/bo vsak dan spremljala v vrtcu (jutranji krog) in kasneje pomagala pri »čiščenju« zajčkovih kožuščkov (v sklopu igrice »Beli zajček«), prav tako velikega belega zajčka (stiropor), ki bo predstavljal začetek igrice Beli zajček.

Spoznali in naučili so se gibalno igro Voznik avtobusa in ob tem pesmici Moj rdeči avto, Z avtobusom k teti. Igrali so se simbolno igro »Z avtobusom/vlakom na izlet«. V sklopu gibalnih minutk smo vozili »kolo« (razgibavanje na tleh), šofirali (igra z obroči), oponašali brbranje avtomobila (igrice za govorni aparat). Razvrščali smo vozila glede na velikost/barvo, prav tako smeti v ustrezen koš. Izdelovali smo drevesa iz odpadnega materiala. Na sprehodu smo se seznanjali s prometnimi znaki (stop, prehod za pešce, znak za avtobusno postajo, znak za kolesarje, znak za obvezno smer) in se učili varne hoje ob cesti, pločniku in varnega prečkanja cestišča na prehodu za pešce.

Same igrice zaradi zaprtja in kasneje neugodnega vremena, še nismo izvedli. Tik pred pričetkom bodo otroci prejeli kresničke (kot motivacijsko sredstvo, simbol varnosti).

Načrtovano v prihodnje:

- spremljanje prihodov v vrtec (igrica Beli zajček);
- vožnja s poganjalci, skirojem, avtomobilom na lasten pogon ... prosti in kasneje na na pripravljenem poligonu (prometni znaki, semafor, prehod za pešce, »avtobus«);
- izdelovanje vozil iz odpadne embalaže;
- igre prirejanja (barva, oblika) in igra spomin: prometni znaki.

V skupini Palčki, najmlajši skupini v enoti, štejemo starost od 1 – do 2 leti. Čeprav smo majhni, pa se tudi mi že učimo, kako pomembno je ohranjati zdrav zrak in čisto naravo. Čeprav se šele učimo gibanja, smo zelo aktivni. Pri tem nam pogajajo tudi starši.

Starši so bili seznanjeni na prvem roditeljske m sestanku s projektom Trajnostna mobilnost. V začetku aprila smo vzgojiteljice otrokom zaigrale lutkovno igrico Beli zajček. Izvajali bomo tudi različne dejavnosti s področja gibanja, jezika, matematike, narave, družbe in umetnosti.

Tako smo iz gradnikov sestavili cesto, po kateri smo vozili avtomobilčke. Seznanili smo se z deklamacijo Semafor in ob izdelanem semaforju utrjujemo barve. Ogledujemo si različne slikanice in slikovne aplikacije. Se gibamo ob gibalnih igrich. Zelo radi zapešemo ob pesmicah »Avto od šefa ima luknjo na gumi«, »Avto« od Romane Kranjčan. Pojemo pesmi. Preizkusili smo se tudi v vožnji s poganjalcem.

Lutkovna predstava »Beli zajček«:

Vrtec Studenci Maribor – enota Pekre

Zapabila: dipl. vzgojiteljica Katja Karba Kniplič, dipl. vzgojiteljica Lavra Pušnik in dipl. vzgojiteljica Andrejka Žerjav

MOJ NOV PROJEKT "BELI ZAJČEK"

V tem šolskem letu smo se odločili, da se vključimo v projekt Trajnostna mobilnost tudi z našo skupino otrok.

Otroci in starši so igro Beli zajček zelo lepo sprejeli. Veseli nas, da so starši aktivno sodelovali, saj je način prihoda otrok v vrtec bil odvisen prav od njih. V vrtec so prihajali peš in s skiroji. S tistimi, ki pa so od vrtca bolj oddaljeni, pa smo se dogovorili, da so pešočili vsaj del poti.

Kot uvodno motivacijo smo spoznali zgodbo o belih zajčkah. Gledališče komišibaja je bilo odlično izhodišče za popestritev in poglobitev v aktivnosti projekta. Ob zgodbici smo spoznali, kaj je trajnostna mobilnost in zakaj je pomembna. Pogovarjali smo se, kako otroci prihajajo v vrtec in na kakšne načine lahko prihajamo. Dogovorili smo se tudi, da bodo vsi otroci v skupini imeli možnost pripovedovati ob gledališču komišibaja svojo zgodbo o belih zajčkah in o svojih potovalnih izkušnjah.

Vsak otrok si je uredil svoj plakat – umazanega zajčka, ki ga je tekom igre poskušal očistiti z belimi krogci. V okviru jutranjega kroga smo se pogovorili o prihodih v vrtec in tisti, ki so prišli na trajnostni način so prilepijo bel krog. Krogi so otroke tako motivirali, da so igro vzeli zelo resno. Tako so zajčki iz dneva v dan imeli bolj bele kožuške, hkrati pa smo preko otrok vplivali na starše, da so tudi oni postali bolj pozorni na svoje potovalne navade.

Izvedli so tudi druge dejavnosti. Sprehodi smo se po ulicah kraja. Ob opazovanju prometa smo prepoznavali in poimenovali različna vozila. Ogledali smo si avtobusno postajo, spoznali razliko med krajevnim in medkrajevnim avtobusom. Ogledali smo si železniško postajo in se pogovarjali o razliki med potniškim in tovornim vlakom.

Počakali smo na potniški vlak, ki nas je pozdravil z žvižgom. Ustavil se je, izstopil je sprevodnik, mi pa smo lahko spremljali,

kako je z loparčkom dal znak za odhod. In vlak je z žvižgom v slovo odpeljal s postaje. Ogledali smo si tudi železniški viadukt in most, ter se pogovarjali o značilnostih in razlikah.

V času izvedbe dejavnost Beli zajček, se je ena družina odločila izkoristiti vikend za izlet z vlakom. Otrok je imel možnost spoznati poklic sprevodnik in strojevodja. Svoja doživetja pa je v jutranjem krogu pripovedoval prijateljem v skupini.

Med sprehodi po kraju smo se seznanili s prometnimi označbami, ki jih vsakodnevno srečujejo na poti v vrtec. Ponovili smo varno hojo in vožnjo v prometu in ugotovili, da bi se dalo marsikaj še izboljšati in urediti. Sklenili smo, da se igramo projektno pustolovščino. Izdelali bomo zemljevid, na katerem bomo označili pomanjkljivosti in razmišljali o rešitvah, da bo naša pot zares prijetna in predvsem varna.

Vrtec Studenci Maribor
Enota Limbuš, skupina Zvezdice
Zapisala: dipl. vzgojiteljica Dragica Sernc

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST

V vrtcu Studenci Maribor - enota Poljane jasli, smo v šolskem letu 2020/21 izvedli projekt »Beli zajček«. V projektu je sodelovalo 42 otrok prvega starostnega obdobja. Namen projekta je spodbuditi starše in otroke k aktivnemu prihodu v vrtec peš, s skiroji, kolesi ali z uporabo javnega prevoza. Izvedli smo igro beli zajček, spremljali potovalne navade otrok in se lotili različnih dejavnosti v povezavi s trajnostno mobilnostjo.

V torek, 16. 3. 2021 smo izvedli srečanje s policisti bližnje policijske postaje. Spoznali smo poklic policista, si ogledali policijski avto in se skupaj odpravili na sprehod v bližnji okolici vrtca. Podali smo se v raziskovanje prometa, in z njim povezano skrbjo za zdravje ljudi ter narave, predvsem preko področij družbe, narave, umetnosti in gibanja.

Naše izhodišče je bila spontana igra otrok v času proste igre, ko so si otroci v igralnici postavili stole v obliko avtobusa. Igra »avtobus« je spodbudila spontano učenje pesmice o avtobusu ter raziskovanje sveta zunaj meja vrtca s vprašanjem »Kam pa se bomo danes peljali?«. Ogledali smo si avtobusno postajo ter »šli na lov« za avtobusom. Zaradi epidemioloških razmer smo avtobus le opazovali v prometu. Ugotovili smo, da bi bilo čudovito, če bi se lahko z njim tudi peljali.

Preko zgodbe in pripravljene lutkovne predstave o belih zajčkih smo igro otrokom lepo približali. Izredno so uživali v lepjenju krogcev na svojega zajčka in želeli, da bi postal spet čist, bel in zdrav. Starši so se trudili in v vrtec z otroki prihajali peš, s kolesom ali pa so parkirali nekoliko stran od vrtca ter prepešali krajšo razdaljo do vrtca.

Otroška radovednost nas je pripeljala tudi do zgodbe o rožnatem avtobusu, ki je v nas zbudila zavest, da lahko tudi dotrajane in stare stvari uporabimo še večkrat in za drugačne namene, kot se je to zgodilo s starim avtobusom, ki je dobil

svoje mesto na igrišču vrtca za veselje in brezskrbno igro otrok. V povezavi s temi vsebinami smo se naučili pesmice in plesno-rajalne igre, opazovali prebujanje narave, se veliko gibali na svežem zraku, se varno sprehajali v bližini našega vrtca, pripravljali vadbene ure na temo »promet« in vedno znova iskali izzive za raziskovanje, ter ustvarili likovno razstavo v prostorih našega vrtca na temo »Rožnati avtobus«.

V projektu smo zelo uživali tako otroci kot tudi vzgojiteljice. Všeč nam je bilo, da so v dejavnosti bili vpeti tudi starši in nas pri vsem skupaj podpirali. Projekt smo zaključili z velikim zadovoljstvom, saj smo postali prometni detektivi, okoljsko zavedni otroci, ki varujemo naše okolje in cel planet. V mesecu aprilu bomo praznovali dan Zemlje 22. aprila, ko bomo vsa ta znanja in aktivnosti lahko nadaljevali in še nadgradili.

Pozdravljamo projekt Trajnostne mobilnosti in si želimo, da v prihodnje postane način življenja. Zato pa je ključnega pomena, da s predstavitvijo začnemo že v najzgodnejšem obdobju otroka, ko se oblikujejo navade človeka. Vrtec Studenci Maribor, enota Poljane jasli.

Vrtec Studenci Maribor, Enota Poljane - Jasli
Zapisale vzgojiteljice: Rhiannon Rose Jelen, Renata Jeza, Melita Mar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU STUDENCI MARIBOR

V Vrtcu Studenci Maribor, organizacijski enoti Poljane, smo se v šolskem letu 2020/21 priključili projektu Trajnostne mobilnosti, Beli zajček. Kljub epidemiološkim razmeram v Sloveniji smo ob upoštevanju navodil za varovanje zdravja otrok in zaposlenih izvedli v skupinah dve dodatni dejavnosti, nekateri tri ali več.

V enoti je sodelovalo 129 otrok, ob tem pa ne smemo pozabiti še na njihove starše. Starše smo o projektu seznanili na prvem roditeljskem sestanku, kasneje pa dodatno še obrazložili sam potek, jim predali zloženke in vprašalnike.

Skupaj smo izdelali tudi preprost kartografski prikaz. Najprej smo si na sprehodu ogledali promet, prometne znake in talne označbe v okolici vrtca. Sledil je pogovor in razlaga. Nato smo skupaj izdelali približen oris vrtca ter njegove okolice. Nadaljevali smo z barvanjem in izrezovanjem posameznih predmetov (vrtec, hiše, cesta, prometni znaki, igrišče,...) in na koncu smo vse skupaj prilepili na predhodno izdelan oris. Ob tem smo ugotovili, da je okolica vrtca zelo dobro prilagojena varnosti otrok. Opomb o izboljšanju pa ni bilo veliko.

V posameznih skupinah v enoti smo strokovne delavke izvedle različne dodatne dejavnosti, ki smo jih prilagodile starosti otrok in njihovim sposobnostim:

- Sprehodi v bližnji okolici vrtca in opazovanje prometa ter prometnih znakov
- Spoznavanje pesmi o prometu
- Likovno ustvarjanje (moja pot v vrtec, barvanje vlaka ali avtobusa)
- Vožnja s skiroji
- Ogled poučnih filmov o prometu
- Gradnja cest iz konstrukcijskih materialov
- Izdelava prevoznih sredstev iz odpadnega materiala
- Didaktične igre: semafor, prometni bingo, prometni domino,...

Vse skupine pa smo izvedle dejavnost Mali detektiv. V ta namen smo povabili k sodelovanju tudi policiste, katere smo predhodno seznanili s projektom.

Zaradi razmer smo po predhodnem dogovoru igro Beli zajček izvedli v začetku meseca marca. Pravljica o belem zajčku je bila otrokom zanimiva. V mlajših skupinah so otrokom pomagale izdelati zajčke strokovne delavke, v starejših skupinah pa so si jih otroci izdelali sami. Le ti so se zelo veselili same izvedbe igre. Kljub jutranjim časovnim stiskam so se trudili vsaj del poti opraviti peš.

Ob ponovni vrnitvi v vrtec bomo do konca šolskega leta še nadaljevali z različnimi dejavnostmi. Strokovni delavci menimo, da je projekt dobro zasnovan. Mnenja smo, da je pomembno spodbujati trajnostno mobilnost v upanju, da bodo prihodnje generacije s svojim načinom življenja pozitivno vplivale k ohranjanju narave.

Vrtec Studenci Maribor, OE Poljane
Koordinatorica: Nataša Savec

NOVIČKA TRAJNOSTNA MOBILNOST BELI ZAJČEK

- Čas izvajanja dejavnosti za projekt: Mesec april (19. 4. – 30. 4. 2021) in maj (3. 5. – 7. 5. 2021)
- Število udeležencev: 3 oddelki (42 otrok in 5 vzgojiteljic, starost otrok od 1-3 let)

V naši enoti smo strokovne delavke presodile, da je tematiko in dejavnosti možno tudi prilagoditi, približati in izpeljati v starostnih skupinah otrok starih od 1-3 let s primernimi didaktičnimi pristopi (nazorno-preko lutk, lastne aktivnosti in s čutili).

Starši so se ob predstavitvi projekta in anket namenjenim njim (preko elektronske pošte, oglasne deske in osebnega

ozaveščanja), odzvali dokaj zainteresirano pri izvajanju igre BELI ZAJČEK, kljub temu, da jim jutra večkrat niso dopuščala prihajanja v vrtec na trajnostno mobilen način zaradi časovnega pomanjkanja. Za vzgled staršem in otrokom smo bile tudi vse vzgojiteljice v samem času izvajanja igre. Predvsem z lastnim vzgledom smo spodbujale starše, ti pa posledično otroke, za tak način jutranjega in popoldanskega prihajanja v vrtec (parkiranje na parkirišču bloka in hoja do vrtca peš ali pa s poganjalcem, kolesom, skirojem).

V Zelenu igralnici, otroci stari od 2-3 let, so tako v tednu od 19. 4. – 23. 4. 2021 s pomočjo plakata in lutke spoznali Belega zajčka in njegovo zgodbo. Na plakatu jim je vzgojiteljica

PODRAVSKA REGIJA

nazorno prikazala, kako avtomobili onesnažujejo okolje in otroke pozvala, da najdejo rešitev za nastali problem. S pogovorom so tako otroci ugotovili, da lahko v vrtec pridejo peš, s poganjalcem, skirojem ali kolesom in tako ne onesnažujejo samega okolja. Na steno so si otroci nalepili še izrezane zajčke in se dogovorili z vzgojiteljico, da bodo z nalepkami vsak dan, sproti, spremljali svoje načine prihodov v vrtec. V tem tednu so tudi spoznavali javni promet, se pogovarjali o njem, predvsem avtobusnem saj jih ta lahko pripelje celo do vrtca. Na sprehodih pa so bili otroci veliko bolj pozorni na aktivno opazovanje kolesarjev, pešcev, avtobusov ter na prometne znake zaradi same varnosti v prometu. Vsak otrok je izdelal tudi svoj avtobus – lepljenko.

V tednu od 26. 4. – 30. 4. 2021 pa so otroci ponovno ponovili še enkrat igro Belega zajčka, kjer so po zgodbi z vzgojiteljico, se pogovarjali o prometnih predpisih. Skupaj so si ogledali slike cest, kaj je pomen črt na cesti in kaj je prehod za pešce. Prav tako so se pogovarjali kako se prečka cesto/zebro, kako se pogleda ali je cesta prosta in kdaj se varno prečka prehod za pešce. Skupaj so si ogledali tudi nekaj prometnih znakov in semafor ter si naredili cesto s tunelom, po kateri so se otroci vozili s poganjalci. Otroci so tako spoznali še rdečo, oranžno ter zeleno luč na semaforju preko igre. Ob igri pa so spoznali še, po kateri strani hodijo po cesti oz. pločniku ter kje se vozijo s kolesom.

V Rumeni igralnici, kjer so otroci stari od 1-2 leti, sva vzgojiteljici izvajali igro Beli zajček z različnimi dejavnostmi v tednu od 19. 4. – 23. 4. 2021 in v tednu od 3. 5. – 7. 5. 2021. Otroci so tako v prvem tednu spoznali Belega zajčka preko prilagojene zgodbe ob podani izdelani sceni za zgodbico. Kjer so si po zgodbi sami nalepili izrezane zajčke na oranžno podlago in jih skupaj z vzgojiteljico, prilepili na svoje omarice v garderobi za sprotno spremljanje prihodov ali odhodov v vrtec, na trajnostni način. Preko slik, didaktičnega materiala in pogovora, so otroci spoznavali sam promet, prometna vozila, prometne znake in tudi bonton o samem obnašanju v prometu.

Preizkusili so se v telovadnem prometnem poligonu (voznik z obročem), se naučili rajalno pesem Kolesa avtobusa se vrte, si izdelali svoj avtobus in za rajali na rajalno igro Didl didl dajčka.

V začetku maja pa so otroci obnovili zgodbico Beli zajček ob lutkah ob podani izdelani sceni za zgodbico z vzgojiteljico. Ter si ponovno sami nalepili izrezane zajčke na rumeno podlago in jih skupaj z vzgojiteljico, prilepili na svoje omarice v garderobi za sprotno spremljanje prihodov ali odhodov v vrtec, na trajnostni način. Zunaj na betonskem igrišču vrtca so se otroci lahko preizkusili v spretnostni vožnji s poganjalci ob upoštevanju osnovnih prometnih predpisov s prometnimi znaki. Si izdelali svoj semafor z odtiskovanjem in se naučili novo pesem Vlak ob igri z vlakom okoli sveta.

V Modri igralnici, otroci prav tako stari od 1-2 leti, so v tednu od 19. 4. – 23. 4. 2021 za lažje razumevanje preko narisane zgodbe na štirih listih, spoznali igro Belega zajčka ob pripovedovanju vzgojiteljice. Kasneje so ob obešenih risbah vsakodnevno zahajali ter predstavljali avtomobilčke iz lista na list (pritrjene s patafixom). Otroci so si s čopiči in tempera barvami poslikali škatle (vagone) za vlak, katere so kasneje uporabili za igro, spoznavali so še ostala prevozna sredstva, se naučili novo pesem Avto, ter se v garderobi poganjali s poganjalci.

Prve korake pri zmanjšanju mobilnosti v prometu smo tako uspešno izvedli preko spodbujanja otrok in staršev k prijaznemu in varnemu načinu prihoda in odhoda v in iz vrtca.

Vrtec Studenci Maribor, enota Radvanje Jasli
Zapisale vzgojiteljice: Jelka Železnik, Manuela Šabeder, Monika Kmetec, Tatjana Dominko in Urška Cehner.
Združila: koordinatorka projekta Monika Kmetec

NOVIČKA IZ LUNINE IGRALNICE

V sklopu projekta trajnostna mobilnost, katere glavni namen je zmanjšati motoriziran promet, smo se v Lunini igralnici poglobili v iskanje alternativ prihoda v vrtec. Kot ena izmed njih je bil tudi avtobus, zato je ideja otrok, da veliko škatlo, ki sem jo prinesla v igralnico spremenimo v avtobus, bila čisto na mestu.

»Kako pa to storiti?« .....je bilo vprašanje, ki sem jim ga zastavila. Ideje so kar deževale. Najprej je bilo škatlo potrebno povišati, zato smo stranice obrnili navzgor in jih pritrdili z lepilnim trakom. Izrezali smo vrata, kjer bo voznik lahko sprejemal potnike, katera pa so seveda morala dobiti tudi kljuko, da se bodo

lažje odpirala. Ko je bil bodoči avtobus v grobem pripravljen, so se lotili risanja načrtov kako ga opremiti. Vsak otrok je svoj načrt predstavil drugim otrokom in z dogovarjanjem so sprejeli končni načrt. Narisali, pobarvali in izrezali so okna, prednje in zadnje luči, tudi registrska tablica ni smela manjkati. Za voznika smo dodali posebno škatlo, v katero so narisali volan, sklopko za plin in zavoro ter ostale »gumbek«, ki jih avtobus potrebuje. Škatlo so prebarvali z različnimi barvami, ker so želeli, da je njihov avtobus pisan. Za piko na i so ga okrasili z rožicami, ki so jih dekleta narisala in izrezala iz papirja. Sedaj je bil avtobus pripravljen za uporabo – prevoz več potnikov naenkrat.

Sodelovanje otrok od ideje do izvedbe je njihove odnose še okrepilo. Spoznali so, da je skupno delo mogoče samo, če se med seboj poslušajo in sodelujejo.

Vrtec Borisa Pečeta Maribor; enota-Bresternica
Oddelek: Lunina igralnica; 1-6let; 18 otrok
Zapisała: Karin Lah Visenjak dipl.vzg.predš.otr.

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU BORISA PEČETA, ENOTA KAMNICA - NOVIČKA

Dnevi postajajo daljši ter bolj suhi in s tem prihaja tudi do več možnosti, da se otroci do vrtca odpravijo peš, s skirojem ali s kolesom.

Prihajanje v vrtec ali iz vrtca s kolesom, skirojem ali peš je ena izmed preprostih možnosti, da so otroci gibalno aktivni. Ta čas pa je tudi dragocen, ker je to lahko čas, ki je namenjen povezovanju med otrokom in staršem. Jutra so lahko namenjena pogovoru, prisotnosti ter dodatnemu času, ki ga pridobimo s hojo brez hitenja ob tem pa naredimo uslugo še svojemu telesu, ko ga napojimo s kisikom. Seveda pa s hojo in/ali vožnjo s kolesom in skirojem pripomoremo tudi k manjšanju ogljičnega izpusta ter k zmanjševanju onesnaženosti zraka.

Po priporočilih NIJZ bi se predšolski otrok moral gibati vsaj 60 minut na dan. Otroke zato s projekti kot je »Trajnostna mobilnost« spodbujamo h gibanju posredno z igro »Beli zajček« in s tem polagamo temelje za zdravo prihodnost otrok.

Starše sem s projektom nagovorila preko spletne pošte ter ob srečanju, ko so prihajali/odhajali po otroke. Vsi starši so izkazalo navdušenje nad projektom. Otroci pa so z veseljem prihajali v vrtec s kolesi, skiroji ali peš. Žal pa je naša enota oddaljena od mesta in je nekaj otrok doma v odročnejših krajih, ki imajo nevarne cestne povezave brez razsvetljave, pločnikov, so oddaljeni več kot 4km idr.. To so največkrat tudi bili razlogi zaradi katerih se otroci in starši do vrtca ne morejo odpraviti brez lastnega prevoza.

V vrtcu smo si med drugim pripravili igro s prometnimi znaki, izpeljali smo kolesarski dan, kjer smo otrokom poleg koles ponudili še možnost rolanja ter vožnje s skiroji, vsak dan smo skrbno »barvali« zajčkom trebuščke, da je hoja zabavna smo spoznali tudi, ko smo otroke peljali na izlet na bližnji hrib, ter o tem pripovedovali staršem, do mesta smo se odpeljali še z avtobusom in teden je bil naokoli kot bi mignil.

Zagotovo je projekt »Trajnostna mobilnost« projekt, ki bo živel še naprej saj je spodbujanje h gibanju osnova za optimalen razvoj otroka. Takšni projekti so zelo dobrodošli in tudi v prihodnje bomo namenjali gibanju in spodbujanju h gibanju otroke in starše. Hvala.

Vrtec Borisa Pečeta Maribor; enota Kaminca
Oddelek: Rdeča soba; 3-5let; 21 otrok
Zapisała: Ines GODEC ŽAVCER dipl.vzg.pred.šol.otrok

TRAJNOSTNA MOBILNOST – NOVIČKA

V Vijolični skupini smo prilagodili naše dejavnosti in v ospredje postavili hojo in/ali uporabo potniškega prometa, v odnosu do lastnega zdravja in okolja, v katerem živimo. Kot izhodišče za nadaljnje dejavnosti smo uporabili zgodbo in igro Beli zajček. Spoznali smo, da pridemo v vrtec na različne načine (avtobus, vlak, avto, kolo, skiro, peš). Pogovor pa

smo napeljali tudi na onesnaževanje zraka in okolja, ki so posledica prevelike prometne obremenjenosti ob vsakodnevni uporabi avtomobilov. Namen dejavnosti je bil tudi spodbuditi starše k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca. Igro smo izvajali štirinajst dni. S pomočjo zgodbe

PODRAVSKA REGIJA

in igre Beli zajček, smo otroke motivirale in navdušile, da skupaj s starši poiščejo okolju prijazen način prihoda in odhoda v in iz vrtca. Način, ki jim najbolj ustreza, glede na njihovo oddaljenost od vrtca. Presenečene smo bile nad pozitivnim odzivom in sodelovanjem staršev v času izvajanja dejavnosti, kar se je odražalo na otrocih, ki so z navdušenjem pripovedovali, da so prišli v vrtec s svojim kolesom, skirojem, rolerji, vlakom, mestnim potniškim prometom ali peš. Prav tako so nekatere družine, ki zaradi oddaljenosti bivanja od vrtca uporabljajo avtomobil, so v tem času nekajkrat parkirale stran od vrtca in se del poti do vrtca z otroki opravile peš.

Otroci so pridobivali izkušnje, kako sam in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispeva k varovanju in ohranjanju naravnega okolja tako, da so prihajali v/iz vrtca peš, s kolesom, s skirojem, avtobusom, se o tem pogovarjali, izdelovali plakate. Otroci so se seznanjali z varnim vedenjem v prometu preko sprehodov, opazovanja prometnih znakov, vožnje s skiroji in kolesi na vrtčevskem igrišču, vožnje z mestnim avtobusom, spoznavali semafor preko igre...

Prepevali so pesmi povezane s prometom in voznimi sredstvi, se igrali različne igre na cestni preprogi, s sestavljanjkami, z železnico. Najraje od vsega pa so raziskovali okolico. Dejavnosti na temo »trajnostna mobilnost« bomo izvajali še celo šolsko leto.

Vrtec Borisa Pečeta Maribor
Enota Kamnica Oddelek: Vijolična soba, 3 - 4 leta
Zapisala: Renata Špes, dipl. vzg. predš. otr.

NOVIČKA IZ RUMENE SOBE

Projekt Trajnostna mobilnost v vrtcu, v katerem je bil osrednji namen projekta, da približamo staršem in otrokom drugačne potovalne navade in posledično tako zmanjšujemo motoriziran promet v okolici vrtcev in šol, smo izvedli v oddelku Rumena soba v enoti Kamnica. V projekt je bilo vključenih 14 otrok prvega starostnega obdobja, starih 2-3 leta. Izvedli smo ga v mesecu oktobru, 2020. Starši so bili z namenom in cilji projekta seznanjeni na roditeljskem sestanku. Potrudili so se sodelovati v najboljši meri, in so nam sproti sporočali kakšen način prevoza so izbrali.

Izvedli smo raznovrstne dejavnosti. Sprva sem otrokom prebrala zgodbo o belih zajčkih, z vpletanjem lutke zajčka Belka, ki je otroke spremljal ves čas in jim pripovedoval tudi svoje zgodbe. Nato so bili otroci seznanili z igro »Beli zajček«. Vsak otrok je dobil svojega zajčka iz kartona. Zajčke smo sprva pobarvali z voščenkami, da so izgledali onesnaženi od izpušnih plinov. Zajček Belko je otroke seznanil z negativnimi vplivi izpušnih plinov na naravo, živali in nas. Svojemu zajčku so otroci očistili kožušček z vsakim, okolju prijaznim, prihodom v vrtec. Tako je vsak dan lahko

otrok nalepil na svojega onesnaženega zajčka, lep čisti beli krogec. Ena od dejavnosti je bila tudi iskanje različnih prevoznih sredstev v naši igralnici. Pogovarjali smo se o prevoznih sredstvih, jih spoznavali. Otroke smo seznanili, katera prevozna sredstva so prijazna za okolje in dobro vplivajo na naše zdravje in katera ne. V telovadnici smo se igrali gibalni igri »Semafor« in "Avtomobili". Pridobivali so tudi spretnosti vožnje s poganjalcem in triciklom. Plesali smo plesno igro z naslovom Bel zajček (Miša) ter igro "Mi se z vlakom peljemo".

Tako so otroci pridobili veliko novega znanja. Vse aktivnosti, ki so se odvijale v tem času in so bile tesno povezane tudi s prometno vzgojo. Sem mnenja, da smo dejavnosti uspešno izvedli. Cilji so bili v celoti realizirani. Ker nekateri otroci živijo v bližini vrtca, so lahko lažje sledili našim smernicam in priporočilom glede prihoda in odhoda otrok iz vrtca in skrbi za prijaznejšo uporabo prevoznih sredstev. Drugi otroci so od naše enote bolj oddaljeni in zato so se vsakodnevno v vrtec pripeljali z avtomobilom.

Vrtec Borisa Pečeta Maribor,
Enota Kamnica Oddelek: Rumena soba, 2-3 leta
Zapisala: Petra Dragšič, dipl. vzg. predš. otr.

NOVICE IZ VRTCA KRALJ MATJAŽ ČRNA NA KOROŠKEM

V tem šolskem letu smo se v vrtcu Kralj Matjaž, ki deluje pod okriljem OŠ Črna na Koroškem, odločili za sodelovanje v vseslovenskem projektu TRAJNOSTNE MOBILNOSTI.

V našem vrtcu deluje sedem oddelkov, in sicer štirje na sedežu vrtca, dva v prostorih OŠ Črna na Koroškem in eden na dislocirani enoti Žerjav. V projekt smo vključeni vsi oddelki, od tega trije oddelki prvega starostnega obdobja, trije drugega starostnega obdobja in en kombiniran oddelek. Ne glede na razpršenost oddelkov po različnih lokacijah nam je skupno to, da želimo s projektom spremeniti potovalne navade staršev in njihovih bližnjih, ki imajo vse možnosti, da lahko prispevajo k zmanjševanju motornega prometa v okolici vrtca. Obenem želimo s projektom zmanjšati okoljsko obremenitev, spodbujati gibanje otrok, krepiti zdravje in nenazadnje tudi izboljšati varnost predšolskih in šolskih otrok. Osnovna šola ima sedež ob dokaj prometni cesti, medtem ko je vrtec Kralj Matjaž dokaj distanciran od prometnega vrveža, pa vendar okoliški prebivalci in starši prispevajo k obremenitvi okolja z uporabo osebnih avtomobilov. Z ustrezno mero vzpodbude si želimo trenutni trend prihoda v vrtec spremeniti na nivo, ki bi bil trajnostni, varen in zdrav.

Kadar se lotimo takšnih projektov, so ključnega pomena starši, saj je prihod otrok v vrtec odvisen samo od njih. V tem primeru je pomembno, da staršem približamo pomen trajnostnega prihoda v vrtec. V jesenskem času smo imeli priložnost, da smo otroke in starše v okviru Evropskega tedna mobilnosti nagovarjali in spodbujali k pešačenju, vožnji s poganjalci in skiroji. Takrat smo zaznali pozitiven odziv s strani staršev in otrok. Starši so običajni način mobilnosti opustili in se posluževali pešačenja. Ugotovili smo, da naši straži ne potrebujejo veliko, da naredijo nekaj več za svoje otroke in za okolje, v katerem živijo. Ponekod še obstajajo izjeme in ravno te bi radi spreobrnil in jim prikazali čar jutranjega pešačenja v vrtec z otrokom. S tem namenom smo se vključili v vseslovenski projekt.

Veliko dilemo nam je predstavljal način predstavitve projekta staršem. Glede na trenutne ukrepe s COVID-19 in glede na možnosti, ki smo jih imeli, smo se odločili, da projekt predstavimo preko vrtčevske spletne strani, e-asistenta, letakov, na skupni oglasni deski in na individualni ravni. Starši so se s projektom seznanili, idejno zasnovo podprli in dali povratno informacijo preko e-sporočil in osebno na vrtčevskih vratih. Dvomi o časovni stiski in oddaljenosti so se pojavili, a le v redkih izjemah. Za te izjeme smo našli rešitev – del poti z avtom in del peš.

Preden smo pričeli z izvajanjem igre BELI ZAJČEK, smo se na nivoju kolektiva dogovorili, kako bomo motivirali otroke. Želeli smo, da bodo otroci staršem motivacija in jih bodo opominjali na možnosti prihoda v vrtec. Ob poglobljenem razgovoru smo pedagoški delavci sklenili, da nas bo v zadnjem tednu v vrtcu obiskala zajčja družina, ki išče

zavetišče pred smogom in nevarnostjo od zunaj. Dogovorili smo se, da bomo zajce izdelali iz brezovih debel, saj najbolj vizualno približajo belo-siv kožuh. Vsak zajček je bil namenjen za eno skupino. V katero skupino sodi, je določala barva kroga, ki je bila obešena na vrvici, in ta je bila zavezana okoli vratu vsakega zajca. Ob koncu tedna smo zajcem dodali barvno sporočilo, v katerem je zajček obrazložil namen prihoda v vrtec in na kakšen način mu lahko pomagamo. Zajčja družina je bila na vpogled ves teden in v tem tednu smo imeli priložnost in možnost za razgovor z otroki.

Prvi teden čiščenja zajčjih kožuhov smo izvedli na lesenih zajcih. V drugem tednu beleženja pa smo čistili kožuhe na malih papirnatih zajcih. Namen teh dveh pristopov je bil, da v prvem tednu igro popestrimo s tekmovalnostjo, katera skupina bo najbolje očistila kožuh, v drugem pa otroku nuditi možnost, da svoj lastni izdelek lahko prime v roke in zajčka ob koncu igre odnese domov.

Starši so se tekom igre trudili, da so ugodili svojim otrokom, bili so jim vzgled in hkrati naredili nekaj dobrega za vse nas. V vrtec so prihajali na različne možne načine. Jutranji pogled na polne pločnike otrok s starši je bil preprosto neverjeten. V bodoče upamo, da se bo ta trend obdržal. Odrasli smo tisti, ki smo vzor otrokom, otroci pa so nam motivacija. Najlepše je, ko otrok prestopi vrtčevski prag z nasmehom na ustnicah, poln doživetij, ki jih je doživel skupaj s svojim staršem na poti do vrtca.

Vrtec Kralj Matjaž Črna na Koroškem
Zapisa koordinatorka projekta: Marjana Tevč

LIKOVNO-DOMIŠLJIJSKA DELAVNICA

V času našega projekta Trajna mobilnost, smo skupaj z otroki v naši igralnici izvedli različne dejavnosti na temo mobilnosti. V projektu je sodelovalo 18 otrok starih od 4 do 6 let, iz vrtca Kralj Matjaž v Črni na Koroškem. Pred pričetkom same izvedbe projekta, sem otroke seznanila z Belim zajčkom, jim prebrala zgodbo in predstavila projekt. Za dejavnosti sem izbrala vsebine in aktivnosti, ki so bile otrokom blizu. Eno izmed dejavnosti sem izbrala likovno-pravljичno delavnico, na kateri smo se razdelili v dve skupini. V eni skupini smo iz odpadnega materiala izdelovali pravljичna vozna sredstva, v drugi delavnici pa smo naredili maketo »moja zelena dežela«. Pri izdelavi pravljичnih vozil, so bili otroci ustvarjalni in domiselni. Otroci so imeli na razpolago odpadne škatle, zamaške od plastenk, barvni papir, lepilo, škarje,... Otroci so izdelali pravljичne avtomobile. Nastali so : Ledeni avto, avtobus, ladja.. Naša pravljичna vozila smo kasneje zapeljali po cesti, ki smo si jo naredili v igralnici, zraven pa smo si postavili še prometne znake. To so bila po besedah otrok »posebna vozila«, saj niso onesnaževala okolja in narave.

V drugi skupini, kjer so otroci izdelovali maketo »moja zelena dežela«, so otroci sprva imeli na razpolago karton. Razdelili smo ga na pol, na eni polovici smo deželo naredili sivo, ki je predstavljala umazano deželo, na drugi strani pa zeleno. Otroke sem skozi pogovor vodila do rešitve, kaj bi mi lahko naredili, da bi naša dežela se spremenila in bila spet čista. Otroci so mi podali različne odgovore: Hodili bi več peš, ne bi imeli avtomobilov, živali bi bile bolj vesele, saj bi imele čist dom. Gozd in narava bi oživel, vse bi bilo veliko bolj čisto. Na koncu smo naredili primerjavo obeh dežel, in ugotovili, da je v sivi deželi, bilo vse žalostno, prav tako so bile žalostne živali, ker niso imele svojega doma. Niso našle svoje hrane za preživetje, saj je bilo vse onesnaženo. V zeleni deželi pa je bilo vse veselo, prav tako živali, ki so našle z lahkoto svojo hrano in uživale v svojem čistem domu.

Težave pri izvajanju projekta

Težav pri izvajanju dejavnosti med samim potekom nisem zaznala. Ravno obratno, otroci so bili navdušeni nad dejavnostmi, ki sem jih pripravila. Z veseljem so sodelovali in podajali zanimive in domiselne ideje pri izdelavi. Smiselno pa bi bilo, da bi projekt izvajali skozi celo leto, saj bi tako otroci in posledično starši bolj ozavestili pomen projekta.

Zanimivosti

Bolj sem otrokom pustila prosto pot pri ustvarjanju in kreiranju naše »zelene dežele« in prevoznih sredstev, bolj so bili otroci ustvarjalni in domiselni. Otroci so pri ustvarjanju dežele, v umazani deželi naredili cesto, medtem ko je v zeleni deželi niso. Njihovo pojasnilo se je glasilo, v zeleni deželi ni čisto nič, kar bi onesnaževalo okolje.

Moja izkušnja s projektom

Moja izkušnja s projektom je zelo pozitivna. Otroke na domiselni način, skozi igro in zanimive dejavnosti spodbujati k hoji in k čistejšemu okolju. Otroci so pri vseh dejavnostih zelo uživali, bili so kreativni in domiselni.

Vrtec Kralj Matjaž Črna na Koroškem

Zapisa koordinatorica projekta: Lara Medved

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU IN IGRA ZA SPodbujanJE TRAJNOSTNE MOBILNOSTI »BELI ZAJČEK«

Vse dejavnosti v tem projektu sem izvajala v sosednji skupini, ker je v moji skupini izvajala projekt moja strokovna sodelavka Janja Špringer. Skupaj sva načrtovali delo, dejavnosti, ampak vsaka je to izvedla v svoji skupini. Všeč nama je bila ideja, da bova lahko spremljali in primerjali dve različni starosti otrok. Starost otrok pri Janji 2-3-leta, pri meni pa 3-4 leta.

Tako sva že oktobra začeli izvajati prve korake po časovnici in pričeli z aktivnostmi. Najprej sva starše preko eAsistenta seznanili s projektom in jim najprej razdelili ankete pred aktivnostjo. Za ta projekt smo se odločili, da starše in otroke ozaveščamo, kako negativno na nas vpliva cestni motoriziran promet, da onesnažujemo okolje in da spoznamo, da v čim večji meri lahko izbiramo druge oblike prevoza (kolo, skiro, peš, avtobus, vlak).

V obeh igralnicah smo na steno prilepili sivega zajčka, kateri bo počasi postajal bel (odvisno, kako bodo otroci prihajali v vrtec). Otrokom sem predstavila igro »Beli zajček«, za katero so otroci pokazali izredno zanimanje in se začeli vključevati. En teden v oktobru smo beležili, kako otroci hodijo v vrtec in temu primerno lepili nalepke.

V ta namen, da bi še bolj vzpodbudili otroke, da bi izbirali druge oblike prevoza ali vsaj del poti prišli peš, smo si izdelali jesenske bibe, jih nanizali na vrvico in otrokom naročili, da jih čim večkrat peljejo na sprehod. Začeli smo v vrtcu, jih po malici vozili naokrog po šolskem okolišu, nakar so otroci lahko bibe odnesli domov, da jih bodo lahko še doma s starši vozili na sprehode. Ker nekateri otroci niso imeli možnosti, da bi kdaj nalepili nalepko na zajčka, so jo lahko nalepili takrat, če so peljali bibe na sprehod.

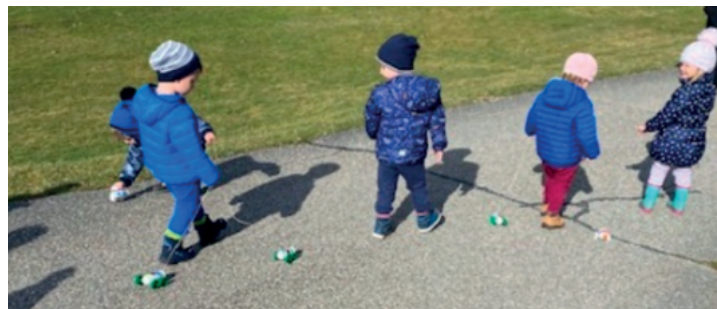

Konec oktobra nam je načrte prekrizala Corona kriza. Vrtec se je zaprl, razen za nujne primere, tako da smo zaenkrat odložili te dejavnosti. Ko smo se konec januarja vsi vrnili nazaj, sem se odločila, da ponovimo vse stvari. Obnovili smo igro Beli zajček in nadaljevali z lepljenjem nalepk na istega zajčka, ki smo ga že imeli. Ker so otroci v oktobru odnesli bibe domov, sem se odločila, da za drugo dejavnost izberem izdelavo avtomobilov iz odpadnega materiala. Te avte smo si izdelali tudi z istim ciljem, da jih bomo vozili naokrog in tako pešačili.

S temi avtomobili sem otroke še dodatno motivirala za hojo in aktivno preživljanje časa na prostem. V vrtcu veliko časa preživimo zunaj, hodimo na sprehode po kraju, v gozd ... Na sprehodih se veliko pogovarjamo o pravih obnašanja na cesti, v prometu, na prehodih z pešce in pločniku.

V naslednjem tednu pa še načrtujemo vse aktivnosti v zvezi z igro Beli zajček (beleženje prihodov otrok in aktivno spreminjanje našega sivega zajčka v belega).

OŠ Vuzenica, enota vrtec
Skupina: 3-4-leta (17 otrok)
Zapisala: Jasna Novak

TRAJNOSTNA MOBILNOST Z BELIM ZAJČKOM

V mesecu oktobru smo v skupini otrok starih od 2-3 let pričeli s projektom Trajnostna mobilnost. Starše smo preko elektronske pošte seznanili s projektom in jim v naslednjih dneh razdelili ankete. S samim projektom smo želeli spodbuditi starše, da bi se otroci čim več gibal in preživeli čim več časa na prostem.

Na steno v igralnici smo prilepili sivega zajčka. Za enega zajčka smo se odločili, ker je veliko otrok precej oddaljenih od vrtca in žal nimajo možnosti, da bi lahko v vrtec prihajali na naravi prijazen način. Otrokom sva s sodelavko predstavili zgodbico o Belem zajčku. Otroci so ji z veseljem prisluhnili, še z večjim veseljem pa so sodelovali pri igri. Otroci, ki so doma v bližini vrtca so tako vsako jutro lepili bele nalepke na zajčka, ostali otroci pa so jih opazovali z žalostnimi obrazi. Zato smo v jesenskem času izdelali gosenice iz kostanjev, ki smo jih kasneje odpeljali na sprehod in tako so lahko vsi otroci, ki so bili ta dan v vrtcu, prilepili nalepko na zajčka. Otroke smo vsakodnevno spodbujali h gibanju in jih opozarjali kako je to pomembno za njihovo telo ter za naravo. V vrtcu smo veliko časa preživeli na prostem, kjer so se otroci igrali ali pa smo se odpravili na sprehod po kraju in se veliko igrali tudi na igrišču.

S skupnimi močmi nam je uspelo in zajčkov kožušček je počasi, a vztrajno postajal bel. V skupini pa smo nadaljevali z veliko aktivnostmi na prostem.

OŠ Vuzenica, enota vrtec
Skupina: 2-3 let
Zapisala: Janja Špringer

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH IN OSNOVNIH ŠOLAH

DEJAVNOST 1 - Železniški promet

Spoznali smo javni železniški promet. Pogovorili smo se kaj pomeni javni promet in zakaj je boljša izbira za naše okolje. Obiskali smo železniško postajo Ponikva, kjer nam je prijazni prometnik predstavil poklic prometnika in nam pokazal kako deluje javni železniški promet. Do železniške postaje smo se odpravili peš. Takrat so tudi otroci izrazili željo, da bi se peljali z vlakom. To sem upoštevala pri organizaciji zaključne prireditve za starše. Kljub strogim covid ukrepom, sem se uspela dogovoriti, da smo se z otroki in starši v popoldanskem času odpravili na vlak. Pri tem so bile pripravljene sodelovati tudi Slovenske železnice, saj so nam razkužili in rezervirali prvi vagon ob strojevodji. Peljali smo se v Šentjur. Strojevodja nam je pokazal kabino in lahko smo opazovali njegovo delo.

Izjave otrok:

MIHA: »Vlak nima volana, le gumbe- to je fajn.«

EVA: »Všeč mi je z vlakom, ker lahko gledaš ven in ima tako moderne sedeže«

NEŽA O.: »Ko bom velika se bom vozila z vlakom v službo«

MARCEL: »Najbolj mi je bilo všeč, ko sem lahko trobil in fajn je kabina od strojevodja.«

DEJAVNOST 2 - S kolesom v vrtec

Združili smo projekt trajne mobilnosti in Mali sonček. Otroke smo pozvali, da se v vrtec pripeljejo s kolesom, če pa so od dlje, pa ga pripeljejo. Vsi otroci so pripeljali kolesa in eden deček skiro. Nekaj otrok se je pripeljalo s kolesom tudi v vrtec.

Imeli smo kolesarski dan. Obnovili smo znanje varnosti pri vožnji s kolesom. Otroci so prevozili poligon in ob koncu prejeli medalje »MLADI KOLESAR 2020/21«. S tem spodbujamo samostojnost vožnje s kolesom v predšolskem obdobju.

DEJAVNOST 3 - BELI ZAJČEK

Zaradi oddaljenosti nekaterih družin in njihove narave dela, smo z otroki naredili kartonček belega zajčka tudi za domov. V sodelovanju s starši smo projekt izvajali tudi doma. Kadar so se otroci odpravili na daljši sprehod ali vožnjo s kolesom, skirojem, ali odšli peš v trgovino ali kam, kamor bi se sicer odpeljali z avtomobilom, so starši podpisali in otroci so s krogcem pobelili svojega zajčka v vrtcu. Ob koncu projekta smo vrednotili naše zajčke, jih primerjali in ugotavljali zakaj so nekateri bolj beli kot drugi. Ugotavljali smo, da nekateri, ki živijo dlje od kraja, težje prihajajo peš v vrtec. Smo jih pa vsekakor pohvalili za sodelovanje doma, kjer so se vsi zelo trudili. Naredili smo svečano podelitev kresničk in se spomnili, zakaj vse to počnemo! Kaj nam prinaša zeleno razmišljanje v prihodnosti.

Vrtec Šentjur - enoti Ponikva

Zapisała vzgojiteljica: Petra Skale

TUDI PEŠCI SMO POMEMBNI UDELEŽENCI V PROMETU

V našem vrtcu se je vključilo v projekt Beli zajček 10 skupin (235 otrok). Otroci so stari od treh do šestih let. Aktivno so sodelovali tako otroci kot starši. Koronsko šolsko leto nam je zagodlo, da nismo mogli izvesti vsega, kar smo si zadali, smo se pa zato zelo potrudili, da smo izvedli čim več. Tako smo veliko pozornosti namenili med drugim tudi peščem v prometu. Spomladi smo veliko pozornosti namenili prav temu. Kot pešci smo se pogovarjali o prometu, spoznali semafor in njegove funkcije (rdeča, zelena luč), prav tako pa tudi prehod za pešce. V nekatere skupine je prišel tudi policist in skupaj so odšli na sprehod, da jim je razložil pravilno prečkanje prehoda za pešce, hoja po pločniku,... Otroci so si s pomočjo policista lažje in z bogatejšo izkušnjo zapomnili in se pravilno naučili prečkati prehod za pešce (na kaj naj bodo pozorni), prav tako pa pravilne hoje po pločniku (ob robu,...). otroci so bili navdušeni nad razlago policista in o tem še dolgo za tem govorili drugim otrokom, svojim staršem in ostalim, ki so prišli v skupino.

Vrtec Velenje

Zapisała Ivana Flis Arlič

VPLIV EPIDEMIJE NA NAŠE POTOVALNE NAVADE

Vrtec Tabor je v projektu Trajnostna mobilnost prvo leto. Epidemija koronavirusa nam sicer je prekrižala načrte za delo v vrtcu, a zaradi sodelovanja med vrtcem in starši projekt ni popolnoma zastal.

Da vse kar se zgodi, ni vedno slabo, se je v času epidemije izkazalo za še kako resnično. Med številnimi ukrepi za zajezitev širjenja koronavirusa sta bila tudi omejitve gibanja med občinami in prepoved združevanja ljudi, ki niso člani iste družine. Ta dva ukrepa sta močno pripomogla ne samo k zmanjšanju števila okuženih v našem okolišu, ampak tudi k čistejšemu zraku, spremenjenemu načinu gibanja ljudi, načinu preživljanja prostega časa ter zmanjšanju uporabe avtomobila za premikanje ljudi.

Občina Tabor je majhna občina z veliko gozdov, polj in travnikov, ki so bili v času epidemije polni družin z otroki, športnikov in rekreativcev, sprehajalcev hišnih ljubljencev..., lokalne ceste pa so bile prazne, parkirišča so samevala. Ljudje so se zadrževali doma, niso potovali izven občine, če ni bilo nujno. Mnogi so delali od doma ali bili na čakanju na delo, starši so pomagali šoloobveznim otrokom pri šolanju na daljavo, mnogi so skrbeli za bolne in starejše družinske člane in sami pazili na svoje predšolske otroke. Otroci so bili doma, se gibali na svežem zraku, se vozili s kolesi, skiroji in poganjači, se sankali in smučali na bližnjem hribu...

Kar naenkrat ni bilo več voženj v avtomobilu k babici in dedku v drug kraj, pa nakupov in druženja v trgovskih centrih, pa tega in onega treninga, šole in vrtca, smučanja na smučiščih...

In to je tista velika pozitivna stvar, ki se je zgodila zaradi epidemije koronavirusa. Čisto spontano smo otrokom približali pomen hoje in kolesarjenja, ki močno pripomoreta k zdravemu načinu življenja in čistejšemu okolju. Spoznali so, da lahko veliko vidijo, doživijo in novega spoznajo tudi brez avtomobila. Tudi če v vrtcu fizično nismo bili prisotni, smo kljub temu naredili velik korak na področju trajnostne mobilnosti. V slogi je moč.

OŠ Vransko-Tabor, OE Vrtec Tabor

Zapisala: Renata Košica, koordinatorka projekta

HOJA IN KOLESARJENJE ZMANJŠUJETA ONESNAŽEVANJE OKOLJA

Bil je lep sončen dan in Lisičke iz vrtca Vrh nad Laškim smo se odpravile na Športni dan proti Šmiklavžu. Na poti smo si pogledali prometne znake in pa okoliške hribe. Obisk belega zajčka nas je še dodatno spodbudil, da hodimo peš. V projektu sodeluje 15 otrok od 3 do 6 let. Trudiva se, da bi jim to prišlo v kri. Srb zase, skrb za zdravje, skrb za okolje in navsezadnje, da se zavedajo pomena hoditi peš. Po obisku Belega zajčka smo vsak dan zbirali tudi bele nalepke, ki so ga nalepili na svojega zajčka, tudi če so prišli peš samo del poti.

Na športnem dnevu smo se seznanili s prometom, s prometnimi znaki ter opazovali promet. Tudi v igralnico smo vključili promet. Otroke smo vključili v izdelavo ceste, risali so zebre, lepili papir na podlago od igralnice, ustvarili smo ogromno cesto. Smiselno smo vključilo prometne znake, otroci so upoštevali signalizacijo na semaforju, vključevali so se v promet, ko je gorela zelena luč in stali, ko se je na semaforju prižgala rdeča luč. Vključili smo tudi pešce in vožnjo po pravilnem pasu. Najbolj pa je bila otrokom zanimiva demonstracija z jajcem. Prikazali smo se kaj se zgodi, če na kolesu ali skiroju ne uporabljamo čelade, ki je obvezen del. Vsako jutro sem se iz Laškega odpravila s

kolesom, da otroke ozaveščam, da kolesarjenje zmanjšuje onesnaženje okolja in da vsak od nas prispeva svoj delež k zmanjšanju obremenitev na okolje. Prav tako je bila za vzgled vzgojiteljica, ki vsak dan pride v vrtec peš.

Otroci iz skupine Lisičk menimo, da slabega vremena ni, je samo neprimerna oprema. Zato si nadenemo dežne plašče in se skupaj odpravimo na sprehod po podeželju.

Vrtec Laško, enota Vrh nad Laškim

Zapisali vzgojiteljici Erika in Sonja

GLEJTE, GLEJTE VLAKEC

V skupini 2-3 leta, iz Vrtca Anice Černejeve Celje, smo se letos prvič odločili za sodelovanje v projektu Trajnostna mobilnost. Otroke in starše bi tako radi spodbudili k trajnostnemu načinu potovanja ter zavedanju pomena le tega.

Naši otroci obožujejo vlak, ki je pomembno prevozno sredstvo pri trajnostnem potovanju, zato sva jih z njim seznanili. Z vlakom se nismo peljali, smo si ga pa ogledali in uživali v različnih dejavnostih na to temo.

Otrokom sva pokazali vozni red in skupaj smo ugotovili, kdaj pride vlak na postajo v bližini našega vrtca. Odločili smo se, da bomo premagali vse ovire, četudi bomo zaradi tega, da pridemo do postaje, prvič prečkali glavno cesto. Ob vsem tem sva jih seznanili še z varnim načinom vedenja v prometu. Na postaji smo čakali vlak in vriskali od navdušenja, ko je prispel in nam celo potrotil. Spremljali smo potnike, kako izstopajo in vstopajo na vlak ter se pogovorili o tem, kam vse lahko potujejo. Otroci so pripovedovali o svojih izkušnjah potovanja z vlakom.

Bili so zelo radovedni in vedoželjni, zato smo v slikanicah, revijah in knjigah iskali razne informacije o vlakih. Poklicali smo sprevodnico, ki nam je v videu klicu podala osnovne podatke o svojem poklicu, vlaku, postajah, potnikih, vozovnicah itd. Posnela in slikala je postajo, različne vlake, delavnico, kjer popravljajo vlake, pokazala nam je, kako izda vozovnico potnikom in jih povabila na potovanje.

Temo o vlaku smo vpeljali v vsa področja dejavnosti. Izdelali smo vlak iz kartonskih škatel, kjer je potekala prava simbolna igra; se igrali z leseno železnico in vlaki, risali in odtiskovali smo vlake, slikali s kolesi igrače vlak, prepevali in z instrumenti spremljali pesem Glejte, glejte vlakec (Romana Krajncan), plesali na glasbo Plesni vlak (neznan avtor), utrjevali barve in prirejali po barvi (lego kocke v vagon prave barve), izvajali grafomotorično igro Pelji vlak od postaje do postaje ipd. Za zaključek teme smo na sprehodu ob železnici videli tudi, kako delavci popravljajo tire, da bo vožnja z vlakom še varnejša.

Vrtec Anice Černejeve Celje, starost otrok 2 – 3 leta
Zapisala: Sanja Brečko, dipl. vzg.

ČIČIPHU

Julija 2020 smo se v Vrtcu Anice Černejeve Celje priključili projektu Trajnostna mobilnost. V enoti Hribček so v projekt vključene vsi trije oddelki. V oddelku najmlajših otrok v starosti od 2 do 4 let smo navdušeni nad vlaki. Do železniške postaje Celje nas sicer loči dolga pot, ki je vsi otroci v oddelku še ne bi zmogli. Toda nič ne de. Kot pove že ime naše enote, se le-ta nahaja na hribu, od koder imamo razgled železnico in železniško postajo. In če stopimo na igralo na igrišču, se nam že skoraj zazdi, da sedimo na enem izmed vlakov, ki peljejo mimo, medtem, ko ugotavljamo ali gre za potniški ali tovorni vlak; kam oz. v katero smer se pelje ter koga ali kaj prevaža ... Navdušenje nad vlaki smo prenesli v igralnico, kjer smo se naučili pesmico Čičiphu (M. Voglar), veselili smo se igre z lesenimi vlaki in železnico, najbolj pa uživali ob simbolni igri Na železniški postaji. Na škatlo smo narisali podobo potniškega vlaka in z njo zagradili kotichek oz. natančneje odprtino med dvema omarama. V vlak je bilo moč vstopati skozi (iz škatle) izrezana vrata in sestiti na stole. Dodali smo napis železniška postaja, si naredili stopnice, spoznali poklic sprevodnika ... Seveda pa smo ugotavljali tudi, zakaj potovanje z vlakom sodi med okolju prijazno potovanje.

Vrtec Anice Černejeve Celje, starost otrok 2 – 4 leta
Zapisala: Mojca Meke, dipl. vzg.

BELI ZAJČEK

V mesecu aprilu 2021 smo izvedli igro Beli zajček. Že pred pričetkom igre in beleženja okolju prijaznega načina prihoda v vrtec smo prebrali pravljico oz. zgodbo o belih zajčkih. Strokovni delavki sva ob prebiranju dobili idejo, da jo prepišemo v slikopis. Tako jo bomo otroci lahko večkrat samostojno prebirali, ko bodo poimenovali kaj vidijo na slikovnem delu besedila; pravljico bodo imeli možnost večkratnega listali ... Iz besedila smo izpisali besede, ki bi jih lahko nadomestili s sličicami. Otroci so iz starih otroških revij iskali in izrezovali izbrane sličice. Tako smo slikopis zvezali v knjigo, ki je bila ves čas v knjižnem kotičku. Otroci so jo mnogokrat samoiniciativno vzeli s knjižne police, jo listali, brali, pregledovali, se ob njej pogovarjali.

Na dan, ko se je igra uradno pričela, smo pravljico še enkrat prebrali, prihodnji dan pa pričeli z beleženjem načina prihoda. Nato smo odšli na parkirišče pred vrtcem, prešteli vozila na njem ter poiskali izpušno cev iz katere izhajajo izpušni plini. Ugotovili smo, da je res umazana ter se ob tem še bolj začudili kaj to pomeni za okolje, posebej, če je na parkirišču tik pred vrtcem, parkiranih veliko avtomobilov.

Ker smo spodbujali okolju prijazne načine prihoda smo v tem času izvedli tudi dan vožnje s skiroji. Otroci so se v vrtec pripeljali s skirojem. Na igrišču smo narisali cestišče in ga obogatili s prometnimi znaki, prehodom za pešce ... Urili smo se v vožnji s skiroji, prepoznavali prometne znaki, se učili varno prečkati cestišče ...

V času trajanja projekta smo spoznavali še vrste prometa, ločevali med delovnimi, gradbenimi ter osebnimi vozili, likovno smo upodabljali bele zajčke, si ogledali predlagane posnetke, listali ter prebirali knjige o onesnaženem okolju, izdelali načrt izboljšav v okolici vrtca, se igrali gibalno igro Zajčki in avtomobili ...

Vrtec Anice Černejeve Celje, starost otrok 2 – 4 leta
Zapisala: Mojca Meke, dipl. vzg.

IGRA BELI ZAJČEK

Z igro Beli zajček smo pričeli na torek 13.04.2021. Otrokom sva razložili potek igre večkrat pred začetkom izvajanja ter jih z različnimi dejavnostmi in aktivnostmi spodbujali k razumevanju cilja igre.

En dan pred igro smo na igrišču našega vrtca narisali in napisali naš slogan, ki nas je spremljal čez celotno igro: Gremo peš. Z napisom smo želeli spomniti vse, ki so stopali po poti do vrtca, kako pomembno je naše zdravje in kaj vse lahko naredimo, da ga ohranimo. Tudi v garderobi, igralnici

in na hodniku smo ustvarili vzdušje Belega zajčka, ki je kar vabilo k sodelovanju. Različne aktivnosti so se zvrstile v sklopu igre in otroci so vsebine lepo sprejeli in preko njih srkali informacije, ki so pomembne za njihovo zdravje. Vsakodnevni sprehodi z našimi zajčki so popestrili pot v bližnjo okolico in sprehodi še nikoli poprej niso bili tako zanimivi. Otroci so bili pozorni na vse stvari in so opazili vsako povezavo z Belim zajčkom, prometom, čistim in ne čistim okoljem.

Preden so naši zajčki postali sivi in umazani, smo jih dodobra spoznali. Premikali smo se kot zajčki, spoznali smo njihovo okolje ter prijatelje, ki z njimi živijo v gozdu. V ta namen je nastalo veliko gibalnih in socialnih iger, preko katerih smo se razgibali, odgovarjali na neznana vprašanja, spoznali nove stvari ter delili izkušnje, ki smo jih že imeli.

Ker smo bili tik pred začetkom igre doma zaradi zaprtja države v povezavi z situacijo covid 19, smo naše zajčke, ki so jih otroci hranili in se z njimi igrali že v mesecu marcu, pobarvali dan pred začetkom beleženja. Predvsem zato, da so razumeli, zakaj smo jih pobarvali in na kakšen način bomo pripomogli, da se bodo v naslednjih dneh očistili in postali nazaj beli. Ko smo zajčke barvali, sem jih spomnila, kje v zgodbi je prišlo do tega, ko so zajčki postali umazani in sivi.

SAVINJSKA REGIJA

Zajčke smo nalepili na posebno mesto v igralnici, ob njih pa smo nalepili še posebno tabelo, kamor smo dnevno beležili s čim smo prišli v vrtec.

Zjutraj smo prihod obarvali s pozdravom »Z AVTOM ALI PEŠ?«, si prislužili štampiljko zajčka ter nato v jutranjem krogu, ki je sledil po zajtrku nadaljevali z delom. Vsak je povedal, kako je prišel v vrtec, od kod je šel peš, si vzel beli krog in ga nalepil na svojega zajčka.

Izbrali smo dve velikosti krogcev. Velik je bil namenjen vsem, ki smo prišli od dogovorjenega mesta peš ali pa so prišli peš oziroma s kolesom od doma. Mali pa je bil za tiste, ki so prišli v vrtec z avtomobilom in parkirali pred vrtcem. Pred igro smo se odšli večkrat z otroki ogledati parkirišče, iz katerega smo se dogovorili, da bomo prihajali peš v vrtec. Parkirišče je od vrtca oddaljeno približno 200m in je na voljo brezplačno, tako, da smo imeli vsi možnost parkiranja na njem, vključno z nama vzgojiteljicama.

Na posebno tabelo, pa smo s posebnimi znaki označili, kako in s čim smo prispeli v vrtec. Otroci so v krogu delili svoje izkušnje, povedali kaj vse so videli na poti do vrtca, kdo vse je šel z njimi, ob enem pa smo se igrali različne gibalne in socialne igre, ugibali uganke in premetanke ter urili naše znanje na dano temo.

Po končani igri Beli zajček smo si ogledali vse zajčke in zaploskali tistim, ki so bili skoraj popolnoma beli nazaj. Igro smo seveda podaljšali do konca tedna in tako vsi prišli do zadanega cilja.

	PEŠ, S SKIROJEM				S KOLESOM				Z AVTOMOBILOM, JILAKOM				Z AVTOMOBILOM				Z BRUSO...			
	To	Sred	Čet	Pet	To	Sred	Čet	Pet	To	Sred	Čet	Pet	To	Sred	Čet	Pet	To	Sred	Čet	Pet
ŠPELA																				
AJDA																				
ANA																				
LIZA																				
ROŽLE																				
ELA																				
TIM																				
JAKA																				
LARA																				
LANA																				
NIK																				
IMAN																				
TJANA																				
LANA																				
ŠJA																				
ULA																				

Ob koncu igre smo imeli tudi zaključni TEK BELEGA ZAJČKA, kjer smo na igrišču vrtca pripravili tekalno stezo, po kateri smo skupaj tekli. Imeli smo slavnostno podelitev kresničk ter ob koncu še enkrat povedali deklamacijo GREMO PEŠ, ki je postala naša himna in smo jo napisali ter se jo naučili prav za to priložnost.

Vrtec Anice Černejeve Celje, starost otrok 2 – 4 leta
Zapisała: Isa Goličnik, dipl. vzg.

KAKO SE JE ZAČELO POTOVANJE Z ROŽNATIM AVTOBUSOM

V skupini smo pričeli z izvajanjem projekta, prebrali smo pravljico o belih zajčkih. Vključili starše in otroke. V knjižnem kotičku so bile knjige, revije, enciklopedije na temo promet, narava, eko pravljice. Vsak dan smo prebrali pravljice, zgodbe in ena od eko pravljic je bila tudi Rožnati avtobus, ki je otroke še posebno pritegnila. Večkrat smo jo prebrali, se pogovarjali o vsebini, iskali rešitve in ideje kako bi si pa mi naredili rožnati avtobus. Otroci so predlagali, da lahko naredimo iz škatel velikih, takih da se bomo not igrali so rekli. Vključili smo starše in jih naprosili za velike in majhne škatle.

Ena mamica se je še posebej potrudila in prinesla nove zelo trde kartonske škatle in takoj smo šli v akcijo. Pogovorili smo se kaj potrebujemo za delo. Prinesli smo folijo za podlago, haljice, debele čopiče, barvo in so otroci začeli z barvanjem. Otroci so dali idejo, da bi naredili dva avtobusa, enega za fante in enega za punce in začelo se je. Barvanje in slikanje cvetlic je potekalo cel teden. Potem sva strok, delavki izrezali okna in vrata po navodilih otrok.

Igra, ki je potekala kasneje še dva meseca je bila ustvarjalna, polna interakcij med otroki, idej kam se peljejo. Otroci so si širili besedišče, spoznavali kraje, iskali zaklade. Nenehno so

še zraven risali, dodajali, si izmišljali vse mogoče domišljajske igre. iz majhnih škatel so naredili druga eko vozila. Otroci so vsak dan uporabili rožnati avtobus za igro, ki je otrokom ponudila zelo veliko. Večkrat so avtobus obrnili tudi na glavo in je igra potekala spodaj.

To je bil je lep primer dobre prakse, kjer smo lahko nadaljevali še naprej naslednje teme in samo popestrili vse aktivnosti, ki so potekale.

Vrtec Anice Černejeve Celje, starost otrok 4 – 5 leta
Zapisała: Andreja Marguč, vzg.

IGRA BELI ZAJČEK

V letošnjem šolskem letu smo se v naši skupini otrok starih 4-6 let v enoti Hribček, vrtca Anice Černejeve, priključili projektu Trajnostna mobilnost, ki spodbuja k spreminjanju potovalnih navad. Želeli smo prispevati k čistejšemu okolju ter gibanju za zdravje.

O samem pomenu projekta smo strokovne delavke stareše seznanile že na prvem roditeljskem sestanku. Starši so na sestanku izrazili svoje dvome o pomenu igre za njih in njihove otroke, saj namreč se naša enota nahaja v okolju, ki je kar precej oddaljena od večine domov otrok, tako da je peš od doma do vrtca zelo velik zalogaj. Vendar smo jim predstavili sam potek igre, ki smo ga nekoliko spremenile. Pred vrtcem smo namreč označile pot med dvema belima zajčkoma, za katero smo pričakovale, da jo bodo vsakodnevno med izvajanjem igre prehodili do vrtca s tem, da parkirajo avto nekoliko stran od vrtca in pridejo v vrtec po označeni pešpoti (cca 250 m). To je bilo za njih sprejemljivo.

Samo igro Beli zajček pa smo v skupini izvedli od 13. 4. 2021 do 20. 4. 2021. Kot uvodno motivacijo smo izdelale ilustracije zgodbe Beli zajček ter jo otrokom predstavile preko gledališča KAMIŠIBAJ. V celem tednu smo jo večkrat ponovili tudi tako, da so jo pripovedovali otroci in pridno čistili vsak svojega zajčka. Nekateri so del poti od doma do vrtca prehodili zjutraj, spet drugi v času, ko so odhajali domov.

Seveda pa še vedno niso vsi otroci prihajali peš v vrtec tudi po pripravljeni pešpoti ne. In tako smo se odločili, da bomo sami poskrbeli za čistočo svojih zajčkov. V ta namen smo načrtovano vsak dan odšli peš v bližnjo ali daljno okolico vrtca in tako očistili svojega zajčka ter tako poskrbeli za gibanje in hkrati za zdravje. Ob koncu igre, ko so bili zajčki očiščeni, je vsak otrok odnesel svojega zajčka domov in si prislužil kresničko.

Vrtec Anice Černejeve Celje, starost otrok 4 – 6 leta
Zapisala: Lavra Magdič Šekoranja, dipl. vzg.

MAKETA PARKIRIŠČA PRED VRTCEM

V okviru projekta trajnostna mobilnost smo se lotili še kar nekaj zanimivih vsebin. Otroke smo seznanili z možnostjo uporabe javnega prevoza in obiskali avtobusno ter železniško postajo. Veliko pa smo se pogovarjali tudi o njihovi poti od doma do vrtca. Prehodili smo tudi pot od vrtca do doma enega od otrok, ki pa živi v neposredni bližini vrtca ter se o njej pogovarjali. Kaj vse opazimo, katere hiše so ob poti in kakšne so, ali opazimo kakšen prometni znak, kje hodimo, in podobno. Spodbudila sem jih, da pozorno spremljajo in opazujejo pot po kateri se vozijo in jo skušajo naslikati po spominu. Nastale so zanimive poti in detajli, ki so si jih otroci tekom poti zapomnili. Naslikali so tisto kar je za njih na njihovi poti pomembno.

Pred našim vrtcem je tudi ogromno parkirišče, kjer parkirajo starši otrok, strokovni delavci v vrtcu in šoli. Tako da je vsak dan pred vrtcem ogromno število parkiranih avtomobilov. Z otroki smo se pogovarjali o tem in ugotovili, da nam to ni najbolj všeč in da bi lahko se odrasli večkrat pripeljali v službo z avtobusom ali kolesom. Odločili smo izdelati maketo našega parkirišča, ki bi bilo bolj prijazno do otrok. Začeli smo z zbiranjem škatel, pri tem so nam pomagali starši. Podrobno smo si ogledali sedanje parkirišče ter se o njem pogovarjali. Dogovorili smo se o spremembah, ki bi jih želeli. Sestavili smo vrtec in šolo iz škatel. Pred vrtec smo postavili stojala za kolesa ter onemogočili pristop na parkirišče z zapornico. Še vedno pa smo narisali nekaj parkirnih mest za avtomobile,

za vse tiste ki se vozijo v službo od daleč in naš kombi, ki nam vsakodnevno dostavlja hrano. Otroke so izredno uživali pri sami izdelavi. Imeli so zanimive in izvirne ideje. Sodelovali so pri načrtovanju ter sami izdelavi, se dogovarjali, pomagali in s skupnimi močmi izdelali maketo, ki smo jo potem dali na razstavo staršem. Sami otroci so staršem razložili pomen makete in samo izdelavo le te.

Vrtec Anice Černejeve Celje, starost otrok 4 – 6 leta
Zapisala: Lavra Magdič Šekoranja, dipl. vzg.

NOVICA ZA NOVIČNIK

Tudi najstarejši otroci skupine 5-6 let smo se odločili, da se pridružimo projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu. Starše smo na skupnem roditeljskem sestanku seznanili s projektom ter igro Beli zajček in jim predstavili cilje ter potek celotnega projekta. Prosili sva jih za pomoč pri izvajanju dejavnosti v okviru Belega zajčka in reševanju anket. Starši so z velikim veseljem ponudili sodelovanje pri izvajanju dejavnosti. Projekt smo izvajali skozi celo šolsko leto koliko smo bili prisotni zaradi korona situacije in zaprtja vrtca. V skupini smo skupaj načrtovali cilje in dejavnosti, potem pa smo se lotili igre. Otroke sem na začetku z izdelano lutko Belega zajčka seznanila z zgodbico, ki so jo kar kmalu tudi samostojno pripovedovali in animirali z lutkami na palici. Samostojno so izdelali zajčka, ga izrezali in mu pobarvali kožušček, ki je bil umazan. Naslikali so tudi gozd kjer naj bi očiščeni zajčki živeli stran od prometnih cest, vozil in onesnaženosti.

Otroci so skupaj s starši v tem tednu igre Belega zajčka vsakodnevno prihajali v vrtec peš, nekateri s skiroji in kolesom. Z velikim veseljem so vsakodnevno čistili zajčkov kožušček in ogledovali zajčke kako bodo beli z njihovo pomočjo.

Opazila sem, da so nekateri starši in otroci spremenili potovalne navade in še vedno prihajajo peš, s kolesom, skirojem tudi po zaključku igre. Da smo dosegli izjemne rezultat v naši skupini smo ugotovili z vmesno anketo (skupni seštevek različnih vrst prihodov v vrtec). Končni rezultat pa je bil viden tudi na očiščenih zajčkih, ki so skoraj vsi bili čisto beli in se vrnili v gozd. Vsakodnevno smo se veliko gibali, odšli na daljše sprehode, kjer smo opazovali promet in vozila, ki onesnažujejo našo okolico. Se seznanjali z varnostjo v promet, opazovali prometne znake, nevarne poti v okolici našega vrtca. Na prostem smo postavili tudi gibalni poligon z prometnimi znaki, kjer so otroci upoštevali varnost v prometu ter pri vožnji s skiroji in poganjalci razvijali gibalne spretnosti.

Iz dopadnega materiala smo izdelovali policijska in gasilska vozila in maketo okolice vrtca. Seznanjali smo se z različnimi deklamacijami, pesmicami.

Naš projekt je obogaten s pestrimi dejavnostmi, ki pa se vzporedno z drugimi dejavnostmi še naprej nadaljuje v želji po ohranjanju lepega in zdravega okolja.

Vrtec Anice Černejeve Celje, starost otrok 5 – 6 leta
Zapisala: Tatjana Gračner Jecl, dipl. vzg.

BELI ZAJČEK, NISI TI SAM KRIV, DA UMAZAN SI IN SIV

V letošnjem letu smo se v vrtcu Rogatec prvič prijavili v projekt Trajnostna mobilnost. Prej nismo tako dobro poznali ta projekt, vendar smo ga z okrožnico in predstavitevijo na spletu bolje spoznali in se takoj prijavili.

Zavedamo se, kako pomembna je skrb za zdravo in čisto okolje in da tudi mi želimo prispevati k zmanjšanju okoljske obremenitosti. Vsi se bomo potrudili in nekaj naredili, da ozaveščamo starše in njihove otroke o trajnostni mobilnosti in spreminjanju potovalnih navad kolikor je le mogoče.

V začetku leta smo se vse vzgojiteljice skupaj dogovorile, kako bomo sodelovale in kdo bo koordinator ter pričele z delom. Prijavili smo 6 skupin in 72 otrok, starih od 3-6 let. Ker opažamo, da se otroci res premalo gibljejo, bomo s tem projektom spodbujali tudi gibanje in krepili zdravje otrok.

Zelo smo bili navdušeni nad igro Beli zajčki in dejavnostmi iz priročnika in bili zelo motivirani, kaj vse bomo lahko izvajali. Izdelali smo si načrt po mesecih in že v septembru pridno sodelovali pri prvih dejavnostih ob tednu mobilnosti. Pred vrata igralnic smo prilepili velike plakate, katerega so izdelali in ustvarili otroci iz starejše skupine in o tednu mobilnosti seznanili tudi starše.

Otroci so pripeljali svoja kolesa, tricikle in poganjalčke. Seveda nismo pozabili na zaščitne čelade. En dan smo dejavnosti planirali na velikem asfaltnem igrišču, kjer smo si naredili veliki kolesarski poligon in se vozili s svojimi kolesi. Naslednji dan, pa smo poiskali vsa prevozna sredstva iz vrtca in se poigrali igre v prometu. Otroci so uživali ob potiskanju, prevažanju in igri, bili veseli, sproščeni in vztrajni, si med seboj pomagali, se prevažali, posojali, se počakali in se dogovarjali kdaj bodo na vrsti. Tudi starše smo motivirale, da bi otroci prišli en dan v vrtec brez avtomobila ali del poti peš. Nekaterim je to tudi uspelo, še posebej pot iz vrtca domov.

Veliko časa smo posvetili tudi gibanju in sprehodom. Že v septembru smo izvedli tudi jesenske izlete za Mali sonček in se odpravili ob gozdnih poteh in opazovali kje živijo zajčki, prisluhnili naravi in zvokom iz okolja.

Žal smo največkrat zaslišali zvoke avtomobila ali traktorja ali tovornjaka. Opazovali smo prometne poti, promet na cesti, varne poti do vrtca in okolici, prečkali cesto na prehodu za pešce in spoznavali pravila varnosti v prometu.

V mesecu aprilu pa smo pričeli z izvajanjem igre Beli zajčki in cel tematski sklop planirali dejavnosti na temo Trajnostna mobilnost v vrtcu, ki se povezuje z vsemi področji po kurikulumu.

Ko smo prejeli gradivo smo staršem predali zloženke in jih preko maila seznanili z pričetkom izvajanja dejavnosti, ki je trajal dva tedna.

Projekt trajnostna mobilnost smo spoznali ob zgodbici BELI ZAJČEK, jo priredili v slikanico in dopolnili s fotografijami, nato pa še v PP. Otroci so razumeli vsebino zgodbe in njen namen, takoj so bili za to, da pomagamo sivemu zajčku, ki je zbolel zaradi umazanega okolja.

Izdelali smo si sive zajčke in vsak zajček je dobil ali fotografijo otroka ali ime tako, da so jih otroci prepoznali. Prvi teden nam je nagajalo vreme in starši niso mogli upoštevati prihode na trajnosten način. V naslednjem tednu pa se je nekako izšlo. Starši in otroci so se bolj potrudili, upoštevali so, da pridejo peš ali s kolesom ali da parkirajo avtomobile stran od vrtca in del poti pridejo peš. Tako si je kar nekaj otrok lahko prilepilo bele kroge na svoje zajčke, katere so pridno preštevali in otroci so bili veseli, da so tako pomagali sivemu zajčku počistiti kožušček.

Odd 7- enota Donačka gora

Ves mesec smo izvajali dejavnosti na temo promet, se igrali igre promet, si uredili prometne koticke z prevoznimi sredstvi, prisluhnili ugankam o vlaku, avtobusu, kolesu..., prepevali pesmice Z avtobusom k teti in Vlak – čičiči-puh, risali in tiskali vlak z pečatniki ter osvojili novo izmišljeno deklamaciji:

ZAJČEK SIVI, NIČ VEČ BELI, NISMO MI TAKO HOTELI.
SAJ SI NISI TI SAM KRIV, DA UMAZAN SI IN SIV!
LE KAJ BI MI ZDAJ NAREDILI, BI TE RAZVESELILI?
AVTE V GARAŽI BI PUSTILI!
RAJE BOMO PEŠ HODILI IN S KOLESI SE VOZILI!!

Otroci so bili zelo motivirani in želeli pomagati sivemu zajčku, vendar pa vsi starši niso prisluhnili njihovim željam, saj so jutranji prihodi težava, ker se vsem mudi v službo. Ponagajalo nam je tudi vreme, saj je ves teden deževalo in otroci niso mogli pripeljati koles, kot smo želeli.

So pa se zelo lepo zabavali ob velikem vlaku, katerega smo izdelali iz kartonskih škatelj, ga sestavljali, posedali na vagone in se skupaj popeljali na izlet. Zelo pozorni smo bili na vsakega pešca in kolesarja in ga pohvalili, saj tako ne onesnažujejo okolja in zajčkom pomagajo, da so zdravi.

Odd 2 - enota Rogatec - vzgojiteljica Jasna Amon

Tudi otroke iz naše skupine sva seznanili otroke z »igro bel zajček« preko zgodbe in ob slikah, katero smo večkrat povedali. To igro smo izvajali od 13. 4. do 27. 4. 2021. Starše sva seznanili že na 1. rod. sestanku, preko spleta, plakata in zloženk. Otroci so zjutraj prihajali peš ali skirojem v vrtec od doma, nekateri od parkirišča, ker niso doma v tem kraju. Hodili na daljše sprehode v naravo, kjer so varne poti, reševali uganke na temo promet. Se igrali s prevoznimi sredstvi na preprogi promet. Iz odpadne embalaže so ustvarjali prevozna sredstva, jih risali in barvali. Ponudili otrokom poganjalčke, tricikle, kolesa. S tem projektom bomo še nadaljevali. Ko bo dopuščalo vreme, bodo otroci pripeljali svoja kolesa v vrtec in se odpravili z le temi na pešpot in pripravili poligon s prometnimi znaki.

Odd 3 – enota Rogatec - vzgojiteljica Vesna Križanec

Otroke sva preko zgodbe in ob vsakodnevnih pogovorih skušali ozaveščati in jih navajati na spreminjanje potovalnih navad, še posebej, kar se tiče prihodov in odhodov domov. Nekateri starši, seveda tisti, katerim sta delovni čas in bližina vrtca to dopuščala, so prihajali v vrtec peš že od doma, nekateri so avtomobile pustili na bližnjem parkirišču. Mi v oddelku pa smo odšli vsak dan do doma enega od otrok in tako spoznali pot, ugotavljali smo tudi, če lahko pridejo peš v vrtec. Vsak otrok si je zjutraj prilepil bel krog na zajčka. Ogledali smo si parkirišče, kjer lahko starši otrok, ki so oddaljeni parkirajo, prav tako smo se sprehodili do železniške postaje in spoznavali druge možnosti prevozov-železniški promet.

SPOZNAJMO POTI, KI VODIJO DOMOV Na sprehodih smo spoznavali poti, ki vodijo do doma posameznih otrok. Med potjo smo opazovali promet, prometna sredstva, jih poimenovali, ob igri iskali začetne glasove-starejši, mlajši so zlogovali. Vsak otrok si je izdelali prometno sredstvo iz odpadne embalaže. Opazovali pa smo tudi izpušne pline, ki so se valili iz avtomobilov. Otroci so zaznali tudi vonj le teh. Skupaj smo preko dnevnih pogovorov in opazovanj prišli do spoznanj, da promet okolje onesnažuje.

PRISLUHNI MO ZVOKOM, ZAPOJMO- Več pozornosti smo posvetili tudi zvokom, ki jih ustvarja promet, ob GDI so prepoznavali zvoke iz promete, med ostalimi in skušali povezati s posameznim prometnim sredstvom. Spoznali so novo pesem **KOLESA OD AVTA** in ob prepevanju še gibalno improvizirali, prav tako smo ob vokalni glasbi **BELI ZAJČEK**, zaplesali, še prej smo si naredili pokrivala. PP projekciji so prisluhnili zgodbi, katero smo tudi nekajkrat utrdili.

Odd 4 – enota Rogatec – vzgojiteljica Marjeta Babič

Naša skupina in starši smo to sprejeli z vso odgovornostjo. Vse dejavnosti smo pridno izvajali in fotografirali, glede same motivacije in izvedbe pa smo potrebovali ogromno doslednosti in spodbude. S starši smo mnogo debatirali, jih dnevno pohvalili in skupaj ob prihodu vsakemu zaploskali. Otroci so se med sabo opazovali in gledali skozi okno igralnice in tako zjutraj naznanjali, da so prišli peš. Mi smo bili vsi zelo vpeti v ta projekt, ki je bil zelo zahteven in hkrati tudi zelo koristen, kar je bilo razvidno že iz komentarjev staršev ob pogovoru med vrati.

Planirali smo več dejavnosti. Motivacija, prvi stik in seznanitev je bila ob lutki in travi. Nato smo si izdelovali in opremljali kotichek **BELI ZAJČEK**, svojega zajčka z malo fotografijo samega sebe. Dogovorili in spremljali smo koliko dni traja projekt, tako da si je vsak dan pobarval en pravokotnik in tako smo odštevali dni. Izmislili smo si imena svojemu Belemu zajčku in tudi medve z pomočnico sva imele svojega zajčka z imenom Tom. Ogledali smo si PP – zgodnico in spoznali njeno vsebino. Pridno smo beležili diagram koliko dni že traja in koliko še bo trajala igra še naprej.

Igrali smo se ustvarjalno igro - Promet v igralnici z poudarkom Varna in pravilna hoja čez zebro. Na sprehodih smo si ogledali prometa v kraju in se vključevali v promet kot pešci. Opazili smo kar nekaj nevarnih delov in se pogovorili,

kako bi pomagali in kaj bi naredili za varnost pešcev pri prečkanju ceste. Narisali smo si zebro s kredo in se dogovorili za obisk na Občini in predali želje za narisan prehod za pešce. Iskali smo zajčka tudi na sprehodih v gozdu in si ogledali pravega zajčka v zajčniku.

Projekt pa še nadaljujemo z enim velikim Belim zajčkom, na katerega še vedno prilepimo bel krog kadar pridemo v vrtec peš.

Odd 5 - enota Dobovec – vzgojiteljica Olga Cesarec

IZLET Z NALOGAMI Podali smo se na izlet, kjer so se otroci urili v hoji po različnih terenih. Hodili smo v breg in se spuščali navzdol. Vmes sem otrokom pripravila naloge, kjer so premagovali različne ovire (sonožni poskoki preko vej, ki smo jih našli ob poti, tek med ovirami, dvigovanje vej nad glavo...).

MOJA POT V VRTEC Podali smo se v Trlično, kjer je doma kar nekaj otrok iz naše skupine. Po poti sem jih spodbujala k opazovanju narave, okolice, posebnosti... Po povratku smo se pogovarjali o tej poti, česa se spomnijo, kaj so videli... Najstarejši so pot tudi narisali. Risbice smo razstavili, vsak pa si je izdelal tudi sivega zajčka, ki je nato z lepljenjem krožcev postajal vedno bolj bel in čist. Starši in otroci so se vsak dan ustavljali ob aplikaciji, lepili krožce, se pogovarjali, celo malo so tekmovali med seboj.

Odd 6 – enota Donačka Gora – vzgojiteljica Anja Žerjav

V sklopu projekta **Beli zajček**, smo v našem oddelku izvedli tudi nekaj dodatnih aktivnosti na temo trajnostne mobilnosti. Skupaj z otroki smo odšli na daljši izlet proti Muzeju na prostem, kjer smo si ogledali varne poti do našega vrtca. Ugotovili smo, da je najvarnejša pot po pešpoti, ki je namenjena samo pešcem. Ponovili smo tudi pravilno prečkanje ceste in se spomnili, da je varnost v prometu najpomembnejša. Najvarnejša pot je vedno po pešpoti, zato smo se tudi mi do našega vrtca odpravili po njej.

Druga dejavnost v slopu projekta, pa je ozaveščanje o pravilnem in spoštljivem odnosu do narave. Z otroki smo se pogovarjali o mnogih aktivnostih, s katerimi lahko sami pripomoremo do čistejšega okolja. Skupaj smo ugotovili, da je eden od teh tudi ta, da hodimo peš, ali se vozimo s kolesi, skiroji in čim manj z avtomobili. Tako smo obeležili dan, ko so otroci v vrtec prišli s kolesi, skiroji, poganjalci ali tricikli in se nato vozili na igrišču po poligonu. Tako smo tudi mi naredili nekaj dobrega za okolje.

Ob zaključku projekta in spremljanja prihoda otrok na trajnostni način, smo prešteli bele kroge na sivih zajčkih, si vsi zaploskali in vsem otrokom smo podarili kresničke belega zajčka, ki so jih prejeli kot presenečenje.

Še naprej bomo pomagali zajčkom in v vrtec prihajali na trajnosten način.

Vrtec Rogatec

**Novičke zbrala in sestavila koordinatorka:
vzgojiteljica Suzana Zdovc**

KAKO SE JE VSE ZAČELO...

V naši skupini zelo radi zahajamo v bližnji gozdček, kjer se trudimo čimbolj kvalitetno preživeti čas z naravo. Zavedamo se, da ima gibanje izjemen pomen na gibalni razvoj otrok, hkrati pa vemo, da so otroci za sprejemanje novih informacij bolj dovzetni, če nam uspe aktivirati obe možganski hemisferi hkrati. Tudi tokrat sem načrtovala izlet v gozd zato, a tokrat z namenom, da otrokom predstavim pomembne informacije o vplivu ravnanja posameznikov na zrak in kvaliteto življenja živali in ljudi. Želela sem, da otroci čustveno sprejmejo pomen varovanja okolja in vpliv slabih navad na življenje njih samih in na življenje njim ljubih živali v našem okolju.

Pripravili smo iskanje belega zajčka. Otroke sem spodbudila z zgodbcico o mami zajklji, ki je skotila mlade zajčje mladičke in nas povabila na ogled njenih novih zajčkov. Seveda so bili otroci takoj pripravljeni na ogled in z veseljem so se odpravili v gozd.

Z velikim pričakovanjem in zelo tiho smo se potepali po gozdu ter preiskali vse koticke in grmičke. Našli smo »zajčje« sledi, a zajčkov nismo in nismo mogli najti. Dobro smo poslušali ali bi jih morda lahko slišali... a zaman. Slišali smo le hrup avtomobilov z bližnje avtoceste. Z vrha hribčka na jasi ob gozdu, smo si ogledali naše mesto in v ozadju opazili, da se iz dimnikov vali gost dim. Tako smo lahko logično sklepali, da so zaradi umazanega zraka tudi zajčki umazani in jih zato nismo mogli najti. Zajčki so sivi... mi pa smo iskali bele zajčke.

Čustvena komponenta je bila tako močna, da je otroke spodbudila k pripovedovanju staršem. Le ti so otrokom prisluhnili in nemalo otrok je uspelo prepričati svoje starše, da so jih že naslednji dan pripeljali v vrtec s kolesom ali da so vsaj del poti prišli peš.

Dejavnost je obrodila sadove in otroci z veseljem pričakujejo, kdaj bodo v gozdu lahko videli zajčka. Kar nekaj časa bomo morali skrbeti za naše okolje, da ga bomo očistili, da bodo tudi kožuški naših zajčkov vidni v mračnem gozdu...

Vrtec Tončke Čečeve – enota Hudinja

Zapisala vzgojiteljica: Irena Novak, dipl.vzg.

TRAJNOSTNA MOBILNOST

Evropski teden mobilnosti poziva k spremembi mobilnostnih navad. S trajnostnim načinom premikanja – hoja, kolo in javni prevoz, veliko naredimo tudi za čistejšo okolje, boljši zrak, prometno varnejšo okolico in s tem krepimo svoje zdravje, ob enem pa varčujemo. Za namen izvedbe aktivnosti v času ETM-ja v sodelovanju z občino Zreče so med tednom preuredili in za promet zaprli dovozno cesto proti Vrtcu Zreče. Zapora ceste je bila varovana s strani prostovoljcev lokalnega ZŠAM. Dovožna cesta je bila zaprta več dni, saj smo vzgojiteljice z otroki dnevno izvajale razne delavnice in aktivnosti. V tem tednu smo v vrtcu po vseh skupinah spremljali svoje vsakodnevne poti in jih v Dnevnik gibanja beležili. Izpolnjene dnevnik gibanja smo oddali v torek, 22. 9. 2020 med 16.00 - 18.00 uro na stojnici na parkirišču pred Občino Zreče in prejeli praktično nagrado za sodelovanje v Evropskem tednu mobilnosti. V sredo, 16. 9. 2020 smo otrokom predstavili tematiko o varnem vključevanju v promet, o pomembnih prometnih predpisih. Obiskala nas je policistka iz bližnje policijske postaje, ki nam je predstavila svoj poklic, seznanila nas je glede pravilnega vedenja v cestnem prometu, ob tem pa so si otroci radovedno ogledali policijsko vozilo in vse pomembne pripomočke. Preizkušali so se v spretnostih vožnje s poganjalci, skiroji in kolesi ter ob tem upoštevali postavljene prometne znake, ki so jih

spoznavali skozi igro E-peš kažipot. S strani občine Zreče je bilo označenih 15 lokacij. Na vsaki lokaciji je označenih od 5 do 12 bližnjih ustanov, ki poleg smeri označujejo tudi čas hoje v minutah do označene lokacije. Oznake so na pločnikih in pešpoteh, ki so za hojo varne. Na treh lokacijah so tudi informativne table z zemljevidom, ki označujejo najkrajšo pot do določene ustanove. 17.9. 2020, od 8.00 – 13.00 smo se udeležili vodenih sprehodov po novo označenih peš kažipotih. Sprehodi so potekali mimo zanimivostih, s čimer smo bili informirani in spodbujani k odkrivanju lokalnih zanimivostih in s spoznavanjem pravil v cestnem prometu. 21.9.2020 smo v času od 9.00-11.00 smo z otroki risali na javni cesti na temo prometa in s tem preuredili prostor po svoji domišljiji. V sredo 23. 9. 2020 je občina Zreče predšolskim otrokom podarila gledališko predstavo »Tri kepice prometa« v izvedbi Društva Miškino gledališče kuc- kuc. Vanj pa je zaradi priporočil NIJZ bilo vključenih manj otrok, kot je bilo prvotno predvideno. Predstava je na nagajiv in šaljev način otroke popeljala skozi prometne predpise. Ob njej so se otroci nasmejali, zapeli, ponovili in osvežili svoja znanja o varnem vključevanju v promet.

V preglednice smo s simboli beležili in obdelovali podatke: Na kakšen način prihajamo v vrtec. Največ prihodov smo zabeležili z avtomobilom.

Na cesti prevladujejo avtomobili. V povezavi z varnostjo kot udeleženci v prometu smo skrbeli za odgovorno ravnanje (nošenje odsevnikov, jopičev, pravilno prečkanje ceste, upoštevanje prometnih znakov, uporaba varnostnega pasu). Na aktivnih sprehodih smo izbirali poti od vrtca do objektov (hotela, šole, gasilskega doma, mestne knjižnice, parka, tržnica) in ugotovili, da so tudi nevarne poti, neurejene, namenjene samo pešačenju, kolesarjenju ali avtomobilom. Likovno smo ustvarjali in razstavljali na obravnavane teme v ogled.

Igro za spodbujanje trajnostne mobilnosti »Gremo peš z Belim zajčkom« smo izvajali skozi leto, največ pa v mesecu aprilu 2021. Čiščenje zajčkovih kožuščkov z vsakim okolju prijaznim in varnim načinom prihoda v vrtec. Vsebine projekta smo vključevali pri vseh kurikularnih področjih.

Javni zavod vrtec Zreče

Zapisala Koordinatorica: Azra Pašagić

IDEJE MALIH IN VELIKIH IZ VRTCA RADEČE

V JZ OŠ Marjana Nemca Radeče – ENOTA VRTEC je v projektu Trajnostna mobilnost sodelovalo 139 otrok iz sedmih skupin. Igro Beli zajček smo izvajali v mesecu aprilu, posamezni oddelki pa so se odločili, da z igro v prirejeni različici nadaljujejo še v naslednjih tednih. Naš cilj je bil ozavestiti otroke in starše, da lahko namesto z avtomobilom v vrtec in na druge aktivnosti prihajamo peš, s kolesom, skirojem ali z javnim prevozom. Otroci so bili vir idej o tem, kako bi spremenili svet in naše razmišljanje o bolj trajnostni uporabi prevoznih sredstev.

Dejavnosti po skupinah so bile raznolike in prilagojene starosti otrok. Strokovni delavci so otroke pred začetkom igre Beli zajček peljali na sprehod po mestu, kjer so si ogledali parkirne prostore. Primerna parkirišča so našli pod šolo pri krožišču in pri občini. V vrtcu so naredili plakat, na katerem so označili parkirne prostore. S pogovorom so otroci izrazili svoje znanje o prometu in s tem povezanim onesnaževanjem okolja. Eno izmed skupin sta obiskala celo dva bela zajčka in se z njimi pogovarjala o prevoznih sredstvih in o tem, katera prevozna sredstva so bolj ekološka in prijazna našemu okolju.

V našem vrtcu se držimo načela, da je prostor tretji vzgojitelj. V odprtem prostoru v vrtcu je iz škotel in odpadnega materiala nastalo pravo malo mesto s cestami, avtomobili, ki se polnijo na električno, parkirišči, krožišči, avtopralnico, bencinskim servisom in prometnimi znaki. Otroci so se igrali simbolno igro – promet – in se vživljali v uporabnike prometa, se navajali na prometne ureditve in pravilno vedenje v prometu.

Otroci so spoznali tudi zgodbo o belem zajčku (v skupini so zgodbo večkrat prebrali, nekateri so si ogledali tudi lutkovno predstavo). Opazili smo, da so otroci igro vzeli resno, saj so starše vsako jutro spomnili, kako je treba priti v vrtec, da

ne bodo onesnaževali okolja in da bodo ob tem poskrbeli, da bo njihov zajček postal bel. Starši so idejo, da prihajajo v vrtec na trajnostni način, sprejeli pozitivno. Tega so se držali tudi pri odhajanju domov. Starši otrok, ki prihajajo iz okolice Radeč, so parkirali v mestu in prišli peš do vrtca.

Otroci so v času izvajanja projekta postali pravi mali detektivi, saj so raziskovali prometno ureditev v mestu in iskali varne poti za pešce in kolesarje. Narisali so načrt varne poti in vnesli ideje o tem, kako bi odpravili pomanjkljivosti.

JZ OŠ Marjana Nemca Radeče – enota VRTEC
Zbrala in uredila koordinatorica Tadeja Plahuta

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

Tudi v vrtcu Dobje smo skupina Žabic (otroci stari od 2-4leta) v letošnjem šolskem letu posebej obeležili Evropski teden mobilnosti. Spoznali smo kaj je promet, katere vrste prometa poznamo in se osredotočili predvsem na cestni promet in nas, kot udeležence v njem. Spoznali smo, da smo večino časa v cestnem prometu udeleženi kot sopotniki v avtomobilu, občasno pa tudi kot pešci in kolesarji v spremstvu staršev. Pogovarjali smo se o tem, zakaj je pomembno da več hodimo peš ali se vozimo s kolesom, kot pa da se vozimo z avtomobilom. Otroci so spoznali, da s tem krepimo svoje zdravje, se gibamo na svežem zraku in manj onesnažujemo zrak, ki ga dihamo.

Otroci so preko igre tudi razvrščali različna prevozna sredstva glede na vrsto prometa, jih poimenovali, opisovali, risali... Seznanili smo se z gl. didaktično igro Avtobus, katero so se z velikim veseljem igrali, saj je bil naš avtobus poseben in so potniki nanj vstopali od zadaj ter se vsi otroci med igro izmenjali in preizkusili tudi vožnji avtobusa. Sledile so še različne aktivnosti na temo prometa – igre z lesenimi gradniki (železnica), vožnja (od leve proti desni) po različnih cestah, puzzli o prevoznih sredstvih... Seveda pa smo aktivnosti prenesli tudi na igrišče, kjer smo se preizkušali kot vozniki skirojev in triciklov s čelado. Seznanili smo se s pesmico o kolesu, plesali ples Avto od peka in se na sprehodu učili varno prečkati cesto. Seznanili smo se tudi s prometnim znakom STOP, kaj le ta pomeni, ga opisali in vedno na sprehodu tudi kot pešci upoštevali. Komaj pa že čakamo na lepše vreme, da bomo lahko izvedli tudi igro Beli zajček in prometni poligon na igrišču.

Vrtec Dobje

Zapisala vzgojiteljica: dipl. vzg. Kristina Farkaš

OBNAŠANJE V PROMETU

V okviru projekta smo otrokom predstavili in spoznali trajnostno mobilnost kot način življenja. Prav je, da jo predstavimo vsem otrokom, saj se kakovostne navade oblikujejo že v najzgodnejšem obdobju. Naš najpomembnejši cilj je bil, da ozaveščamo pomen hoje, kolesarjenja, da spodbujamo gibanje otrok v naravi in ob tem krepimo otrokovo zdravje. Skozi dejavnosti so otroci spoznavali, kako se kot pešci vključujejo v promet, pravila v prometu, prometne znake, različna prevozna sredstva. Izvajali smo dejavnosti, kot so sprehodi po pločniku ob opazovanju prometa, pravilno prečkanje ceste ter utrjevanje pravilnega obnašanja v prometu ter igre na temo prometa, v katerih so otroci izdelovali ceste iz lesenih kock.

Z otroki smo si najprej ogledali slike z različnimi vozili in prevoznimi sredstvi (avto, avtobus, letalo, balon). Pogovarjali smo se o njihovih izkušnjah v različnih vozilih ter kako so se ob tem počutili. Kaj je prijazno do narave, dreves, živali in do nas? Nato so oblikovali plakat z razvrščanjem, glede na vrsto prometa. Plakat smo obesili v igralnico tako, da so ga lahko ves čas projekta spremljali.

Pogovarjali smo se o cestah, ki so polne avtomobilov. Izdelali smo avtomobilčke iz papirnatih krožnikov. Vsak otrok je dobil

polovico papirnatega krožnika in jo najprej pobarval z voščenko. Dejavnost je bila povezana s področjem matematike, saj so otroci na papirnati avtomobil nalepili osnovne geometrijske like, da je nastala podoba avtomobila. Naslednji dan so otroci ob pomoči vzgojiteljic narisali naše okolje, okolico vrtca in promet, na papir na tleh. Papirnate avtomobilčke pa so prilepili na nastali izdelek in pred nami je bila množica avtomobilov, ki se vozijo okoli vrtca in stavb, parkirajo na naš prostor za igro ...

Druga dejavnost je potekala na igrišču za vrtcem. Pred izvedbo smo na tla s kredo narisali cesto in ob njej postavili že narejene prometne znake. Otroci so bili udeleženci prometa s poganjalčki. Na glavi so imeli pravilno pritrjeno čelado. Otroci so bili razdeljeni v skupine. V prvi skupini so bili otroci, ki so se vozili s poganjalčki, v drugi skupini so bili otroci, ki so držali prometne znake, in v tretji skupini so bili otroci, ki so pravilno prečkali prehod za pešce, ki je bil narisana na tleh. Otroci so utrjevali pri igri pravo smer vožnje, upoštevanje prometnih znakov (stop znak, znak za pešce, delujoči semafor, znak za šolo), krožni promet. Imeli so možnost oddiha na počivališču.

Otroci so pokazali veliko zanimanje in aktivno sodelovanje pri igri v prometu. Skozi pogovor smo naslednji dan povezali obe dejavnosti in ugotavljali, kako bi zmanjšali število avtomobilov na cestah, kako smo se počutili ob vožnji s poganjalčki in kot pešci ... Zaključili smo z misljo: Gremo peš!

Vrtec Dobje

Sara Povalej, dipl. vzg.

O VARNIH POTEH IN STEZICAH

V Dobju pri Planini, manjši občini na Kozjanskem, otroci v veliki večini ne živijo v bližini vrtca in šole, ampak jih od nje loči kar kilometer ali več. Osnovna šola Dobje z enoto Vrtec Dobje se namreč nahaja v dolini ob Dobjanskem potoku, naselje pa se nahaja na hribovitem svetu, ki jo obdaja. Hoja ali vožnja z avtomobilom tu ni izbira, ampak pogosto edina možnost. Kljub temu pa se vsako leto znova in ves čas tako v vrtcu kot šoli ozavešča pomen trajnostne mobilnosti, išče nove načine, kjer bi se lahko vključevali v promet, ne le kot potniki, ampak kot pešci oziroma kolesarji.

V četrtek, 13. maja 2021, se je sestal Svet zavoda OŠ Dobje na izredni seji, v okviru katere je bila posebna točka dnevnega reda Ureditev varnih šolskih poti. Ravnateljica Suzana Plemenitaš se namreč že dlje časa zavzema za obravnavo otrokom nevarnih cestnih odsekov, ki jih opažajo starši. Predsednica Sveta zavoda je spregovorila o projektu Trajnostna mobilnost, v katerega sta vključena šola z vrtcem. Ravno v tem tednu so lahko zjutraj opazili otroke v spremstvu staršev ali učiteljev, ki so namesto z avtomobilom šli peš. Na njihovi poti je bilo precej nevarnih odsekov in nekateri od prisotnih so otroke na teh odsekih in v takih situacijah fotografirali.

Franc Leskovšek, župan Občine Dobje, je spregovoril o dolgoročnih projektih regije, ki spodbujajo ureditev pešpoti in kolesarskih stez, in v katere se bo vključevala in na njih prijavila tudi Občina Dobje. V razpravi so prisotni izpostavili več takih odsekov, kjer trenutno ni možnih enostavnih rešitev, bodisi zaradi nedostopnega terena, bližine potoka in zaščitene območja narave, ki se ne sme spreminjati ... Predstavnica staršev je povedala, da se zaradi razdalje od doma niso mogli odpraviti peš, so pa parkirali na občinskem parkirišču in nadaljevali peš. Zaradi bližine glavne ceste jo je bilo strah za varnost otrok, zato je na seji predlagala, da se ob poti postavi ograja. Župan je omenil, da obstaja ta možnost in tudi sicer je predvidena ureditev varne poti na tej relaciji. Starši so izrazili pobudo po ureditvi starih pešpoti, ki bi bile narejene trajnostno, z naravnimi materiali in so bile v uporabi tudi takrat, ko so bili sami otroci. Natalija Plemenitaš Fuchs, predsednica Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Dobje, je prisotnim pojasnila, da je v

letošnjem proračunu več sredstev, ki se lahko namenijo za ureditev tudi takih poti, zato so tovrstne pobude dobrodošle.

Obravnavana tematika na seji je bila le še en korak več k ureditvi varnih poti in cest, ki bodo omogočale in spodbujale trajnostno mobilnost, akcije in igre projekta pa so dobile pohvale, saj so starši ob hoji preživeli dragocen čas, ki so ga izkoristili za pogovor z otrokom.

Vrtec Dobje

Zapisala koordinatorica projekta: Alja Polenek

RAZLIČNA PREVOZNA SREDSTVA - 2. FAZA PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST

Najprej smo obnovili naše že pridobljeno znanje o tem, kaj nam pomeni »trajnostna mobilnost«, kako pomembna sta hoja in vožnja s kolesi za naše zdravje. V nadaljevanju smo spoznavali različna prevozna sredstva in ob vodenem pogovoru smo skupaj ugotovili, da so prav kolesa tista, ki so od vseh prevoznih sredstev okolju najbolj prijazna. Prav vsi otroci imajo doma svoja kolesa, ki so jih nato zelo dobro narisali.

Z rajalno igro »Mi se z vlakom peljemo« se je začel naš pogovor o vlakih, o tirih in o železniški postaji. Večina izmed otrok se je že peljala z vlakom in navdušeno so pripovedovali o svojih doživetjih ... . Odločili smo se, da skupaj naredimo železniško postajo in vlake. Pri tem smo uporabili različni odpadni material in uporabljali različne tehnike ustvarjanja. Bili smo zadovoljni s svojim »delom«.

V naši skupini vsakodnevno poskrbimo za prijetno bivanje na prostem in velikokrat se odpravimo na sprehod v bližnjo okolico. Radi hodimo peš, opazujemo različne stvari (tudi promet) ter skrbimo za svojo varnost in varnost drugih. K temu bomo spodbujali tudi starše.

Vrtec Mavrica Vojnik - OE Frankolovo
Oddelka 2. starostnega obdobja
Izvajalec: Andrej Tojnko

KNJIGA BELI ZAJČEK

DEJAVNOST: izdelava knjige po zgodbi BELI ZAJČEK
CILJ: ozaveščanje pomena ohranjanja čistega, zdravega okolja za ljudi in živali.

STAROST OTROK: 1-6 let, ŠT. VKLJUČENIH OTROK: 19

Vloga otroka: pozorno poslušati, se vključuje v pogovor, predstavi svoje ideje, se likovno izraža in ob tem opisuje dogodke iz zgodbe.

Vloga odraslega: predstavi zgodbo, daje spodbude in dovolj časa za razmislek.

POTEK DEJAVNOSTI:

V začetku projekta smo pozornost namenili razlagi pojma trajnostna mobilnost. Le to smo počeli preko slikovnega materiala in se izražali z gibanjem. Otroci so ob tem izražali zanimanje in se aktivno vključevali.

Otroci pravljico bolj ponotranjijo, če imajo možnost ilustrativnega prikaza. Zato smo skupaj prišli do zaključka, da pravljico tudi ilustriramo. Poiskali smo liste, ki so reciklirani in pričeli z dejavnostjo.

Otrokom sem ponovno predstavila pravljico. Skupaj smo jo obnovili, se pogovorili. Otroci so ob tem sledili poteku dogodkov in nato pričeli z risanjem ilustracij. Vsak si je izbral določen dogodek in ga ilustriral. Tako smo omogočili, da so si predvsem mlajši otroci dogodke lažje predstavljali. Ob tem je bilo tudi razumevanje bolj konkretno. Zgodbo so ponotranjili, ozavestili in tako še bolj zavzeto prihajali v vrtec v trajnostni obliki. Zgodbo so otroci ob ilustracijah tudi samostojno pripovedovali.

Vrtec Mavrica Vojnik, enota Šmartno v Rožni dolini
Pripravila in zapisala: Katarina Marčič, dipl.vzg

IGRA BELI ZAJČEK

DEJAVNOST: IZDELAVA DRUŽABNE IGRE SPOMIN

CILJ: Otrok skozi igro spozna kaj lahko naredimo, da čim manj onesnažujemo okolje.

ŠTEVILO OTROK: 19, STAROST OTROK: 1-6 let

Vloga otroka: pozorno poslušati, se vključuje v pogovor, predstavi svoje ideje, se likovno izraža in ob tem opisuje dogodke iz zgodbe.

Vloga odraslega: predstavi zgodbo, daje spodbude in dovolj časa za razmislek, pomoč pri izvedbi...

POTEK DEJAVNOSTI:

Ob začetku projekta smo z otroki preko avdio video sredstev razjasnili pojem trajnostna mobilnost. Se pogovorili o načinih prihajanja v vrtec in ohranjanju čistega okolja.

Otroci so bili notranje motivirani, saj jih je k temu nagovarjala igra Beli zajček ob kateri so bili aktivni in zavzeti. Tudi med njimi je potekal razgovor o načinih prihajanja v vrtec. In spodbuda je bila še večja.

Tako smo z otroki ponovno prisluhnili zgodbi o Belem zajčku in se ob njej pogovorili. Otroci so razmišljali kaj vse lahko naredimo za ohranjanje okolja, dobro počutje, zavarujemo živali... Nato pa sem otroka vodila k razmišljanju kako bi lahko na vsebino pravljice pripravili družabno igro. Ob pogovoru so prišli do ideje da bi pripravili igro spomin. Stekla je debata kaj lahko naredimo, na kakšen način, s čim, kako...itd. Uporabili smo odpadni papir na katerega so s flumastri narisali različne dogodke iz zgodbe, pobarvali in igra se je lahko pričela. Koncept igre je otrokom že znan in tako so zavzeto pristopili k igri. Ta igra daje otrokom tudi možnost, da lahko pripovedujejo zgodbo ob ilustracijah.

Vrtec Mavrica Vojnik - Enota Šmartno v Rožni dolini
Prilagodila in zapisala: Martina Gorišek, vzg.pred.šol.otrok

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH IN ŠOLAH

V okviru projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah smo izvajali številne dejavnosti, s katerim smo spoznali osnovne pojme tega projekta in s katerim smo poskušali spreminjati potovalne navade otrokovih družin. O tem smo se najprej pogovorili, nato preko številnih dejavnosti vse spoznali. Ena izmed dejavnosti, ki je spodbudila otroke k razmišljanju o svetu, kjer ni prevoznih sredstev, tovarn, odpadkov ipd. je branje knjige M. Podgoršek z naslovom Eko kralj.

Knjigo smo najprej prebrali. Sledil je pogovor o prebranem, kjer so se otroci imeli možnost izražati in povedati svoje mnenje. Otroke sva spodbudili, da svet brez vozil, tovarn, odpadkov, onesnaženega zraka, čiste vode ipd. tudi narišejo.

Ideje so izhajale iz samih otrok. Komentarji, ki so pri tem nastali, so bili navdušujoči in polne upanja za boljšo prihodnost. Izdelke so narisali vsi predšolski otroci ter en deček, ki je star štiri leta. Punce so se osredotočile na gozd, park in kraljestvo, ki je brez vseh dejavnikov, ki nam onesnažujejo zrak. Dečki so se skoncentrirali na kmetije in na dejstvo, da lahko kot prevozno sredstvo vključijo živali, torej konje in krave.

Na svoje izdelke so bili ponosni. Zadovoljstvo sva pokazali tudi obe strokovni delavki v skupini. Izdelke smo nato razstavili, da lahko »svet brez avtomobilov« opazijo vsi, tako otroci kot starši, ki pridejo po otroke.

Komentar deklice: »Zrak je čist, ker so same čebele in nič odpadkov in nič avtomobilov.«

Komentar dečka: »Zrak je čist, ker ni nič sivega v zraku. Vse živali so lahko zunaj.«

Komentar dečka: »Zrak je čist v gozdu, ker so vse živali čiste in nič umazane.«

Vrtec Mavrica Vojnik, enota Šmartno v Rožni dolini

Število vključenih otrok: 19

Starost otrok: 1 – 6 let

Izvajalec: Sonja Zavšek

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH IN ŠOLAH

V okviru projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah smo ponovno prebrali zgodbo »Beli zajček«, katero so otroci že dobro poznali. Svoja doživljanje zgodbe so nato poslikali na prazne liste, ki smo jih nato zvezali v knjigo. Otroci so

ob dejavnosti vidno uživali in izražali svoja čustva na izrazit način. Med otroki je potekala komunikacija o tem, kako so med igro beli zajček prihajali peš v vrtec. Predlagali so različne ideje, kako pridi od doma do vrtca (peš, s kolesom,

skirojem, z balonom, konjem ..) in vse to izražali slikovno na papir. Ko so z izdelkom končali, so ostalim v skupini predstavili naslikano.

Vsi nastali izdelki so izhajali iz samih otrok. Izdelke so nato otroci s ponosom odnesli domov, kjer so svoje porisane knjige tudi prebrali svojim najbližjim.

Med samo dejavnostjo otroci niso potrebovali dodatne motivacije, ker jih je motivirala že sama zgodba, ki smo jo ponovno prebrali skupaj. Otroci so uporabljali lastno domišljijo in medsebojno komunikacijo, da so se lahko izrazili - vsak na svoj način.

Vrtec Mavrica Vojnik, enota Šmartno v Rožni dolini

Število vključenih otrok: 19

Starost otrok: 1 – 6 let

Izvajalec: Suzana Videnšek

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH IN ŠOLAH

1. ENOTA: NOVO CELJE, 2.skupina, Lidija Dražnik

Najprej bi želela poudariti, kako zelo se je otrok dotaknila zgodba o belem zajčku. Takoj so se vsi strinjali, da mu res moramo pomagati očistiti kožuh. Poleg aktivne hoje v vrtec ali iz vrtca, smo veliko hodili na sprehode, kjer smo opazovali prometne znake. Semaforju smo namenili več pozornosti, še posebno semaforju za pešce (spoznavanje barv). Naredili smo tri avtobuse po želji otrok, kjer smo poudarjali, zakaj je to vozilo tako pomembno pri ohranjanju čistega okolja. Zelo me veseli, da je viden premik, pri spodbujanju trajnostne mobilnosti v vrtcu.

2. ENOTA ŽALEC I, 3. oddelek, Bojana Čretnik

V sklopu projekta BELI ZAJČEK, smo obiskali prireditve v naši občini ob DNEVU MOBILNOSTI. V ta namen so zaprli del ceste v centru mesta in pripravili več aktivnosti. Otrokom je bilo najbolj všeč, da so lahko brezskrbno hodili po ulici brez prometa. Na prireditvi so se preizkusili v vožnji s skiroji, poslušali pravljico o Frančku in čeladi, se pogovarjali s policisti, gasilci in mestnimi redarji. Zanimiv pa se jim je zdel tudi električni avto, ki je bil razstavljen.

3. ENOTA LIBOJE, 2. oddelek, Bojana Baloh Ferčec

Obiskali smo belega zajčka na domu dečka, ki ga ima za domačega ljubljence. Otroci so si ogledali njegovo bivališče, ga nahranili ter ga opazovali pri njegovem gibanju na prostem. Lahko so ga tudi božali po mehki beli dlaki.

Ko se odpravljamo peš na izlet ali sprehod, nas pot iz vrtca v bližnjo okolico vodi vedno po pločniku, kjer se počutimo varno.

4. ENOTA ŠEMPETER, 7. oddelek, Jasmina Nina Pungartnik

V mesecu marcu smo si v oddelku zastavili rdečo nit promet in prometno vzgojo. Otroci so na samem začetku izkazali znanje o prometu, kakšen promet poznamo, katera prevozna sredstva poznajo. Prometno vzgojo so opredelili z najpogostejšimi odgovori, da morajo hoditi po robu ceste, da jih morajo starši pripasati v avtomobilu in pri vožnji s kolesom potrebujejo čelado. Njihovi podani odgovori so bili izhodišče nadaljnjega dela. Preko konkretnih dejavnosti smo izvajali dejavnosti, kjer so otroci spoznavali kaj vse je promet in krepili večine kulturnega vedenja v prometu kot udeleženci.

Skozi kurikularna načela razvojno-procesnega pristopa smo vključevali prometno vzgojo in promet z namenom, da otroke opolnomočimo širše o pomembnosti prometa za okolje in naše zdravje, od njim znanega do neznanega, a hkrati pomembnega. V okolici vrtca smo opazili različna prevozna sredstva, kdo jih vozi, da prevozna sredstva potrebujejo tehnični pregled, da potrebujejo gorivo za pogon.

Spoznavali smo prometne znake, zakaj so pomembni za voznike prevoznih sredstev in ugotavljali smo ali so pomembni tudi za pešce, kolesarje... Spoznavali njihove namene v prometu.

Dejavnosti so si kontinuirano sledile vsak dan skozi vsa kurikularna področja v mesecu marcu v mesecu aprilu pa smo izvedli projekt Beli zajček. Otroci so motivirani, pa vendar smo v ospredju odrasli s svojim zgledom, predvsem starši, da omogočimo otrokom prihod v vrtec peš, s kolesom, skirojem.

5. ENOTA ŠEMPETER, 6. oddelek, Monika Strenčan

S projektom Trajnostna mobilnost smo v oddelku pričeli v mesecu aprilu. Pred samo izvedbo projekta smo se pogovarjali o tem, kako lahko sami poskrbimo, da ohranimo naš planet Zemlja čist. Ker v mesecu aprilu obeležujemo Dan Zemlje, smo se skupaj z otroki dogovorili, da se bomo vsi skupaj trudili, da s svojimi dejanji pomagamo ohranjati planet zelen, čist in »zdrav«.

Pred izvedbo igre Beli zajček smo se z otroki pogovarjali kaj je to promet in na kakšen način vse lahko potujemo. Otroci so iskali rešitve ugank o prometu. Naučili so se deklamacijo Pozor na cesti. Deklamacija nas opozarja na previdnost, ki je potrebna, ko smo udeleženci v prometu. Vsak otrok je na kartonček narisal prometno sredstvo. Kartončki so nam kasneje pomagali pri razvrščanju otrok pri igri, gibanju in drugih dejavnostih. Iz plastelina so otroci izdelovali različna vozila. Vozila so kasneje razstavili in predstavili drugim otrokom. Otroci so različna vozila prepoznavali po zvoku, zvok vozil pa so ustvarjali tudi z lastnimi instrumenti. S pomočjo drevesnega diagrama, so otroci vozila razvrstili na vozila ki onesnažujejo zrak in na tista, ki so okolju prijazna. Spoznali smo tudi različne prometne znake in njihov pomen.

Otrokom sem predstavila zgodbo o belem zajčku in jih spodbujala, da sami poiščejo rešitev, kako bi pomagali zajčku očistiti kožušček. Otroci so podali različne predloge. Skupaj smo se odločili, da bomo naredili enega velikega zajčka in mu vsi skupaj pomagali očistiti kožušček. Otroci so ob prihodu v vrtec dobili nalepko, s katero so označili na kakšen način so prišli v vrtec. Vsi tisti, ki so v vrtec prišli peš, s kolesom, skirojem in drugim okolju prijaznim prevoznim sredstvom so dobili vato, ki so jo nalepili na zajčka. Ob koncu igre Beli zajček smo si ogledali našega zajčka in ugotovili, da nam je skupaj uspelo očistiti kožušček.

6. ENOTA ŽALEC II, 1. oddelek, Smilja Novak

V našem oddelku smo ob zgodbi Beli zajček otroke popeljali v naš gozd. Postavili smo si stole, naredili avtobus, ki nas je odpeljal v gozd. V gozdu smo skakali kot beli, veseli zajčki. Iskali smo zajčke, ki smo si jih naredili iz vej (naslikali oči, smrček,...) – veje so prinesli starši, ki so skupaj z otroki hodili po gozdu.

7. ENOTA ŠEMPETER, 8. oddelek, Karmen Četina

Kaj pomeni pojem »trajna mobilnost« je bilo eno od prvih vprašanj, ki smo si jih zastavljali ob vključitvi in izvedbi dejavnosti v našem oddelku, ki šteje 23 otrok, starih med 4 in 5 let. Osnovni cilj trajnostne mobilnosti je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet, posledično onesnaževanje, emisije toplogrednih plinov in porabo energije. Trajnostna mobilnost je tista, ki je hkrati okoljsko sprejemljiva, socialno pravična in spodbuja razvoj gospodarstva.

Izhodiščna tematika je široka in nam je, kot takšna omogočala brskanje in odkrivanje različnih dejavnosti s področja prometa in prometne varnosti. Projekt smo zastavili kot celoletni, v katerem se prepletajo vsa kurikularna področja. Skozi celotno šolsko leto se trudimo, da otroci spoznajo različne vrste prometa, vpliv le tega na okolje in zdravje ljudi in predvsem, da postanemo aktivni v spreminjanju naših ustaljenih in udobnih potovalnih navad.

Projekt smo v začetku šolskega leta, na 1. roditeljskem sestanku, predstavili staršem in jih povabili k aktivnemu sodelovanju. Večina staršev se je strinjala, da se v projekt vključimo, peščica staršev pa je izražala pomislek, saj so prepričani, da je prihod z avtomobilom v vrtec edini možen in sprejemljiv način, glede na to, da prihajajo iz oddaljenih krajev. Tudi sicer v našem vrtcu že precej let v okviru promocije zdravega življenjskega sloga, spodbujamo starše in otroke k hoji in gibanju.

Otroci so do sedaj spoznali različne vrste prometa in vpliv le tega na okolje. Ob prometnici v našem kraju smo večkrat opazovali in spremljali vplive prometa, ki so jih lahko otroci zaznavali s svojimi čutili. Spoznali so, da je promet hrupen in da pušča neprijeten vonj. Zelo so se veselili in doživljali

SAVINJSKA REGIJA

obisk železniške postaje in prihoda vlaka. V kraju smo veseli in ponosni, da imamo postajo za izposojlo koles, katero smo z otroki večkrat obiskali, preštevali kolesa in ugotavljali, ali se število izposojenih koles, kaj spreminja. Prav tako smo obiskali avtobusno postajo in se seznanili z voznim redom in njegovim pomenom. Z izdelavo makete kraja smo želeli otrokom približati prostorsko zavedanje kraja; infrastrukture, ki je v kraju. Otroci so ob izdelavi makete in kasneje preko igre prihajali do ugotovitev, da v njihovih rojstnih krajih ni dostopnega javnega avtobusnega prevoza, ki bi tudi podeželske kraje povezal z urbanim okoljem. Preko risbe so izražali svoje želje o načinu potovanja v vrtec; večina otrok si želi uporabo skiroja in kolesa, dva predloga pa sta bila prav posebna, saj je eden od otrok predlagal vožnjo s toplozračnim balonom in drugi vožnjo s kočijo.

Tovrstne aktivnosti so omogočale otrokom, da so počasi prehajali v razmišljanju od abstraktnega h konkretnemu. V veliko pomoč nam je bila tudi zgodba o belih zajčkih. Otrokom smo jo predstavili s pomočjo animacije ilustracij, katere smo projecirali kot obliko kamišibaja. Otroci so zgodbo doživljali in se poistovetili z zajčjo družino. Z idejami in predlogi so se želeli aktivno vključiti v beljenje zajčkovega kožuška.

V tednu od 12. do 16. 4. 2021 projekt zaključujemo z beljenjem oddelčnega zajčka, saj je bil takšen tudi sklep staršev ob predstavitvi projekta. Upamo, da bodo naša prizadevanja, v mozaiku prizadevanj za lepši Svet, vplivala na samorefleksijo in spremembo naših potovalnih navad.

Vrtci občine Žalec

**Novice za novičnik zbrala in uredila koordinatorica:
Anja Podveržen**

NOVIČKA ZA PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST – Z VLAKOM SE BOM PELJAL

V okviru projekta trajnostna mobilnost - beli zajček smo izvedli več aktivnosti. Ena izmed dejavnosti je bila obisk železniške postaje. Ker je otroke ogled vlaka tako navdušil, smo ses tja odpravili večkrat. Otroci so dobri opazovalci in ko smo pogovarjali, kaj vse so opazili na železniški postaji, je ena deklica dobila idejo, da bi železniško postajo imeli tudi v igralnici. In tako je nastala naša velika maketa železniške postaje. Otroci so imeli zanimive ideje, kako in s čim narediti maketo. Ves potreben material (škafle, kamenje, furnir, storže,...) smo skupaj poiskali in tako pričeli z ustvarjanjem.

Vrtci občine Žalec, enota Šempeter
Zapisala Mateja Paj

NOVIČKA ZA NOVIČNIK TRAJNOSTNA MOBILNOST

V letošnjem šolskem letu smo se vključili v projekt Trajnostna mobilnost, ki ga razpisuje Ministrstvo za infrastrukturo RS in Konzorcij partnerjev.

Cilji projekta:

- Spreminjanje potovalnih navad in posledično zmanjševanje motoriziranega prometa v okolici vrtcev in osnovnih šol.
- Zmanjšanje okoljskih obremenitev, spodbujanje gibanja otrok in s tem krepitev njihovega zdravja.
- Povečanje prihodov otrok v vrtec ali šolo na trajnosten način.

Že najmlajši prepoznajo negativne vplive prometa na okolje in zdravje, se o tem vsakodnevno pogovarjajo in nizajo

zamisli na kakšen način bi lahko prispevali k zmanjšanju prometa v okolici vrtca. Svoje novo pridobljeno znanje uspešno širijo na starše, ki so jim pripravljene prisluhniti in bodisi avtomobile puščajo na bolj oddaljenih parkiriščih ali pa se že od doma odpravijo peš.

V mesecu aprilu smo pričeli z izvajanjem projekta. Za uvodno motivacijo sem otrokom prebrala zgodbo Beli zajček. Otroci so aktivno sodelovali pri pogovoru o vsebini zgodbe, ter iskali različne možnosti, kako bi lahko sami prispevali, da bi se zajčkov kožušek očistil. Otroke sem spodbujala k podajanju predlogov in idej o izdelavi zajčka za igro beli zajček. Večina otrok je izrazila željo, da izdelamo velikega zajčka, ki ga prilepimo na steno.

SAVINJSKA REGIJA

Cilj igre Beli zajček je očistiti zajčkov kožušček, ki je umazan zaradi izpušnih plinov.

Namen igre je otroke in njihove starše spodbuditi, da prihajajo v vrtec na čim bolj trajnosten način: peš, s kolesom, skirojem, rolerji, poganjalčkom, avtobusom, s sopotništvom. Na takšen način smo želeli prispevati k zmanjšanju okoljskih obremenitev, spodbuditi otroke k gibanju in hkrati h krepitvi zdravja.

- Otroci so aktivno sodelovali pri opremljanju koticov na temo promet.
- Obiskali smo knjižnico v enoti, kjer smo si ogledali veliko knjig na temo prometa. Prav tako smo knjižni kotic v vrtcu opremili z njimi.
- Pogovarjali smo se o prevoznih sredstvih, ki so prijazni okolju. Kako pomembno je, da izberemo prevozno sredstvo, ki je prijazno okolju. Otroci so prevozna sredstva razvrstili v diagram-prevozna sredstva, ki so okolju prijazna in prevozna sredstva, ki niso okolju prijazna.
- Nadaljevali smo z opazovalnim sprehodom, kjer smo šteli in opazovali promet in prometno signalizacijo. Opazili smo tudi, da je v vozilih zelo malo potnikov. Pot smo nadaljevali do avtobusne postaje in šteli potnike, ki so bili na avtobusu. Tudi otroci so hitro opazili razliko. Na orientacijskem pohodu so nas čakale naloge in vprašanja s področja prometa.
- Na sprehodih smo, tako kot vedno namenili veliko pozornosti tudi prometni varnosti.
- Naučili smo se pravilno prečkati cesto, otroci so postali zelo pozorni na prometne znake.

- Ogledali smo si avtobusno postajo, prostor za izposajo koles, ter železniško postajo.
- Izdelali so maketo železniške postaje.
- Risali tire s svinčniki in iskali različne možnosti oblikovanja tirov iz nestrukturiranih materialov.
- Aktivno so sodelovali pri reševanju ugank na temo PROMET z metodo KAMIŠIBAJ.
- Sodelovali so pri gibalni in plesni igri Semafor.
- Preko gibalnih iger so utrjevali poznavanje prevoznih sredstev.
- Risanje poti od vrtca do doma.
- Izpolnjevanje drevesnega diagrama.

Vrtci Občine Žalec, enota Šempeter
Zapisala: Gabrijela Pusovnik

NOVIČKA ZA NOVIČNIK TRAJNOSTNA MOBILNOST

Odločili smo se, da si izdelamo vsak svojega zajčka in enega skupnega. Vsak svojega si je otrok narisal na list papirja, izrezal in nalepil na trši, siv karton. Vse zajčke smo nalepili na pano v igralnici. Skupnega, večjega zajčka, smo prav tako narisali, izrezali in nalepili na vidno mesto v igralnici. Zraven smo dodali zajčkovo zgodbo.

Na skupnega zajčka so začeli že kar naslednji dan, lepiti bele pentlje, otroci, ki se niso v vrtec, ali iz njega, pripeljali z avtomobilom.

Odšli smo na bližnjo kmetijo, kjer smo si poleg ostalih živali, ogledali zajčka, ga božali in hranili. Naslednji dan smo prav tega zajčka narisali v zvezek. Vsak si je zaslužil nalepko na svojem zajčku, na panoju.

Vrtci občine Žalec, enota Trje
Zapisala: Tatjana Jelen Golavšek

NOVIČKA ZA NOVIČNIK

Vrtec Hrastnik se letos drugič vključuje v projekt trajnostna mobilnost. S šolskim letom 2020/21 tako v projektu sodeluje enota Lučka. Nekateri dejavnosti v sklopu projekta smo pričeli izvajati že v evropskem tednu mobilnosti, potem pa je bilo delovanje prekinjeno zaradi epidemije in zaprtja vrtcev. V mesecu februarju smo polni idej in pričakovanj nadaljevali z delom.

Pri delu nam je v pomoč Priročnik trajnostne mobilnosti, ustvarjalnost pa je dobila krila ob spodbujanju malih nadobudnežev. Porodilo se je mnogo idej in zamisli, na kakšen način bi izboljšali, uredili naš kraj, da bi postal prijaznejši za vse. Med njimi so posamezne neuresničljive in bodo tako ostale zapisane le kot želje.

Zgodbe, interpretirane na različne načine, vedno pritegnejo otroško pozornost, sploh, če so junaki ljubke živali, zato tudi zgodba o belem zajčku ni bila izjema. Otroke vedno znova navdušuje, tako kot aktivnosti, ki jih v povezavi z njo in samim projektom izvajamo. Vsebine in aktivnosti prilagajamo starostnim skupinam otrok, saj so na enoti tudi mlajši od treh let. S predstavitvijo in izvajanjem projekta smo posredno spodbudili tudi starše, da v vrtec prihajajo na trajnosten način, oz. del poti prehodijo.

Na lep sončen, marčevski dan sta se oddelka starejših otrok, z namenom, da jim približamo potovanje z javnim prometom, odpravila na avtobusno postajo, od koder so se z avtobusom odpeljali do Rimskih Toplic.

Že sama vožnja z avtobusom je bila pravo doživetje, saj je bilo za nekatere to prvič. Otroci so polni pričakovanj v vrsti in počasi en za drugim vstopali na avtobus. Pripeti z varnostnimi pasovi, so med vožnjo po vijugasti cesti proti Rimskim Toplicam, z velikim zanimanjem opazovali okolico in se pogovarjali, katera prevozna sredstva vse poznajo in katera najmanj »umažejo« zrak. Ugotovili so, da se z avtobusom in vlakom lahko od točke A do B pripelje več ljudi naenkrat, kot z osebnim avtomobilom, kar je naravi vsekakor zelo všeč.

Iz avtobusa so izstopili pri kopališču Aqua Roma in se peš odpravili čez most, pod katerim, mimogrede teče reka Savinja, proti železniški postaji Rimske Toplice. Prispeli so ravno ob času, ko je mimo pripeljal hitri vlak, kot nam je kasneje pojasnil prijazen prometnik. Železniško postajo so si dobro ogledali od zunaj, nato pa še vstopili v prometno sobo, kjer sta svoje delo opravljala prometnik in prometnica. Zanimivo je bilo preko kamere spremljati kako se železniški postaji približuje rdeč potniški vlak. Seznanili so se z delom prometnika in se naučili, da so njegove naloge zelo zahtevne, saj je on tisti, ki skrbi za varno vožnjo vlakov na postaji ali med dvema postajama. Posebno doživetje je predstavljala hoja skozi podhod od tira 1 do tira 2, ki so jo prav tako prehodili. Nato so pot peš nadaljevali proti Ruski stezi. Ravno, ko so želeli prečkati glavno cesto, se je mimo

pripeljal prijazen policist, ki jim je pri prečkanju pomagal. V slovo jih je prijazno »pozdravil« z zvokom sirene. Kakšno veselje!

Otroke je izlet na trajnosten način popolnoma prevzel. O izkušnjah in doživetjih so svojim staršem in vrstnikom pripovedovali še naslednje dni.

Vrtec Hrastnik

Poročilo pripravila koordinatorka projekta:

Maja Petan Majcen

GREMO PEŠ!

V vrtcu pri OŠ Bizeljsko je v projektu trajnostna mobilnost sodelovalo 57 otrok, starih od 1–6 let. Starše smo preko elektronske pošte in roditeljskega sestanka prosili, da igro podprejo in v njem sodelujejo, saj je v veliki meri odvisen tudi od staršev.

Z tem projektom smo želeli prispevati k spreminjanju potovalnih navad in s tem otroke spodbuditi k gibanju.

Projekt smo izvajali od en teden in sicer od 10.5.2021 –14.5.2021 in ga v vsakem oddelku spremenili glede na razvojno stopnjo otrok. Glede na oddaljenost otrok od vrtca, smo bile strokovne delavke sprva skeptične, kako uspešni bomo. Vendar so nas starši pozitivno presenetili. Tisti iz bližine vrtca so redno prihajali peš, nekaj drugih pa je celo pustilo avtomobile na pol poti do vrtca, ostali del poti pa so prehodili peš. Odziv staršev in otrok na projekt je bil dober, zlasti zato ker so jih otroci spodbujali, da hodijo peš v vrtec.

V vsakem oddelku so prebrali pravljico o Belih zajčkah in se pogovarjali o javnem prometu, čemu služi in kaj spada v javni promet. Nato so izdelali sive zajčke. V oddelku starejših otrok so se odločili, da vsak izdelava svojega zajčka, vsak izmed njih je dobil šablono in zajčka obrisal ter izrezal. Medtem ko so v ostalih dveh oddelkih naredili enega skupnega zajčka na katerega so lepili bele krogce. Vsak dan smo jih v jutranjem krogu vprašale kdo je prišel peš in tisti je lahko prilepil svoj krogec na sivega zajčka. Otroci so bili navdušeni, tisti ki niso prvi dan prišli peš so naslednji dan želeli priti na trajnosti način, da so lahko očistili sivega zajčka.

Poleg igre beli zajček smo v oddelkih izvajali še različne dejavnosti:

- Raziskali smo katera javna prevozna sredstva so v našem okolju.
- Otroci so skupaj z odraslimi obogatili koticke z knjigam in revijam o prometu.
- Izdelovali avtobuse iz recikliranega materiala.
- Barvali vlake in naredili velik vlak iz škatel.
- Igrali domišljjsko igro Čipipuhu in zraven peli pesmice.
- Iz mehkih kock naredili vlak in se igrali.
- Spoznavali smo varnost v prometu in hodili na sprehode.
- Igrali se igro o prometu.
- Iz likov smo sestavljali prevozna sredstva.

Vrtec pri OŠ Bizeljsko

Zapisala: Laura Šturbej, koordinatorica projekta

IZVAJANJE PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST V ODDELKU 1. STAROSTNEGA OBDOBJA 2

V oddelku 1. starostnega obdobja 2 smo, kljub prekinitvam in omejenem delovanju vrtcev, izvajali projekt Tajnostna mobilnost skozi celo šolsko leto. Strokovne delavke smo načrtovale tematski sklop o prometu, ki pa smo ga z vsebinami projekta zelo razširili. Vsebine projekta smo v dnevno dogajanje vnašale skozi celo leto, glavne aktivnosti pa smo izvajali v mesecu marcu in aprilu.

Strokovne delavke smo pripravile načrt projekta, določenih vsebin pa zaradi epidemije COV-19 nismo realizirali. Zastavljene cilje smo dosegle preko različnih dejavnosti, ki smo jih prilagodile starosti otrok.

Dejavnosti, ki smo jih izvedli v okviru projekta:

- Poimenovanje in prepoznavanje prevoznih sredstev,
- razvrščanje in sestavljanje fotografij prevoznih sredstev,
- igra z različnimi vozili po blazini z motivom ceste,
- vožnja s poganjalci,
- likovno ustvarjanje - izdelava prevoznega sredstva iz kartona,
- prepevanje pesmi o vozilih (Moj rdeči avto, Kolesa avtobusa se vrte, Z avtobusom k teti),
- pripovedovanje in dramatizacija zgodbe o belih zajčkah,
- pregledovanje slikanic in kartonk na temo promet,

- sestavljanje sestavljanek in vstavljanke na temo promet,
- spremljanje in beleženje prihoda otrok v vrtec - igra Beli zajček.

Vrtec Čebelar Raka

Zapisala: Urška Škoda

NOVIČKA ZA NOVIČNIK

Skupino 2. starostnega obdobja 2 v vrtcu Čebelar Raka obiskuje 17 otrok starih med tremi in štirimi leti. Izvedli smo projekt Trajnostne mobilnosti z igrico Beli zajček in nekaj dodatnih dejavnosti. Zaradi letošnje zdravstvene situacije komuniciramo s starši preko elektronske pošte, po tej poti sem jim predstavila tudi projekt in jih povabila k sodelovanju. Isti dan so otroci domov odnesli zloženko in kresničko. Zgodbico o Belem zajčku sem otrokom večkrat prebrala že pred začetkom projekta, v začetku aprila pa smo začeli razmišljati, kako bi lahko zajčku pomagali do belega kožuščka. Naneslo je, da smo bili na sprehodu, ko je skozi Rako vozilo veliko tovornjakov. Zelo prometna cesta nas povezuje z avtocesto in skladiščem kmetijskih in gradbenih materialov. Otroci so zaznali neprijeten vonj izpušnih plinov in našli povezavo z zajčkovo tegobo. Ugotavljali smo, katera vozila še onesnažujejo zrak, katera pa ne in slike vozil razvrstili v drevesni diagram. Naš vrtec je na podeželju, zato nimamo možnosti uporabe javnega prevoza. Imamo pa prostorsko stisko na parkirišču pred vrtcem ob prihodu in odhodu otrok. Iskali smo rešitve, kje bi lahko še parkirali. Na sprehodih smo raziskovali našo bližnjo in daljno okolico. V kraju smo našli pet parkirišč, vendar bi morali del poti do vrtca peš. Poiskali smo varne poti do vrtca, otroci pa so jih pokazali staršem in jih povabili k sodelovanju.

Vsak dan se nam je pridružilo več otrok in staršev, saj zgledi vlečejo. Pa še res zelo smo si želeli zajčku pobeliti siv kožušček. Ker v dveh tednih izvedbe niso uspeli sodelovati vsi otroci, smo po skupnih dopoldanskih sprehodih nalepili svoj krogec vsi. Motivacija je bila pri nekaj otrocih tako močna, da starši zjutraj niso imeli več težav z zbujanjem otrok in prigovarjanjem. Kar nekaj družin je spremenilo svoje potovalne navade.

Vrtec Čebelar Raka

Zapisała vzgojiteljica: Metka Krajnc

Z AVTOBUSOM NA POTEPE

V vrtcu, še posebej v starejših skupinah, poskrbimo za različne dejavnosti, kjer je vključen javni potniški promet (izleti, obisk kulturnih prireditev, športne dejavnosti izven vrtca...).

Mislimo, da je poleg organizirane vzgojno-izobraževalne dejavnosti, zelo pomembno tudi doživetje otrok ob skupnem prevozu in hkrati učenju, kako tak prevoz poteka, torej uporaba, pa kakšen je bonton na avtobusu ali vlaku in predvsem spoznanje, da v času, ko je vožnja z avtom najbolj razširjen način prevoza, obstaja alternativa.

Skozi načrtovane dejavnosti, ki so posebej vezane na igro in gibanje v naravi, torej doživljanje le te skozi vse naše čute in spoznanja o pomembnosti varovanja našega okolja zaradi zdravja, otroke spodbujamo, da z uporabo javnega prevoza zmanjšujemo negativne vplive na naravo, saj se tako zmanjšajo izpusti plinov in zmanjša se hrup.

Otroci zelo dobro razumejo korelacijo med vzrokom in posledico. Torej, če se nas več vozi z istim prevoznim sredstvom je manj prometa in manj onesnaženja ter manj hrupa. Dobro vedo tudi, saj jih je k temu spodbudil tudi Beli zajček s svojo zgodbo, da je najbolje za zdravje in zdravo okolje hoditi peš, se voziti s kolesom ali skirojem.

Tako smo se tokrat z avtobusom odpravili v ribogojstvo Goričar. V sklopu evropskega projekta, v katerem smo sodelovali v lanskem šolskem letu, "Ribe na šolskih krožnikih", smo si ogledali ribogojnico, poslušali zanimivosti o ribah, preizkušali različne ribje jedi.

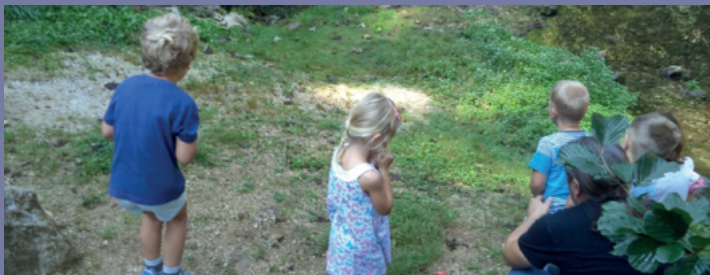
Pravi izlet se vedno začne z vožnjo z avtobusom. Otroci so se tega veselili in čeprav smo letos vsi nosili maske med vožnjo je bilo otrokom zabavno in nihče zaradi tega ni imel težav. Po ogledu ribogojnice smo se peš odpravili proti kostanjeviški jami, kjer nas je pod kozolcem pričakalo slastno zdravo kosilo. Otrokom jebilovse zelookusno, karseje videlo na koncu poskoraj praznih posodah in še posebej zanimivo, ker smo jedli v naravi.

Čudovito in doživeto pripovedovanje našega gostitelja je otroke takoj potegnilo v raziskovanje okolja (potok, gozd, travnik, jama) in skupaj so poiskali bobra in vidro, pogledali so plakat z ribami in ves čas so sodelovali v debati, veliko spraševali in na njegovo presenečenje tudi veliko vedeli.

Otroci so preživeli lep in poučen dan v naravi. V vrtec smo se vrnili z avtobusom polni novih doživetij in spoznanj. Dogovorili smo se tudi, da se spomladi, če korona virus izgine, odpravimo z vlakom v Ljubljano v gledališče.

Vrtec Krško

Zapisała: Klauđija Strniša

ZAKLJUČEK PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU KRŠKO, ENOTA CICIBAN

V letošnjem letu je v projektu Trajnostna mobilnost v enoti Ciciban sodelovalo kar devet skupin. Večina je s projektom začela že jeseni, vendar so se vse dejavnosti sredi oktobra prekinile. Spomladi smo pa kar nekaj časa čakali na lepo vreme in v začetku maja ponovno izvedli Belega zajčka in številne druge aktivnosti povezane s trajnostno mobilnostjo. Ena izmed njih je bila tudi, da smo cel teden tudi zaposleni večinoma prihajali peš v vrtec. Aktivnosti smo, sicer v mehurčkih, a vseeno skupaj zaključili.

Parkirišče pred vrtcem se je spremenilo v prostor za risanje in ples. Na plakatih s fotografijami pa so bile predstavljene dejavnosti, ki so jih izvajale posamezne skupine. Ploščad pred vrtcem smo spremenili v brezstični poligon. Otroci so v dejavnostih uživali.

Povabili smo tudi predstavnico Občine Krško, ki so ji otroci predstavili svoje ugotovitve:

- »Pogrešamo asfaltno ploščad za rolanje in kolesarjenje;
- na Strmi poti se pločnik kar konča;
- potrebujemo prehod za pešce pri šolski kolesarnici in
- želimo več povezanih kolesarskih poti«.

Vrtec Krško

Zapisala: Sonja Praprotnik, koordinatorka projekta

NOVIČKE IZ VRTCA KRKINE LUČKE PRI OŠ VAVTA VAS

Projekta Trajnostna mobilnost smo se v vrtcu lotili z veseljem, saj se v vrtcu vsi zavedamo kako pomembno je varovanje okolja kjer živimo in pomena zdravega življenjskega sloga. Te vrednote je potrebno najmlajšim otrokom privzgojiti že zgodaj. Projekt smo izvajali letos prvič, v časovnem okviru enega tedna. V projektu je sodelovalo 5 oddelkov, skupaj 105 otrok, 10 vzgojiteljic in 1 spremljevalka otroka s posebnimi potrebami.

Projekta smo se lotili tako, da smo začetek septembra imele sestanek strokovne delavke, ki smo sodelovale v projektu. Dogovorile smo se o dejavnostih, ki jih bomo izvajale. Zaradi zaprtja vrtca so se nekatere dejavnosti predstavile v spomladanski čas, ko je bil vrtec ponovno odprt za vse otroke.

V sklopu projekta smo se veliko pogovarjali o prometu, izpušnih plinih, izdelali plakat o vozilih glede na to kje vozijo. Plesali smo na pesem Okrog sveta. Veliko smo bili zunaj in opazovali promet, prevozna sredstva, prometne znake,... Otrokom smo tudi predstavili katere rastline so kazalci čistega zraka. Ko so si ogledali slike in filmček o lišajih so se odpravili na sprehod in jih iskali. Dobili so tudi nalogo, da v domači okolici poiščejo ali tudi pri njih rastejo lišaji in tako ugotovijo kakšen zrak imajo. Sami otroci so prišli do zaključka, da je zrak v naši okolici čist. Odziv staršev na nalogo je bil pozitiven, saj so z zadovoljstvom pokazali in povedali, da jim je všeč kako otroke ozaveščamo o pomembnosti čistega zraka. Ena izmed dejavnosti je bila tudi risanje poti v vrtec. Po predhodnem pogovoru o njihovih poteh so narisali kaj opazijo, koga srečajo, kdo jih spremlja v vrtec, kaj jim je in kaj jim ni všeč na poti v vrtec.

Otroci so si narisali tudi svoj poligon – cesto, po kateri so vozili prevozna sredstva. Igrali so se v igralnici, kot prosto igro, med jutranjem zbiranjem ali pred odhodom domov. Ker se žal niso mogli vsi otroci igrati naenkrat smo poskrbele, da so prišli na vrsto vsi, ki so izrazili željo. Prav tako so otroci iz škatlic, odpadne embalaže - zamaškov in tetrapakov sestavili svojo vozilo, ki smo jih razstavili v garderobi. V sklopu projekta smo izvedli tudi kolesarski dan pred vrtcem. Otroci so v vrtec pripeljali svoje skiroje in kolesa. Tega dneva so bili najbolj veseli. Pred vrtcem smo postavili različne ovire, okoli katerih so otroci vijugali.

Staršem smo predstavile projekt Trajnostna mobilnost in potek igre Beli zajček. Razdelile smo jim informativne zloženke o poteku igre. Otroci in starši so igro vzeli resno. Vsi so sodelovali in velika večina je prišla peš, s skirojem ali kolesom. Pred začetkom igre smo v skupinah pripovedovali zgodbico Beli zajček preko gledališča kamišibaj. Vsak si je izdelal svojega sivega zajčka, ki ga je z največjim veseljem očistil. Vendar so starši pripomnili, da je malo težje izpeljati tak prihod v vrtec, saj začnejo nekateri že zelo zgodaj s službo oziroma so oddaljeni kar nekaj kilometrov od vrtca.

Pri projektu nismo imele nobenih težav s samo realizacijo načrtovanih vsebin. Sam projekt nas je pritegnil, saj si vsi v večji meri prizadevamo, za boljše, čistejše okolje za vse nas, posebej pa za naše otroke.

Vrtec Krkine lučke pri OŠ Vata vas
Zapisa koordinatorica: Tina Bradač

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU STOPIČE

V projektu Trajnostna mobilnost so letos sodelovali štirje oddelki vrtca na lokacijah Stopiče, Dolž in Podgrad v starosti 3–5 let. S projektom želimo prispevati k spreminjanju potovalnih navad otrok v vrtcu in njihovih staršev ter posledično k zmanjšanju prometa v okolici vrtca. V okviru projekta so otroci prejeli odsevnike, ki so se jih zelo razveselili.

V času evropskega tedna mobilnosti so nekateri oddelki že pričeli z igro beli zajček, ker je bil v tem času zaprt del ceste, ki vodi do šole in vrtca. Naš uradni začetek igre je bil meseca

aprila 2021. Zaradi epidemije covid-19 smo morali izvajanje igre prestaviti oz. prilagoditi številu prisotnih otrok.

Vzgojiteljice vseh sodelujočih oddelkov so otroke motivirale za igro z zgodbo o belem zajčku, ki je imel umazan kožušček zaradi izpušnih plinov avtomobilov. Preko igre so otroke in njihove starše spodbujale, da so v vrtec prihajali peš, s skiroji, poganjalci ... Bolj oddaljeni so začetni del poti opravili z avtomobilom, vozilo parkirali vsaj 200 metrov od šole in vrtca in nadaljevali pot peš. Za vsak prihod na trajnostni način je

otrok na zajčka nalepil bel krogec in s tem očistili njegov kožušček, da je postal spet bel.

Otroci v oddelku Zajci so preko različnih dejavnosti spoznavali promet in prometna sredstva ter se učili novih pesmi o prevoznih sredstvih. Pogovarjali so se o varnem vedenju na cesti, razmišljali, katera prevozna sredstva so do okolja bolj prijazna in zakaj. Obiskali so avtobusno postajališče in si ogledali vozni red. Predlagali so, da bi odšli na skupni izlet z avtobusom ali vlakom in povabili še starše, sestrice in bratce, babice in dedke. V igralnici so iz stolov naredili avtobus, izbrali voznika, ki jih je popeljal v namišljeni živalski vrt, na morje, v hribe. Iz škatlic in barvnega papirja so izdelali različna vozila, se igrali gibalne in rajalne igre, na področju matematike razvrščali vozila in jih sestavljali v celoto. V igralnici so obogatili knjižni kotiček s knjigami o prometu.

V času projekta so v oddelku Sovice izdelali didaktično igro moja pot v vrtec. Pred izdelavo igre so se pogovorili, kaj vse opazijo na poti v vrtec. Slike za igro so naslikali otroci. Igra jim je všeč in jo pogosto igrajo. V okviru skoraj vsakodnevnih sprehodov v okolici vrtca je vzgojiteljica pripravila prometno knjižico z nalogami, ki so jih otroci reševali teden dni in zanje prejeli priznanja.

V oddelku Ježi preko celega leta izvajajo različne dejavnosti, ki pri otrocih oblikujejo navade za ohranjanje zdravja in skrb za čisti planet. Prebrali so knjigo Kako čudovit travnik (Wolf Harranth), ki se je otrok zelo dotaknila. Vsakodnevno izvajajo gibalne dejavnosti v naravi, saj se vrtec nahaja v bližini gozda, vinogradov, travnikov in hriba Mehovo. Oblikovali so plakat, kjer so otroci razvrščali prevozna sredstva glede na vrsto prometa. S starejšimi otroki so oblikovali poligon za skiroje in poganjalce in na njem uprizorili pravila v cestnem prometu z upoštevanjem prometnih znakov. V okviru igre beli zajček so beležili tudi število družinskih pohodov in sprehodov.

NOVICA ZA NOVIČNIK

V sklopu projekta Trajnostna mobilnost smo se v skupini Pingvinčki v Vrtcu Otona Župančiča Črnomelj, ki jo obiskuje 21 otrok, starih od 3 do 6 let, najprej srečali z vsebino zgodbe Beli zajček, ki je bila otrokom dobro izhodišče v raziskovanje.

Skozi igro in različne dejavnosti smo se seznanili z različnimi vsebinami, ki prispevajo k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjšanju motoriziranega prometa v okolici vrtca, hkrati pa zmanjšujejo obremenitev na okolje in spodbujajo gibanje otrok, kar je tudi cilj Trajnostne mobilnosti v vrtcih.

Sledilo je beleženja prihoda otrok v vrtec brez avtomobila. Veliko otrok si je želelo priti v vrtec s skirojem, kolesom, a se je večina na koncu odločila za prihod v vrtec peš ali pa so starši parkirali na bližnjem parkirišču in opravili del poti peš. Odziv otrok in staršev je bil zelo dober. Ugotovili smo, da pa nobeden od otrok ni prišel v vrtec z javnim potniškim prometom,

V oddelku Miške so s pomočjo zajčka igro občasno popestrili z zapisanimi ali narisanimi gibalnimi nalogami, ki so jih ob prihodu v vrtec na dvorišču izvajali otroci in njihovi spremljevalci. Včasih jim je ponagajal dež in s kredo narisane naloge izbrisal.

V sklopu projekta so se pogovarjali o ponovni uporabi odpadkov. Po branju zgodbe Rožnati avtobus so iz različnih odpadkov izdelali prometne znake in vozila (vlak, avtobus), v katera so lahko skočili tudi sami. Na tla so s kredami narisali železniško progo, cestišče, prehod za pešce, naredili krožišče ... in veselo ter previdno potovali ter vijugali po pripravljenih poteh.

Starši in otroci so projekt pozitivno sprejeli.

Vrtec Stopiče

Koordinatorica projekta Trajnostna mobilnost:

Bernarda Rozenberger

Sodelujoči: Barbara Meglič, Barbara Kopina, Darja Repar in Doroteja Kramaršič

bodisi z vlakom ali avtobusom. Zakaj je temu tako, ne vemo, a smo se posledično pri raziskovanju osredotočili in se seznanili z različnimi oblikami javnega potniškega prometa, ki je v Beli krajini dobro organiziran, da lahko z uporabo javnega prometa izkoristimo veliko prednosti, ki nam ga le-ta omogoča.

Najprej smo se skozi igro seznanili s peto pesmijo in izštevanko o vlakih ter peli že znane pesmi, povezane s prometno vsebino. V igralnici smo iz stolov sestavili vlak in avtomobil, sodelovali v različnih igrah vlog. Otroci so bili tako v vlogi strojevodje, sprevodnika, si izbrali sopotnika, v avtomobilu pa kot vozniki, potniki. Najrajši pa so bili vsi udeleženci na vlak. Na velik plakat smo narisali vlak, ga pobarvali, se fotografirali in fotografije vsakega otroka nalepili v vlak.

Tako smo skozi igro spoznali eno pglavitnih prednosti uporabe javnega potniškega prometa, in sicer, da se lahko v vlak, avtobusu vozi veliko ljudi.

Prednosti vožnje z vlakom, avtobusom so tudi:

- stalnost,
- dostopnost,
- bolj varna in cenejša vožnja,
- zmanjšanje motoriziranega prometa v okolici vrtca in posledično onesnaževanje okolja,
- manjša potreba po parkirnih mestih v okolici vrtca.

Slabosti oziroma pomanjkljivosti pa so predvsem odvisnost od voznega reda, odmaknjenost postajališč od vrtca, poraba časa. Otroci so ugotovili, da bi bilo lepo, če bi tisti, ki živijo dlje, v vrtec prihajali z avtobusom, vlakom.

Ravno tako smo med opazovanjem in beleženjem prometa na črnomaljski obvoznici in v okolici vrtca s pomočjo razpredelnic šteli, primerjali in ugotovili, da je gostota prometa (predvsem avtomobilov) v okolici vrtca večja, kar je skrb zbujajoče, če želimo otrokom zagotoviti varnost v okolici vrtca.

Cilj projekta tako ni bil le zbrati čim večje število belih krogcev, s katerimi smo »očistili« zajčkov kožušček, temveč v otroku prebuditi željo po raziskovanju, reševanju problema vse večje onesnaženosti našega planeta in zavedanje družbenega aktivizma, da lahko tudi otroci vplivajo na svet, v katerem živijo in bodo živeli tudi njihovi zanamci, hkrati pa brez avtomobila poskrbijo zase in zdravje svojih družinskih članov.

Vse to pa nam seveda ne bi uspelo brez podpore in sodelovanja staršev, ki bili s projektom seznanjeni in že pred začetkom izpolnili anketo, realizirali prihode otrok v vrtec brez avtomobila in tako tudi sami vnesli spremembe v vsakdanjo dnevno rutino ter skupaj z nami odgovorili na veliko vprašanj otrok in jih spodbujali k aktivnemu učenju.

Pred nami je še veliko dela, a sprememba se nikoli ne zgodi čez noč, tukaj štejejo koraki. Upamo, da bodo v prihodnje vrtčevska parkirišča polna koles in skirojev in se bomo tako odrasli kot tudi otroci večkrat v vrtec pripeljali z vlakom ali avtobusom, avtomobili in gneča pa bodo le še izjema in spomin na preteklost. To pa je tudi nov korak, ki ga še raziskujemo.

Vrtec Otona Župančiča Črnomelj
Enota Čardak
Zapisala: Darja Muhvič

TRAJNOSTNA MOBILNOST

V sklopu projekta Trajnostna mobilnost smo se otroci skupine Muce, ki šteje 18 radovednih in prijetnih otrok, starih 5-6 let, iz vrtca Otona Župančiča Črnomelj, aktivno odzvali k sodelovanju. K projektu smo pristopili v mesecu aprilu; ker so bili vrtci v državi, zaradi epidemije, v tednu od 1.4. do 11.4. odprti le za starše otrok kritične infrastrukture, smo s projektom pričeli 12.4. in ga uradno zaključili 26.4.2021.

Otroci so najprej poslušali zgodbo Beli zajček, ki jo že poznajo; tokrat smo jo obnovili in se še bolj poglobili v njeno vsebino. Otroci so odgovarjali na odprte tipe vprašanj, ugotavljali, primerjali in vsebino zgodbe povezali z resničnim življenjem. Nekateri otroci so povedali, da se najrajši vozijo s kolesom ali skirojem, »da bodo prepričali mamice, naj tudi oni pomagajo zajčkom in naj se vozijo s kolesom.« Vsebino projekta sem predstavila tudi staršem – preko e-pošte, obvestila na oglasni deski in razdelitvijo anket »PRED aktivnostjo«. Ker se je meseca februarja naša skupina preselila v dislocirano enoto, v središče mesta Črnomelj, ki je od doma večine otrok oddaljena tudi več kilometrov, smo naleteli na različne odzive staršev. Kljub temu so izkazali

trud in željo, se nam približali, in so z otrokom prehodili vsaj nekaj 100 metrov do vrtca.

Nato smo v različnih revijah iskali prevozna sredstva (avto, tovornjak, kamion, traktor, avtobus, kolo, skiro, poganjalec, kotalke, rolka,...) in naredili diagram: PREVOZNA SREDSTVA Z/BREZ IZPUŠNIH PLINOV. Otroci niso imeli večjih težav pri razvrščanju. Ob tem je stalno potekal razgovor z vprašanji, tudi ugibanja. Namen te dejavnosti pa vendarle ni samo »pravilno razvrstiti« prevozna sredstva, temveč ozavestiti že otrokom pomen skrbi za čisto okolje, kakšne posledice bomo vsi skupaj čutili kmalu, če ne omejimo pretirane uporabe avtomobilov in drugih prevoznih sredstev z izpušnimi plini.

Nato so otroci spoznali osnovne prometne znake (STOP, PREHOD ZA PEŠCE IN SEMAFOR). Vsak znak smo analizirali, spoznali njegovo funkcijo in pomen. Ker vsi vemo, da je dejavnost, kjer otrok uporabi vsa čutila, najbolj učinkovita, smo se vsak dan odpravili na sprehod, z namenom prepoznati prometne znake in jih tudi upoštevati. Otroci so jih prepoznali in tudi povedali kakšna je njihova funkcija.

Naša dislocirana lokacija je podvržena različnim prometnim oviram, zato smo največ pozornosti namenili iskanju in spoznavanju »poti za pešce in osebe, ki se vozijo z vozili brez izpušnih plinov.« Na sprehodu smo tako opazovali, kje vse so pločniki okoli našega vrtca, kako je urejena pot za kolesarje in ostale »trajnostno mobilne« udeležence v prometu. Ugotavljali so kakšne so prednosti hoje oz. vožnje s skiroji, poganjalci. Povedali so:

- da »nimajo problemov kam parkirat avto«,
- »da privarčujejo denar, ker ni treba tankat«
- »da se kolesar lažje izogne gneči, kot avto«

Nato so otroci na karton narisali približno pot okoli vrtca, poudarili prehod za pešce in pločnik. Razvila se je domišljajska igra, pri kateri je bila v začetku potrebna prisotnost vzgojiteljev z namenom, da vso teoretično znanje, prenesejo še v prakso, njim najljubšo - igro. Vemo, da se otrok preko nje najbolj razvija, uči in pridobi neprecenljive izkušnje. Igro »Promet« sta se naenkrat igrala 2 otroka. Vsak je imel najprej v roki eno vozilo. Poudarek je bil, da se ustavijo na delu, kjer je to potrebno (prehod za pešce, semafor). V igro smo počasi dodajali še udeležence v prometu in jim namenili veliko pozornost. Ves čas dejavnosti je potekal pogovor, otroci so razlagali, opisovali, kako in zakaj je potrebno biti pozoren in previden na cesti, kakšne so posledice nepazljivosti in prehitre vožnje. V igro so nato vključili tudi policiste in reševalna vozila. Nekateri otroci so celo komentirali, da bi tudi policist lahko opravljal svoje delo na kolesu oz. električnem skiroju.

Kljub temu, da imajo nekateri naši otroci do vrtca tudi več kilometrov in so se bili primorani voziti z avtom, se je mobilna ozaveščenost prenesla na popoldanski čas. Opaziti je več sprehodov v gozd ali na sladoled, do igral ali v trgovino, večja uporaba koles, skirojev ali poganjalcev. Zato naj se razvija ozaveščanje o trajnostni mobilnosti, kljub temu, da je pot do željenega cilja dolga. Ves trud bo nekoč poplačan, za kar nam bodo generacije za nami hvaležne.

Vrtec Otona Župančiča Črnomelj Zapisala vzgojiteljica: Barbara Mikložič

NOVICA ZA NOVIČNIK

Otrokom sem prebrala pravljico Beli zajček. Pravljica jim je bila zelo všeč in med obnovo so ugotovili, da so zajčki sivi zaradi onesnaženosti zraka. Ugotovili smo tudi, da avtomobili onesnažujejo zrak in okolje. Nadaljevali smo s pogovorom o tem, kako pridejo v vrtec. Ker je večina otrok oddaljena od vrtca več kilometrov, se le ti pripeljejo z avtomobilom. Nekaj otrok, ki živijo blizu vrtca pa se vsakodnevno v vrtec odpravijo peš. Nato smo se lotili risanja zajčka. Vsak otrok si je narisal svojega in ga s svinčnikom tudi pobarval. Obesili smo jih na omaro blizu blazine, kjer so jih lahko vsakodnevno opazovali in lepili nanje »bele kožuščke«.

Ker je veliko otrok preveč oddaljenih od vrtca, da bi lahko prihajali s kolesom ali peš, prihod z javnimi prevoznimi sredstvi pa žal ni mogoč, smo se dogovorili (tudi s starši na roditeljskem sestanku), da nalogo lahko opravimo tudi tako, da del poti prehodimo (avtomobil pustimo pri Gasilnem domu, ki je od vrtca oddaljen 200m). Otroci so z veseljem del poti prehodili in prišli v vrtec še boljše volje, saj so se nadihali svežega zraka, zraven pa so imeli možnost, da so še več časa preživeli s svojimi starši. Vsako jutro je nato vsak otrok povedal na kakšen način je prišel v vrtec in svojemu zajčku prilepil bel krogec, če je v vrtec prišel peš vsaj del poti. Dejavnost smo izvajali dva tedna. In lahko sklepam, da je bila všeč tako staršem kot tudi otrokom, saj sem opazila, da so tudi na poti domov del poti prehodili.

Dejavnost smo izvajali od 8. – 19. marca 2021. Pri dejavnosti je sodelovalo sedemnajst otrok (eden od otrok se po zaprtju ni vrnil).

Vrtec Sonček Semič Zajčki, 3 - 4 leta (18 otrok). Vzgojiteljica: Irena Malenšek

TEDEN MOBILNOSTI IN IGRA BELI ZAJČEK

V okviru tedna mobilnosti, ki je potekal od 16. – 22.9.2020, je tudi vrtec Sonček pri OŠ Šmarjeta sodeloval z igro »Beli zajček«, ki sodi v sklop projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah in je del aktivnosti Ministrstva za infrastrukturo. Izvajali smo dejavnosti, ki so prispevale k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjšanju motoriziranega prometa v okolici vrtca. V projektu so sodelovali vsi otroci in starši vrtca.

S pomočjo igre »Beli zajček« se je tematika trajnostne mobilnosti v vrtec prenesla prek zgodbe o Belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov. Cilj igre je očistiti zajčkov kožušček, to pa lahko otroci naredijo z vsakim okolju prijaznim in varnim načinom prihoda v vrtec. Pri tem se okolju prijazno potovanje šteje pešačenje, kolesarjenje, vožnja z javnim potniškim prometom in kombinirano potovanje (začetni del poti se opravi z avtomobilom, zaključni del pa peš in sicer tako, da se vozilo parkira vsak 200 metrov od vrtca). Katerega smo se v večini posluževali tudi mi. Da pa je bila hoja še bolj zabavna, nas je pri tem spremljal beli zajček, ki nam je delil bele krogce, s katerimi smo čistili kožušček našega zajčka. Ob koncu pa je vsak otrok prejel kresničko, s katero po hoja še bolj varna.

Več kot polovica otrok, ki obiskujejo vrtec je sodelovalo pri hoji, kar je znatno pripomoglo k čistejšemu zraku v okolici vrtca. Glavni cilj projekta pa je, da takšen način prihoda v vrtec postane del našega vsakdana.

OŠ Šmarjeta – Vrtec Sonček
Zapisala: **Simona Rangus**

PRIHOD OTROKA V VRTEC S KOLESOM IN SKIROJEM – NA TRAJNOSTEN NAČIN

Med igro Beli zajček, so otroci z veseljem prihajali v vrtec (del poti) peš, vendar ne vsi. Veliko veselje sta pokazala dva dečka, ker sta lahko v vrtec prišla s svojim kolesom in skirojem.

Ob tem smo izkoristili priložnost in z otroki izvedli pogovor o primerno opremljenem kolesu in skiroju za na cesto, zaščitni opremi kolesarja in sami varnosti na cesti. Otroci so v pogovoru bili aktivni, imeli so tudi sami veliko vprašanj.

Po opazovanju in pregledu kolesa, so otroci svoja doživetja izrazili na papir, ko so lahko risali z oglje svinčniki kolo od prijatelja. V naslednjih dneh smo imeli opazovalne sprehode, kjer smo si ogledovali varne poti za kolesarje, semaforizirano križišče za prehod čez cesto. Otroci so barvali tudi semaforje, kjer smo utrjevali barve in števila.

Veliko smo se pogovarjali in primerjali kolo in avtomobil, kje je več izpušnega plina. Otroci so pokazali veliko znanja z novimi pridobljenimi informacijami. Izdelovali so tudi vozila iz odpadne embalaže.

Ob opazovalnih sprehodih pa smo si v našem mestu ogledali še postaje – železniško in avtobusno ter ugotovili, da se na takšen način noben otrok ne pripelje v vrtec.

Projekt nam je odprl zelo veliko področij dejavnosti, s katerimi nadaljujemo in raziskujemo promet in varnost v prometu okoli vrtca. Največja težava za prihod otrok v vrtec nam je predstavljalo to, ker otroci prihajajo v vrtec iz oddaljenih okoliških vasi in nimajo možnosti velike izbire. Želimo si, da bi se naša spodbuda staršev »prijela« in da bi prihajali v vrtec z otroki, vsaj del poti peš.

V našem vrtcu so smo se za projekt odločile le dve skupini otrok. Želimo si še več podobnih projektov, kjer bi lahko otroke in starše spodbujali h gibanju in jih ozaveščali o trajnostni mobilnosti. Ravno tako smo udeležene v projektu, s projektom želele spodbuditi tudi ostale zaposlene, da bi podprli prihod staršev in otrok na najbolj trajnosten način.

Otroški vrtec Metlika

Zapisala: Renata Pavlovič

TRAJNOSTNA MOBILNOST IN IGRA BELI ZAJČEK PRI ŠKRATKIH V VRTCU MOKRONOŽCI

Otroci iz oddelka Škratki (24 otrok) iz vrtca Mokronožci smo se že v lanskem septembru vključili v projekt Trajnostna mobilnost. Spoznali smo pravljico o Belem zajčku, ki je živel v gozdu za našim vrtcem, in ki sploh ni bil bel, ampak siv zaradi vseh izpušnih plinov avtomobilov, ki se vsakodnevno vozijo po novi cesti mimo našega vrtca. Odločili smo se, da bomo zajčku pomagali in ga očistili umazanije, tako da bomo v naslednjem tednu v vrtec vsi hodili brez avtomobilov, tisti otroci, ki pa živijo daleč in drugače ne morejo priti v vrtec, pa bodo avtomobile pustili na malo bolj oddaljenem parkirišču in v vrtec prišli od tam peš. Za vsak dan, ko bodo pridno hodili v vrtec peš/s kolesom/s skirojem, bodo na svoje zajčke nalepili belo nalepko, s katero bodo svoje zajčke sprali umazanije, da bodo postali spet beli in čisti. Ob enem pa smo pripravili tudi enega velikega zajčka, da vidimo, če lahko s skupnimi močmi naredimo še več in tako našega velikega zajčka čisto operemo umazanije.

Prišel je dan, ko smo vsi skupaj pogledali naše zajčke in naš skupni rezultat, kako smo bili pridni in smo hodili v vrtec brez avtomobila. Vsak otrok je preštel svoje krogce na zajčku in povedal, v kolikšni meri mu je uspelo oprati zajčka umazanije. Otroci so bili zelo pridni in naši zajčki so postali že zelo beli. Tudi naš veliki zajček je postal skoraj bel in vsi smo bili zadovoljni, kaj nam je uspelo v samo 1 tednu. Skupaj smo ugotovili, da če bi vsi hodili v vrtec peš, bi bil svet veliko bolj bel in čist tako kot naš zajček.

Igro Beli zajček smo septembra 2020 ponovil še enkrat, in ponovno dokazali, da zmoremo in da se v vrtec da hoditi na trajnostni način.

V okviru celotnega projekta smo izvedli še veliko drugih dejavnosti, med njimi smo risali našo pot od doma do vrtca. Na sprehodu po naši okolici vrtca smo spoznali nevarnosti, ki jih lahko srečamo na poti. Ponovili smo znanje o prometnih znakih in cestno prometnih predpisih ter ga še nagradili. Nato pa smo to znanje preizkusili še s skiroji na posebej postavljenem poligonu. Ogledali smo si šolski avtobus in ga narisali. Iz odpadne embalaže pa smo ustvarili tudi svoje sanjsko vozilo, s katerim bi želeli prihajati v vrtec na trajnostni način.

Vrtec Mokronožci

Vzgojiteljica: Nataša Robek

Koordinator: Jernej Mauko

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU RIBNICA

V Vrtcu Ribnica so v projektu Trajnostna mobilnost sodelovali štiri oddelki: Pikapolonice (2-3), Kužki (2-3), Lisičke (4-5) ter Srnice (4-5). Projekt smo na ustrezen način predstavili staršem, ki so prejeli zloženko, dopis in ankete ter jih vseskozi obveščali o aktivnostih. Skupna osrednja dejavnost, ki smo jo v sklopu projekta izvedli, je bil izlet z vlakom, ki je naša nova pridobitev v lokalnem okolju. Prav zato smo želeli otroke in starše seznaniti in spodbuditi za uporabo tega trajnostnega načina prevoza. Otroci so bili nad doživetjem navdušeni, naučili so se veliko novega. Najprej smo morali vlak počakati na železniški postaji, kjer

smo si ogledali tirnice, prometno signalizacijo in skrbno opazovali kazalce na veliki uri in spremljali, ali bo vlak pripeljal točno. Ob pisku so otroci postali vznemirjeni in se z navdušenjem vkrcali na čisto nov modri vlak. Vožnja je bila udobna, skozi okno smo opazovali okolico. Ko smo prispeli in se izkrcali so nas že pričakali otroci iz Vrtca Kočevje, katerim smo izročili darilce in jih povabili, da nam vrnejo obisk in se tudi oni k nam pripeljejo z novim vlakom. Na železniški postaji Kočevje smo si ogledali staro lokomotivo in se pogovarjali, kako so vlaki delovali v starih časih. Primerjali smo razlike med razstavljenim

»starim« in novim vlakom. Sprevodnik nam je prijazno odgovarjal na vsa vprašanja, ki so se nam porodila in tudi pri vožnji z vlakom nazaj je potekal prijeten pogovor o tem, zakaj je bolj trajnostno potovati z vlakom kot z osebnim avtomobilom. Nekateri so se z vlakom peljali prvič in ravno zanje je bila tovrstna izkušnja še kako dragocena. Na ta način smo pričarali lepo in predvsem drugačno doživetje za vse otroke. Pri tem velja izpostaviti, da smo v dogovoru z Slovenskimi železnicami upoštevali vsa tedanja priporočila NIJZ.

Vrtec Ribnica

Zapisal koordinator: Andraž Caserman

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MEHURČKI KOMENDA

Ob vrnitvi v vrtec v mesecu januarju je projekt trajnostne mobilnosti popolnoma zaživel. Otroci so spoznavali okolico in ugotavljali kje vse se vidi onesnaženost zraka.

Fasade hiš so zelo umazane, drevesa v okolici cest imajo lišaje, ki označujejo onesnažen zrak. Tudi naš vrtec ima umazano fasado, saj je v bližini ceste. Vse to smo povezali z igro Belega zajčka. Zajček je nesrečen, ker je tudi on postal umazan, zato smo se skupaj odločili, da ga očistimo. V vrtec smo prihajali s kolesi, s skiroji, ko pa to ni bilo mogoče smo parkirali na oddaljenem parkirišču in se peš sprehodili do vrtca. Otroci so spoznavali različna vozila, ki onesnažujejo zrak, tudi vodnih plovil smo se polotili, v pomoč so nam bile luže po katerih smo spuščali ladjice. Spoznavali smo tudi svojo varno pot do vrtca. Kljub korona času, so vsi naši planirani izleti na nivoju vrtca odpadli, smo pa vse izlete opravili trajnostno. Čeprav so vsi planirani izleti na nivoju vrtca odpadli, smo kljub korona času, vse izlete opravili trajnostno. Veliko smo hodili, se vozili z kolesi, poganjalci in dodobra spoznali bližnjo in daljno okolico vrtca. V eni izmed skupin so se pogovarjali o prevoznih sredstvih, alternativnih oblikah prevoza in kako lahko sami pripomorejo k zmanjšanju onesnaženega zraka in okolja. V ta namen je vzgojiteljica oblikovala mobilno himno, ki so jo vsak dan prepevali pred izvajanjem igre Beli zajček.

Besedilo :

Če z avtom vsi se peljemo, peljemo, peljemo
mi zrak onesnažujemo, od jutra do večera.
Zato kolesa vzamemo, vzamemo, vzamemo
in z njimi mi se vozimo, od jutra do večera.
Zato mi peš zdaj hodimo, hodimo, hodimo (2x)
od jutra do večera.

Zato mi zdaj se rolamo, rolamo, rolamo
in zraven še uživamo od jutra do večera.

Zato skiroje vzamemo, vzamemo, vzamemo
in z njimi mi se vozimo, od jutra do večera.

Zdaj zrak naš spet vse bolj je čist, bolj je čist, bolj je čist(2x),
od jutra do večera.

Vrtec Mehurčki Komenda

Koordinator Vrtca Mehurčki: Melita Podgoršek

TRAJNOSTNA MOBILNOST – AKCIJA PEŠEC V VRTCU

V mesecu oktobru smo se odzvali prijaznemu povabilu Zdrženja šoferjev in avtomehaničev Vrhnika, ki so za nas v okviru akcije »Pešec v vrtcu« pripravili številne zanimive dejavnosti na košarkarskem igrišču na Vrhniku. Otroci so se imeli možnost preizkusiti v vožnji s skiroji po v naprej pripravljenem poligonu. Vozili so se med stožci v smeri puščic, upoštevati so morali prometne znake in biti pozorni ob prehodih za pešce. Paziti so morali tudi na ustrezno varnostno razdaljo in biti opremljeni s čeladami. Otroke smo skozi pogovor spodbujali, da si ogledajo in opišejo posamezne prometne znake. Nekateri znali so jim bili poznani in smo se potem o pomenu le-teh pogovorili skupaj. Otroke je pritegnila tudi igra Semafor, kjer so morali pravilno kar najhitreje razvrstiti barve na semaforju. Pri vseh dejavnostih so nam pomagali člani ZŠAM Vrhnika, ki so nas potem tudi pospremili čez prehod za pešce in nas opozorili na morebitne nevarnosti.

Po prihodu v vrtec smo skupaj z otroki izvedli evalvacijo dejavnosti. Otroci so povedali kaj jim je bilo všeč, kaj novega so izvedeli in zraven prepletali tudi svoje izkušnje.

»Bili smo pri enih gospodih, pri gospodu Franjotu, ki nas je učil voziti s skiroji.«

»Gledali smo prometne znake. Stop sem si zapomnil.«

»Rdeča pomeni stop, oranžna pomeni pripravi se, zelena pa pomeni pojdi. To je na semaforju.«

»Skiroje smo vozili po igrišču, lahko smo se igrali z avti in

gledali smo znake. Pešci morajo iti čez prehod za pešce.«

»Na cesti ne smeš tečt, lahko greš hitro.«

»Znak k gredo šolarji v šolo. Znak je za avte, da pazljivo vozijo.«

»Tam so imeli tudi prehod za pešce, ko smo se vozili s skirojem. Smo se morali ustavit na prehodu, ker je šel gospod mimo.«

»Ko gremo na sprehod, moramo počakati, da se ustavijo avti in gremo čez prehod za pešce. Bel je in moder ali pa črn.«

Preživeli smo prijetno in poučno dopoldne, ki nam bo ostalo v lepem spominu.

Vrtec Vrhnika

Zapisal: Alenka Mravljak Rudež in Nataša Ogrin

UTRINEK S PROMETNE DELAVNICE

V sklopu projekta »Trajna mobilnost« smo v sodelovanju ZŠAM Z otroki iz sobe »VESELJA« preživeli aktivno dopoldne v športnem parku Vrhnika. Pod vodstvom predsednika ZŠAM Vrhnika gospoda Franja Čretnika smo z otroki spoznavali osnove pravil cestnega prometa. Spoznavali smo najrazličnejše prometne znake in obnovili pravila vseh udeležencev v prometu (kot pešci, kolesarji, vozniki osebnih vozil...).

Veseli smo bili, ker so nam pripravili poligon, preko katerega smo se lahko spretno, po pravilih, peljali s skiroji. Igrali smo se tudi igro »Semafor«. Preko te igre smo utrjevali barve semaforjev in utrjevali pomen barv na semaforju. Vsi smo bili ves čas aktivni. Aktivnosti so potekale v sproščenem in zabavnem vzdušju. Sodelovanja z ZŠAM si želimo tudi v naslednjem šolskem letu.

Vrtec Vrhnika
Zapisala: Darija Rihar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU IVANČNA GORICA

V vrtcu Ivančna Gorica se je v šolskem letu 2020/21 k projektu Trajnostne mobilnosti pridružilo še 14 oddelkov, to je 284 otrok, njihovih staršev in zaposlenih. S projektom želimo prispevati k spreminjanju potovalnih navad vseh sodelujočih, jih ozavešiti o pomenu hoje, kolesarjenja, uporabe javnega prevoza in posledično ohranjanju čistejšega okolja. Starši so bili skozi celo leto aktivni udeleženci projekta, na roditeljskih sestankih smo jim predstavile pomen Trajnostne mobilnosti in igro Beli zajček. V vseh oddelkih smo Belega zajčeka izvajali jeseni in nato še v pomladanskem času. V času izvajanja igre so otroci in starši v vrtec prihajali peš, s kolesom ali skiroji.

Otroci, ki živijo v oddaljenih krajih so se s starši dogovorili, da so avto parkirali vsaj 200m od vrtca in nato del poti opravili peš.

Otroci so tekom projekta spoznali svoj kraj, ulice, železniško in avtobusno postajo, njihovo pot od doma do vrtca, parkirišča v bližini vrtca, se preizkusili kot kolesarji, pešci in opazovali onesnaženost okolja,...

Vrtec Ivančna Gorica
Zapisala koordinatorica: Andreja Črnagoj

Z ZGODBO BELI ZAJČKI SPODBUJAMO TRAJNOSTNO MOBILNOST

V vrtcu Miška v Stični smo se septembra 2020 pridružili projektu Trajnostna mobilnost v vrtcu. V skupini Čebelice je sodelovalo 21 otrok starih 4-6 let.

Ob evropskem tednu mobilnosti smo se igrali igro Beli zajček ter izvedli pohod in kolesarjenje na igrišču vrtca. Otroke sem motivirala z lutko na palici- belim zajčkom, ki je otrokom povedala zgodbo o belih zajčkih. Kasneje sem zgodbo tudi ilustrirala in izdelala knjigo. Otroci so jo radi listali ter drug drugemu pripovedovali zgodbo. Njihova želja je bila, da zajčku prilepijo čim več belih krogcev, obenem pa poskrbijo za čisto okolje in zdrave živali. Ob pripovedovanju zgodbe doma so spodbudili svoje starše, da so v vrtec prihajali na različne načine, peš od doma, ali vsaj del poti, s kolesom in skirojem.

Vrtec Ivančna Gorica
Zapisala: dipl. vzgojiteljica Tadeja Babič

NAŠA PEŠPOT DO VRTCA

V skupini »sove« smo se že v jeseni veliko posvečali načinu prihajanja v vrtec in oddaljenosti od vrtca. V evropskem tednu mobilnosti (16. – 22. 9. 2020) sva s sodelavko otroke in starše spodbujali, da v vrtec prihajajo drugače kot običajno. Ker je večina otrok dlje oddaljenih od vrtca, smo zato skupaj označili, kje naj starši zjutraj pustijo avtomobile in po kateri poti naj pridejo v vrtec (cca. 200 m od vrtca).

Po pločniku smo drug drugemu obrisali noge ter tako ustvarili stopinje, ki so nas pripeljale do vrtca. Zaradi nepredvidljivega vremena smo na znake, ograje in drevesa zavezali tudi barvne trakove. Tako je bila pot res vidna in varno označena. Otrokom je predstavljala veliko motivacijo, vsakodnevno so tudi sami nagovarjali starše, kje naj pustijo avtomobile. Ponosno so razlagali, kdo je prišel po naši pešpoti v vrtec, če so se zgodile kakšne spremembe na poti (nekaj trakcev je tekom tedna »zmanjkalo«, zato smo jih odšli ponovno navezati) ipd. Hkrati sem jih že v jeseni želela spodbuditi k okolju prijaznejšemu načinu prihajanja v vrtec in postopoma pripraviti otroke ter starše na igro »beli zajček«, ki smo jo izvajali spomladi 2021.

Ker je bila pot njihovo delo, je bila notranja motivacija po prihodu v vrtec zelo visoka. Tudi kasneje, ko ni bila več vidna, so nekateri navdušeno pripovedovali, kje so oni obrisali noge, kje so hodili, pot pa so ohranili tudi v času igre beli zajček.

Vrtec Ivančna Gorica

Vzgojiteljica Sabina Vovk, oddelek sove 3 – 4 leta

TRAJNOSTNA MOBILNOST – VARNA PEŠPOT

Otroci, ki hodijo, so dober znak za cel kraj. Če lahko hodijo otroci, lahko hodijo vsi, saj so otroci najranljivejša skupina.

V okviru projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih smo zato izdelali kartografski prikaz (maketo), na katerem smo označili problematični del v okolici vrtca z vidika trajnostnega prihoda otrok v vrtec.

Opis problematičnega dela: Otroci iz vrtca večkrat hodimo na sprehod do Stare luže na Cesti. Tam opazujemo račke, ribe, vodo, opazujemo naravo in življenje v in ob luži. Del poti do tja je prečkanje cestišča, državne ceste. Ker je vidljivost proti Predstrugam slaba, moramo poslušati zvoke avtomobilov, tovornjakov, in če jih ne slišimo, hitro stečemo čez cesto. Skupaj z otroki smo našli rešitev, kako bi izboljšali prometno infrastrukturo in imeli varno pešpot.

Skozi »Čadkovo« dolino na Vidmu smo postavili viseči most. Otrokom, predšolskim in šolskim, občanom, vaščanom vasi Cesta in ranljivi skupini oskrbovancem obeh socialno varstvenih zavodov bi s tem predlogom izboljšanja zagotovili varno pot do Stare luže do vasi Cesta.

Našo maketo (kartografski prikaz) smo v vrtcu predstavili županu g. Igorju Ahačevčiču in podžupanu g. Jožetu Prijateljcu.

Po kratkem nagovoru našega ravnatelja g. Ivana Grandovca sta Matija Zrnc in Lara Zupančič iz skupine Sovice nadzorno predstavila, kako bi potekala naša varna pešpot. Župan bo našo idejo in predlog izboljšanja posredoval Ministrstvu za infrastrukturo in Direkciji za ceste.

Otroci in vzgojiteljice si želimo, da naš projekt uspe, se izvede in skupaj pridobimo varno pešpot do nam dostikrat obiskane točke, Stare luže na Cesti.

Vrtec Ringaraja pri OŠ Dobropolje

Mateja Lohkar, koordinatorica Trajnostne mobilnosti

TRAJNOSTNA MOBILNOST

Potek projekta: V okviru projekta Trajnostne mobilnosti smo v skupini Ptički izvedli štiri tedenski tematski sklop Trajnostna mobilnost z igrico Beli zajček in drugimi dejavnostmi v podporo spoznavanju pomena trajnostne mobilnosti za nas in naš planet. V projektu je sodelovalo 24 otrok in vsi njihovi starši. Projekt so otroci in starši odlično sprejeli. Starši so odgovorno sprejeli svojo vlogo in omogočili otrokom, da so v igrici Beli zajček lahko aktivno sodelovali. Otroci so navdušeno prihajali v vrtec in pripovedovali, kako so prišli v vrtec in kaj vse so med potjo doživeli.

Namen projekta – tematskega sklopa je bilo spodbujanje in seznanjanje otrok z varnim in zdravim načinom življenja ter razvijanje naklonjenega, spoštljivega in odgovornega odnosa do žive in nežive narave ter ozaveščanje otrok in staršev o pomenu trajnostne mobilnosti.

Otroci so se seznanjali, kateri so za okolje in zdravje prijaznejši načini prevoza in kako prevozna sredstva onesnažujejo okolje ter kako avtomobili zasedajo naš gibalni prostor.

Izpeljane dejavnosti:

- Štiri tedne smo se igrali igrico Beli zajček. Za motivacijo sva vzgojiteljici otrokom prebrali pravljico Beli zajček. Za tem so otroci izdelali Zajčka tako, da so obrisali šablono zajčka na bel papir in ga izstrigli, pobarvali so ga s sivo tempera barvo in mu s flomastrom narisali smrček in tačke, na koncu so zajčka prilepili na zeleno podlago.

Prvi teden so otroci čistili svojega zajčka, druge tri tedne pa smo vsi skupaj čistili velikega zajca. Zajčka so čistili tako, da so nanj lepili bele krogce za vsak dan, ko so v vrtec prišli peš, s skirojem rolerji ali kolesom.

- Otroci so s svinčnikom narisali svojo pot v vrtec.
- Spoznavali smo infrastrukturo trajnostne mobilnosti v okolici vrtca (poiskali smo kolesarske poti, sprehodili smo se po pločnikih, obiskali smo avtobusno in železniško postajo v naselju Lavrica ter si ogledali kako poteka potovanje potnikov z avtobusom in vlakom).
- Izdelali smo maketo železniške postaje na Lavrici.

- Ogledali smo si fotografije vlakov nekoč in danes in izdelali vlake iz odpadne embalaže.
- Naučili smo se peti pesmico Vlak in pesmico Z avtobusom k teti.
- Otroci so poslušali branje pisma, ki sta ga napisali mami, ki se vsakodnevno v službo vozita z vlakom in sta v pismu opisali svojo pot v službo.
- Ogledali smo si poučno risanko Lepši svet – Promet in se pogovorili o vplivu prometa na onesnaženost narave.
- Spremljali smo promet na glavni cesti na Lavrici in šteli prevozna sredstva v določenem časovnem obsegu. Izdelali smo stolpični diagram.
- Organizirali smo kolesarski dan. Nanj smo se pripravljali več dni. V okolici vrtca smo si ogledali kolesarske poti, po poti smo spoznavali prometne znake in si jih naslednji dan iz kartona tudi izdelali. Na parkirišču pred vrtcem smo postavili kolesarski poligon s prometnimi znaki in delujočim semaforjem. Za učenje previdnosti v prometu smo v poligon vključili še pešce, ki so kolesarjem večkrat prekržali pot.
- Vzgojitelji smo izdelali maketo – zemljevid okolice vrtca in jo obesili pri vhodu v vrtec, izdelali smo oblačke in pripravili pisala. Starše smo preko e Asistenta prosili, da v oblačke zapišejo nevarne točke v okolici vrtca, oziroma predloge za izboljšavo infrastrukture trajnostne mobilnosti in jih prilepijo na kritično točko na maketi.

Vrtec Škofljica Skupina Ptički

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI SONČKOV

V skupini Žabice so otroci najprej spoznali zgodbo o belih zajčkih. Zgodba je otroke ganila in motivirala, da so v vrtec prihajali peš, s kolesom, skirojem, vlakom ali avtobusom. Vsakodnevno so negovali svojega zajčka, ki je vsak dan postajal bolj bel. Najprej so zajčke narisali in izrezali. Nato pa so 14 dni vsak dan v jutranjem krogu pripovedovali, kako so prišli v vrtec. Otroci, ki so v vrtec prišli na trajnostni način, so prilepili bel krogec na svojega sivega zajčka.

Vrtec Škofljica
Vzgojiteljica Nataša Levstek

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI SONČKOV

Vzgojiteljci sva otrokom prebrali kratko zgodbo o Belem zajčku. Otroci so pravljico z navdušenjem poslušali in nama jo pomagali obnoviti. Sodelovali so v iskanju idej kako očistiti Belega zajčka. Iskali so rešitve in jih podprli z idejami. V naslednjih dneh so pridno čistili sivega zajčka z belimi nalepkami. Ogledali so si fotografije izpušnih plinov, onesnaženega zraka v mestih in obolelih otrok zaradi izpušnih plinov. Zato smo se tudi mi odpravili na sprehod in si ogledovali zrak v naši okolici, opazovali avtomobile, utrjevali varno obnašanje v prometu ter opazovali morebitne nevarnosti na cesti.

Odločili smo se, da izdelamo maketo. Otroci so barvali različne predmete z različnimi barvami. Izdelali so veliko, zeleno površino, drevesa, kocke različnih oblik, ograje, cesto in strehe. Nastala je velika didaktična igrača s katero so otroci sestavljali naš vrtec, svojo pot do doma, svoj dom...

Otroci so si v skupinicah izmislili svojo pravljico o zajčku in jo tudi narisali nato pa jo predstavili tudi drugim otrokom. Pripovedovali so o zajčji družini in kako se je njihov kožušček iz sivega spremenil nazaj v belo barvo.

Za zaključek smo si skupaj ogledali vse bele zajčke otrok, ki so jih nalepili na steno. Otroci so preštevali koliko belih nalepk imajo. Število nalepk je nato vsak otrok prikazal s pikami na velikem plakatu.

Vrtec Škofljica

Zapisala: dipl. vzg. Sabina Agić

TRAJNOSTNA MOBILNOST

V letošnjem letu smo v skupini Ježkov, 5 - 6 let starih otrok prvič izvedli projekt Trajnostna mobilnost. Izvedli smo različne dejavnosti, tudi risanje svoje poti v vrtec. Otroci so svojo pot risali v začetku in ob zaključku igre »Beli zajček«. Ob trajnostnih prihodih v vrtec so postali pozorni na svojo okolico. Risba je ob zaključku igre postala bolj natančna, vključena z vsemi podrobnostmi v prometu. Na sprehodih so postali pozorni na dogajanje v prometu, postavljenih prometnih znakih ter upoštevanje prometnih predpisov.

Vrtec Škofljica
Skupina Ježki

V ZAJČJEM MESTU SO SMETI

V skupini Srnic so bili otroci navdušeni nad projektom trajnostne mobilnosti- oziroma nad belim zajčkom. Za uvodno motivacijo smo izbrali zgodbo o BELEM ZAJČKU. Otrokom je bila tematika o ohranjanju čistega okolja zelo všeč. Po zgodbi smo se pogovarjali o omenjeni tematiki in pogovor nas je vodil do različnih spoznanj. Otroci so ves čas omenjali, da moramo skrbeti za čisto okolje in del tega je tudi skrb za odpadke. Otroci so menili, da če odpadkov ne pospravljamo, potem so smeti povsod in onesnažujejo naš zrak, gozdove in okolje. Navdušenost nad tematiko in seveda nad njihovo domišljijo smo uporabili za ustvarjanje njihove lastne zgodbe. Otroke smo razdelili v skupine in jim dali možnost ustvarjanja njihove zgodbe, katere bodo kasneje predstavili ostalim otrokom v skupini. Otroci so najprej po skupinah ustvarjali svojo domišljjsko zgodbo.

Torej, bili so ustvarjalci oziroma pisatelji svoje zgodbe, nato pa še ilustratorji. Vsak otrok je dodal delček svoje domišljije v zgodbo in seveda tudi v ilustracijo. Otroci so bili zelo ustvarjalni in polni domišljije, katero so skozi dejavnost razvijali in jo oblikovali v pravo domišljjsko zgodbo. Nastale so odlične zgodbe in odlične predstave s prav posebnim malim lesenim gledališčem- kamišibajem.

Zgodba: V ZAJČJEM MESTU SO SMETI

Nekega dne, je v mestu živel zlobni zajec. Zlobni zajec je bil rjav, umazan in jezen. Zajec je šel v mesto. Ko je prišel v mesto je na pločnik odvrigel smeti in veliko plastično palico. V mestu pa je živel tudi prijazen, beli zajec. Beli zajec je odšel v mesto na sprehod in se kar naenkrat iti k zdravniku. Dobil je gips. Ker je imel poškodovano nogo se

je igral družabno igro na svojem vozičku. Čez nekaj časa je beli zajček odšel k zdravniku. Zdravnik mu je dal gips dol iz noge. Beli zajček je starše prosil, če gre lahko na sladoled v mesto. Zaželel si je čokoladnega. Mimo je prišel zlobni zajec in zopet vrgel smeti na tla. Prijazni zajec je smeti pobral in jih odnesel v koš. Zlobnega zajčka je začel boleti trebuh, ker je zraven pojedel še smeti. Moral je k zdravniku. Zlobni zajec ni nikoli več metal smeti na tla. Zdravnik mu je rekel: »Vidiš kaj se zgodi, če pogoltniš smeti. To se ne dela.«

Vrtec Škofljica

Zapisala: Amanda Rekar

TRAJNA MOBILNOST V VRTCU KURIRČEK LOGATEC

V našem vrtcu se trudimo biti čim bolj trajnostno usmerjeni na vseh področjih, zato se nam je sodelovanje v projektu zdelo zelo smiselno. Vrsto let že tradicionalno naš vrtec sodeluje v evropskem projektu Dan brez avtomobila, na katerem sodelujemo tako s samostojnimi delavnicam, ki jih pripravijo vzgojiteljice iz našega vrtca, kot tudi z udeležbo na delavnicah, ki jih pripravijo drugi sodelujoči. Zato se nam je sodelovanje v projektu Trajna mobilno zdelo skoraj samoumevno. Že prvo leto se je za sodelovanje odločilo 23 skupin, drugo leto pa še 13.

Vzgojiteljice so na uvodnih sestankih staršem predstavile namen/ cilj projekta, dejavnosti, igro Beli zajček in jim razložile, na kakšen način bo projekt potekal. Odziv staršev je bil zelo dober. Vse skupaj smo začeli, kot skupno druženje v tednu brez avtomobila, ko smo organizirali sodelovanje s starši, ki smo ga poimenovali »Pustolovščina pod Sekirico«. Starše so vzgojiteljice spodbudile, da na pustolovščino pridejo peš, odziv je bil zelo pozitiven.

Nekaj skupin se je za igro beli zajček odločilo že v tednu brez avtomobila. Otrokom so predstavile samo zgodbo in otroke motivirale, da bodo s svojim trajnostnim prihajanjem v vrtec zajčkom pomagali očistiti siv kožušček. Vsak dan so se v jutranjem krogu pogovarjali, kako so otroci prišli v vrtec in to beležili na tabelo. Kdor je prišel v vrtec na trajnostni način: peš, s kolesom, poganjalcem,... je lahko zajčku prilepil bel krogec, dejavnost je otroke zelo motivirala in so zelo zavzeto sodelovali.

Vzgojiteljice so v okviru projekta načrtovale zelo pestre in zanimive dejavnosti. Veliko so se pogovarjali o varnem vključevanju v promet, o pomenu zaščitne opreme pri vožnji s kolesi, rolerji, poganjalci. O pomenu gibanja otrok in s tem krepitvi njihovega zdravja in o pomenu našega vpliva na čistejšo okolje.

Z otroki so se odpravljale na daljše sprehode v bližnjo in daljno okolico vrtca v vseh vremenskih pogojih. Na ta način so utrjevali varno vključevanje v promet, opazovali prometne znake, promet v okolici vrtca.

V času, ko so otroci prihajali v vrtec trajnostno se je pokazal, kar velik problem, kje parkirati kolesa, skiroje, poganjalce.

Pobudo o ureditvi nadstreška in stojal za kolesa smo posredovali na občino in kmalu smo nadstrešek tudi dobili.

Za sodelovanje v projektu se je odločilo tudi nekaj skupin prvega starostnega obdobja. V teh skupinah smo se dogovorili, da bodo igo beli zajček izvajali v pomladanskem času, ko bodo otroci že nekoliko starejši. Na žalost pa nam je načrte prekržala corona. Zato smo bili zelo veseli novice, da te skupine lahko sodelujejo tudi v naslednjem šolskem letu. Tako, da so lahko vse skupine izvedle načrtovane dejavnosti.

Otroci so preko dejavnosti ugotovili kako pomembno je ohranjati čist zrak in kako lahko sami vplivamo na kakovost življenja. Naučili so se, da je gibanje zelo pomembno za ohranjanje zdravja in da pri uporabi ne motoriziranih sredstev sami prispevajo k boljši kakovosti zraka. Naučili so se tudi, da ko se gibljejo trajnostno veliko bolj uživajo in marsikaj zanimivega opazijo na poti do in iz vrtca.

Seveda bo za res trajnostni učinek potrebno se veliko volje in truda, vendar začetek je. Kjer je volja je tudi pot.

Vrtec Kurirček Logatec

Zapisala: Majda Berzelak

IZPIT ZA PEŠČA

Da, pešec ne more biti kar vsak! Če želimo varno peščiti po Logatcu, v vrtec in iz vrtca, v šolo s starejšo sestrico, k babici na konec ulice... Se moramo naučiti, kako se pravilno hodi ob prometni cesti. V ta namen smo mehurčki celo leto opravljali izpit za pešča – skoraj vsak mesec smo obnovili znanje s pravilne udeležbe v prometu. Za vsako preverjanje so si otroci na svoj izpit odtisnili štampljko in ob koncu prejeli izpit za pešča. Otroci so se naučili, kako pomembni so odsevnik pri hoji ob cesti, še posebej zjutraj in zvečer; da pred prečkanjem ceste preverijo, da je prečkanje varno; pri prečkanju dvignejo roko, da so bolj opazni; čez cesto ne tečejo; če so v paru, pazijo tudi na prijatelja ob sebi.

Vrtec Kurirček Logatec, enota Tičnica
Skupina: MEHURČKI
Vzgojiteljica: Mihela Maček
Starostna skupina: 5–6 let

NOVICA ZA NOVIČNIK

V sklopu projekta Trajnostna mobilnost smo igro Beli zajček, v skupini Mravljice, izvajali v mesecu septembru, v tednu mobilnosti. S pomočjo igre smo otroke in njihove starše spodbujali k vsakodnevnomu prihodu in odhodu iz vrtca na čim bolj trajnosten način. Odziv je bil precej uspešen, saj otroci povečini živijo v bližnji okolici vrtca. Tisti, ki pa živijo malo dlje od vrtca, pa so se prav tako potrudili in prišli vsaj del poti peš ali s poganjalcem.

V tem času sva v skupino povabili tudi policista, ki sta nam predstavila svoj poklic ter opremo za varnost v prometu (odzivniki, kresničke...). Skupaj smo se odpravili tudi na sprehod in si ogledali varno pot v vrtec. Razložila sta nam pravila varne hoje po pločniku in ob cestišču.

Prav tako smo v skupino prinesli pomanjšane prometne znake, katere smo spoznavali in jih potem opazovali in prepoznavali tudi na sprehodih.

Iz velikih škatel smo skupaj izdelali avtomobila, s katerima smo se vozili po igralnici, s pomočjo prometnih znakov, pa smo skušali ponazoriti promet kar v igralnici.

V mesecu aprilu pa smo se seznanjali z javnim prometom. Osredotočili smo se na železniški promet, saj je v našem kraju tudi železniška postaja, ki jo večkrat obiščemo. Skupaj smo se odpravili na sprehod do nje in si ogledali postajo ter železniške tire. Ogledali smo si tudi vlake, ki so se pripeljali mimo in šteli vagone, ter ugotavljali ali je tovorni ali potniški vlak...

Žal nam trenutne razmere ne dopuščajo, da bi se odpravili tudi na vožnjo z njim. S pomočjo slikopisa smo se naučili pesmico Čičiphu (M. Voglar), Vlak in ples od pesmi o Vlaku (R. Kranjčan). Naučili smo se tudi izštevanko Mi se z vlakom peljemo (Enci benci na kamenci). Iz odpadnega materiala je vsak otrok izdelal svojo lokomotivo. Ugotavljali smo, kakšni so bili vlaki nekoč in kakšni so danes.

Vrtec Kurirček Logatec
Enota Pod Košem
Skupina: Mravljice
Starost otrok: 3-5 let
Vzgojiteljica: Maruška Gnjezda
Vzgojiteljica: pomočnica vzgojiteljice: Darja Šalamun

NOVIČKA ZA NOVIČNIK

Sem vzgojiteljica v skupini Veveričke. Tudi naša skupina se je pridružila projektu Trajnostna mobilnost v vrtcih. Pri projektu je sodelovalo 17 otrok, starih 3 – 4 leta. V tednu od 19.–23. 4. 2021 smo izvedli igro »beli zajček«. Najprej sem

otroke motivirala z zgodbo o belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov v avtomobilu ter jih spodbudila, da mu lahko kožušček očistijo s tem, da v vrtec pridejo peš, s skirojem, kolesom ali javnim prevozom.

Pri projektu morajo sodelovati tudi starši, saj je način prihoda otrok v vrtec odvisen prav od njih. Potek in pravila igre sem jim že razložila na prvem roditeljskem sestanku, ki smo ga imeli v mesecu septembru. Predlagala sem jim tudi, da lahko tisti otroci in starši, ki so res bolj oddaljeni od vrtca, prepešačijo vsaj del poti.

Odločili smo se, da izdelamo skupinskega zajčka. Naredili smo ga iz kartona in ga pobarvali s sivo barvo. Za ta način smo se odločili zato, da bi s strokovno delavko izključili medsebojno tekmovalnost med otroki in jih usmerili v sodelovalen odnos ter prispevanje k skupnemu dobrem. Vsak otrok, ki je v vrtec prišel na trajnostni način je na tega sivega zajčka nalepil bel krogec in na ta način spoznal, da lahko tudi sam veliko pripomore k temu, da je okolje v katerem se giblje varnejše in čistejše. Zajček pa je imel iz dneva v dan bolj bel kožušček.

Tekom tega časa smo v vrtcu izvajali veliko dejavnosti v povezavi s trajnostno mobilnostjo. Otrokom je bilo ponujeno veliko gibalnih dejavnosti: žoge, obroči, igre s športnimi rekviziti (klančine, polivalentne blazine, tuneli ...), sprehod v naravo, vožnja s poganjalci, kolesi, skiroji ...

Preko igre in opazovanja smo spoznali promet, prometne znake, razvrščali prevozna sredstva v drevesni diagram po eni lastnosti, kasneje še po dveh lastnostih, ustvarjali na temo promet, poslušali uganke in pesmice o prometu. Zelo všeč jim je bila igra pantomima. Od vseh pesmic pa so najraje prepevali pesem Semafor. Besedilo je napisal Čarovnik Grega.

V četrtek, 22. 4. smo se sprehodili še do železniške postaje Kamnik Graben. Seznanili smo se s pravili, ki veljajo na območju železniške postaje in v samem vlaku: tirnic ne prečkamo kjer koli, ne stojimo na robu perona, na vlak vstopimo/izstopimo, ko se le ta ustavi, za vožnjo z vlakom potrebujemo karto, sedimo na sedežih, ne tekamo po vlaku...

NOVIČKA ZA NOVIČNIK

Naša skupina je stara od 3 – 6 in prvič sodelujemo v projektu Trajnostna mobilnost. S projektom smo pričeli v času tedna mobilnosti in sicer preko tematskega sklopa Promet. Cilji tematskega sklopa so bili seznanjanje otrok z varnim načinom življenja, spoznavanje osnovnih pravil ravnanja v prometu, pridobivanje izkušnje, kako sam in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispeva k varovanju in ohranjanju naravnega okolja. Pomembno je da skozi različne dejavnosti otrok spozna, da na njegovo zdravje vpliva tako okolje kot on sam.

Starše sem na prvem roditeljskem sestanku seznanila o projektu trajnostna mobilnost in jim povedala naslednje: Evropski teden mobilnosti od 16.9. do 22.9.2020 – TEMA: »IZBERI ČISTEJŠI NAČIN PREVOZA!« je slogan, ki povzema osrednjo temo letošnjega Evropskega tedna mobilnosti. Razložim jim, da raziskave namreč jasno kažejo, da imajo

Otroci so nad vlakom zelo navdušeni. Še nekaj časa smo stali na postaji in opazovali, kako je sprevodnik dal znak za odhod vlaka s palico in piskom na piščalko, nato pa še sam zadnji vstopil na vlak. Ko so se vrata zaprla je vlak zapiskal in odpeljal. Seveda so otroci vlaku mahali in strojevodja jim je še enkrat zapiskal. Vrnili smo se v vrtec. Otroci so tako navdušeno razlagali kje so bili in kaj so videli. S sodelavko sva to opazili in tako prišli do ideje, da bi se lahko igrali igro vlog. Bližal se je čas kosila, zato smo to dejavnost prestavili na naslednji dan. Otoke sva pustili, da se sami dogovorijo kdo bo sprevodnik, kdo strojevodja, kdo potnik in kdo bo tisti, ki bo prodajal karte. Spodbujali sva jih k uporabi vljudnostnih izrazov. V igro so se resnično vživali.

V tednu mobilnosti, ki je bil septembra 2020, smo obiskali tudi avtobusno postajo Kamnik. Sedeli smo v čakalnici in z zanimanjem poslušali uslužbenko, kako nam razlaga o njenem poklicu, koliko avtobusov imajo, kako jih vzdržujejo, pokazala nam je tudi različne vozne rede avtobusov.

Zasebni vrtec Sonček
Enota Trobentica
Zapisala: Reufa Volkar

mesta, ki se zavzemajo za trajnostno mobilnost, opazno ekonomsko prednost. Otroci, ki gredo v šolo peš ali s kolesom, dosegajo boljše rezultate. Vse to ima pozitiven vpliv na ekonomski položaj lokalne skupnosti, k čemur lahko prispeva prav vsak izmed nas. Nekateri starši so to slišali prvič in jim je bil projekt izjemno zanimiv. Otrokom je bila tema zanimiva, zato smo tematski sklop podaljšali še za en teden.

Igre Beli zajček v teh dveh tednih nismo izvedli zaradi epidemioloških razmer in smo bili primorani igro prestaviti na čas od 12.4.2021 – 23.4.2021. V tem času smo izvajali igro Beli zajček in izvedli še nekaj spodaj naštetih dejavnosti. Projekt Trajnostna mobilnost je v naši skupini potekala štiri tedne preko dveh tematskih sklopov. Prvi tematski sklop je bil Promet, drugi pa Beli zajček. Načrtovane in izvedene dejavnosti:

- spoznavajo in prepoznavajo prometna sredstva;

OSREDNJESLOVENSKA REGIJA

- ugotavljajo kdo upravlja prevozna sredstva;
- spoznavajo pravila za pešce;
- spoznavajo sistem znakov, ki ureja promet – gre za urejen in dogovorjen sistem, ki se ga moramo naučiti, če hočemo biti varni na pločniku in cesti;
- prebirajo in iščejo informacije o prometu in prometnih sredstvih v knjigah;
- spoznavajo zgodbe in deklamacije na temo promet – Jurček, teče;
- rešujejo uganke o prometu;
- opisujejo in komentirajo situacije in dogajanje v prometu;
- spoznavajo kako so otroci opremljeni na sprehodih, da so bolj opazeni v prometu – kresnička, rumena rutka, brezrokavniki, kape;
- spoznavajo zaporedje luči na semaforju;
- spoznavajo in poimenujejo oblike znakov – okroglo, oglato, trikotno;
- klasificirajo in razvrščajo prometna sredstva glede na vrsto;
- ustvarjajo zgodbe v obliki kolaža (npr. pot v vrtec: peš, s kolesom, avtobusom ali vlakom);
- izdelajo svoj avtobus in vlak;
- slikajo, strižejo, lepijo prometna sredstva, semaforje;
- rešujejo zvočne uganke o prometu;
- obišejo avtobusno postajo;
- navajajo se na varno organizirano hojo v bližini vrtca – SPREHODI in opazujejo promet ter se vanj varno vključujejo;

- na izlete z otroki se tako starši kot vzgojitelji odpravijo s sredstvi javnega prevoza;
- za igranje otrokom ponudimo igračke, kot so vlaki, avtobusi in kolesa;

Zasebni vrtec Sonček

Enota Zvonček

Zapisala: Zlata Grofelnik

NOVIČKA -TRAJNOSTNA MOBILNOST

V naši skupini Srnice je 21 otrok. Tudi letos smo se odločili sodelovati v trajnostni mobilnosti. V tem projektu so sodelovali tudi njihovi starši. Vsi skupaj smo odlično sodelovali in uspešno končali naš projekt.

Najprej sem otrokom v jutranjem krogu prebrala pravljico o belem zajčku. Nato smo se vsi skupaj pogovorili katera vozila onesnažujejo okolje in katera ne. Tako smo skupaj prišli do zaključka s katerimi prevoznimi sredstvi se lahko pripeljemo v vrtec. Seveda smo upoštevali tudi naše noge, ki so najboljša izbira. Kasneje je vsak obrisal na siv papir svojega zajčka in ga izstrigel.

Skozi celoten teden smo se pogovarjali o onesnaževanju in kaj bi lahko naredili, da ljudje ne bi toliko onesnaževali okolja. Malo bolj podrobneje smo si ogledali skiro. Saj so otroci najraje prihajali v vrtec s skirojem. Zato smo se odločili, da ga po bolje preučimo in tudi narišemo. Na skiroju smo si ogledali vsak detajl posebej nato pa smo ga narisali z voščenko na list papirja. Naslednji dan smo z vodenkami naredili še ozadje. Prav tako smo se vsak dan odpravili na dolg sprehod, saj nekateri otroci niso prišli v vrtec peš temveč z avtomobilom. Ker nisva želeli, da bi bili tisti otroci prikrajšani smo se odpravili, na dolg sprehod in tako so bili veseli in zadovoljni tudi tisti otroci, ki občasno niso mogli priti v vrtec peš, s kolesom ali skirojem. Na koncu so imeli prav vsi otroci belega zajčka, ter vsak izmed otrok je prijel nagrado, ki si jo je pošteno zaslužil.

Za zaključek bi rada še dodala to, da so se starši kot tudi otroci res potrudili in sodelovali v tem projektu. Še zdaj opažam, da veliko otrok, v vrtec pride peš oziroma s skirojem. Zelo sem zadovoljna in vesela, da še vedno nadaljujejo s tem. Bolj kot jih bomo ozaveščali bolj bo za naš planet. Glede na to, da smo vzgojiteljice in z otroci preživimo veliko časa je naša naloga, da otroke ozaveščamo k pravemu načinu življenja in da je potrebno poskrbeti za naš planet, saj smo me njihov vzor in zgled.

Zasebni Vrtec Sonček

Enota: Marjetica

Skupina: Srnice

Fotografije in zapis: Diana Kotnik

NOVIČKA SKUPINE SOVICE

V skupini smo s projektom Trajnostna mobilnost pričeli z tedensko igrico Beli zajček. Nato pa temo raztegnili čez cel mesec. Ker je naš vrtec vključen tudi v Gozdno pedagogiko smo oba projekta povezali. Pred samim odhodom v gozd smo se pogovorili katera vozila poznamo in kje jih srečamo. S prihodom v gozd smo se razdelili v skupine. Otrokom sem razložila, da so naravni materiali, ki jih bomo našli v gozdu naše "kocke" iz katerih bomo izdelali-zgradili vozila. Na začetku so otroci potrebovali nekaj mojih dodatnih navodil, nato pa se je v vsaki skupini določil en vodja-otrok, ki je vodil potek gradnje. Menim, da je čisto vsaka skupina svojo nalogo opravila odlično. Kakšna vozila so nastala, pa se lahko prepričate iz priloženih fotografij.

Zasebni vrtec Sonček
Enota Marjetica
Zapisala: Alenka Hočevar

TRAJNOSTNA MOBILNOST TEHNOLOŠKEGA PARKA

Trajnostna mobilnost se v Tehnološkem parku kaže na različne načine. V tem letu smo na samo lokacijo Tehnološkega parka v Ljubljani dobili kar nekaj postajališč za Lj-Bicikelj, kar smo zelo toplo pozdravili, saj na tak način tudi vse obiskovalce in zaposlene spodbujamo, da namesto avta uporabijo okolju bolj prijazen način prevoza na to lokacijo. V naši enoti imamo že navado, da se tedna mobilnosti lotevamo zelo resno in si namesto enega tedna vzamemo vsaj tri tedne. V letošnjem letu smo se vsega lotili še nekoliko bolj zavzeto, saj smo se vključili v projekt Beli zajček. Tako smo Belega zajčka vpeljali že v septembru. Otroci so spodbujali tudi starše, da naj vendar pridejo v vrtec s kolesom, skirojem, peš. Tudi tisti otroci, ki sicer živijo precej stran in prihajajo z avtom, so starše spodbujali in jih opominjali, naj parkirajo avto kje drugje in pridejo vsaj del poti peš. Izvedli smo tudi kolesarski preizkus, kjer smo vzgojitelji pripravili prometni poligon s prometnimi znaki, katere smo otroci morali med vožnjo upoštevati. Veliko pozornost smo namenili tudi aktivni vlogi otrok kot udeležencev v prometu, spoznavanju znakov. Udeležili smo se tudi likovnega natečaja Izberi trajnejši način prevoza. Otroci so ustvarili kar nekaj izdelkov, s katerimi so želeli vsem ostalim sporočiti, da lahko izberejo kakšno izmed trajnejših oblik prevoza, tako za na delo kot tudi za potovanje. Nekaj naših izdelkov je bilo razstavljenih tudi v galeriji Mestne hiše.

Belega zajčka smo nato ponovili še v mesecu maju in kar nekaj družin se je zelo trudilo, da so v vrtec prihajali s kolesom ali skirojem tudi preko leta. Predvsem to je tisto, kar smo želeli doseči tako s projektom Beli zajček kot tednom mobilnosti. Zavedamo se, da je družinska dinamika in logistika pogosto tista, ki to otežuje, a vsak prispevek in premik v miselnosti je korak k boljšemu jutri.

Vrtec Vrhovci

Koordinatorica: Maja Robek

Sodelujoči: Laura Marincelj, Marinka Novak, Maric Mavri, Klemen Žerjav, Žana Kučan, Mojca Tomše, Maruša Trnovšek, Branka Klančar, Irena Demšar, Nina Žgajnar, Karmen Puhar, Mojca Primc, Renata Meden

JESENSKI TRIATLON V VRTCU MIŠKOLIN

V Vrtcu Miškolin smo v tednu mobilnosti (16.–22. 9. 2020) z otroki izvedli kar nekaj dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti. Pri otrocih in njihovih starših, ter seveda pri ljudeh v naši bližnji okolici, smo želeli ozavestiti prednosti varnega in zdravega življenjskega okolja ter jih spodbuditi k okolju prijaznim potovalnim navadam. Nekega dne nas je obiskal sivi zajček, ki nam je pripovedoval o svoji družini,

prijateljih, o tem, kako so kožuščki vseh belih zajčkov v gozdu zaradi avtomobilskih izpuhov postali sivi. Ni vedel, kaj storiti. Otroci so z njim sočustvovali in odločili smo se, da mu pomagamo na način, da poskusimo sebe, starše, stare starše, tete, strice, sosede spodbuditi k hoji, vožnji s kolesom ali skirojem. Načine prihodov v vrtec in odhodov iz vrtca smo tudi vestno

beležili in tako dnevno »belili« zajčkove kožuščke. Z željo, da bi otroci ozavestili in ponotranjili okolju prijazne potovalne navade, obenem pa tudi zdravo in varno bivanje v okolju, smo strokovne delavke enote Zajčja dobrava, seveda v sodelovanju z ostalimi zaposlenimi v Vrtcu Miškolin, ob evropskem dnevu brez avtomobila pripravile športno prireditev Jesenski triatlon. K sodelovanju smo v dopoldanskem času povabili otroke in strokovne delavce celotnega Vrtca Miškolin. Jesenski triatlon se je pričel v enoti Zajčja dobrava, nato smo se odpravili peš skozi gozdček, kjer nas je že čakala pravljíčna junakinja Pika Nogavička, ki nas je s svojimi vragolijami takoj spravila v dobro voljo. Skupaj smo se na šaljív naćin razgibali, tekli, skakali, plezali, se vrteli, nato pa pot nadaljevali do krajinskega parka Zajčja dobrava. Tam je vsako skupino otrok pričakal sivo-beli zajček in otrokom pokazal, kako se zaradi njihovega truda že počasi beli njegov kožušček. Povabil jih je na poskoćno razgibanje v zajćjo luknjo, kjer so otroci poskakovali, tekli ter premagovali različne ovire. Zajček se jim je za trud zahvalil in jim povedal, da jih v gozdu čaka še nekdo. Z otroki smo tekli do travnika, kjer nas je že čakal še zadnji junak, naš Miškolin. Z njim smo pretekli dolgo pot okoli travnika, nato pa se osvežili z limonado.

Z otroki smo po opravljenem triatlonu odpravili nazaj v vrtec, kjer smo podoživljali prijetne in zdrave trenutke na Jesenskem triatlonu. Udeležba na Jesenskem triatlonu je bila odlična, v dopoldanskem času se je prireditve udeležilo okoli 250 otrok in strokovnih delavcev Vrtca Miškolin. Tako torej smo naše prećudovito okolico obvarovali mi, saj smo hodili, tekli in se gibali vsi!

Vrtec Miškolin

ZAJČEK BELKO NA OBISKU PRI MEDVEDKIH

V skupini Medvedki je bila lutka zajćka Belka glavni motivator projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah. Otroci so lutko zajćka Belka takoj vzljubili, zato je z nami ostala skozi večino dejavnosti, ki smo jih izvedli v povezavi s projektom.

Igrica Beli zajček

Lutka zajćka Belka je otroke seznanila z igro Beli zajček preko Zgodbe o belih zajćkih. Lutka je otrokom povedala, da je prišla k njim zato, da ji pomagajo očistiti kožuščke njenih prijateljev, ki so zaradi ljubljanskega prometa popolnoma sivi in umazani. Vsak otrok je prejel sivega zajćka, opremljenega s svojim znakom. Zajćke smo nalepili pred igralnico in k igrici Beli zajček spodbudili tudi starše. Odziv je bil zelo dober, saj so otroci motivirano lepili bele krogce na zajćke in vsako jutro pripovedovali, na kakšen naćin so prišli v vrtec.

Ples Beli zajček

S pomoćjo lutke zajćka Belka smo se naućili koreografije plesa ob glasbi Bel zajček (Miša Zećević). Ples Beli zajček je postal naša rutina pred izvajanjem dejavnosti z zajćkom Belkom.

Likovno ustvarjanje belih zajćkov

Otroci so želeli, da bi naš zajček Belko dobil druźbo, zato smo mu izdelali prijatelje. Na list papirja smo nalepili šablono zajćka, nato pa smo okoli njega tiskali z gobicami in tempera barvo. Ko se je barva posušila, smo šablono odstranili, zajćku nalepili rep iz vate in mu s flomastrom narisali obraz. Zajček Belko je bil navdušen nad svojimi novimi prijatelji.

Voźnja s kolesi/poganjalci/skiroji

Ob izvedbi igrice Beli zajček smo preko pogovora z otroki ugotovili, da v vrtec najraje prihajajo s kolesom/poganjalcem/skirojem. Ker vsi otroci zaradi rutine in obveznosti druźinskih ćlanov ne morejo prihajati na ta naćin, smo se odloćili, da eno dopoldne posvetimo voźnji s kolesi/poganjalci/skiroji. Otroci so v vrtec pripeljali svoje kolo/poganjalec/skiro. Skupaj smo se podali na voźnjo po šolskem igrišču in parku. Seveda nismo pozabili na ćelade in na lutko našega zajćka Belka, ki se je peljal v košari na kolesu vzgojiteljice.

Podeljevanje belih in sivih zajćkov

Zajček Belko nam je naroćil naj na sprehodu pozorno

opazujemo dogajanje v prometu: načinom transporta, ki so trajnostni naj podelimo belega zajčka, načinom transporta, ki niso trajnostni pa sivega zajčka. Zaradi vročine zajček Belko ni šel z nami, smo mu pa nato v igralnici pripravili slikovni prikaz, kako smo razdelili zajčke.

Vrtec Mojca
Enota Kekec
Skupina: Medvedki (3-4 leta)
Zapisala: Urška Vrhovec, vzg.

TRAJNOSTNA MOBILNOST – IZBERI ČISTEJŠI NAČIN PREVOZA

V vrtcu Kolezija smo v modri igralnici (3-4 leta, 19 otrok) s projektom začeli v septembru, ko je potekal tudi evropski teden mobilnosti, tokrat pod geslom Izberi čistejši način prevoza. Tako smo se osredotočili na vrste prevoza in njihov vpliv na onesnaženost zraka. Z otroki smo izdelali matematični diagram, v katerega smo razvrstili prevozna sredstva na tista, ki oddajajo izpušne pline in na tista, ki jih ne. Ugotovili smo, da so prevozna sredstva brez izpušnih plinov prijaznejša tudi do našega telesa, ne le do okolja.

Izvedli smo tudi poskus z izpušno cevjo na avtomobilu. Na izpušno cev smo privezali belo krpo in jo pustili nekaj časa pri prižganem avtomobilu. Kaj hitro smo ugotovili, da avtomobili niso najbolj čist način prevoza. Otroke je tema zelo pritegnila, zato je bilo tudi zanimanje za igro Beli zajček zelo veliko. Že sama zgodba jih je zelo motivirala, tako da so še pogosteje kot sicer v vrtec prihajali peš, s skirojem, poganjačem in kolesom.

S pomočjo spleta smo si ogledali različna čista in onesnažena okolja, na sprehodih pa opazovali kakšno je naše bližnje okolje. Otroci so čisto, lepo pokrajino po svoji izbiri tudi naslikali. Nastale so raznolike pokrajine: morje, jesenski gozd, potoček med skalami, morje...

Vrtec Kolezija
Zapisala: Adrijana Simončič, dipl. vzg.

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU ČRNUČE

V našem vrtcu smo s projektom v tem šolskem letu nadaljevali v štirih skupinah. V enoti Gmajna in enoti Sonček. Enota Gmajna se nahaja v Črnučah, enota Sonček pa v Šentjakobu. Lokaciji se med seboj zelo razlikujeta, s tem pa tudi potovalne navade staršev in otrok. Zato so tudi dejavnosti, ki smo jih načrtovali in izvajali, drugačne – z upoštevanjem okolice vrtca. Saj vsaka okolica ponuja drugačne možnosti spoznavanja, opazovanja in prispevanja k trajnostni mobilnosti (analiza igre Beli zajček).

V starejših dveh skupinah (4- 6 let) Hruške in Lastovke so si preko Youtube kanala ogledali film z naslovom »Združimo moči. Trajnostna mobilnost to smo mi«. Film slikovno nazorno prikaže in približa otrokom pojem »trajnostna mobilnost« - da zaradi vse večje uporabe avtomobilov za vsakodnevna opravila, širimo ceste in parkirišča. Tako zgoščen promet vpliva na kakovost zraka, ki ga dihamo, na jakost hrupa, ki povzroča različne bolezni, prihaja do prometnih nesreč, žrtve pa so v veliki meri pešci in kolesarji. Zato je edina rešitev ta, da se že od predšolskega obdobja naprej navajamo na drugačne potovalne navade – na aktivno mobilnost – s kolesarjenjem in hojo privarčujemo, pri tem pa poskrbimo tudi za svoje zdravje in okolje v katerem živimo. Prostorsko in energetsko varčnejše pa tudi z uporabo avtobusa in vlaka.

Za mlajši dve skupini Piščanci in Metulji, pa smo dejavnosti malo prilagodili. Otroci teh dveh skupin so stari 2 – 3 leta. Pojem »trajnostna mobilnost« smo jim približali preko Zgodbe belega zajčka. Konkretno v moji skupini (Piščanci) sem zgodbo pripovedovala preko predstave. V skupini otrokom s sodelavko velikokrat igrava predstave, zato so Zgodbo o belem zajčku pozorno spremljali. Na koncu so se še igrali z belimi zajčki in drugimi živalmi ter predmeti iz predstave. Da so otroci tudi konkretno in taktilno spoznali in začutili, kako in zakaj so zajčkovi kožuščki postali sivi, so se najprej s prsti in dlanmi igrali z belo barvo (beli kožuščki). Čez čas pa sem jim dodala še črno barvo (ki je ponazarjala onesnažen dim avtomobilov in črno cesto). Ko so ju zmešali skupaj, so dobili sivo barvo. Skupina Lastovke pa so izvedli čisto pravi poizkus Kdo nam onesnažuje okolje– bel robček so dali na izpušno cev delujočega avtomobila in robček se je obarval črno. In videli, da motoriziran promet ni čisti promet.

Vsi smo izvajali igrico Beli zajček. Otroci starejših skupin so izdelali vsak svojega sivega zajca, otroci mlajših skupin pa smo izdelali enega večjega sivega zajca. Igrico pa so vsi sprejeli z navdušenjem. Tekom beleženja prihodov v vrtec smo opazili, da na izbiro prevoznega sredstva vpliva dejansko lokacija vrtca in tip naselja. V Črnučah je strnjeno naselje blokov in hiš, zato otroci prihajajo v vrtec večinoma

peš, s kolesom, nekaj pa z avtomobili, nobeden z javnim prevozom. V enoti Sonček, v Šentjakobu, pa večinoma otroci prihajajo v vrtec z avtomobili, nato peš, nekaj jih uporablja javni prevoz – avtobus, najmanj pa se poslužujejo vožnje s kolesom.

Plesali smo na pesmico Romane Kranjčan, Zajček Zlatko, ki se na vse poti odpravi s kolesom. Ker pa se nam lahko zgodi, da povozimo oster predmet in nam zračnica spusti, smo se učili uporabljati zračno tlačilko in polnili balone, s katerimi smo se kasneje tudi igrali in jih popokali. Starejša skupina Lastovke so obiskali popravljavnico koles, kamor so odpeljali kolesa iz vrtca, da so jim jih popravili in pripravili za varno vožnjo. Takoj so jih preizkusili na poligonu vrtčevskega igrišča z obvezno opremo – čelado. Poleg vožnje s kolesi, so se otroci podajali tudi na daljše pohode, saj živijo v okolici, kjer pohodnih poti ne manjka – prehodili so 6 km pot na bližnjo Oljsko goro. Skupina Hruške so kolesarski dan izvedli že v Tednu mobilnosti, preizkusili pa so se v dveh oteženih pogojih – vožnja osmice in zavijanje med stožci. Otroci pa so izrazili željo, da bi se radi preizkusili še v vožnji s skiroji, zato bodo izvedli še dan skirojev.

Obe starejši skupini sta izvajali dejavnost Moja pot v vrtec – sprehodi skupine so bili ciljno naravnani, njihov cilj pa dom posameznega otroka v skupini. V Črnučah so otroci obiskali skoraj vse domove otrok, v Šentjakobu pa le nekaj. Po vsakem sprehodu je sledila dejavnost risanja poti v vrtec – kako se pride do doma posameznega otroka, ali prečkamo kakšno cesto, prometne znake, koliko je prometa ... Naredili pa so tudi skupen zemljevid.

Vsi pa smo se ogrevali ob gibalni igri Semafor. Otroci so se po semaforju ravnavali kot pešci, kot kolesarji (so ležalina hrbtu, z dvignjenimi nogami in ko je bil rdeč semafor, so mirovali, ko je bila zelena luč, pa so kolesarili z nogami) in kot vozniki avtobusa (v rokah so imeli obroč – volan).

Otrokom iz skupine Metulji se je dopadla deklamacija o semaforju:

»Semafor na križišču stoji,
rdeče gleda in nikogar, čisto nikogar naprej ne spusti!
Tri, dva, ena zelena!
Najprej levo, desno poglej,
potem pa varno čez cesto naprej.«
(avtorja ne poznamo)

V svojo skupino Piščanci pa sem prinesla doma narejene semaforje iz lesa, otroci pa so jih pobarvali. Na sprehodih smo si ogledovali in se ravnali po prižganih lučeh na semaforjih. Na sprehode pa smo vzeli vedno tudi ročno lutko levčka, ki je spremljal vsak naš korak, da se je naučil, kdaj je varno prečkati cesto.

Skupini Hruške in Piščanci smo si v Črnučah ogledali možnost uporabe javnega prometa (avtobusna postaja mestnega prometa, izposojevalnica koles Bicikelj in železniška postaja Črnuče). Po ogledu smo si izdelali še svoj veliki vlak in avtobus.

Vse skupine pa imamo v načrtu še izdelati – kartografski prikaz okolice vrtca – in si skupaj s policistom ogledati ureditev okolice vrtca, dostopnost in ustreznost poti v vrtec.

Vrtec Črnuče

Zapisala: koordinatorica Marta Šliber

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU MLADI ROD, V SKUPINI VEVERICE

V skupini smo celo šolsko leto sodelovali v projektu Beli zajček. S projektom smo želeli prispevati k spreminjanju potovalnih navad tako otrok kot njihovih staršev, jih spodbujati k uporabi koles, skirojev in drugih prometnih sredstev, ki so našemu okolju prijazna, predvsem pa je bila naša naloga, da jih ozavešimo, kako pomembno je gibanje in zdrav način življenja, saj tako lahko veliko sami naredimo za lastno zdravje.

Tako sem organizirala KOLESARSKI DAN v vrtcu, saj kolesarjenje zmanjšuje onesnaževanje okolja, otrok pa lahko odkriva bolj

trajnostne načine potovanja, hkrati pa si razvija gibalne sposobnosti, si pridobiva spretnosti vožnje s kolesom in si razvija psihomotorične in fizične sposobnosti. Otroci so:

- Razvijali koordinacijo oz. skladnosti gibanja;
- Razvijali so si ravnotežje;
- Spoznavali so se s kolesom in kolesarsko opremo;
- Pridobivali spretnost vožnje s kolesom;
- Navajali so se na varno vključevanje v promet;
- Premagovali so strah pred vožnjo s kolesom.

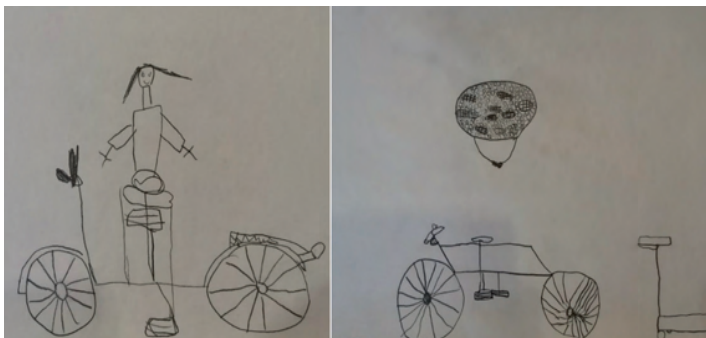
Vključenih je bilo 22 otrok. Otroci so v vrtec pripeljali svoja kolesa, skiroje in kolesarsko čelado. Dejavnost smo izvedli na naši ploščadi pred vrtcem, se najprej igrali, raziskovali, opazovali kolesa, skiroje, spoznavali obvezno opremo kolesarja, prometno varno kolo, se seznanili s prometno varnostjo (kolesarska steza, prometni predpisi, prečkanje ceste, prepoznavanje, nevarnih situacij, upoštevanje pravil), se učili varnega ustavljanja s kolesom in skirojem, spoznavali in opisovali varno vedenje kolesarjev pri vožnji na ploščadi, spoznavali prometne znake, ki so pomembni za vedenje kolesarjev in pešcev.

Nato pa je sledil praktični del dejavnosti, igrali smo se različne igre, ki urijo spretnost vožnje s kolesom. Vozili so po ozki potki oziroma liniji, najprej hitro, nato počasi.

Primer tekmovalne igre: Najpočasnejši voznik. Tekmovanje, pri katerem je zmagovalec najpočasnejši voznik. Kdor se dotakne tal, je izločen.

Nato sem pripravila prometni poligon, po katerem so se vozili naši kolesarji in izvajali različne naloge med vožnjo in vozili slalom med ovirami.

Dejavnost smo zaključili z likovno dejavnostjo, ki smo jo v skupini izvedli naslednji dan. Otroci so s svinčnikom risali svoje kolo. Vsak otrok je svojo risbo predstavil skupini, tako so ob pripovedovanju utrjevali pridobljena spoznanja o obvezni opremi kolesarja, o varnem ravnanju pri vožnji s kolesom in opisovali so dele kolesa. Izdelke otrok smo razstavili v garderobi, da so si jih lahko ogledali tudi njihovi starši – RAZSTAVA ZA STARŠE. Tema: MOJE KOLO.

PRAVLJICA (KAMIŠIBAJ) BELI ZAJČEK PRI MEDVEDIH
Zgodbo o belem zajčku sem narisala in jo otrokom povedala ob slikah in ob gledališču kamišibaj (papirnato gledališče), s katerim so tokrat imeli tudi prvi stik in smo se veliko pogovarjali tudi o tem, kaj sploh je gledališče in ga primerjali s pravim gledališčem. Zgodbo sem malo priredila, da je bila otrokom razumljiva in so ob poslušanju lahko dojeli bistvo, ter tako spoznali tudi pojma vzrok in posledica (zakaj so zajčki posiveli, kako postanejo spet beli, zakaj jih starši ne najdejo, kdaj spet jih). Zgodbico sem jim večkrat povedala in jih spodbujala k sodelovanju z vprašanji in odgovori. Preko vprašanj sem dosegla, da otroci sami najdejo odgovore na vprašanja in razmišljajo. Posebno čustveno so reagirali na dejstvo, da mama zajčkov ni našla, ker so posiveli in seveda ob koncu ko so bili vsi veseli, ko so zajčki spet postali beli. Otroci so zelo govorno aktivni in obvladajo pripovedovanje. Samostojno so pripovedovali zgodbico (v skupini, v dvojicah z dopolnjevanjem in samostojno). So zelo sproščeni in radi nastopajo. Ob gledališču je bilo lažje pripovedovati tudi tistim, ki niso tako radi posebej izpostavljeni pred skupino, saj jim je gledališče dajalo zaslon. Tako da so si ob uspešnem nastopu krepili samozavest. Preko zgodbe so razumeli bistvo motoriziranega prometa in vpliva izpuhov na zrak, posebno so poudarjali, da radi hodijo peš, se vozijo s skiroji, poganjalci in s kolesom v vrtec. Seveda smo vzporedno z zgodbico tudi beležili način prihoda otrok v vrtec in barvali velikega sivega zajca, ki sem ga nalepila na omaro, da je z našo pomočjo spet postal bel.

Vrtec Mladi Rod

Pripravili: Tatjana Urbas in Lidija Jesenovec

BELI ZAJČEK V VRTCU VODMAT

V dogovorjenem tednu smo spremljali na kakšen način otroci prihajajo v vrtec. Z zgodbo in igro Beli zajček smo otroke motivirali in navdušili, da skupaj s starši poiščejo okolju prijazen način prihoda in odhoda iz vrtca. Namen dejavnosti pa je bil tudi spodbuditi starše k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca.

Tekom izvedbe igre, se je v oddelkih odvijalo veliko raznovrstnih dejavnosti:

- Na aktivnih sprehodih smo spoznavali varne poti, ki nas vodijo do vrtca. Opazovali in spoznavali smo prometno

signalizacijo, ki je pomembna za varnost vseh udeležencev v prometu. Na zemljevidu smo poiskali in označili varno pot, ki nas pripelje do gradu in se odpravili na pot.

- Mini gledališče: popotovanje v domišljjski svet in iskanje različnih nadaljevanj zgodbe.
- Prebiranje različnih literarnih vsebin.
- Likovno ustvarjanje na temo trajnostne mobilnosti.
- Igra z različnimi konstruktorji na temo promet in prometne varnosti.
- Raziskovanje kako motoriziran promet vpliva na okolje. V ta namen je nastal poseben knjižni kotiček.
- Izdelava okolju prijaznih prevoznih sredstev iz različnih materialov.

• Spoznavanje trajnostnega načina potovanja: ogled železniške postaje. Ob prihodu na železniško postajo so otroci najprej opazili parkirišče za kolesa. Takoj so ugotovili, da se na železniško postajo lahko pripelješ s svojim kolesom in nato pot nadaljuješ z vlakom. Na postaji smo opazili veliko tablo, na kateri je napisan vozni red – ob kateri uri vlak pripelje in kam te odpelje. Videli smo tudi nekaj opozorilnih znakov, ki so pomembni za varnost: rumena črta na peronu – otroci so ugotovili, da je potrebno počakati za črto dokler se vlak ne ustavi. Na drugi strani pa je bila tudi opozorilna tabla, da se ne sme prečkati tirov.

Pri tokratni izvedbi igre je, z nekaj prilagoditvami, sodeloval tudi bolnišnični oddelek Vrtca Vodmat na ORL kliniki. Otroci so bili ustvarjalni še posebej na področju jezika in umetnosti. Na okoljsko tematiko so si izmislili poučno zgodbo in jo obogatili še z ilustracijami.

Nastal je kamišiba - papirnato gledališče. Ustvarjanje kamišibaja in kasneje poslušanje vsebine je otroke nenehno spodbujalo k reševanju problema, razmišljali so o lastnih ravnanjih pri raziskovanju okoljskega stanja, odkrivanju vzrokov in posledic, iskanju novih rešitev.

Otroci so s predstavo razveselili starše in druge otroke ter zaposlene na otroškem oddelku ORL klinike.

Vrtec Vodmat

Koordinatorica projekta Trajnostna mobilnost: Melita Rožič

NOVIČKE

1. novička: RAZSTAVLJALNICA KOLES

Če na poti mimo našega vrtca zaslišite otroško prepevanje ob pesmi »Najboljši« je met kolo, kolo kolo, zapomni si to!«, prihaja iz naše igralnice. Z družino belčih zajčkov smo se ta teden podali v »boj« za čistejšo okolje. V vrtec se tudi sicer trudimo prihajati s čim bolj okolju prijaznimi prevoznimi sredstvi ali peš. Danes pa je bilo v naši igralnici še posebej zanimivo. Ste se že vprašali, kaj storiti s starimi, odsluženi kolesi? Naše bistre glave so si domislile, da dve takšni kolesi razstavimo in njune dele uporabimo pri izdelavi zanimivih koticov na igrišču. Igralnico smo spremenili v pravo mehanično delavnico in naše spretno roke so s čisto pravim orodjem razstavile kolesa en dva tri. Zdaj moramo le še počakati na pomlad, da se lotimo izdelave posebnih igral, v katere bomo vključili razstavljene dele. Do takrat pa jih bomo skrbno spravili v lopo. Komaj čakamo in se veselimo nadaljevanja.

2. novička: PROMETNI DETEKTIVI

Danes smo se Brihte spremenile v čisto prave prometne detektive. V sobi nas je pričakala posebna mapa z nalogami za »Prometne detektive«. Najprej smo si ogledali sličice in ponovili, kakšno ravnanje voznikov in pešcev je v prometu ustrezno in katero ne (parkiranje, prečkanje ceste), nato pa smo se na sprehod ter na poti reševali posamezne naloge. Kot odlični detektivi smo opazili tri napačno parkirane avtomobile in nekaj pešcev ter poštarja, ki ceste niso prečkali na prehodu za pešce, čeprav je bil v bližini. Na to smo jih tudi prijazno opozorili. Pot nas je vodila vse do železniške postaje Brinje, kjer smo ugotovili, da del poti do tja ni varen za pešce, saj manjka prehod za pešce za varen prehod ceste ali pa bi bilo potrebno urediti del pločnika do postaje. Kljub temu nam je uspelo priti na cilj. Ogledali smo si zapornice in signalizacijo ob progi ter uspešno ugotovili, da se bo pripeljal potniški vlak, saj so nanj že čakali potniki. Z vlaka je stopil sprevodnik v zeleni uniformi in s prav posebnim znakom v rokah dal vlaku znak za nadaljevanje poti. Pot nazaj proti vrtcu smo nadaljevali tudi sami in uspešno rešili še zadnje naloge. V vrtcu smo se tudi sami spremenili v vlak, ki je ob spremljavi klavirja in prepevanju pesmice Vlavec potoval po igralnici. Včasih hitro, hitreje, včasih počasi, počasneje, dokler se ni ustavil. Še posebej pa smo se zabavali ob igri Na peronu, ko smo se spremenili v strojevodje, sprevodnike in potnike na vlaku ter upoštevali sprevodnikova navodila, kdo vstopi in kdo izstopi na kateri postaji. »Kdaj se bomo pa peljali s pravim vlakom?« so vprašali otroci. Vsekakor se bomo. Kmalu.

Vrtec Jelka

Zapisala: Alenka Bregant Pirc, vzgojiteljica

PRIPRAVA NA SODELOVANJE NA PRIREDITVI ČS BEŽIGRAD V SKLOPU ETM

Kresničke smo se zelo razveselile povabila k sodelovanju na prireditvi ČS Bežigrad v sklopu ETM-ja 2020, ki bi mogla biti v četrtek 17.9.2020 v parku Navje. Naučili smo se tri pesmi za nastop, ki naj bi ga izvedli skupaj s skupino predšolskih otrok iz enote Sneguljčica. Otroci so bili zelo navdušeni nad prvim javnim nastopom, nanj povabili starše in se res dobro pripravljali nanj. S prijatelji iz enote Sneguljčica smo se celo dobili na »generalki«, nato pa nam je žal zagodlo vreme. Tako smo ga na prostem izvedli le za prijatelje iz enote Storžek. Vsekakor bomo načrtovani nastop ohranili v dobrem spominu in ga izvedli ob naslednji možni priložnosti.

Vrtec Jelka

Zapisała vzgojiteljica: Martina Logar

Priprava na nastop na prireditvi ČS Bežigrad:

NOVICA ZA NOVIČNIK

S projektom trajnostna mobilnost smo začeli tako, da so otroci najprej spoznali zgodnico o belem zajčku. Zgodnica jim je bila zelo všeč, zato so z veseljem izdelali vsak svojega zajčka, ki smo ga nato v naslednjih dveh tednih vestno čistili. Trajnosten mobilnost smo spoznavali na različne načine. Veliko smo se pogovarjali, hodili na sprehode, opazovali prometne znake in spoznavali njihov pomen, opazovali vozila, izdelali plakat promet, se igrali igro Avtobus, spoznavali pomen barv na semaforju in se učili pesmi o vozilih. V projektu so sodelovali tudi starši otrok, ki so po svojih zmožnostih otroke v vrtec vozili na bolj trajnostni način (peš, s kolesom, z javnim prevozom idr.). V okviru projekta imamo zastavljenih še nekaj dejavnosti in tudi mini kros (tek za belim zajčkom), vendar so nam trenutne razmere to onemogočile in bomo s projektom nadaljevali ko bo to mogoče.

Vrtec Jelka

Zapisała vzgojiteljica: Teja Ovčar

Avtorica fotografije: Darja Gros, Lučke opazujejo promet

KOLESARSKI POLIGON ČEZ KORENINE

Z otroki smo se dogovorili, da se v vrtec pripeljejo s kolesi in se preizkusijo v spretnostnem kolesarskem poligonu. Otroci so na svoja kolesa, čelade in spretnosti na kolesu zelo ponosni. Narisali smo jim prometni poligon s cestami, krožišči, prehodi za pešce ter dodali tudi prometne znake. Najbolj zabaven del poligona je bila vožnja čez korenine in strme klančine. Na poligon smo preživeli dva dneva in na koncu so vsi opogumili, da so premagali tudi najbolj zahtevne dele poligona.

Ob igri na prometnem poligonu smo se ogromno naučili, pridobili smo precej znanja v spretnosti vožnji in še več o pravilih obnašanja v prometu predvsem pa smo se zabavali.

Vrtec Jelka

Zapisała: Mirja Bobnar

TRAJNOSTNA MOBILNOST

Projekt Teden mobilnosti smo se lotili zelo spontano. Nek osnutek za začetek, potem pa smo skupaj z otroki iskali poti, ki bi bile zanimive in kreativne, hkrati pa poučne in ustrezne za doseganje cilja.

Projekt smo si zadali za 14 dni, vendar so bile vmes počitnice, veliko otrok je manjkalo, zato smo z izvedbo projekta potegnili še v tretji teden. Poleg poti v vrtec, smo opazovali promet v bližnji in daljni okolici. Otroci so bili do prometa na večjih glavnih cestah zelo kritični in zelo jasni pri mnenjih. Kljub temu, da prihaja večina z mesta, jim je predstavljal smrad, hrup in pomanjkanje kolesarskih poti, prehodov za pešce in pločnikov v stranskih ulicah velik problem. Kam pa zdaj? Kje pa naj sedaj prečkamo cesto? Zakaj se pa poštar pelje v nasprotno smer s kolesom? Veliko smiselnih vprašanj in dobrih odgovorov. Zelo so jim bili zanimivi prometni znaki, katerim so dali tudi pri svoji izvedbi velik poudarek. Želeli smo si ogledati tudi avtobusno in železniško postajo, pa nam je vreme vsakič prekrizalo pot, zato smo se situaciji prilagodili in naše videnje prometa, poti, ki jih vsak dan prevozimo ali prehodimo upodobili na slikah, s katerimi smo obogatili poleg igralnice in hodnika tudi stopnišče vrtca.

V projekt smo vpeljali tudi velik del ekologije, ki smo jo spoznali pred tem in na koncu izvedli še kolesarski preizkus v okviru Rumene sončka.

Ob koncu so se otroci, polni novega vedenja zelo razveselili kresničk, ki smo jih prejeli v dar uspešnega dela in zajčkov, ki so postali bolj beli zaradi njihove osveščenosti.

Vrtec dr. Franceta Prešerna

Zapisała: Nike Kunaver

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI ZMAJ

Za začetek in uvodno motivacijo sem otrokom predstavila zgodbo »Beli zajček«. Preko pogovora sem otroke vodila k razmišljanju o vzrokih za obarvanost zajčkovih kožuščkov. Razmišljali smo kateri načini mobilnosti s seboj prinašajo onesnaženje in kateri načini bi pripomogli k temu, da bi kožuščki postali zopet beli.

Sklenili smo dogovor, da poskušajo otroci zjutraj v vrtec priti na enega od bolj trajnostnih načinov, torej uporabo skiroja, kolesa, poganjalčka, javnega prometa ali peš.

O našem dogovoru in vsebini, poteku projekta so bili seznanjeni tudi starši, ki so se aktivno odzvali. Glede na to, da nekateri otroci zaradi oddaljenosti od vrtca res ne morejo uporabljati drugega prevoznega sredstva kot avto, smo se dogovorili za nekoliko bolj oddaljeno parkiranje od vrtca in upoštevali tudi popoldansko trajnostno aktivnost ob odhodu iz vrtca.

Otroci so izrezali zajčke, jih pobarvali s sivo barvo in jih nalepili na omaro. Vsak dan smo jutranjem krogu ugotavljali način prihoda v vrtec in z lepljenjem krogcev belili kožuščke zajčkov.

Preko dejavnosti so otroci spoznavali še druge oblike trajnostne mobilnosti, pridobili veliko novega znanja in pričeli z malimi koraki in lastno aktivnostjo ozaveščati, da je od nas odvisno v kakšnem okolju bomo živeli.

Vrtec dr. Franceta Prešern

Zapisała: Tatjana Mrzlikar

PROMETNI POLIGON V VRTCU DR. FRANCE PREŠEREN

V sredo, 31. marca 2021, smo imeli "Prometni poligon" na dvorišču vrtca. Na zabaven način smo spoznali prometne znake in se učili o varnosti v prometu.

Več kot polovica otrok je pripeljala svoja kolesa in skiroje. Na tla sem s kredo narisala smer vožnje, prehod, in nekaj znakov. Na poti pa so morali še upoštevati znake, ki jih srečujemo na sprehodu: stop, prehod za pešce, obvezna smer, kolesarska steza. Za zabavo pa še "Pozor, luknja na cesti!".

Le en otrok je imel težave pri vožnji s skirojem. Omogočili sva mu, da je zapeljal tolikokrat, da je postal enakovreden ostalim. Upoštevali so pravila. Obljubiti sva jim morale, da bomo prometni poligon ponovno pripravile.

Vrtec dr. Franceta Prešerna

Zapisala: Andreja Žnidar, vzgojiteljica

BELI ZAJČEK JE OTROKE IZ SKUPINE JEŽKI POVABIL NA ORIENTACIJSKI POHOD V TIVOLI

V vrtcu Dr. France Prešeren smo se, v skupini Ježki, kljub vsem omejitvam glede korona ukrepov odločili, da sodelujemo v projektu. Veliko dejavnosti smo izvedli na prostem. Tako smo se tudi odpravili na orientacijski pohod v bližnji Tivoli.

Poleg igre Beli zajček smo za promocijo trajnostne mobilnosti izvedli tudi orientacijski pohod. Otroci so bili navdušeni nad samo dejavnostjo Beli zajček. Zato jih ni bilo težko motivirati za izlet.

Beli zajček je otrokom poslal pismo z fotografijami in navodili za pot. Otroke je spodbudil k raziskovanju Tivolija, ki ga otroci sicer dobro poznajo. Cilj dejavnosti je bil, da otroci raziščejo znamenitosti Tivolija, ki so dostopne le pešcem in se pri tem zabavajo in uživajo v naravi. Otroke je Zajček vodil s fotografijami in opisom poti. Pri vsaki točki pa jim je podal navodilo za nalogo, ki so jo otroci z veseljem opravili. Naloge so bile povezane z gibanjem in glasbo. Pri fontani smo zapeli pesmico o avtobusu, tekli smo okoli spomenika, plesali pri kipu plesalca, ugotavljali, kaj manjka kipu psa, izvedli rajalno igro Mi se z vlakom peljemo...

Na koncu poti pa je otroke čakala nagrada. Zajček jim je pripravil presenečenje. Obdaril jih je z belimi krogci s katerimi pri igri Beli zajček čistimo zajčkov kožuh. Kljub temu, da so otroci navajeni na materialne nagrade, so se krogcev zelo razveselili. Ko smo se vrnili v vrtec so lahko krogce prilepili vsi. Tudi tisti otroci, ki jih starši v vrtec pripeljejo z avtomobilom. To je bila za njih pozitivna spodbuda.

Utrujeni smo ob koncu naše poti tudi pomalicali v naravi. Otroci so se iz orientacijskega pohoda vrnili v vrtec polni vtisov. Zajček jih je res motiviral pri raziskovanju našega bližnjega okolja.

S tem sem želela, da spodbudimo tudi starše in jim pokažemo, da ne potrebujejo avtomobila. Tudi peš se lahko odpravijo z otrokom in preživijo prijetno urico v

naravi in ob tem spoznavajo bližnje okolje in našo kulturno dediščino.

To dejavnost sem načrtovala s ciljem, da otrok uživa v naravi, rešuje naloge, je uspešen, spoznava lepote bližnjega okolja, ki pa so dostopne le pešcem. Menim, da nem je bil beli zajček dobra motivacija za uresničevanje teh ciljev.

Vrtec Dr. France Prešeren

Skupina: Ježki (5-6 Let)

Vzgojiteljica: Vesna Corel

DEJAVNOST V SKUPINI JEŽI: AVTOMOBILI POTREBUJEJO VELIKO PROSTORA

V mesečni temi smo imeli promet in vse povezano s prometom. Z otroki smo se pogovarjali in pridobivali informacije o tem, koliko otroci vedo o cestno prometnih predpisih, znakih in različnih način prevoza oz prometa (cestni, letalski, pomorski, železniški...). Izdelovali so razne plakate, iskali informacije v knjigah, na spletnih straneh, se igrali razne igre vlog in simbolne igre. K sodelovanju pri pridobivanju informacij smo vključili tudi starše.

Na koncu smo ugotovili, da veliko otrok pride v vrtec z avtomobilom, zato smo najprej iskali razloge zakaj otroci pridejo v vrtec z avtomobilom. Ugotovili smo, da se nekateri vozijo od daleč, da vreme vpliva na način prevoza itd.

Ker so otroci stari med 5 in 6 let so zelo hitro ugotovili, da je bolj zeleno oz. trajnostno če bi se vozili z avtobusom ali vlakom, saj le ti zavzamejo precej manj prostora in tudi manj onesnažujejo okolje. Naredili smo tudi mini anketo in opazovanje: otroci so povedali koliko se jih zjutraj skupaj pripelje v vrtec. Tako smo s pomočjo kalkulatorja in vzgojiteljev ugotovili, da se v avtomobilu vozi približno 2,5 človeka. Kar za našo skupino znaša približno toliko ljudi kot jih sprejeme avtobus potniškega prometa.

Nato smo odšli do Dolenjske ceste (štiripasovnica in glavna cesta), kjer smo beležili koliko ljudi sedi v mimoidočih avtomobilih. Otroci so ugotovili, da je v veliki večini v avto samo voznik.

Nato smo odšli v igralnico in naredili primerjavo koliko prostora zavzame en avtobus in koliko prostora zavzamejo avtomobili smo bili vsi nad rezultati presenečeni. Kar poglejte sliko spodaj (POTREBNI SO KAR ŠTIRJE PASOVI CESTE DA JE KOLONA AVTOMOBILOV DOLGA TAKO KOT AVTOBUS)

Vrtec Galjevica

MURENČKI VRTEC GALJEVICA

MOJA POT V VRTEC - Otroci so narisali svojo pot v vrtec. Slike smo razdelili v dve skupini, tiste, kateri so prišli z avtom in tiste kateri niso prišli z avtom in ugotavljali smo razlike. Razlikovale so se po predvsem po eni stvari in sicer je na prvih bilo več avtom kot na drugih. Na drugih je bilo še veliko drugih stvari, ki se jih opazi, ko potuješ počasneje in imaš več časa za opazovanje.

ONESNAŽENOST ZRAKA V BLIŽINI MOJEGA VRTCA - Pogovorili in ogledali smo si pokazatelje onesnaženega zraka (lišaji) prvo v igralnici in potem odšli na sprehod v okolico vrtca. Sprehodili smo se do Botaničnega vrta in se vračali ob Dolenjski cesti. Opazovali smo drevesa in iskali lišaje. Bili so zelo prepoznavni in smo jih zlahka določili. Ugotovili smo, da je ponekod bolj čist zrak kot drugje in da je to povezano s količino prometa v bližini. Po prihodu nazaj v vrtec, pa smo

svoja opažanja tudi narisali in se o njih še enkrat pogovorili. Ugotovili smo tudi, da je bil na Pokljuki, kjer smo bili na taboru, zrak zelo čist, saj je bilo tam veliko grmičastih lišajev.

Vrtec Galjevica

PROJEKT BELI ZAJČEK

IZDELAJMO SVOJ AVTOBUS IN VLAK - V mesecu aprilu smo se seznanjali z ekologijo in spoznavali kako lahko mi pripomoremo k čistejšemu okolju in zraku. V jutranjem krogu smo se pogovarjali kako prihajamo v vrtec. Nekateri otroci, ki živijo blizu vrtca so vsakodnevno v vrtec hodili peš, drugi z avtom ali kolesom. Tako smo spoznali t.i. »čista«, okolju prijazna vozila in vozila, ki okolju škodujejo. Ob pogovoru o okolju prijaznih in neprijaznih vozilih, smo se sprehodili do bližnje avtobusne postaje in železniške postaje. Ugotovili smo, da lahko k čistejšemu zraku pripomoremo tudi z uporabo javnega potniškega prometa. Odločili smo se, da

bomo iz odpadne embalaže izdelali avtobuse in vlake ter tako ob tem reciklirali odpadke. Iz kartonskih škatel smo oblikovali avtobuse, lokomotivo in vagonce. Izrezovali smo različne oblike iz papirja, s katerim smo oblepili naše vagonce. Vagonce smo tudi pobarvali, jim narisali ali izrezali okna in vrata, iz plastičnih zamaškov izdelali kolesa. V gozdu smo nabrali veje in iz njih izdelali železniške tire ter sami narisali avtocesto. Igra z vlakom in avtobusom je bila izredno mamljiva, zabavna in se je nismo mogli naveličati, saj smo v izdelavo igrač vložili veliko truda. V prihodnjih letih se veselimo tudi vožnje z avtobusom ali vlakom na kakšen izlet.

MOJA POT V VRTEC - Ob spoznavanju različnih vrst vozil so otroci pripovedovali o načinu prihajanja v vrtec. Nekateri otroci prihajajo v vrtec peš, drugi s kolesom, tretji z avtomobilom.

Na poti v vrtec so si zapomnili različne ljudi, predmete, hiše, avtomobile. In vendar so otroci, ki so hodili v vrtec peš videli na poti predvsem kolesarje, drevesa, opazili so gost promet na cesti. Otroci, ki so se vozili z avti so na poti opazili predvsem druge avtomobile, mogoče kakšno drevo ob cesti. Otroke smo spodbudili, da svojo pot v vrtec ozavestijo in narišejo kar so videli na poti, česar se spomnijo. Po končani dejavnosti smo slike razvrstili glede na način prihoda otroka v vrtec ter predstavili, kaj smo narisali. Večina otrok je narisala avtomobile, avtobuse, kakšno drevo ali kolesarja. Vsi pa so ugotovili, da na poti srečujejo veliko avtomobilov in gost promet na cesti. Na poti v vrtec doživljamo lepe in slabe izkušnje. Vožnja z avtomobilom je hitra in na cesti je polno prometa, ki onesnažuje zrak. Vendar lahko ob vožnji opazujemo tudi naravo, drevesa, ptice. S hojo ali z vožnjo s kolesom pa skrbimo tako za naše zdravje kot za čistejšo okolje.

Vrtec Galjevica

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

V sklopu evropskega tedna mobilnosti smo imeli različne gibalne in ustvarjalne dejavnosti. Odpravili smo se do osnovne šole, kjer smo imeli delavnice. Že med hojo do tja smo se veliko pogovarjali o vozilih, otroci so izrazili veliko zanimanje za prometne znake, zelo pozorno in zbrano smo prečkali prehode za pešce. Kot izhodišče za nadaljnje aktivnosti na delavnicah, smo si ogledali lutkovno predstavo o Belem zajčku.

Ogledali smo si razstavo otrok z geslom "Izberi čistejši način prevoza", med katerimi so bili tudi naši izdelki.

Veliko smo se pogovarjali o čistejšem načinu prevoza, vendar otroci na začetku niso dobro razumeli zakaj naj bi bili avtobusi in vlaki čistejši način prevoza kot avtomobili. O tem smo se pogovarjali vsak dan in na to temo izdelali tudi plakat-drevesni diagram. V eno krošnjo so otroci narisali prevozna sredstva, ki so bolj prijazna okolju, v drugo krošnjo drevesa pa prevozna sredstva, ki niso prijazna okolju. Tako so kmalu razumeli namen trajnostne mobilnosti in vedo, kako bi v vrtec lahko prišli na okolju bolj prijazen način.

Preizkusili smo se tudi v kolesarskem poligonu z upoštevanjem prometnih znakov in semaforjem. Otroci so dobro upoštevali vsa pravila, sodelovali so tudi pri "delovanju" semaforja.

KAKO BI IZGLEDALA MOJA ULICA? Po končani nalogi Belega zajčka smo izvedli še nekaj dejavnosti iz priročnika. Otroci so si ogledali fotografije ulice, na katerih so različna prevozna sredstva. Ugotovili so, da je na vseh slikah približno enako število ljudi. Vprašali sva jih s katerim prevoznim sredstvom bi se bilo najbolj smiselno odpraviti na pot. Najprej so pomislili na kolesa in peš.

Kaj pa bi se zgodilo, če bi se na tabor pripeljali vsak s svojim avtomobilom? Otroci so bili mnenja, da bi bila tako gneča, porabili bi veliko bencina ter izpustili veliko škodljivih izpušnih plinov, zato je bolje, da se toliko ljudi odpelje z avtobusom in še bolj zabavno je, ker smo vsi skupaj. Poudarili so tudi, da je v avtomobilu prostora za največ sedem ljudi-v večjih avtomobilih.

Ogledali smo si fotografijo ulice, na kateri je polno avtomobilov. Otroci so povedali, da tudi njihove ulice izgledajo podobno. Želeli bi si, da bi avtomobile parkirali drugje, da bi imeli oni več prostora za igro. Nekateri so rekli, da bi tja posadili ogromno dreves, da bi imeli senco ter bi lahko plezali po njih. Na ulici bi si želeli imeti tudi rože in travo, da ne bi bilo toliko asfalta. Radi bi imeli tudi zelo veliko ulico, po kateri bi se lahko peljali s kolesi in skiroji.

Vrtec Galjevica

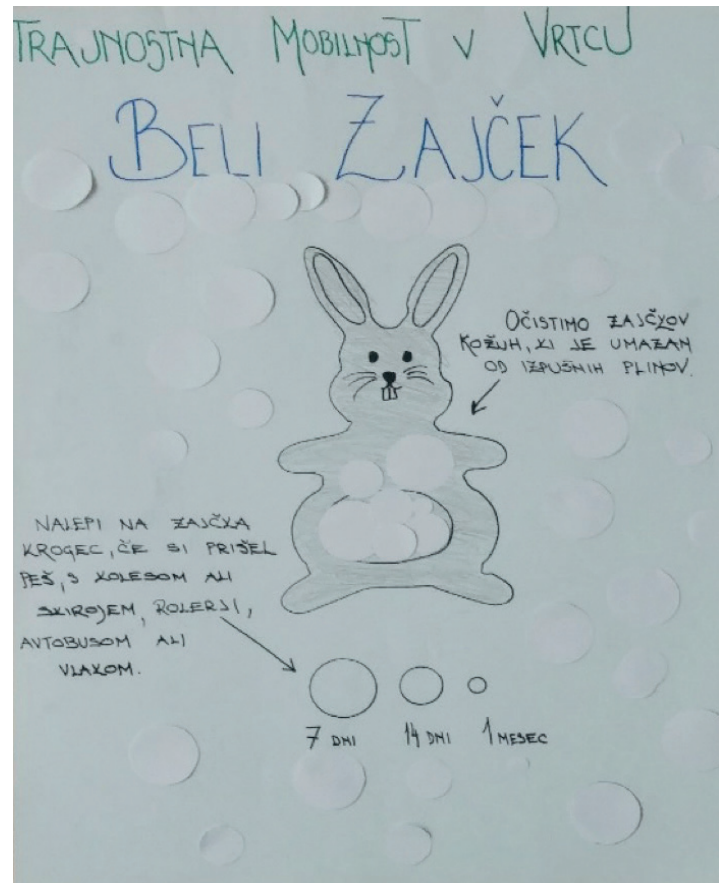
NOVICA O BELEM ZAJCU

Po napornem iskanju Vrtca Jarše je Beli Zajec končno prispel k Bibam. Od prebijanja skozi mestni promet je bil njegov kožuh ves umazan od izpušnih plinov. Bibe so 6 letniki, mestni otroci v mestnem vrtcu. O prometu, onesnaževanju, trajnostni mobilnosti imajo kar nekaj znanja, ki ga vsako leto utrjujemo in nadgrajujemo. Belega Zajca so prijazno sprejeli in ga vprašali zakaj je tako umazan. Povedal je, da je njegov kožuh umazan zaradi izpušnih plinov in prosil otroke za pomoč. Da bi čim manj onesnaževali zrak je potrebno uporabljati različna prevozna sredstva, ki ne onesnažujejo in tako bo tudi sam lažje očistil kožuh. Predlagal je, da otroci v vrtec čim večkrat pridejo s kolesi, skiroji, peš ali z javnim prevozom. Vsakič pa naj zabeležijo svoj prihod. Otroci so predlog sprejeli in zgodba se je nadaljevala vse do konca projekta.

Kdo bo čistil zajcu kožuh - Po dogovoru z Belim zajcem je vsak otrok narisal svojega zajca. Izrezali smo bele kroge, ki bodo prekrivali izpušne pline na zajčkovem kožuhu. Otroci vsak dan beležijo na kakšen način so prišli v vrtec. V kolikor so uporabljali prevozna sredstva, ki ne onesnažujejo, so na zajčkov umazan kožuh nalepili bel krog. Po enem mesecu, so otroci Belega Zajca povabili na čajanko. Predstavili so mu svoje dosežke. Beli Zajec je bil navdušen in ponosen. Skupaj so se odpravili na kolesarski izlet in prilepili še zadnji krogec, ob prihodu nazaj v vrtec.

Vrtec Jarše

Avtor: vzg. Petra Koritnik

TRAJNOSTNA MOBILNOST PRI DELFINIH

Po ponovnem odprtju vrtca, zaradi epidemije (COVID), je Beli zajec končno prispel tudi v skupino Delfini Vrtca Jarše. V skupini Delfin so otroci stari od 3-4 leta, so mestni otroci v mestnem vrtcu. Ker se otroci pretežno vozijo z avtomobili, skiroji, s kolesi in ker smo ugotovili, da se še noben otrok iz naše skupine ni peljal z mestnim avtobusom smo se odločili, da se o tem malo bolj seznanimo.

Naši otroci še zelo malo vedo o onesnaženem zraku, zato smo se o tem zelo veliko pogovarjali. Ko je nanese pogovor katera prevozna sredstva onesnažujejo okolje se je med njimi pojavil tudi avtobus. In imeli so po eni strani prav, toda ko smo prišli do števila koliko ljudi se lahko na enkrat pelje v avtobusu ali v avtomobilu, jim je bilo vse bolj jasno.

Tako smo se nekega dne peš odpravili do prve mestne avtobusne postaje, kjer vozi in ustavlja mestni avtobus. Na avtobusni postaji smo se ustavili, opazovali ljudi, ki so čakali na avtobus in počakali na prvi avtobus, ki se je pripeljal, ter ga opazovali. Otrokom se je zdel avtobus zelo velik in zanimivo jim je bilo opazovati, kako je avtobus odprl svoja vrata, ter ljudi, ki so vstopali in izstopali iz avtobusa.

Bilo jim je tako zanimivo, da smo na njihovo željo morali počakati še na en avtobus. Otroci so že od daleč opazili

avtobus, ter začeli vpiti: »Avtobus gre!«. Tako smo zopet opazovali odpiranje vrat, vstopanje in izstopanje potnikov in zapiranje vrat avtobusa. Vzeli smo si čas, opazovali in uživali.

Žal se sami nismo peljali z avtobusom, čeprav je bila to naša velika želja, saj je bilo v tem času dovoljeno določeno število potnikov. Zagotovo pa si bomo to željo izpolnili kaj kmalu, na kakšnem našem izletu.

Vrtec Jarše

Avtor: vzg. Barbara Lesjak

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI PIKAPOLONIC

Z vzgojiteljico sva začela s potekom na prvem roditeljskem sestanku. Starše otrok sva seznanila s projektom in jim razdelila ankete. Svetovala sva jim uporabo javnega potniškega prometa, ali pa da v vrtec pridejo peš, s kolesom. V primeru, da v vrtec ne morejo priti drugače kot z avtomobilom pa smo se dogovorili, da le tega parkirajo 200m stran in pridejo peš do vrtca. Igro smo izvajali 3 tedne. Odzivi otrok so bili pozitivni, vendar se je videlo, da se projekt izvaja drugič v tem šolskem letu in niso bili tako dosledni pri lepljenju krogcev na zajčka.

Otrokom sem prebral pravljico o belem zajčku in pogovorili smo se o tem zakaj v vrtec prihajamo peš, s skirojem ali s javnim potniškim prometom. Vsak otrok je dobil svojega sivega zajčka in ga samostojno odšel prilepiti na svojo omarico. Pokazal sem jim kroge, ki jih bodo lepili in poskušali narediti, da bo zajček zopet postal bel. Na koncu smo zaplesali bansi Moj rdeči avto.

Bili smo tudi na sprehodu in opazovali promet okoli vrtca. Otroci so opazili avtobuse, kolesa, skiroje, vlak in seveda pa tudi veliko avtomobilov in tovornjakov. Na poti okoli vrtca smo si ogledali tudi varno pot do vrtca in se naučili pravilno prečkati cesto. Ogledali smo si tudi semafor in se naučili, da prečkamo cesto ob zeleni luči. Na sprehodu pa smo ugotovili, da naša pot ni povsod varna, saj so bili na nekaterih pločnikih avtomobili parkirani tako, da nismo mogli varno mimo. Kar smo si tudi zabeležili in smo zaposleni kasneje to označili na kartografu.

Deževne dni smo preživeli v telovadnici in igralnici, kjer smo se igrali z avtomobili, leseno železnico in se vozili s poganjalci. Sestavljali so leseno železnico in se z avtomobili vozili po maketi mesta.

Otroci so neizmerno uživali v igri vlog med vožnjo s poganjalci. Najprej je bil eden izmed vzgojiteljev policist in je usmerjal otroke po telovadnici, nato pa je vlogo prevzel nekdo izmed otrok. Tako smo kljub slabemu vremenu lahko bili aktivni in se hkrati učili o prometu in zdravemu načinu življenja.

Projekt Trajnostna mobilnost smo izvajali drugič v šolskem letu. Starše, otroke, okolico smo osveščali o bolj zdravem načinu prihoda v vrtec. Otrokom je bilo najbolj všeč, lepljenje krogcev na njihovega na sivega zajčka, ki je postal bel.

Vrtec Jarše

Zapisal: Dominik Maričič, skupina Pikapolonice, Vrtec Jarše
Sodelovali: Marjetka Biserka Adamlje, Brigita Kosec Dornik

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI VEVERICE IZ VRTCA JARŠE

Na prvem roditeljskem sestanku, meseca septembra sem starše seznanila z vsebino projekta-Trajnostna mobilnost. Razložila sem jim, da se bo projekt pričel izvajati v mesecu aprilu, potek igre Beli zajček in jih vljudno povabila za sodelovanje pri reševanju anket. Staršem sem predlagala, da v času izvajanja igre v vrtec prihajajo peš, s kolesom, s skirojem, javnim potniškim prometom. Nekateri starši so izrazili skeptičnost glede načina prihoda otrok v vrtec, saj ne živijo v okolici vrtca. Dogovorili smo se, da avto parkirajo 200m stran od vrtca in nato pridejo peš do vrtca. Igro sva izvajali 2 tedna. Presenečena sem bila na odzivi otrok, ker so bili navdušeni nad igro in motivirani. Tudi starši so aktivno sodelovali pri projektu.

Najprej smo spoznali čudovito pravljico o belem zajčku. Po prebrani pravljici sva začeli izvedbo igre Beli zajček. S pomočjo šablone sem za otroke narisala zajčke. Nato so zajčke samostojno pobarvali s sivo barvo in starejši otroci so jih tudi izrezali. Lepljenje belih pik je bila velika motivacija za otroke, da so v vrtec prihajali brez avtomobila.

V oddelku dajeva poseben poudarek pri bivanju na prostem. Želiva si, da otroci čim več časa bivajo na prostem in pri tem uživajo. Zaradi starostnega razpona med otroki smo bili omejeni pri bivanju na prostem, bili smo na igrišču ali pa atriju. Sedaj, ko so otroci starejši hodijo je prišel čas, da se naučimo hoditi z »bibom«. Ko smo se naučili hoditi z bibo, jo trdno držali smo se odpravili najprej na sprehod po atriju, nato na sprehod po igrišču in na koncu na sprehod v okolici vrtca. Odpravili smo se tudi peš na ogled poti do vrtca. Ugotavljali smo ali je pot varna, ter kot pešci spoznavali, da je hoja zdrav način gibanja. Učili smo se pravilno prečkati cesto in spoznavali prometne znake. Otroci sedaj pri sprehodih uživajo in jih imajo zelo radi. Starejši otroci pokažejo ogromno empatije in pazijo na mlajše otroke, še posebej med samim bivanjem na prostem.

V času izvajanja projekta sva imeli na praksi študentko, ki je opazovala in sodelovala pri dejavnostih. Preko poligona, ki sva ga pripravili s študentko so otroci spoznali prometne

znake, pravilno nošenje čelade in varno vedenje v prometu. Najprej smo se skupaj sprehodili po poligonu, kjer sem otrokom predstavila določen prometni znak. Spoznali smo znak obvezna smer, znak stop, prehod za pešce, parkirišče... Nato so se otroci posedli na vozila in se vozili po poligon. Med samo vožnjo so morala biti pozorni na pešca. Študentka je bila pešec, ki je hodila po narisani zebri. Ko je prečkala cestišče so se vozniki (otroci) varno ustavili, da je lahko varno prečkala cesto. Mlajši otroci niso bili toliko pozorni kot starejši. Ker imava različno stare otroke so premagovali poligon s kolesom, skirojem in pogajalcem. S to dejavnostjo smo tudi opravili nalogo v sklopu Malega sončka. Otroci so bil nad poligonom navdušeni, vozili so dolgo časa in si med seboj menjavali kolesa, pogajalce in skiroje. Mlajši otroci so manj časa vztrajali. Preko poligona je tudi študentka pridobila pogled na samo pripravo in izvedbo poligona.

Projekt sem izvajala prvič in priznam, da mi je bil zelo všeč, ker je bil poučen za vse. Starše, otroke in okolico smo osveščali o bolj zdravem načinu prihajanja v vrtec. Otrokom je bilo najbolj všeč, ko so lepili bele krogce na sivega zajčka, ki je postajal čedalje bolj bel- čist. Starejši otroci so v vrtec prihajali peš tudi v primeru slabega vremena. Sedaj čisti zajčki krasijo našo steno v garderobi.

Vrtec Jarše

Skupina Veverice

Zapisala: Ines Beganović

Sodelovala: Katarina Simončič

NOVIČKA V OKVIRU PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCIH IN OSNOVNIH ŠOLAH

V okviru projekta sva se odločili, da izvedeva dan v vrtcu s kolesi, pogajalci ali skiroji. Z otroci smo se dogovorili, da prav vsi pridejo v vrtec s kolesi. Tisti, ki se pripeljejo od daleč, pa so avto pustili 500 m od vrtca in so se do vrtca vseeno pripeljali s kolesom. Vsi otroci so imeli čelado. Razdelili smo se v dve skupini. Ena skupina je kolesarila izven vrtčevskega igrišča (s spremstvom), ena pa je kolesarila na igrišču. Otroci so bili vsi zelo ponosni na svoja kolesa, na vožnjo z njimi. Še posebej, ker so vedeli da so ta dan čisto vsi naredili nekaj odličnega za naše okolje.

Vrtec Jarše, enota Mojca

Skupina Kapljice, 4 – 5 let

Zapisala vzgojiteljica: Ružica Jagodić

IZLET V KEKČEVO DEŽELO

Pred izletom v Kekčevo deželo smo se pogovarjali o prevoznih sredstvih. Otroci so predlagali vozila s katerimi se lahko peljemo na izlet. Nato smo si sprehodu ogledali prevozna sredstva, ki so se peljala po cesti. Otroci so ugotovili, da se na izlet ne moremo odpraviti z avtomobilom, saj v njem ni dovolj prostora za vse otroke. Otroci so izbrali avtobus in se v Kekčevo deželo z njim tudi odpeljali. Upoštevali smo cestno prometna pravila, vsi na avtobusu smo bili pripeti z varnostnim pasom.

Vrtec Jarše

Zapisala: Tanja Hršak

DNEVNIK ZAJČKOVIH DOGODIVŠČIN - BELI ZAJČEK PRI ŽABICAH V VRTCU JARŠE

V naši skupini Žabice sva se projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih lotili, kar s predstavo po zgodbi o Belem zajčku. S sodelavko in otroki smo skupaj pripravili sceno za igro. Ob pripravi in ustvarjanju sva se z otroki pogovarjali o prednostih in pomanjkljivostih življenja v mestu in na vasi, ter o prometni povezavi in možnosti potovanja za povezanost naselij. Posebno pozornost smo namenili in izpostavili naravno domovanje zajčje družine in dogodku kaj se je zgodilo... Za igro smo uporabili, kar vozila iz skupine Lego kock, mali avtomobili in figurice ljudi. Sodelavka je sešila lepega belega zajčka in prstne lutke. Najprej sva zgodbo zaigrali s sodelavko in otroci so z zanimanjem spremljali predstavo. Po kočani predstavi so tudi otroci lahko rokovali z lutkami in igrali po zgodbi. Otroci so se vživeli v vlogo zajčkov, se sprostiti in ob prosti igri so si izmislili, da je en zajček imel prometno nezgodo. K igri smo še dodali rešilni avto. Večkrat smo jim ponudili možnost za igro po zgodbi in vedno so se radi igrali.

Zelo hitro smo se naučili pesmice po izdelanem slikopisu »Z avtobusom k teti« in smo raziskovali po slikah naselje - Zali Log. Z otroki smo se dogovorili, da bomo naslednje leto skupaj odšli na izlet z avtobusom in tako z uporabo javnega prevoza prispevali k zmanjšanju onesnaženosti zraka z izpušnimi plini.

Z sodelavkami na traktu smo zasnovali idejo o dnevniku zajčkovih dogodivščin. Tako se je ob petkih Zajček odpravljal na obisk k otroku iz skupine in na družinski izlet.

Družine so aktivno preživljale vikende in otroci so z veseljem poročali o svojih dogodivščinah, ki so jih med vikendom preživeli z zajčkom.

S pomočjo spodbud in aktivnosti so otroci pridobivali izkušnje trajnostne mobilnosti z druženjem, povezovanjem, uživanjem v naravnem okolju in ozaveščali pomembnost čistega zraka za življenje in dobro počutje. Skozi igro in ob zajčku so doživljali pozitivno samozavest in se učili pripovedovati.

Vrtec Jarše, skupina ŽABICE
Zapisala: Natalija Rehlova

DNEVNIK ZAJČKOVIH DOGODIVŠČIN - BELI ZAJČEK PRI RAČKAH V VRTCU JARŠE

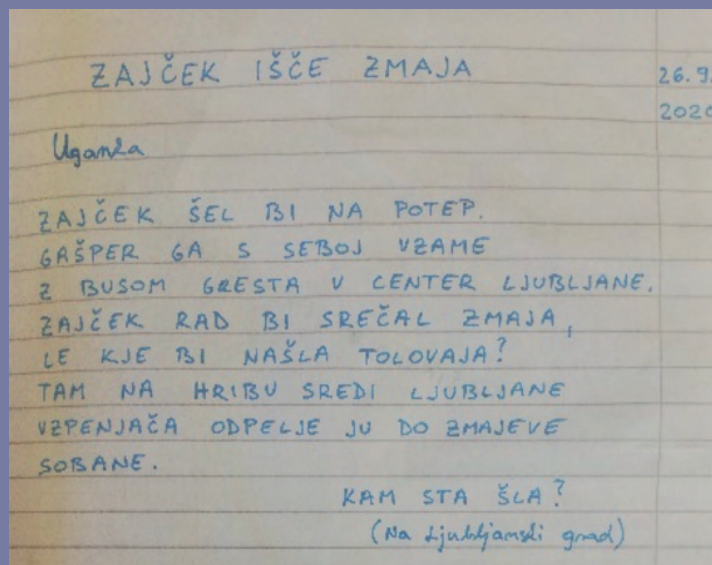
Projekta trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah smo se lotili, ko so bili otroci stari tri leta. S sodelavko sva otroke nagovorili skozi zgodbico o Belem zajčku. Ker predšolske otroke, zlasti mlajše, zgodbe veliko bolj pritegnejo, če so dopolnjene s slikami, sem se odločila in zgodbico opremila s slikami in naredila preprosto slikanico. Zgodba je otroke zelo pritegnila.

Ker se otroci največ naučijo preko lastne aktivnosti, smo strokovne delavke dveh skupin, zasnovali idejo o dnevniku zajčkovih dogodivščin. Gre za dnevnik, ki vsak teden potuje domov z enim otrokom. V dnevniku je zapisana zgodba o belem zajčku in opis naloge za družino, ki zajčka dobi. Poleg dnevnika, smo za vsako skupino izdelale lutko belega zajčka iz blaga, ki potuje skupaj z dnevnikom v petek z otroki domov in v ponedeljek nazaj v vrtec. Otroci oziroma družina dobi nalogo, da vikend preživi čim bolj aktivno in v skladu s trajnostno mobilnostjo. Otroci so bili za dejavnost res visoko motivirani in zelo veseli, ko so prišli na vrsto. Družine pa so se res potrudile in tudi zelo slikovito prikazale dejavnosti, ki so jih z otroki in zajčkom doživele.

Skozi dejavnost smo razvijali več ciljev, od spodbujanja gibanja otrok in s tem krepitve zdravja, ozaveščanje o zmanjšanju onesnaževanja, spoznavanja različnih trajnostnih oblik potovanja.

Poleg tega pa smo razvijali tudi cilje razvijanja pozitivne samopodobe in pa učenje spretnosti samostojnega pripovedovanja.

Vrtec Jarše, skupina Račke
Zapisala: Suzana Gregorčič

BELI ZAJČEK V SKUPINI GUMBKI

Ker so otroci iz skupine Gumbki stari šele 2 leti, sem jim zgodbo o belem zajčku predstavila kar skozi gledališče Kamišibaj. S pomočjo slike so si zgodbo lažje predstavljali, postala jim je zelo všeč, tako da smo jo morali ponavljati vsak dan.

Tudi sami smo želeli pomagati zajčku, zato smo poprosili starše za pomoč. Svoje otroke so spodbujali pri hoji v vrtec ali iz vrtca. Lutka, beli zajček, jih je vsakodnevno pohvalila, kadar je opazila novo nalepljeno nalepko.

V dopoldanskem času smo se tudi mi odpravili na sprehod in velikemu zajčku v sobi prilepili piko. Otroci so se vsake nalepke zelo razveselili. Na sprehodu smo opazovali avtomobile. Ugotovili smo, da so nekateri zelo hrupni in vozijo zelo hitro.

Spoznavali smo različna prevozna sredstva: avto, avtobus, vlak, jih sestavili iz lego kock ter se igrali na avtocesti, ki smo jo izdelali sami.

Ugotovili smo, da smo v avto lahko dali le dva strička, na vlak in avtobus pa jih je lahko šlo več. Z igrico beli zajček bomo še nadaljevali, saj nas čaka še veliko zanimivih dejavnosti.

Vrtec Jarše
Zapisała Marijana Magdič

TRAJOSTNA MOBILNOST V VRTCU IN IGRA BELI ZAJČEK

S sodelavko sva v času, ko je potekal Evropski teden mobilnosti, avtomobil parkirali na najbolj oddaljenem parkirišču v smeri od koder prihajava. Z otroki smo hodili na sprehod in večkrat sva jim pokazali najina avtomobila in jih podučili kako s to odločitvijo pripomoreva k manjšemu onesnaževanju našega planeta. Pomembno se nama je zdelo tudi, da sva otrokom razložili, da vsako dejanje šteje, vsaka mala spremembica sčasoma prinese večji rezultat, kar smo ponazorili s kockami-vsak je vzel eno kocko in ugotovili smo, da iz ene kocke ne moreš nič sestaviti, ko smo jih dali na kupček vsi, pa smo lahko sestavili hišico.

Vsak dan smo na plakatu nalepili na kakšen način so otroci prišli v vrtec, prav tako smo lepili bele krogce na sivem zajčku. Otroci so bili zelo zavzeti, tudi sami so prosili starše naj parkirajo malo stran od vrtca. Ker jih je kar nekaj prikolesarilo, smo se naučili pesem Mire Voglar: Kolesarska, v igralnici smo si ogledali, otipali in potrobili na hupo in zvonček dveh otroških koles, nato pa ju s svinčnikom narisali. Spoznali smo dele kolesa, se pogovorili o varnosti v prometu, uporabi čelade.

Ob različnih video vsebinah z youtuba smo si ogledali kako se umazanija z ulic in parkirišč izpira v reke, reke pa se zlivajo v morje. Kako se na morju razlije gorivo, kako ogroža življenje živali. Živali, ki jih mi potem pojemo za kosilo. Skupaj z otroki smo pripravili poizkus: najprej so se igrali z živalicami, kamenčki in školjkicami. Nato so v dve posodi nalili vodo in poustvarili morskno dno. Medvedku na skuterju se je razlilo gorivo. Nato je zapihal še veter in iz plaže prinesel nekaj smeti, ribiču pa je v morje padla mreža. Še maska se je znašla med odpadki. Živali so se začele zapletati v odpadke, mi pa smo z žlicami, cedili,

pincetami poizkušali poloviti vse smeti in rešiti živali. Na koncu nam je na gladini morja ostalo olje. Nismo ga mogli očistiti. Otroci so spoznali, da so nekatere snovi zelo trdožive in lahko škodujejo okolju. Smo pa povedali, da obstajajo tudi električni skuterji, ki so okolju prijaznejši.

Na sprehodih smo opazovali ceste umazane od olja, ki izteče izpod avta, nekje so bili ostanki od zaviranja avtomobilskih gum. Šli smo na nadvoz nad obvoznico in opazovali kako veliko avtomobilov gre mimo. Pogovarjali smo se o tem, da obstajajo avtomobili, ki se jih polni na elektriko in so prijaznejši okolju. Spomladi bomo odšli na daljši sprehod do najbližje polnilne postaje, da si jo ogledamo.

Vrtec Jarše
Zapisała: Katarina Kržič, dipl.vzg.

OPIS DODATNIH DEJAVNOSTI

Naš vrtec je na obrobju Ljubljane, tako da lahko veliko časa preživimo zunaj – na potepanjih po okoliških travnikih in različnih poteh. Otroke že od malega pritegnejo avtomobili, prometni znaki in dogajanje na prometnih cestah, ki jih opazujemo na naših dopoldanskih potepanjih v okolici vrtca.

V okviru trajnostne mobilnosti v vrtcu in šolah smo poleg igrice zajček izpeljali tri dejavnosti povezani s tem projektom.

Prvo dejavnost smo poimenovali JAZ IMAM KOLO. Ker zaradi znanih ukrepov otroci niso smeli pripeljati v vrtec svoja kolesa (da bi lahko izpeljali dejavnosti kot so vožnja s po poligonu,...), se je v vrtec pripeljal s kolesom naš pom. vzgojiteljice Gregor. V atriju smo si natančno ogledali njegovo kolo in pravilno poimenovali njegove dele. Nato so otroci z ogljem v svinčniku narisali kolo, ki smo ga opisovali. Nastale umetnine smo razstavili v garderobi. Naučili smo se pesem Mire Voglar: Kolesarska. Otroci so pesem hitro usvojili in jo tudi samostojno prepevali.

Druga dejavnost, ki smo jo pripravili je bil poskus NAKLON KLANCA IN PREVOŽENA POT. V igralnici smo pripravili poligon za velik zaboj avtomobilov. Na nizko lestev smo pritrdili daljšo desko, po kateri smo spuščali avtomobile. Nato smo spremenili naklon deske in ponovili spuščanje avtomobilov. Otroci so postavljali hipoteze kateri avtomobil bo prevozil daljšo pot in pri katerem naklonu klanca bo prevožena pot najkrajša oz. najdaljša. Povsem samoiniciativno so otroci preizkusili vse avtomobile, ki so jih imeli na razpolago in sami z poskusi prišli do ugotovitve, kateri avtomobil prevoz najdaljšo pot.

Igra z avtomobili je pri nas sploh ena najbolj priljubljenih. Otroci se z njimi igrajo v skupinah in tudi posamično. Razvrščajo jih po barvi in obliki, ter urejajo v različne vrste in kolone. Pri tej igri radi uporabljajo predlogo ceste ali pa si cesto naredijo iz gradnikov.

Pri zadnji aktivnosti VOZILO IZ ODPADNE EMBALAŽE pa so otroci dobila na razpolago različno embalažo: škatlice od zdravil, plastične zamaške, gumbe,... Iz njih so povsem samostojno sestavljali različna vozila, pri lepjenju z vročim tekočim lepilom, pa so potrebovali najino pomoč. Z nastalimi izdelki so se igrali različne igre, razstavili smo jih v garderobi in na koncu so jih otroci odnesli domov.

Vrtec Jarše

Zapisala Marta Letnar

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST

Hoja je naraven in enostaven način gibanja človeka. Je najbolj varna telesna dejavnost, primerna za vse letne čase in ljudi vseh starosti – dostopna vsem, saj je brezplačna. Hoja izboljšuje spanec, poskrbi za boljše počutje telesa in duha. Z gibanjem si človek pridobiva samozaupanje in samozavest, gibalne izkušnje.

Otroci v najini skupini v vrtec prihajajo peš, s poganjalčki, nekatere pa starši prinesejo v naročju ali pripeljejo v otroškem vozičku.

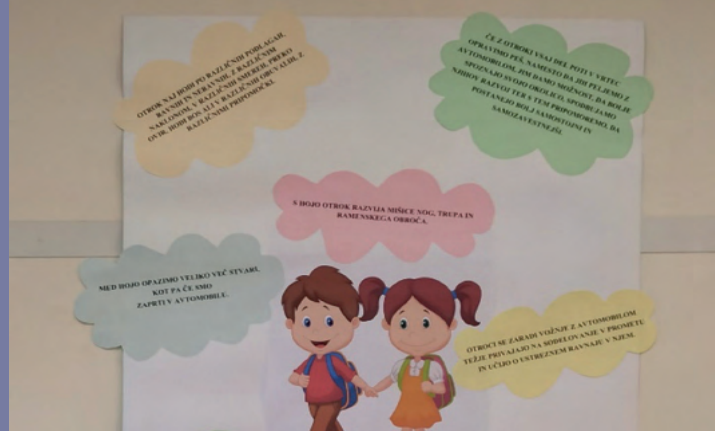
S sodelavko iz sosednje skupine sva se zaradi staršev, ki otroke prinesejo v naročju ali pripeljejo z otroškim vozičkom odločili, da s plakatom o pomenu in zdravju koristnih učinkov hoje spodbudiva starše, naj otrokom omogočijo, da v vrtec pridejo samostojno. V »oblačkih« so napisani pozitivni učinki hoje, ki so pomembni za ohranjanje in krepitev zdravja, vplivajo na celovit razvoj otroka in otroku nudijo kvalitetno preživljanje časa.

Spodbujanje staršev, da otrokom omogočijo samostojni prihod v vrtec bova spodbujali vsakodnevno, še posebni poudarek pa bova dali ob dnevu zdravja (7.april 2021), dnevu gibanja (10.maj 2021) in dnevu športa (31.maj 2021).

ZAKAJ JE

HOJA

ZDRAVA?

Vrtec Jarše

Zapisali: vzg. Milka Drenik in vzg. Marijana Magdič

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOST

S potekom projekta sva na prvem roditeljskem sestanku seznanila starše otrok in jim razdelila ankete. Predlagala sva jim, da prihajajo v vrtec peš, s kolesom, s skirojem, javnim potniškim prometom. Nekateri starši so izrazili skeptičnost glede načina prihoda otrok v vrtec. Dogovorili smo se, da tisti, ki prihajajo z avtom, le tega parkirajo 200m stran in pridejo peš do vrtca. Igro smo izvajali 3 tedne. Odzivi so bili zelo pozitivni, tako od otrok, kot tudi od staršev.

Prinašali smo knjige in slike o prevoznih sredstvih. Pogovarjali smo se o tem zakaj je dobro, da v vrtec prihajamo peš, s skirojem, poganjalom, avtobusom, vlakom...Naučili smo se pesmice o vlaku, avtobusu (Z avtobusom k teti, Vlak).

Naslikali smo slike s pomočjo avtomobilov, pomočenih v barvo. Slike smo povezali s tem, da avtomobili puščajo sledi, onesnažujejo okolje.

Odpravili smo se tudi peš na ogled poti do vrtca. Ugotavljali smo ali je pot varna, ter kot pešci spoznavali, da je hoja zdrav način gibanja. Ugotovili smo, da naša pot ni varna, saj so bili na nekaterih pločnikih avtomobili parkirani tako, da nismo mogli varno mimo (bi morali stopiti na cesto). Učili smo se pravilno prečkati cesto. Sprehodili smo se do bližnje policijske postaje. Ko bo situacija bolj varna (korona virus), jih bomo obiskali in se skupaj z njim sprehodili po okolici. Opazovali nas bodo pri hoji po pločniku, pravilnem prečkanju ceste in se z nami pogovarjal o prometu ter varnem vključevanju pešcev in kolesarjev v promet. Mi pa jim bomo pokazali nevarne odseke poti v vrtec.

Projekt Trajnostna mobilnost smo izvajali prvič. Starše, otroke, okolico smo osveščali o bolj zdravem načinu prihoda v vrtec. Otrokom je bilo najbolj všeč, ko so lepili kroge na sivega zajčka, ki je postajal čedalje bolj bel.

Vrtec Jarše

Zapisala: Marjetka Biserka Adamlje, skupina Pikapolonice
Sodelovali: Dominik Maričič, Brigita Kosec Dornik

TRAJNOSTNA MOBILNOST - BELI ZAJČEK

Potem ko smo se v igralnici pogovarjali o trajnostni mobilnosti, risali in razvrščali prometna sredstva, spoznavali ter risali prometne znake, naredili lepljenko semafor ter izdelali plakat, sva se odločili da peljeva otroke na ogled okolice vrtca.

Z otroki smo šli na sprehod po naselju in opazovali prometne znake ob cesti ter semaforje na križišču. Utrjevali smo poznavanje le teh: kakšni so, kaj nam sporočajo oziroma prepovedujejo. Ogledali smo si tudi avtobusno postajo ob glavni cesti. Šteli smo avtomobile, v katerih je bil le voznik brez sopotnikov. Rezultat je bil presenetljiv, v povprečju je pripeljalo 8 voznikov brez sopotnika, šele nato vozilo z več osebami (2 oz. 3)

Vrtec Jarše

Zapisala Adela Curk

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI V VRTCU JARŠE

Zaradi povečanega cestnega motoriziranega prometa tako v Sloveniji, kot v okolici našega vrtca je veliko negativnih posledic za katere smo odgovorni sami. To najbolj vpliva na onesnaženost zraka in s tem posledično na kakovost našega bivanja. Ker se v okolici našega vrtca kopičijo motorizirana sredstva, je zelo pomembno, da že zgodaj začnemo ozaveščati otroke o pravilni izbiri prevoza in o varnosti v prometu, ki mora biti na prvem mestu. Poleg tega, pa moramo dati poudarek tudi na okolje in zdravje na kar lahko vplivamo z trajnostnimi navadami. Prav zaradi veliko večjega števila motoriziranih sredstev, je veliko več nevarnosti na cesti za nas in vse, ki se na opravke odpravljajo peš in s kolesi. Posledično smo se zato primorani umikati in iskati zelene površine.

Zato smo v Vrtcu Jarše v tednu mobilnosti izvedli naslednje dejavnosti, da bi ozaveščali otroke in starše k trajnejši mobilnosti:

1. V okviru projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih, se je v 13 skupinah izvajala igra Beli zajček.
2. Starše smo seznanjali s projektom in tednom mobilnosti na roditeljskih sestankih, preko oglasne deske in plakatov.
3. V večini skupin so se izvajale dejavnosti na temo promet in prometna varnost.
4. Igrali smo se družabno igro Človek, razmigaj se!
5. Ogledali smo si avtobusno postajo mestnega potniškega prometa in opazovali način potovanja z mestnim avtobusom.
6. Ogledali smo si mestno izposojevalnico Bicikel in z Urbano preizkusili izposojjo kolesa.
7. Med bloki smo se vozili s kolesi in uporabljali kolesarsko čelado.
8. Izdelali smo plakat na katerem so vozila, ki ne škodujejo okolju.
9. Utrjevali smo kaj pomeni varna udeležba v prometu v vlogi pešca in spoznavali (učili) prometne znake. Opazovali smo njihove oblike, barve in kaj pomenijo. Na koncu smo jih tudi narisali.
10. S trganko smo izdelali semafor.
11. Imeli smo veliko prometnih poligonov, kjer so se otroci igrali s avtomobili in drugimi prevoznimi sredstvi.
12. Na nadvozu čez obvoznico smo opazovali koliko voznikov uporablja telefon med vožnjo in katera vozila se vozijo po ljubljanski obvoznici.
13. Učili smo se deklamacije (Semafor, Promet, Jurček,...) in pesmi (Avto, Kolesarska, Vlaka,...) na temo Promet.

Ker se zavedamo, da je naše okolje zelo pomembno in bi ga radi še naprej vzdrževali, bomo z nekaterimi dejavnostmi nadaljevali tudi naprej preko celega šolskega leta.

Vrtec Jarše

Zapisala: Polona Pintarič Janša, koordinatorka

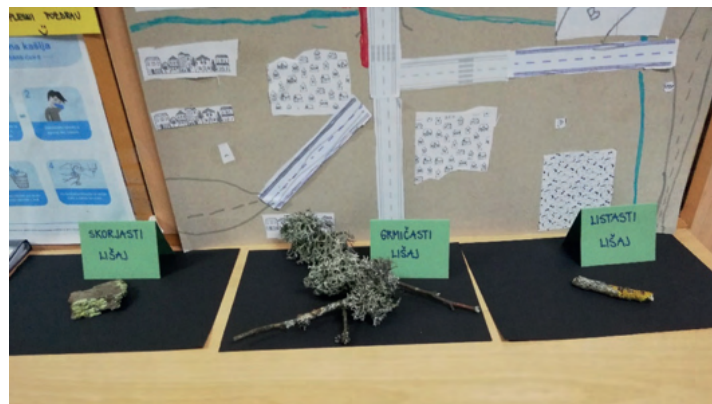
ISKANJE LIŠAJEV V SKUPINI METULJČKI

Otroci naše skupine že sicer radi veliko časa preživijo v naravi oziroma gozdu. Tokrat pa smo se odločili, da večjo pozornost namenimo lišajem. V jutranjem krogu smo se pogovorili o tem, kaj lišaji so, katere vrste poznamo ter da so izvrsten pokazatelj onesnaženosti zraka. Ugotavljali smo od česa vse je lahko zrak onesnažen in ugotovili, da največ zaradi izpušnih plinov avtomobilov, tovarn ter drugih izpustov v okolje (letala, kurjenje ...).

Naše raziskovanje se je nadaljevalo v gozdu. Oprezali smo za drevesi, kamni ter vejami in prav kmalu našli prve lišaje. Največ smo našli grmičastih lišajev, nekaj malega pa tudi skorjastih in listastih lišajev. Ogledovali smo si oblike, barve in različne velikosti. Ugotovili smo, da je v gozdu zelo veliko mahu in manj lišajev. Lišaje smo iskali na različnih lokacijah v gozdu. Ker nas je iskanje utrudilo, smo si kar sredi gozda privoščili malico. Raziskovanje nam je postreglo z obilico različnih rastlin in živali, ki smo jih opazili tekom iskanja lišajev.

Ko smo se vrnili v vrtec smo se odločili, da bomo lišaje tudi narisali. Otroci so jih risali s svinčnikom, vsak pa je izbral tisti lišaj, ki mu je bil najbolj všeč. Ob risanju so otroci dajali različne komentarje. Deček je grmičasti lišaj opisoval kot neke vrste kremplje pošasti, druga deklica pa listasti lišaj opisala kot rumeni herpes na koži.

V garderobi vrtca smo pripravili razstavo risbic lišajev, razstavili pa smo tudi same lišaje in jih opremili z napisi. Tako smo poskrbeli, da so si lišaje lahko ogledali tudi otroci sosednje skupine ter starši otrok. Nekaj otrok je našo zbirko dopolnilo z lišaji, ki so jih nabrali skupaj s starši.

Veseli smo bili, da smo v gozdu še našli lišaje, kar pomeni, da je zrak v okolici vrtca relativno čist. Seveda pa bi lahko bilo bolje. Lepo se mi zdi, ker so sedaj otroci veliko bolj pozorni na lišaje kadar se odpravimo v gozd. Vsi pa se moramo truditi, da bodo lišaji vedno našli mesto v naših gozdovih.

Vrtec Zala, enota Sovodenj
Zapisala: Špela Knafelj Borovič

V VRTCU NA SOVODNJU JE ZAŽIVELA IGRA BELI ZAJČEK

Igro beli zajček smo izvajali od 19. 4. do 23. 4. 2021, izvajalo jih je vseh 19 otrok kombiniranega oddelka (2 – 6 let), skupine Metuljčki.

Že sama zgodbica o belih zajčkih je otroke zelo pritegnila. Napeto so poslušali in se zavzeto odločili, da bodo poskrbeli za svoje zajčke, da bodo čim bolj beli. Otroci so se trudili tudi s striženjem zajčkov, saj je predvsem za mlajše otroke to predstavljalo velik izziv. V ta namen so starejši otroci priskočili na pomoč in jim prijazno pomagali. Ko so bili zajčki iz striženi so jih pobarvali kar s svinčnikom, da so postali sivi. Vsak otrok je naredil povsem unikatnega zajčka. Otroci so jih ogledovali in primerjali med seboj in ugotovili da niti eden ni enak drugemu. Seveda sva se k igri Beli zajček aktivno pridružila tudi midva s pomočnikom in na plakat prilepila vsak svojega zajčka.

Poiskali smo velik plakat kamor smo zajčke nalepili. In ker so zajčki živeli v gozdu so otroci plakat opremili z risbicami in prilepljenimi slikami različnih dreves, živali in drugih rastlin.

Opazovala sem, kako so otroci domiselno v gozd dodajali živali (npr. pikapolonico za srečo ali mucka da bo polovil miši). Napeto smo čakali, da se igra prične. Ne morem opisati s kakšnim ponosom so otroci zjutraj lepili bele krogce na sive zajček. Popolnoma srečni so bili ob opazovanju, da njihov zajček postaja vsak dan bolj bel.

Ker pa sem želela igro nadgraditi in jo povezati z matematiko smo naredili tudi stolpčni diagram. Vanj smo vpisali dneve v tednu ter število otrok, poskrbela pa sem tudi za to, da so otroci nalepili različne krogce glede na spol. Tako so dečki nalepili modre krogce, deklice pa rdeče. Vsak dan sproti smo opazovali in šteli krogce. Sproti smo ugotavljali kdaj je največ otrok prišlo v vrtec peš oziroma s kolesom. Ugotovili smo, da je bilo to v četrtek, ko je v vrtec prišlo peš oziroma s kolesom kar 17 od 19 otrok. Po številu so dečki prednjačili v torek, sredo in četrtek (11 dečkov), največ deklic pa je v vrtec prišlo peš ali s kolesom v četrtek (7 deklic). Seveda smo morali upoštevati, da ni bilo vsak dan v vrtcu enako število otrok ter da imamo v skupini več dečkov kakor deklic.

Plakat in stolpčni diagram sta še nekaj časa krasila našo igralnico. Nato smo zajčke iz strigli in otroci so jih odnesli domov.

S pomočjo anket in pogovora s starši/otroci smo ugotovili, da je glavni problem, da bi otroci v vrtec prihajali peš ali s kolesom velika oddaljenost od vrtca. Druga velika težava je tudi zelo hribovit teren, ki onemogoča recimo večjo uporabo koles.

Otroci bi si tudi sicer želeli v vrtec prihajati s skirojem/triciklom/poganjalčkom ali s kolesom, traktorjem in celo z letalom.

Delna rešitev, ki se nam ponuja je, da otroci in starši v prihodnje vsaj del poti opravijo peš. Tako bodo storili vsaj nekaj malega za naše zajčke oziroma čistejše okolje.

Vrtec Zala, enota Sovodenj
Zapisala: Špela Knafelj Borovič

PROJEKT TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V VRTCU PRI OŠ OREHEK KRANJ

V mesecu maju smo bili del projekta Trajnostna mobilnost – Beli zajček. Spoznali smo pravljico o belem zajčku, ki je zaradi izpušnih plinov postal sive barve. Zajčku smo pomagali, da se je njegov kožuh zopet obarval belo. Tokrat so pri projektu sodelovale tri skupine: Gozdiček, Sovice in Kuharčki. Skupno je sodelovalo 61 otrok iz obeh enot vrtca.

V vrtcu na Orehku so otroci iz skupine Gozdiček cel teden v vrtec hodili peš, s skirojem, avtobusom ... namesto z avtomobilom in tako pomagali zajčku, da je bil njegov kožuh zopet bel. Odpravili so se tudi v gozd, kjer so opazovali, kakšni lišaji rastejo v okolici. Ugotovili so, da imajo na Orehku srednje čist zrak.

V vrtcu Mavčiče so se otroci iz skupine Sovice in Kuharčki spoznali z na novo urejeno cesto, ki pelje mimo vrtca. Do sedaj cesta ni imela pločnika in ni bila primerno označena. Otroci so se ob otvoritvi ceste zahvalili za novo ureditev, ki jim bo omogočala več varnosti. Sedaj se večkrat odpravijo na sprehod in si ogledujejo kako poteka promet. Sedaj je cesta zelo dobro označena in ima tudi pločnik, ki smo ga zelo težko čakali. Ob tako urejeni cesti bomo še naprej spodbujali, da otroci v vrtec prihajajo na trajnostni način z geslom: Gremo peš!

Sedaj se večkrat odpravijo na sprehod in si ogledujejo kako poteka promet. Sedaj je cesta zelo dobro označena in ima tudi pločnik, ki smo ga zelo težko čakali. Ob tako urejeni cesti bomo še naprej spodbujali, da otroci v vrtec prihajajo na trajnostni način z geslom: Gremo peš!

Vrtec pri OŠ Orehek Kranj
Zapisala: Urška Kalan Eterovič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU RENČE IN VRTCU BUKOVICA

V projektu je sodelovalo 96 otrok obeh vrtcev iz šestih skupin starih od 1 do 6 let. Vsaka skupina je projekt izvedla na svoj način, vendar s skupnim ciljem – skrb za naše okolje zaradi onesnaženosti ozračja in za dobro naših najmlajših generacij. Namen projekta je, da spremenimo potovalne navade in posledično zmanjšujemo motoriziran promet v okolici vrtcev in šol.

Vzgojiteljice so projekt predstavile na roditeljskih sestankih. Starši so bili nad le-tem navdušeni in so se z veseljem odzvali naši prošnji za aktivno sodelovanje. Ker nas je zanimalo, kateri način prihoda v vrtec uporablja večina staršev, so jim vzgojiteljice pred samim začetkom izvajanja projekta razdelile ankete. Po pregledu rezultatov anket smo ugotovile, da v našem vrtcu večina staršev in otrok za prihod v vrtec uporablja avtomobil in da se za ta način prihoda v vrtec odloča zato, ker se jim zdi pot peš, hojo ali kolesarjenje predolga in ker se ta način prihoda v vrtec sklada z rutino in obveznostmi ostalih družinskih članov.

V ospredje smo postavile odnos do lastnega zdravja in okolja v katerem živimo. Kot izhodišče za nadaljnje dejavnosti smo uporabili zgodbo in igro »Beli zajček«. Spoznali smo, da pridemo v vrtec na različne načine, največkrat pa prav z avtomobilom. Pogovor smo zato napeljali na onesnaževanje zraka in okolja, ki so posledica prevelike prometne obremenjenosti ob vsakodnevnem uporabi avtomobilov. Namen dejavnosti je bil tudi spodbuditi starše k spreminjanju potovalnih navad in posledično k zmanjševanju motoriziranega prometa v okolici vrtca s kolesom, skirojem, rolerji, mestnim potniškim prometom ali peš. Nekatere družine se zaradi oddaljenosti bivanja od vrtca tja pripeljejo z avtomobilom. V tem času, so starši parkirali stran od vrtca in se del poti z otroki opravili peš. Izvedbo igre Beli zajček je vsaka skupina izvedla po svojih zamislih. Nekatere skupine so naredile skupnega velikega sivega zajčka, v drugih skupinah pa je vsak otrok izdelal svojega. Na njega so lepili bele kroge različnih velikosti (odvisno od tega kako so prišli v vrtec).

Tako je zajček ponovno postal bel. Skupine so igro izvajale en ali dva tedna. S pomočjo zgodbe in igre Beli zajček, smo otroke motivirale in navdušile, da skupaj s starši poiščejo okolju prijazen način prihoda in odhoda v in iz vrtca.

Otroci so pridobivali izkušnje, kako sami in drugi ljudje vplivajo na naravo in kako lahko dejavno prispevamo k varovanju in ohranjanju naravnega okolja. V vrtec ali domov so tako hodili peš, s kolesom ali s skirojem. Ob tem so se pogovarjali, izdelovali plakate in različne izdelke. Otroci so se seznanjali z varnim vedenjem v prometu preko sprehodov, opazovanja prometnih znakov, vožnje s skiroji in kolesi na vrtčevskem igrišču, spoznavali semafor preko igre, ogledali so si potniški vlak... Prepevali so pesmi povezane s prometom in voznimi sredstvi, se igrali različne igre na cestni preprogi, s sestavljanjkami, z železnico.

Projekt smo slavnostno zaključili z otvoritvijo razstave v sredo, 23. 6. 2021, katero si je ogledal tudi gospod župan Tarik Žigon. Otroci so mu pokazali kaj vse so ustvarjali čez leto ter kaj so se naučili v času trajanja projekta. Razstava je na ogled v prostorih občine Renče – Vogrsko.

Kljub temu, da je šolsko leto zaznamovalo zaprtje vrtcev zaradi virusa, smo projekt izpeljali tako kot smo si ga zamislili. Verjamemo, da smo s številnimi različnimi dejavnostmi pripomogli k bolj zdravemu načinu življenja in predvsem skrbi za okolje.

Vrtec Bukovica

Zapisala: Vodja projekta za vrtca/koordinator:

Mojca Črnologar Merljak

TEDEN MOBILNOSTI – VRTEC PRI OŠ MATIJE VALJAVCA PREDDVOR

V skupini Zvezdice so se projekta trajnostna mobilnost lotili tako, da so starši otrokom prebirali pravljico o Belem zajčku pred spanjem nato so se pogovarjali v skupini.

Vzgojiteljici sta otrokom izrezali zajčke, ki so jih pobarvali s sivo barvo (vodenkami) in narisali obraz. Teden dni so spremljali njihove »peš« prihode v vrtec. V garderobi so si za vsak prihod dali štampiljko. Otroci so opazovali svojo pot do vrtca in nazaj, v naslednjih dneh so narisali kaj so na poti v vrtec opazili. Z otroki so si ogledovali prometna sredstva, se pogovarjali o tem, zakaj in kje se lahko premikajo (kopno, voda, nebo). Spoznali so stolpčni diagram glede na število koles pri posameznem prevoznem sredstvu ter leta urejali glede na njihovo hitrost. Osvajali so matematična poimenovanja (velik – majhen, hiter – počasen; počasen – hitrejši – najhitrejši; spoznavali barve avtomobilov in jih preštevali...). Iz velikih odpadnih škatel so otroci izdelali svoja prometna sredstva, jih porisali in se igrali z njimi. Obiskal jih je policist ter pospremil na »varen« sprehod.

V skupini Žogice in Sončki so se veliko pogovarjali o prometu in ugotovili, da se veliko preveč vozimo z avtomobili. Ugotovili so tudi, da bi velikokrat lahko prišli v vrtec peš, še bolj zabavno je priti s kolesom, skirojem ali rolerji. Predšolski otroci danes že vedo, da med vožnjo iz avta prihajajo izpušni plini, ki škodijo naravi. Veliko bolje se je na pot opraviti z avtobusom, vlakom, peš ali pa s kolesom in tako poskrbimo za našo naravo.

»Peš se daleč pride«, pravi star slovenski pregovor. Sončki so pohajali po okoliških vaseh ter si privoščili masažo z avtomobili. Sestavljali so vozila iz lego gradnikov, spuščali vozila po klančini navzdol, ustvarjali ter se naučili več pesmic. Na plakat so narisali, kakšna je ulica brez prometa. Simbolno so jo predstavili v hodniku vrtca. Na dopoldanskem sprehodu čez Preddvor so ugotovili, da je ob cesti veliko prometnih znakov. Vseh še ne poznajo, se jih bodo še naučili. Ogledali so si električno polnilnico za električne avtomobile, ki stoji v središču Preddvora.

Skupina Žogice je obiskal zajček, ki se je zelo slabo počuti, težko skakal, kašljal in bil zelo umazan. Otroci so mu pomagali, se v samo situacijo zelo vživeli, zajčku podajali predloge ter se z njim pogovarjali. Skupaj so tudi zaplesali in zapeli, vendar je moral zajček zaradi slabega počutja kmalu oditi. Obljubil je, da jih bo prišel vsak dan pogledat, da ga bodo lahko očistili in jim poleg tega pripravil tudi kakšne zanimive dejavnosti. Obljubo je izpolnil in otrokom vsak dan pred vrati pustil vrečko presenečenja (pobarvanke, ulico brez avtomobilov - za risanje, kresničke, obvestilo o dnevu s kolesi itd.). Zadnji dan je bil zajček res že popolnoma čist in zdrav.

Otroci v obeh skupinah so komaj čakali konec tedna, ko so v vrtec prišli s svojimi kolesi, skiroji ter s čelado na glavi. Prijateljcem so lahko pokazali svoja prevozna sredstva. Vzgojiteljice so poskrbele, da je vožnja potekala nemoteno in brez poškodb. Pred vrtcem so imeli prazno parkirišče in pripravljen poligon. Otroci so se lahko vozili in premagovali različne ovire. Vozili so se lahko tudi po igrišču in se šli različne igre, kar s kolesi.

Otroci so pri dejavnostih uživali, starši so se v času beleženja res aktivno posvetili trajnostnim oblikam prihodov. Nihče ni izrazil logističnih težav, tako da so vsi otroci, ki so bili ta teden v vrtcu prilepili vsaj en krogec na zajčka. Nekateri starši in otroci projekt trajnostnih prihodov ohranjajo še naprej.

Vrtec pri Oš Matije Valjavca Preddvor

Provizetek pripravila koordinatorica: Simona Jekovec

TRAJNOSTNA MOBILNOST - BELI ZAJČEK

V enoti Pedenjped, Vrtca Škofja Loka, smo v projekt Trajnostna mobilnost vključeni 4 oddelki. Odločili smo se, da v mesecu maju z zaključkom projekta TRAJNOSTNA MOBILNOST tudi naši okolici vrtca pokažemo in jih spodbudimo k trajnostni mobilnosti. Parkirišča in intervencijsko pot smo porisali s prometnimi znaki, z različnimi prevoznimi sredstvi: avtobusi, skiroji, kolesi, rolerji in z rožami, drevesi... S tem smo želeli okolici sporočiti, da je skrb za našo Zemljo in nas, predvsem pa za otroke zelo pomembna. Z risanjem smo opozorili na otroke, ki so vsakodnevno udeleženi v prometu na poti v vrtec, na pločniku, parkirišču, v okolici našega vrtca. S slikami na parkirišču, asfaltu, intervencijski poti pa smo spodbudili okolico na čim bolj zdravo izbiro prevoznega sredstva.

Zaradi trenutne situacije v svetu in pri nas v Sloveniji smo se vzgojitelji dogovorili, za kateri del naše okolice vrtca bomo poskrbeli in ga porisali. Odziv okolice je bil zares velik in pozitiven. Starši so popoldne z zanimanjem opazovali naše umetnije. Med samim risanjem so se ljudje ustavljali in občudovali otroške umetnije na asfaltnih tleh. Otroci so jim z veseljem opisali, kaj rišejo in zakaj je kolo boljša izbira od avtomobila. Prav tako so se šolarji iz sosednje šole ustavljali in z zanimanjem gledali slike.

Veseli smo, da lahko sodelujemo v projektu in že otroke ozaveščamo o zdravem načinu življenja. Prav tako, pa lahko s skupnimi močmi veliko prispevamo za čisto naravo.

Spodaj sledi zapis nekaterih najpomembnejših dejavnosti vsakega oddelka:

Oddetek Balonček, zapisala: Ana Rejc:

Otroci in strokovni delavki iz oddelka Balonček smo k projektu Trajnostna mobilnost in igri Beli zajček pristopili z velikim zanimanjem, motivacijo in navdušenjem. Najprej smo prisluhnili pravljici o Belem zajčku, nato pa si je vsak otrok, in tudi pedagoški delavki, izdelal svojega zajčka. Zajčka smo pobarvali s svinčnikom, potem pa smo se pogovorili, na kakšen način lahko zajčku omogočimo čistejšo dlako in varnejše življenjsko okolje. Seveda smo se tudi pogovorili, kako bi predvsem v okolici našega vrtca v jutranjih in popoldanskih konicah izboljšali prometno situacijo. Skupaj smo prišli do idej, ki bi trajnostno pripomogle k izboljšavi.

Odločili smo se, da bomo 14 dni spremljali prihode otrok v vrtec. Starše sva preko e-igralnice nagovorili in spodbudili, da si vzamejo čas in se odločijo, da avto pustijo vsaj 200 m stran od vrtca in se do vrtca odpravijo peš. Skupaj z otroki smo si parkirišča, ki omogočajo kratkotrajno parkiranje v tej razdalji tudi ogledali. Starši so pripovedovali, da so jim otroci razlagali in jih navduševali, da so naslednjih 14 dni od doma odhajali 10 min prej in se do vrtca odpravili peš. Tako so skupaj preživeli nekaj kvalitetnega časa, starši pa so ugotovili, kako veliko otroci že vedo o prometu in varnosti v njem.

Skupaj smo nato dnevno izpolnjevali plakat in beležili načine prihoda v vrtec. Največ ji je vsaj del poti prišlo peš, nekaj jih je bilo tudi s kolesi, skirojem in mestnim prometom. In naši zajčki so dnevno postajali bolj beli.

V okviru našega letnega projekta To sem jaz, smo v mesecu maju narisalo kolo in na njem sebe. Otroci so se dela lotili z velikim navdušenjem, saj sva na sredino miz postavili čisto pravo otroško kolo. Nekateri otroci so se risanja lotili res detajlno, tako da nekatere risbe visijo na razstavi ob zaključku projekta v Sokolskem domu Škofja Loka.

Oddetek Hiška, zapisala: Manca Mediževc:

V oddelku Hiška smo si na vrtčevskem igrišču naredili svojo cesto za skiroje. Cesto smo označili s kredami, semaforjem, prehodom za pešce in z drugimi prometnimi znaki. Nekaj otrok je bilo policistov in so skrbeli za red na »cesti«. Nekaj otrok je bilo pešcev, ki so si naredili odsevne jopiče ter previdno prečkali prehod za pešce. Dvignili so roko in počakali na prosto cesto. Otroci na skirojih pa so bili zelo uvidevni do pešcev in jim ustavili pred prehodom za pešce. Deklica je stala pri semaforju in prižigala rdečo in zeleno luč. Otroci na skirojih so upoštevali prometna pravila. Vsi so imeli ustrezno čelado. V začetku dejavnosti sva bila s sodelavcem vključena v igro. Otrokom sva povedala pravila, skupaj smo se dogovorili kdo bo imel skiro, kdo bo policist, pešec, prometnik pri semaforju. Vključila sva se v vlogo pešca in vlogo policista. Kasneje pa sva bila le opazovalca dejavnosti. Otroci so se zelo živeli v svoje vloge. Vloge so tudi menjavali in se sami dogovarjali. Policisti so zelo resno opravljali svoje delo in skrbeli za red v prometu. Vozniki skiroja pa so bili včasih tudi malo prehitri in so jih drugi otroci opozorili na to.

Dejavnost nama je zelo dobro uspela. Otroci so zelo uživali in se skozi življenje svojih vlog seznanjali s pravili v prometu.

Oddelek Sonček, zapisala: Helena Stanonik:

Tudi v oddelku Sonček smo se letos odločili pridružiti projektu Trajnostne mobilnosti in sodelovali v igri Beli zajček.

V mesecu aprilu smo na to temo izvedli več dejavnosti:

- Otroci so z velikim veseljem pripovedovali o različnih načinih prihajanja v vrtec in tako je njihov zajček dobival vedno bolj bel kožušček.
- Ker otroci zelo radi sestavljajo Lego kocke, smo na velik karton narisali ceste, igrišče, parkirišča, otroci pa so nanj iz Lego kock zgradili vrtec in šolo. Dodali smo še prometne znake in različna vozila. Otroci so pri igri z vozili ter ustvarjanju novih igral iz kock preživeli veliko ustvarjalnega časa.
- Opazovali smo promet okrog vrtca in ob naših sprehajalnih poteh, ter ugotovili, da se v avtomobilu največkrat pelje smo ena oseba.
- Sprehodili smo se do avtobusne in železniške postaje.
- Poslušali pravljico Rožnati avtobus in risali avtobus, s kakršnim bi se želeli pripeljati v vrtec.
- Največji dogodek je bil, da so lahko za zadnji dan igre Beli zajček otroci prišli v vrtec s kolesi. V parku zraven vrtca smo vsi zelo uživali v kolesarjenju in prav dobro nam je šlo.

Oddelek Storžek, zapisala: Anita Gruškovnjak:

Z otroki smo se najprej pogovorili o tem, kaj je trajnostna mobilnost, kako človek s svojimi potovalnimi navadami vpliva na okolje, na varnost v prometu in svoje zdravje. Nato smo se odpravili na sprehod po naselju. Opazovali smo promet, parkirišča polna prevoznih sredstev. Opazili smo tudi nepravilno parkiran avtomobil, ki ogroža varnost pešcev.

Nato smo se ustavili, zaprli oči in prisluhnili. Slišali smo le hrup avtomobilov. Pogovor je tekel dalje, kaj vse povzročajo avtomobili – hrup, onesnaževanje, nevarnost... Ko ni bilo nobenega avtomobila, smo zopet zaprli oči. Tokrat so otroci slišali ptičje petje. Ko smo tretjič zaprli oči smo si predstavljali, kako bi izgledala ulica brez prometa in avtomobilov. Kaj vse bi lahko počeli v naselju? Navdušeno so odgovarjali: tekali bi po cesti, na parkirišču bi postavili bazen in tobogan. Po cesti bi se lahko rolali, vozili s kolesi in igrali z žogo. Nato se oglasi ena deklica: »Dajmo to uresničiti!«

Odločili smo se, da PARKIRIŠČA SPREMENIMO V IGRIŠČA. Otroci so na prvo polovico risalnega lista narisali parkirišče kot so ga videli na sprehodu, na drugo polovico pa parkirišče brez avtomobilov oz. kaj bi počeli na tem parkirišču. Kako bi naše naselje izgledalo brez prometa smo želeli prikazati tudi z maketo.

Otroci so pobarvali površine (ceste, travnate površine, železniško progo), nato je vsak iz papirja izdelal svojo hišo oz. blok in ga/jo nalepil na pobarvan plakat, kjer njegova hiša dejansko tudi stoji. Izdelali so tudi drevesa iz krogel iz stiroporja in papirja, nataknjene na lesene paličice ter jih pobarvali. Nato je vsak izdelal še svoj skiro iz zamaškov iz plute, zobotrebcev in lesenih paličic. Sama sem izdelala še kolesa. Ob maketi se je vsakodnevno izvajala igra in pogovori otrok.

V mesecu aprilu smo izvajali igro Beli zajček. Vsak otrok je izstrigel svojega zajčka, mu narisal oči, brke, tačice... Nato ga je iz ošiljkov navadnega svinčnika pobarval, da ja postal sive barve. Nalepili smo jih na omaro.

Otroci so izdelali tudi svojo kartico, katero so vsak dan pritrdili pod ustreznimi znak na tabli. Vsakodnevno smo spremljali prihode otrok tako, da so svojo kartico pritrdili na tablo in na svojega zajčka nalepili bel krogec, kadar so v vrtec prišli na trajnosten način.

Vrtec Škofja Loka

OTROCI VRTCA ŠKOFJA LOKA OŽIVELI MESTNI TRG IN GA SPREMENILI V MESTNI TRAVNIK

V prometnih konicah v občini Škofja Loka na najbolj izpostavljenih mestih poka po sivih. Ena od črnih točk, kjer je prometni oziroma parkirni kaos največji, so tudi parkirišča pri vrtcih. Prav zato želimo v Vrtcu Škofja Loka s preventivnimi akcijami in projekti, kakršna je Trajnostna mobilnost, spodbuditi otroke, starše, zaposlene v vrtcu in druge občane k prihajanju v vrtec na čim bolj trajnosten način: peš, s kolesom, skirojem, poganjalčkom, z rolerji ... V projektu letos sodeluje kar 21 skupin našega vrtca.

Skozi celo leto so naši strokovni delavci z otroki pripravljali raznovrstne dejavnosti. V tem času smo bili z otroki še bolj

pozorni na opazovanje prometa v okolici vrtca, na doživljanje veselja pri aktivnostih v naravi, otroci so šteli avtomobile, izdelovali makete, usvajali gibalne veščine na spretnostnih poligonih vožnje s skiroji, imeli kolesarske izlete, likovno ustvarjali. Strokovni delavci so se z otroki pogovarjali, opazovali in aktivno raziskovali ter doživljali promet v okolici ... Izvedene so bile še številne druge aktivnosti, s katerimi smo zajeli vsa področja kurikuluma. Osrednjo igro Beli zajček so otroci res ponotranjili. Vsak je imel svojega zajčka, zelo so si prizadevali, da bi mu dali belo pikico; tekmovali so med seboj, čigavi zajčki bodo bolj belo pobarvani. V sodelovanje smo vključili tako otroke, starše, naše zaposlene

in druge občane, ker si iskreno želimo, da bi tudi odrasli imeli takšnega zajčka in bi se vsak dan, vsak večer pri sebi vprašali, kaj smo naredil dobrega za okolje, kakšen je naš prispevek.

Aktivnosti z otroki v okviru projekta smo zaokrožili z dogodkom, ki smo ga poimenovali »Mestni travnik«. Na dogodku so otroci nastopili s kratkima prometnima deklamacijama, nato pa so županu našega mesta predali maketi prometnega kaosa parkirišča med enotama Najdihojca in Biba, ki so jo izdelali v dveh skupinah vrtca. Obenem so otroci našega vrtca, ob ohranjanju varnih mehurčkov, z barvnimi kredami porisali Mestni trg z okolico in ga oživel za obiskovalce. V galerijskih prostorih občine smo uredili še razstavo ilustracij otrok, ki so nastale v okviru projekta. Otroci so z izjemnimi risbami ubesedili svoje počutje in želje, kakšno mesto si želijo.

Tudi Občina Škofja Loka z županom Tinetom Radinjo, kolikor in kjer je le mogoče, spodbuja trajnostno mobilnost. Vsi skupaj

se namreč zavedamo, da promet lahko raste domala v neskončnost, zato res potrebujemo drugačne načine nagovarjanja mobilnosti. Odrasli, potrudimo se in bodimo primeren zgled našim otrokom.

Vrtec Škofja Loka

Zapisala: Ana Bandelj, koordinatorica projekta

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OŠ ŽIRI

V drugem letu izvajanja projekta Beli zajček je v našem vrtcu vključenih 113 otrok iz 7. oddelkov. Aktivnosti smo izvajali v tednu od 19.04. – 23.04.2021. Zaradi omejitev in ukrepov v povezavi z epidemijo je bilo potrebno čas izvedbe dejavnosti prilagoditi.

Načrtovano je bilo, da projekt izvedemo v jesenskem času, zato smo si jeseni za uvod v projekt ogledali predstavo Nika v prometu (Teater za vse). Vsekakor pa so strokovne delavke opravile vse obveznosti, ki so bile izvedene v aprilu.

Po oddelkih so potekale najrazličnejše dejavnosti:

- Zgodbica Beli zajček, ki so jo vzgojiteljice lutkovno in glasbeno opremile, pogovor o zgodbici,
- pogovor o prometu, izpušnih plinih, kako skrbimo za bolj čisto okolje,
- ogled in pridobivanje informacij na temo promet iz otroške strokovne literature, IKT pripomočkov, knjig, revij,
- sprehod ob glavni cesti, opazovanje in štetje prometa, kdo izpušča izpušne pline in s tem onesnažuje okolje in kdo ne,
- kako skrbimo za čist zrak, kaj se zgodi, če dihamo umazan zrak, kje je zrak bolj čist,
- razvrščanje prevoznih sredstev na tiste, ki izpuščajo izpušne pline in tiste ki jih ne,
- izdelava razpredelnic, diagramov in plakatov na temo mobilnosti,
- seznanjanje z novimi pesmimi in utrjevanje že znanih na temo prometa,
- izdelava prevoznih sredstev in razstava le teh – izdelava prometnega koticčka,
- vožnja s poganjalci in prometni znaki,
- izlet z avtobusom,
- likovno ustvarjanje na temo prometa,
- igre vlog (policist, potniki, šofer),

- spoznavanje prometnih znakov, razvrščanje po obliki, barvi, prepoznavanje znakov v okolici vrtca, pravil v prometu, varnost v prometu.

Glede na to, da je projekt potekal drugo leto zapored ni bilo več strahov o tekmovalnosti med otroki in nesodelovanju staršev. Starši so se večinoma zavzeli in sodelovali. Kljub temu, da so v letošnjem letu sodelovali otroci iz mlajših skupin, so strokovne delavke prilagodile igro beli zajček in dejavnosti v povezavi s tem tako, da so bili cilji doseženi.

Otroci so pri vseh dejavnostih zavzeto sodelovali in nastali so čudoviti diagrami, plakati, prometni koticčki in kar je najbolj pomembno, postali smo še varnejši udeleženci v prometu. In glede na lanskoletne izkušnje, starši te navade v veliki meri ohranjajo.

VVe pri OŠ Žiri

Andreja Oblak Kavčič, vodja VVe pri OŠ Žiri

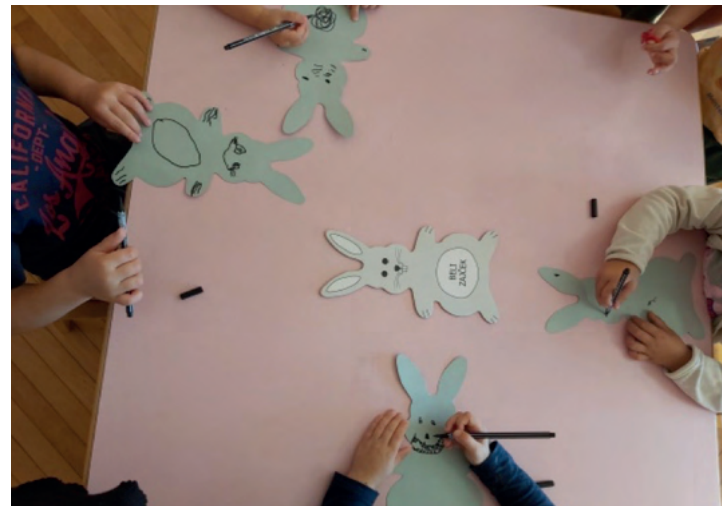
TRAJNOSTNA MOBILNOST Z IGRO BELI ZAJČEK

V vrtcu smo se za projekt Trajnostna mobilnost odločili predvsem zato, ker se nam zdi pomembno, da tako otroke kot starše ozaveščamo o skrbi za okolje – kako k čistejšemu okolju lahko prispevajo sami in zakaj je to bistvenega pomena. Projekt sva staršem predstavili na roditeljskem sestanku. Starši so ga sprejeli pozitivno. Le tisti, ki so od vrtca oddaljeni dlje, so bili nekoliko skeptični, kako bodo projekt izvajali, saj je pot od njihovega doma do vrtca predolga, da bi jo prehodili ali se pripeljali s skirojem oz kolesom. Razložili sva jim, da se lahko del poti pripeljejo z avtomobilom, del poti pa opravijo peš, ali pa se kakšen dan usedejo na avtobus in pripeljejo z njim. Na koncu so se s projektom strinjali vsi starši. Razdelili sva jim ankete. Te so rešili skoraj vsi. Ko sva otrokom predstavili igro Beli zajček, so bili nad njim navdušeni, še posebej jih je pritegnila zgodbica, ob kateri smo se pogovorili o skrbi za čistejše okolje. Še isti dan smo se lotili striženja sivih zajčkov, ki smo jih nalepili na pano v igralnici, kjer smo dnevno nanje lepili bele krogce, da bi jih čim prej očistili. Večina otrok je prihajala v vrtec peš, s skirojem, ali kolesom. Otroke, ki so bili oddaljeni dlje, pa so starši peš pripeljali del poti. Tako so tudi ti otroci lahko na zajčke lepili bele krogce. Le kdaj pa kdaj je kdo prišel z avtom, če se je staršem preveč mudilo, a so to kmalu nadoknadili. Otroci so bili veseli, ko so njihovi zajčki postajali vse bolj beli. Ob tem so na praktičen način spoznavali, kako lahko sami pripomorejo k čistejšemu okolju in kakšni so učinki. Otroci so se ob zajčkih ustavili večkrat dnevno in primerjali, kateri je bolj očiščen in kateri manj. Med sabo so se spodbujali, naj pridejo peš ali s kolesom, da bodo naslednji dan lahko nalepili bel krogcec. Nekateri so vsak dan že ob vstopu v igralnico s ponosom pripovedovali, da so prišli peš, s skirojem ali kolesom. Zajčkom smo kožuščke »čistili« 14 dni. Na koncu so bili prav vsi beli. V tem času smo se naučili tudi pesmici Kolesarska in Z avtobusom k teti, seveda pa ni šlo brez

Zajčka Dolgouščka in rajalnih iger Zajček dideldajček in Tam v travi čepi, zajček dideldajček, ki so se jih otroci zelo radi igrali. Izdelali smo tudi naglavne kape, ki so predstavljale zajčke, da so se otroci še bolj vživeli v samo igro. Ker nam je veliko dejavnosti preprečil koronavirus, smo z dejavnostmi nadaljevali v letošnjem šolskem letu. Veliko smo se pogovarjali o prometu in varnosti na cesti, zato smo na igrišču pripravili poligon, po katerem smo se vozili s kolesi, v igralnici smo naredili talno igro na temo promet in izdelali večji avtobus. Ta je otroke najbolj navdušil. Veliko smo hodili tudi peš, na cesti pa spoznavali prometne znake in pravila varnega vedenja v prometu. Projekt smo uspešno realizirali, zadovoljni smo bili prav vsi – tako starši in otroci, kot vzgojiteljice. Seveda smo pripravili tudi kartograf, kako bi izboljšali varnost v vasi in upamo, da se bodo naše želje kdaj uresničile.

OŠ Naklo, OE vrtec (Vrtec Mlinček in Jelka)

Zapisala vzgojiteljica Aleksandra Meglič iz vrtca Jelka

BELI ZAJČEK

Letos smo se odločili za sodelovanje v projektu »Trajna mobilnost«, katerega osnovni in prvotni namen je, da otroke in njihove starše ozaveštimo o varovanju okolja in s tem posledično spodbudimo za okolju prijazno mobilnost kot so hoja, kolesarjenje in uporaba javnega prometa v vsakdanjem življenju. Na takšen način želimo s pomočjo interakcije in s sodelovanjem z družinami ozavestiti negativen vpliv prometa (uporaba lastnega vozila) na okolje, zdravje in kakovost bivanja.

V sklopu projekta TRAJNOSTNE MOBILNOSTI smo v mesecu marcu družinam razdelili ankete. Pri pregledovanju anket smo zasledili, da so otroci v sodelovanju s starši na zadnje vprašanje – Kako bi si oni želeli potovati v vrtec? – večinoma odgovorili, da s kolesi, skirojem, triciklom in poganjalčkom.

Starše sem obvestila, da v mesecu aprilu pričnemo z izvedbo igre BELI ZAJČEK, katere namen je, da naj bi otroci 2 tedna prihajali v vrtec na način, kakor so zapisali v anketah. Otroke

sva spred samo izvedbo aktivnosti večkrat opomnili in prav tako tudi starše.

Prvi dan začetka igre BELI ZAJČEK, sem otrokom predstavila namen aktivnosti in jim v jutranjem krogu prebrala zgodbo Beli zajček. Nato si je vsak otrok s pomočjo šablone obrisal in izrezal svojega zajčka in ga nato z vodenimi barvicami pobarval sivo. Obraz zajčka je vsak otrok narisal z črnim flumastrom.

GORENJSKA REGIJA

Način prihoda otrok v vrtec, smo beležili kar 2 tedna, in sicer od 12.4. – 23.4. 2021. V jutranjem krogu je vsak otrok povedal, na kakšen način je prišel v vrtec. Otrokom sem pripravila manjše slikice prevoznih sredstev (skiro, kolo, rolka, rolerji, avtobus, vlak in peš) in pripravila velik plakat, katerega smo nalepili v naš novi kotiček – Beli zajček. Vsak otrok je nalepil slikico, ki je označevala njegov način prihoda v vrtec.

V koliko je otrok prišel v vrtec na način: s skirojem/kolesom/peš/z avtobusom/vlakom/...je s pomočjo šablone izrezal mali beli krogec, s katerimi je vseh 14 dni skrbel, da je kožušček zajčka postajal vedno bolj bel oz. čist. Zajčki, so ves čas izvedbe igre, krasili našo igralnico.

Zgodbico Beli zajček sem v času izvedbe aktivnosti na pobudo otrok večkrat prabrala. Sama zgodbica je bila otrokom izredno zanimiva. Odločili smo se, da jo bomo poskušali zaigrati. Otrokom sem priskrbela različne kostume gozdnih živali, drevo, travo, naredili smo cesto in za prevozna sredstva uporabili naša Eko vozila, narejena iz odpadne KEMS embalaže. Otroci so bili izredno navdušeni in prav vsak od otrok je imel željo nastopati.

Ker je v skupini 16 otrok, smo se domenili da bomo igro zaigrali po večkrat na teden (tudi v enem dnevu so jo zaigrali po 3x ali več), tako, da je imel vsak otrok možnost nastopati v vseh vlogah. Otroci so bili zelo zelo navdušeni. Tudi v času po končani izvedbi igre, je v otrokih ostala želja, da še zaigrajo predstavo. Na žalost zaradi situacije Covid, nismo morali našo predstavo v živo predstaviti ostalim skupinam v vrtcu. Celotno predstavo igre Beli zajček, sem posnela in video predstavila staršem na Roditeljskem sestanku.

Otroci so bili nad samo izvedbo aktivnosti izredno navdušeni in so izrazili željo, da bodo prosili starše, da še naprej prihajajo v vrtec in iz vrtca s kolesom, s skirojem, peš,....

Projekt: Trajna mobilnost – BELI ZAJČEK
Vrtec Radovljica, enota Lesce
Skupina: HOBOTNICE
Vodja projekta: Špela Bevc

ONESNAŽENOST OZRAČJA

V času izvedbe aktivnosti Beli zajček, sem se Odločila, da se z otroki dotaknemo tematike ONESNAŽENOST OZRAČJA. Otrokom sem predstavila s čim vse onesnažujemo ozračje in predstavila na kakšen način lahko vsak posameznik prispeva k čistejšemu ozračju. Predstavila sem različne slike, ob katerih smo se z otroki pogovorili: kaj predstavljajo slike, kaj na sliki ni v redu, ...

Otrokom sem tematiko želela predstaviti na čim več različnih načinov, primer:

- Ogleдали smo si video: Lepši svet - Promet, risanko Bojan (motorizacija), onesnaženost okolja,....
- Slike in
- brali knjige na to tematiko.

Ko smo z otroki odšli na sprehod v okolici našega vrtca, smo opazovali drevesa in lišaje. Otroci so ugotovili, da se lišaji na našem igrišču razlikujejo od lišajev na drevesih, ki so v bližini cest. Otrokom sem priskrbela veliko različnih lišajev, katere smo si v igralnici ogledali, jih opisali, poimenovali po barvi in obliki. Otrokom sem prinesla pokazati lišaje, katere lahko opazijo v hribih. Naučili so se, da se lišaji razlikujejo po obliki in barvi.

V jutranjem krogu smo si na slikah ogledali različne vrste lišajev, katere smo opisali po barvi in obliki. Preko slik smo si ogledali, na kakšen način onesnažujemo zrak in na kakšen način lahko

prispevamo k čistejšemu ozračju. Brali različne knjige in zgodbe na temo - onesnaženost zraka. Otrokom sem v vrtec prinesla različne vrste lišajev, katere so si ogledali.

Ogledali smo si različne video posnetke na temo – onesnaženost ozračja. Otrokom je bila tematika izredno zanimiva, tako da so v vrtec še dolgo časa prinašali različne lišaje, katere so našli na drevesih v bližini svojega doma, na poti v vrtec,.... Tudi v času igre na travniku nasproti vrtca oz. na igrišču vrtca, so bili otroci pozorni na lišaje in so jih kazali svojim prijateljem in vrstnikom.

Menim, da je bila izbrana tematika zelo zanimiva otrokom, glede na njihov pozitiven odziv.

Projekt: Trajna mobilnost – Onesnaženost zraka
Vrtec Radovljica, enota Lesce
Skupina: HOBOTNICE
Vodja projekta: Špela Bevc

SLEDI OSEBNIH VOZIL

IZHODIŠČE: proti koncu meseca aprila smo otroke s pomočjo lutkovne predstave spoznali z zgodbo BELI ZAJČEK. Otrokom smo zaigrali lutkovno predstavo o belih zajčkih, ki so zaradi novo zgrajenih prometnih poti izgubili svoj dom in barvo kožuščka. Na takšen način smo otrokom poskušali približati, kakšne posledice ima uporaba osebnih vozil in jih pri tem neposredno spodbuditi k razmišljanju o možnih rešitvah, ki so bile delno predstavljene v zgodbi.

NAMEN: spoznavati in ozaveščati otroke s problematiko onesnaževanja okolja in jim predstaviti možnosti uporabe okolju prijaznejših načinov potovanja.

KONKRETNA USMERJENA AKTIVNOST: poglobljanje v temo smo nadaljevali z oblikovanjem in izvedbo usmerjene aktivnosti v povezavi z avtomobili in uporabo javnega prometa. Otroke smo razdelili v dve skupini. Eni skupini smo dali osebna vozila, ki smo jih predhodno namazali s tempera barvami in jih spodbudili, da vozila vozijo po papirju.

Drugi skupini pa smo dali različna vozila javnega prometa (vlak, avtobus, kolo, lego clovečke ipd.), ki niso puščala sledi. Na takšen način smo želeli otroke ponovno spoznati in jih ozavestiti, kako prekomerna uporaba osebnih vozil pušča posledice in uničuje naravo.

Otroci so delno razumeli izbrane cilje in pokazali spoznanja, da je okolju prijaznejša uporaba javnega prevoza (vlak, avto). Povedali so, da bi se želeli voziti v vrtec z vlakom, ampak nimajo vlaka v bližini doma.

EVALVACIJA USMERJENE AKTIVNOSTI: izbrani cilj v povezavi z izbrano temo nismo v celoti realizirali, saj otroci niso popolnoma razumeli, na izbrano vprašanje: "Zakaj je zajček umazan?" so otroci odgovorili; „Zato ker se je igral.“. Prav tako so imeli težave pri razumevanju, na kakšen način osebni avtomobili onesnažujejo okolje. Zato bomo izbrano temo poskušali nadgrajevati s pomočjo izvedbo igre BELI ZAJČEK.

Na vrata igralnice smo nalepili velikega sivega zajčka, ki ga bomo s pomočjo družin obarvali nazaj na belo. Igra bo potekala tako, da v kolikor otroka v vrtec ali iz vrtca pripeljete/ odpeljete z uporabo javnega prevoza/kolesa/peš, ima otrok možnost na zajčka prilepiti bel krogec in pomagati, da ponovno postane čist.

Želimo si, da bi tako otroci kot njihove družine spoznali in ozavestili, kako lahko prispevajo k ohranjanju našega okolja in se učijo potovati z okolju prijaznejšimi načini.

Projekt: Trajna mobilnost – BELI ZAJČEK
Vrtec Radovljica, enota Lesce
Skupina: RIBICE
Vodja projekta: Ariana Pašič

AKTIVNI VOZNIK

Letos smo se odločili za sodelovanje v projektu »Trajna mobilnost«, katerega osnovni in prvotni namen je, da otroke in njihove starše ozavestimo o varovanju okolja in s tem posledično spodbudimo za okolju prijazno mobilnost kot so hoja, kolesarjenje in uporaba javnega prometa v vsakdanjem življenju. Na takšen način želimo s pomočjo interakcije in s sodelovanjem z družinami ozavestiti negativen vpliv prometa (uporaba lastnega vozila) na okolje, zdravje in kakovost bivanja.

V sklopu projekta TRAJNOSTNE MOBILNOSTI smo v mesecu marcu družinam razdelili ankete. Pri pregledovanju anket smo zasledili, da so otroci v sodelovanju s starši na zadnje vprašanje – Kako bi si oni želeli potovati v vrtec? – večinoma odgovorili, da s kolesi, skirojem, triciklom in poganjalčkom. Glede na pridobljeno informacijo smo stopili v stik s starši in jih prosili, da na izbrani dan v skupino otroci prinesejo eno od naštetih vozil in tako smo skupaj z otroki na asfaltnem igrišču pripravili preprost poligon (vožnja okoli stožcev). Otroci so

pri vožnji s svojimi vozili krepili samostojnost, ravnotežje, koordinacijo ter upoštevali pravila za zagotavljanje varnosti med vožnjo. V spodnjem zapisu je razložena usmerjena aktivnost v povezavi s področjem gibanja (vožnja z otroškimi vozili - poganjalci, skiroji, kolesi) in družbe (seznanjanje z varnim vedenjem pri vožnji z otroškimi vozili).

IZHODIŠČE: skupaj z otroki smo v preteklem mesecu spoznavali in ozaveščali, kako pomembna in prijetna je lahko hoja v vsakdanjem življenju. Odpravili smo se na različne daljše izlete, kjer smo utrjevali naravne oblike gibanja in gibalno spretnost vzdržljivost. Poleg omenjenega smo med hojo opazovali in utrjevali cestno-prometne predpise ter ozaveščali varovanje okolja. Med sprehodi smo uporabljali varnostne odsevnike in s tem poskrbeli, da smo bili vidni za ostale udeležence prometa. Postopno nadgrajevanje hoje smo povezali s projektom TRAJNOSTNE MOBILNOSTI in v ta namen družinam izročili ankete, ki so nas pripeljale do spoznanja, kaj si želijo otroci. Na podlagi tega spoznanja, smo

GORENJSKA REGIJA

zato oblikovali usmerjeno aktivnost otrokovega samostojnega premagovanja poligona z lastnim vozilom. Otroke smo pri tem spoznavali z zaščitno opremo (čelado), varno vožnjo (pozornost na ustrezno razdaljo) in z upoštevanjem pravil pri vožnji s skirojem/poganjalcem (vožnja po označeni poti, zmanjševanje hitrosti).

NAMEN: spodbujanje samostojne vožnje s skirojem/poganjalcem, krepitev koordinacije gibanja in ozaveščanje skrbi za lastno previdnost ter upoštevanje previdnosti soudeležencev (v našem primeru – vrstnikov na vozilih).

KONKRETNA GIBALNA AKTIVNOST: otroci so se s svojimi pogajnalci, kolesi, skiroji vozili po poligonu na asfaltnem igrišču, pri tem pa upoštevali varnostno razdaljo ter s tem skrbeli za lastno varnost in varnost drugih.

EVALVACIJA USMERJE AKTIVNOSTI: pri izvedbi usmerjene aktivnosti smo izbrane cilje skoraj v celoti realizirali. Otroci so spoznali/poznali zaščitno opremo, ki jo potrebujejo za vožnjo z izbranimi vozili in prav tako so znali prilagajati hitrost in razdaljo med skupinsko vožnjo po označeni poti. Nekaj odstopanj smo zasledili pri vožnji po označeni poti (okoli nastavljenih ovir). Predvidevamo, da bi bilo bolje pot označiti na drugačen/primernejši način, ki bi bil otrokom bolj viden/jasen in zato smo se odločili, da bomo izbrano aktivnost ponovili, nadgradili in otroke pripravili na vožnjo po označeni poti, ki bo bolj izrazita.

Projekt: Trajna mobilnost – BELI ZAJČEK
Vrtec: Radovljica, enota Lesce
Skupina: RIBICE
Vodja projekta: Ariana Pašić

VOŽNJA S POGANJALCI, SKIROJI IN KOLESI

Vse otroke sva spodbudili, da so se vozili z različnimi vrsti koles, skirojev in poganjalcev. Žal smo imeli prevelike čelade, zato jih otrokom nisva dali gor. Sva pa ves čas pazili, da so se otroci varno vozili in ob tem uživali. Otroke sva ves čas opominjali, kako pomembno je za nas in okolico, da pridemo peš do vrtca, da ne onesnažujemo okolja in naše narave.

Vrtec: Lesce
Skupina: Morski Konjički

IGRICA BELI ZAJČEK IN LEPLJENJE BELIH KROGOV NA SIV KOŽUŠČEK NAŠEGA ZAJČKA

Otrokom smo najprej zaigrali zgodbo Beli zajček z prstnima lutkama. Nato so otroci spoznavali različna vozila, ki se peljejo po cesti, morju, zraku.

Kasneje smo vsak dan lepili bele kroge na siv kožušček zajčka, kjer so otroci neznansko uživali in tudi sodelovali. Vse otroke in starše smo spodbujali k aktivnem gibanju.

NAMEN: spoznavati in ozaveščati otroke s problematiko onesnaževanja okolja in jim predstaviti možnosti uporabe okolju prijaznejših načinov potovanja.

Na vrata igralnice smo nalepili velikega sivega zajčka, ki ga bomo s pomočjo družin obarvali nazaj na belo. Igra bo potekala tako, da v kolikor otroka v vrtec ali iz vrtca pripeljete/odpeljete z uporabo javnega prevoza/kolesa/peš, ima otrok možnost na zajčka prilepiti bel krog in pomagati, da ponovno postane čist.

Želimo si, da bi tako otroci kot njihove družine spoznali in ozavešili, kako lahko prispevajo k ohranjanju našega okolja in se učijo potovati z okolju prijaznejšimi načini.

Z otroci smo odšli na sprehod do železniške postaje Lesce-Bled, kjer smo si ogledali železnico in vlak.

Vrtec: Lesce

ONESNAŽENOS ZRAKA V BLIŽINI MOJEGA VRTCA

CILJ:

- Otrok spozna, da promet onesnažuje ozračje,
- Otrok spozna rastline – lišaje, ki povedo, kako onesnažen je zrak.
- Otrok se nauči sklepati o onesnaženosti tudi s pomočjo stavb

ČASOVNI OKVIR:

- približno 1 ura

PROSTORSKI OKVIR:

- aigralnica, okolica vrtca

EVALVACIJA: Seznanjali in spoznavali smo, kakšna je onesnaženost zraka v bližini našega vrtca. Najprej smo se pogovarjali o onesnaženosti okolja. Preko slikovnega materiala smo razvrščali dobre in slabe stvari, ki vplivajo na ozračje. Ob vsaki fotografiji smo se tudi pogovarjali (kaj je dobro, kaj slabo in zakaj, kako vse to vpliva na naše zdravje in počutje, ter za ostali živi svet v naravi – živali, rastline...). Otroci so sami opozarjali, da smrdi dim iz avta, nato smo napeljali pogovor na temo kaj vse poganja prevozna sredstva. Deček iz skupine je povedal, da imajo doma električni avto, ki ne smrdi...

Spoznali smo različne lišaje (listasti, grmičasti in skorjasti) in si jih ogledali preko fotografij in naravnega materiala. Otroci so jih opisali, spoznavali kje rastejo, kaj pospešuje in kaj zavira njihovo rast. Nekateri otroci že zelo dobro poznajo predvsem lisasti lišaj.

Izjave otrok o lišajih:

- »Jest sem imel eno tako palco, k je bil gor un lišaj, ta ki raste tudi tam ki je lahko tudi onesnaženo, rumen je.«
- »K sem šel peš k bratrancu sem videl oba – lisastega in grmičastega.«

- »Ko smo doma sadili, sem na drevesu videla lišaj - na češnjki.«
- »Na našem vrtu ima tudi drevo lišaj gor, lisasti je.«
- »Jest sem ga videl na unmu drevesu k plezam gor.«

Nato smo se odpravili v okolico vrtca, kjer smo iskali lišaje na drevesih, jih opazovali s povečevalnim steklom, otroci pa so sami opozorili na stavbo in betonski zid v bližini vrtca, ki sta že vsa umazana, od vplivov iz okolja.

Po vrnitvi v vrtec sem otroke spodbudila k risanju kar smo videli in doživeli na sprehodu. Otroci so bili pri risanju zelo ustvarjalni in po risbah sodeč osvojili novo znanje.

Vrtec Lesce

Zapisala: Jolanda Kolman Marolt

MOJA POT V VRTEC

CILJ:

- Otrok z risanjem ozavešči prijetne in neprijetne dogodke ali dejstva v zvezi s prometom in okolico, ki jih vsakodnevno doživlja na poti v vrtec.
- Otrok razvršča glede na način prihoda (peš, prevozna sredstva – kolo, skiro, avto...)
- Otrok s samostojnim pripovedovanjem doživlja in opisuje svojo pot v vrtec.

PROSTOR:

- Igralnica

EVALVACIJA: Z zanimanjem so otroci najprej poslušali zgodnico in tudi moje pripovedovanje poti v vrtec. Vmes so me tudi kaj vprašali. Nato sem jih spodbudila, da tudi oni povedo, kako so prišli v vrtec, so na poti kaj videli, opazili... Nekateri otroci v skupini so zelo zgovorni in so hitro začeli pripovedovati in opisovati svojo pot. Povedali so kaj vse se jim je tisti dan naredilo, kaj jim je na poti všeč in kaj ne, kako bi raje prišli v vrtec... Niso opisovali celotne poti, ampak le delčke, ki so jih zaznali, se jih spomnili. Predvsem mi je bilo zanimivo da bi

večina otrok najraje prišla v vrtec peš, s skirojem sli kolesom. Le dva otroka sta izrazila, da jima je z avto všeč, eden bi se rad pripeljal z avtobusom in eden s traktorjem.

Nekaj kratkih izjav otrok:

- Otrok 1 – »Sem šla mimo ene hiše in je bila vsa umazana.«
- Otrok 2 – »Avti so skoz prehitevali na avtocesti.«
- Otrok 3 – »Videla sem znak stop.«
- Otrok 4 – »Videl sem smetarje in tudi avtobus«
- Otrok 5 – »Ko sem se peljal v vrtec smo srečali policajje.«
- Otrok 6 – »Ati je tri avte prehitel.«
- Otrok 7 – »Šel sem peš in videl lišaje«
- Otrok 8 – »Videla sem avtobus, ki je ustavil pred šolo.«
- Otrok 9 – »Videla sem smeti po tleh, ni mi bilo všeč.«
- Otrok 10 – »Peljal sem se skozi krožno križišče, pa drevesa sem gledal.«
- Otrok 11 – »Pred nami se je peljal traktor.«
- Otrok 12 – »Na parkirišču je bilo veliko avtomobilov, pa prometne znake sem gledal.«
- Otrok 13 – »Šla sem peš in srečala sem enega črnega kužka.«

Otrok 14 – »Na drevesu sem videl ptičke, sem jih poslušal.«
 Otrok 15 – »Ko je ati parkiral sem videla lišaje na drevesu, ko smo se peljali z avto sva s sestrico peli in nisem gledala skozi okno.«
 Otrok 16 – »Tam na njivi so nekaj delali, je bil traktor tam.«

Pri risanju so se zelo vživeli in že med samim risanjem se med seboj pogovarjali, opisovali kaj rišejo... Na risbah so narisali večinoma del poti, ki so si jo najbolj zapomnili, večina je v risbo vključila tudi promet in prometna sredstva. Otroci, ki so prišli peš ali s skirojem, so narisali sebe in nekateri tudi starša, drugi otroci, ki pa so se pripeljali pa le njihov avto.

Posebne razlike na risbah glede na način prihoda ni bilo zaznati, le pri opisu, so se veliko bolj razgovorili otroci, ki so prišli peš ali s skirojem. Veliko bolj so pozorni na dogajanje v okolici tisti ki so prišli peš ali s skirojm/kolesom..

Po kosilu so otroci na velik šeleshamer narisali še vrtec in njeno okolico, kjer je sodelovala vsa skupina, vsak otrok je kaj narisal (vrtec, cesto, avtomobile, drevesa, kolo....). Plakat smo nato razstavili na hodniku.

Projekt: Trajna mobilnost
Vrtec Radovljica, enota Lesce
Skupina: MORSKE ZVEZDE
Vodja projekta: Jolanda Kolman Marolt

ONESNAŽENOST ZRAKA V BLIŽINI MOJEGA VRTCA

CILJ:

- Otrok spozna, da promet onesnažuje ozračje.
- Otrok spozna rastline – lišaje, ki povedo, kako onesnažen je zrak.
- Otrok se nauči sklepati o onesnaženosti tudi s pomočjo stavb.

PROSTOR:

- igralnica, okolica vrtca.

EVALVACIJA: Z otroki smo se najprej pogovarjali o izpuhkih, ki prihajajo iz vozil in na kašen način to vpliva na naše okolje, zrak in posledično tudi na naše zdravje. Seznanili smo jih tudi s tem, kje je zrak najbolj onesnažen in na kaj vse to vpliva. Tako kot vpliva na nas, to vpliva tudi na rastline, ki zaradi tega slabše rastejo. Da so ene od teh tudi posebne rastline, ki rastejo na lubju dreves in jih imenujemo lišaji.

Najprej smo si ogledali fotografije lišajev, nato smo otroke prosili, da zaprejo oči in potipajo tisto kar smo jim prinesli. Otroci so tipali dele odlomljenih vej, poraščene z lišaji. Otroci s tipanjem niso prepoznali lišajev. Ko pa so jih pogledali, so takoj povedali, da so to lišaji, ki rastejo »na drevesu«. Vprašali smo jih, če mogoče vedo zakaj rastejo na drevesih. Deklica N. je odgovorila, da ji je mami povedala, da zato, ker je tam čist zrak. Bila sem zelo presenečena in seveda vesela, da jih o tem seznanjajo tudi starši. Otrokom smo povedali, da je to res zato in, da se bomo odpravili na sprehod in pogledali, če bomo kje opazili lišaje. Odpravili smo se na sprehod v bližini vrtca, kjer smo na deblih drevja opazili kar nekaj lišajev. Otroci so se jih dotikali in povedali, da so mehki.

Še par izjav otrok:

- »Lišaje sm vidu pr vrtcu, blizu nogometnega igrišča« (Gašper, 5 let);
- »Če so lišaji, to pomeni, da je čist zrak« (Neja, 4 leta);

- »Midve sva jih pa nek u gozdičku vidle. V Lescah se mi zdi« (Tinkara 4 leta);
- »To pomeni, da je čisto okolje« (Manca, 4 leta);
- »Tko fajn so mehki, pa tud mal praskajo« (Mia, 4 leta).

Sprehodili smo se skozi ulico hiš in opazovali fasade hiš. Kar nekaj od teh je bilo »umazanih«, saj stojijo ob zelo prometni cesti.

Otroci so se kar nekaj naučili o lišajih; o onesnaževanju zraka; na kakšen način lahko pomagamo, da bo zrak in okolje bolj čisto. O vsem tem se z otroki pogovarjamo tekom celega šolskega leta, seveda, ko nam določena dejavnost da priložnost o tem razpravljati (sprehodi, gibanje pred vrtcem, povezovanje z drugo temo itd.).

Projekt: Trajnostna mobilnost
Vrtec Radovljica, enota Lesce
Skupina: ŽELVE
Vodja projekta: Helena Mohorič Kejžar

MOJA POT V VRTEC

CILJ:

- Otrok z risanjem ozavešči prijetne in neprijetne dogodke ali dejstva v zvezi s prometom in okolico, ki jih vsakodnevno doživlja na poti v vrtec.
- Otrok razvršča glede na način prihoda (peš, prevozna sredstva – kolo, skiro, avto...)
- Otrok s samostojnim pripovedovanjem doživlja in opisuje svojo pot v vrtec.

PROSTOR:

- Igralnica

EVALVACIJA: Kot vsak dan, smo tudi danes dan pričeli v jutranjem krogu, tako da otroci vsakodnevno z zanimanjem pričakujejo kaj jih čaka. Današnji dan se je začel z vprašanjem, če mogoče vedo kaj so to javna prevozna sredstva. Prav nič presenečena, sem dobila prav takšne odgovore, kot bi jih želela. Otroci so našli vsa glavna javna prevozna sredstva, kot je vlak in avtobus. Sledila so druga vprašanja kako prihajajo v vrtec, kako daleč stanujejo, kako poteka pot v vrtec, kdo jih spremlja, kaj opazujejo na poti v vrtec, kaj se spomnijo s poti v vrtec (npr. poti skozi park, ljudi in živali, ki jih srečajo na poti, stavbe, ki jih poznajo na poti, vremenske razmere, avtomobili, zaparkiran pločnik, grm, ki zelo lepo cveti in diši ...). Povprašam jih, ali so kdaj na poti v vrtec doživeli kaj neprijetnega/prijetnega. Otroci so doživeto opisovali svoje poti v vrtec, nekateri z veliko domišljije in podrobnostmi, katere mi ne bi opazili. Ko vsi otroci povedo, oziroma opišejo svojo pot v vrtec so dobili nadaljna »navodila«. Vsak otrok je na svoj list narisal svojo pot v vrtec. Nekateri so narisali tudi podrobnosti, ki so jim malo prej povedali.

Ko so otroci zaključili z risanjem, smo s skupnimi močmi razdelili risbe v skupine, in sicer glede na način prihoda otrok v vrtec. Postavili smo jih tako, da so bile risbe na vidnem mestu in so jih lahko videli in opazovali vsi otroci. Nato so se tisti otroci, ki v vrtec prihajajo z avtom postavili na eno stran in posamično predstavili svojo risbo. Sledili so še ostali otroci, ki so v vrtec prišli s skirojem, peš in z avtobusom.

Zanimivo je bilo, da so prav vsi otroci povedali veliko podrobnosti, ki naj bi jih opazili na poti. Opazili so ptičke, mucka, kužka; srečali, oziroma videli prijatelja, prometne znake, šolo idr.

Nato smo še vsi skupaj povzeli kaj vse so videli na poti v vrtec in ugotovili, da ni bilo večjih razlik, saj je veliko otrok, ki imajo domišljijo, nekateri pa ne želijo povedati prav veliko, ne glede na to kako so prišli v vrtec. Pogovarjali smo se tudi o tem na kaj moramo paziti pri hoji, vožnji in tudi kaj vse lahko doživimo, če se v vrtec odpravimo s kolesom, peš, z avtobusom ali vlakom.

Nekaj izjav otrok: »Videla sem prometne znake in šolo«, »Z atijem sva dolgo čakala na semaforju«, »Eni avti so dirkali«, »Videla sem mavrico, dež in mucka«, »Peljala sem se mimo šole in videla veliko otrok«, »Prometni znak in prijateljico Katjo«, »Črna kosa sem videla pa veliko znakov«.

Projekt: Trajna mobilnost

Vrtec Radovljica, enota Lesce

Skupina: ŽELVE

Vodja projekta: Helena Mohorič Kejžar

TRAJNOSTNA MOBILNOST PRVIČ TUDI PRI NAS

V letošnjem šolskem letu smo se v našem vrtcu Radovljica odločili, da bomo sodelovali v projektu Trajnostna mobilnost. Želimo prispevati k zmanjšanju onesnaževanja okolja ter spodbujati gibanje otrok.

Že na prvem roditeljskem sestanku smo staršem predstavile projekt. Starši so se takoj strinjali s tem, da sodelujemo.

Sodelovali so otroci iz enote Brezje in Begunje. Vključenih je bilo 56 otrok. V tednu mobilnosti smo v vrtcu Brezje organizirali »kolesarski dan«. Otroci iz skupine medvedki so se v vrtec pripeljali s kolesom. Nekateri so pripeljali skiro. S tem smo spodbujali starše in otroke k prihajanju v vrtec

na čim bolj trajnostni način. Otroci so se zelo veselili, ko so se pripeljali s kolesom. Veliko časa smo namenili pogovoru o onesnaževanju okolja, o tem, kako bi še lahko prihajali v vrtec.

Potem pa nam je corona preprečila nadaljevanje projekta. V vrtec smo se vrnili konec januarja. Staršem smo predstavile igro Beli zajček, razdelili ankete in začeli z igro. Nekateri starši so stvar vzeli zelo resno, nekaterim se pa ni zdela nekako pomembna. Otroci so vsak dan spodbujali starše k tem, da prihajajo v vrtec na trajnostni način. Pridno so zbirali krogce in večina zajčkov je kmalu postala belih. Nekaj pa jih je ostalo sivih.

Otroci so vsak dan pripovedovali o tem, kako so prišli v vrtec. Bilo pa je nekaj staršev, ki so izrazili željo, da bi lažje izvajali igrice takrat, ko pridejo po otroka, kot pa zjutraj, ko se jim mudi v službo.

Starši so zelo vestno izpolnili ankete. Ankete sem dobila od vseh staršev.

Vrtec Radovljica-Enota BREZJE

Zapisal koordinatorica projekta: Aneta Varl

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU PRI OŠ STRAŽIŠČE KRANJ, ENOTA BESNICA

Naš vrtec leži tik ob robu gozda, v majhni vasi, kjer si prostore deli skupaj z podružnično šolo Besnica. Trajnostni prihodi v vrtec so bili do uvedbe projekta Beli zajček prava redkost. Večinoma starši odhajajo v službo »v dolino« in zaradi tempa življenja posegajo po najhitrejši obliki prevoza. S prva jim je ideja o drugačnem prihodu v vrtec že naredila neko breme, kako bodo same prihode v praksi izvedli. V bistvu pa so zelo hitro dojeli, da so te ovire samo v naših glavah. Ko so jutranjo rutino organizirali malo drugače in dan začeli prej, so prav uživali v prihodu v vrtec peš, s kolesom, poganjalcem ali skirojem. Nekateri so se celo vrnili v osnovnošolski čas in si mesto delili z ostalimi vozači na šolskem avtobusu. Predvsem so dojeli, da je bil ta čas namenjen prav njim in njihovim otrokom v smislu povezovanja in aktivno preživljanja skupnega časa. Otroci so nad takim načinom prihoda v vrtec navdušeni.

V oddelku Sredinčki smo med izvajanjem projekta organizirali tudi »Kolesarčkov dan«, ki smo ga izvedli na šolskem ograjenem asfaltiranem igrišču. Tisti dan so vsi imeli s seboj v vrtcu njihovo najljubše prevozno sredstvo in čelado. Pred začetkom smo se pogovorili o varni rabi, pregledali opremo, preverili spretnost vožnje po ravnem in si skupaj ogledali poligon. Otroci so spoznali prometne znake, preizkusili so vožnjo med stožci in ozkim hodnikom. Otroci so na kolesarski poligon zapeljali individualno.

Vsak je bil deležen aplavza in pohvale za uspešno opravljeno vožnjo. Poligone so večkrat ponovili. Preizkusili smo se še v vožnji okoli vrtca. Tukaj je bilo potrebno več previdnosti in sledenja navodilom, ker smo se morali držati desnega roba cestišča. Ob koncu sva otrokom podelili medalje za uspešno opravljenega »Kolesarčka« (kresnička Belega zajčka).

Vrtec pri OŠ Stražišče Kranj

Zapisala: Živa Guna

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI PIKAPOLONICE

Letošnje šolsko leto je bilo pestro in nepredvidljivo. Kljub temu smo v Vrtcu Železniki uspešno izvedli vse dejavnosti v okviru projekta Trajnostna mobilnost. V projektu sta sodelovali dve skupini. Poleg igre Beli zajček, smo izvedli še druge zanimive dejavnosti, preko katerih so otroci spoznali in se naučili veliko novih stvari. Naštete so le nekatere dejavnosti:

- Iskanje Belega zajčka (orientacija),
- Izdelovanje makete parkirišča pred vrtcem in beleženje kritičnih prometnih točk v kraju,
- Ogled lutkovne predstave Beli zajček (video posnetek, ki ga pripravijo vzgojiteljice),
- Varno na kolo – spoznavanje kolesarske opreme in kolesarsko dopoldne,
- Obisk policistke,

- Igra v kotičku z lutkami, ki jih izdelamo sami (otrok se identificira z Belim zajčkom iz zgodbe),
- Beleženje prihoda v vrtec – stolpčni diagram,
- Orientacija na zemljevidu in v naravi,
- Moje parkirišče zaživi – kakšno bi bilo naše parkirišče, če bi bilo le to prazno,
- Sprehodi – varnost pešcev v prometu.

ISKANJE BELEGA ZAJČKA

V skupini Pikapolonice je otrokom v spominu najbolj ostala dejavnost »Kje se skriva Beli zajček«, ki je bila uvod v dejavnosti v okviru projekta. V petek, 16. 04. 2021, v igralnico prejeli pravo pismo. Pisala nam je mama zajkla, ki je v gozdu izgubila svojega belega zajčka, in nas prosila, da ga ji pomagamo poiskati. V pismu je sporočila, da nam je pot do gozda, kjer sta

se igrala, označila s puščicami. Tako smo se po malici odpravili na pot za belim zajčkom. Po poti smo sledili puščicam, ki so nas pripeljale do gozdne jase v Dašnici. Skupaj smo poiskali škatlo in jo z velikim zanimanjem odprli. Prav res smo našli belega zajčka. Priložena je bila tudi zgodba, ki so ji otroci z veseljem prisluhnili. Dogovorili smo se, da bomo zajčka odnesli v vrtec, kjer se bo z nami igral in se nam pridružil pri dejavnostih v okviru projekta "Trajnostna mobilnost".

Zajčku smo nato v igralnici pripravila hišico. Vsakodnevno nas je nato opazoval pri dejavnostih in se z nami spoznaval pomen spreminjanja potovalnih navad.

Vrtec Železniki

Koordinatorica projekta: Barbara Tavčar

Skupina: Pikapolonice

Starost: 3 – 4 leta

TRAJNOSTNA MOBILNOST V SKUPINI MUCKI - POT V VRTEC

Vsako jutro, ko se prebudimo, najprej pomislimo, če gremo v vrtec. Za večino je samoumevno, da se usedemo v avto, se odpeljemo, na parkirišču naletimo na gnečo...

V naši skupini smo z označevanjem načinov prihoda (peš, s kolesom, z avtom, z avtobusom) v skupno tabelo ugotovili, da je res tako. En otrok je prišel peš, vsi ostali z avtomobilom. Zanimalo nas je, zakaj je iz dneva v dan tako. Bi lahko bilo drugače?

Začeli smo raziskovati: Kje smo doma? Kaj opazimo na poti od doma do vrtca? Nas pot vodi skozi gozd, naselje, ob vodi? Je strma, vijugasta, ravna? Izdelali smo plakat z risbami in izjavami otrok »Pot v vrtec«, ki smo ga dali na ogled v garderobo. Likovne izdelke »Naš avto« smo razstavili na hodniku pred igralnico.

Nato smo z mini plakatom povabili k sodelovanju tudi starše. Doma so se skupaj z otrokom pogovorili o tej tematiki, svoje možnosti načina prihoda v vrtec pa slikovno predstavili na plakatu. Vključili smo ponazoritev dolžine poti in nekaj zapisov ciljev pešpoti, ki so jih skupaj prehodili v skrbi za zdravje in gibanje v naravi. Vsak otrok je s ponosom predstavil svoj plakat pred skupino.

Podatke iz plakatov smo uporabili za nadgrajevanje tematike. Trakce, ki so ponazarjali dolžine poti, smo urejali od najkrajšega do najdaljšega.

Iz diagrama smo razbrali, da ima nekaj otrok, ki so doma v bližini vrtca možnost, da pridejo v vrtec peš ali s kolesom, drugi, bolj oddaljeni pa ne. Po krajših poteh smo se tudi sprehodili. Posamezni otroci so dan za dnem orientacijsko vodili skupino od vrtca do doma. Medtem smo spoznavali prometne znake. Povzpeli smo se na razgledno točko, kjer smo se orientirali iz katere smeri in po katerih cestah se pripeljejo otroci iz bolj oddaljenih domov. Na sprehodih smo opazovali promet, vonjali zrak, poslušali zvoke ob cesti in v naravi, ob gozdu. Orientirali smo se tudi na zemljevidu. Nova spoznanja smo povezali z različnimi didaktičnimi igrami in z igrami v koticah.

Vrtec Železniki

Vzgojiteljica: Sonja Bergant

Skupina: Mucki

Starost: 3-4 leta

IZVEDBA DEJAVNOSTI V OKVIRU PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU JESENICE

»Izberi čistejši način prevoza!« je slogan, ki je povzema osrednjo temo letošnjega Evropskega tedna mobilnosti (16. – 22. 9. 2020). Sovpadal je z dejavnostmi, ki smo jih v okviru projekta Trajnostna mobilnost v vrtcih in šolah izvajali tekom celega leta. Strokovne delavke smo pri otrocih vzpodbujale

vrednote, povezane z zdravim življenjskim slogom. Otroci so bili tako aktivno vključeni v dejavnosti, kjer so spoznavali, da z zmanjšanjem izpustov strupenih plinov v ozračje varujemo naravo, s hojo, kolesarjenjem in gibanjem pa krepimo svoje zdravje. Izvedli smo gibalno igro, v kateri so otroci ob

GORENJSKA REGIJA

ustvarjanju gibalnih motivov ponazarjali različne načine mobilnosti, v katero ni bilo vključenih motornih vozil (le kolesarjenje, rolanje, vožnja s skirojem, hoja, tek). Po gibalni nalogi so se prijeli za srce in mu prisluhnili. Zaznali so spremembo v bitju srca in ugotovili, da nam srce po opravljeni gibalni dejavnosti bije veliko hitreje. Preko pogovora so otroci tako ozavestili pozitiven učinek gibanja na naše zdravje. Tudi v igro po koticah smo vnesli »prometni pridih«. Na ustvarjalni delavnici so otroci iz odpadnih materialov izdelali različna prevozna sredstva in maketo vrtca z bližnjo okolico. Razstava je na ogled pred Kabinetom župana na Občini Jesenice. Ogledali smo si lutkovno-igrano predstavo Nika in promet, obiskal pa nas je tudi policist, ki se je skupaj z nami sprehodil skozi mesto, kjer so otroci utrjevali veščine povezane s prometno varnostjo (navajanje na hojo ob robu cestišča/po pločniku, prečkanje ceste čez prehod za pešce, upoštevanje prometne signalizacije/predpisov, prepoznavanje nevarnih situacij v prometu, raba odsevnih brezrokavnikov, primerna glasnost ipd.). Po prebrani zgodbi o belih zajčkah smo pripravili plakat o trajnostnih in netrajnostnih oblikah prometa ter pozitivnih in negativnih vplivih na le-te (vpliv na okolje in zdravje). Igra o belih zajčkah je pozitivno vplivala tako na otroke kot tudi na njihove starše. Cilj igre, spodbujanje trajnostne mobilnosti in razvijanje vrednot, povezanih z zdravim življenjskim slogom, je bil v celoti dosežen.

Vrtec Jesenice

Zapisala koordinatorica projekta: Klaudija Zalokar

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU NOVA GORICA

Kljub zaprtju vrtcev in vsem ukrepom, ki so nekoliko spremenili naše delo v vrtcu, se je projekt Trajnostna mobilnost izvajal s številnimi dejavnostmi. V tem šolskem letu je sodelovalo 10 oddelkov iz 6 enot Vrtca Nova Gorica, skupno 187 otrok starih od 2 do 6 let. Z dejavnostmi smo pričeli že v sklopu tedna mobilnosti in nadaljevali po ponovnem odprtju vrtcev.

Strokovni delavci so se posluževali različnih metod učenja in spoznavanja ter raznih didaktičnih pripomočkov in sredstev. Pripravili so celo animirani film z naslovom »Beli Zajček«, ki je objavljen na spletni strani našega vrtca. Predvsem pa so poskrbeli za izkustveno učenje otrok. Tako so otroci lahko spoznavali in ozaveščali vsebine trajnostne mobilnosti skozi vsa področja dejavnosti in na načine, ki so jim blizu. Otroci so se seznanjali tako z varnostjo v prometu, kot z različnimi načini trajnostnega premikanja, spoznavali so bližnjo okolico vrtca, njene prometne značilnosti in ovire za varen prihod v vrtec na trajnostni način. Ovire, ki smo jih našli so: zaparkirani pločniki, cestišče brez prehoda za pešce, cestišče brez urejenega pločnika ali kolesarske steze.

Kljub temu pa smo spoznali, da ima Nova Gorica tudi številne urejene pločnike in kolesarske steze. Mesto je polno avtobusnih postajališč, ki nam zagotavljajo eno izmed trajnostnih oblik premikanja, vendar pa se je le redki poslužujejo za prihod v vrtec. Prav posebno izkušnjo seznanjanj z varnostjo v prometu pa so otroci doživeli na sprehodu s policistom.

Otroci so peli pesmice kot so Beli zajček, Moj rdeči avto, Tu, tu tu po cesti, Helikopter, Vlak, Na cesti nikdar nisi sam, ... Poslušali pesmi o prometu z zgoščenke »Asfaltnice«. Ogljedali so si risanko »Lepši svet – Promet«. Obiskali vrtčevske knjižnice in obogatili knjižne kotičke v igralnici s knjigami o prevoznih sredstvih in prometu. Prevozna sredstva so spoznavali tudi preko raznih pobarvank in sestavljanjk. Iz odpadnih materialov so izdelovali makete, zemljevide, vozila, ceste, železnice. Obiskali in spoznavali so avtobusno in železniško postajo. Se z vlakom in z avtobusom v sklopu vrtca tudi peljali. Trajnostne oblike gibanja niso koristne le za okolje ampak tudi za naše zdravje, to so otroci spoznavali z izvajanjem številnih sprehodov in kolesarskih poligonov. Spoznali smo številne pozitivne učinke igre Beli zajček, saj je le ta večino otrok in staršev spodbudila, da so v vrtec prihajali peš, s kolesom ali s skirojem. Otroci so s ponosom pripovedovali kako so prikolesarili ali dobili novega poganjalčka, da se bodo lahko z njim pripeljali v vrtec. Nekateri so pričeli pogosteje posegati po skirojih ali poganjalcih v vrtcu.

Vrtec Nova Gorica

Zapisala: koordinatorica Branka Vulić

NOVIČKA ZA NOVIČNIK IZ VRTCA PRI O.Š. BOVEC

V bovškem vrtcu smo se k projektu Trajnostna mobilnost prijavile 3 skupine otrok: »Polžki«, stari od 2-3 let, »Ježki«, stari od 3-4 let ter »Škratki«, stari od 5-6 let. Skupaj je v projektu sodelovalo 40 otrok.

Zaradi zaprtja vrtcev ob Corona virusu smo začele projekt izvajati kasneje kot smo predvidevale. Pa tudi zdaj se nam je nekako zavleklo vse do konca junija, da izvajamo še zadnje dejavnosti, saj smo sprva čakali sprostitev ukrepov – sodelovanje z zunanjimi izvajalci, nato pa še vreme. Čeprav je bil maj, smo imeli muhasto, aprilsko vreme.

Pri najstarejših, »Škratkih« smo se projekta lotili kar na široko. Najprej smo spoznali zgodbico o Belem zajčku ter vse sive zajčke, jo poskušali tudi zaigrati, se pripravili na lepljenje krogcev ter na peš hojo ali na kolesarjenje v vrtec, nato pa so nas obiskali še pravi, živi zajčki, ki žal niso bili beli, ampak sivi in črni ter se ob tem zavedali, kako so to neboljane in ranljive živalice.

Pričeli smo s sprehodi po Bovcu, pri čemer so bili uspešni tudi otroci iz mlajših skupin, so pa kmalu ugotovili, da

je zanje to početje marsikje v Bovcu prenevarno, saj na določenih odsekih, predvsem proti centru Bovca, nimamo urejenih pločnikov, marsikje pa ni ustrezne signalizacije. Zato smo z nevarnimi odseki nadaljevali starejši otroci in jih tudi fotografirali. Kasneje smo vse te dele označili in poudarili še na maketi Bovca, ki smo jo naredili otroci iz skupine »Škratki«. Maketo bomo predstavili tudi županu, g. Valterju Mlekuž, predvidoma v naslednjem tednu, zraven kartografskega zapisa, ki smo ga pripravile vzgojiteljice, sodelujoče v projektu. Ob zaključku igre Beli zajček so otroci prejeli kresničke. Vsi so bili svojega uspeha zelo veseli, saj je bil pogled na bele zajčke, ob cvetočih drevesih prav prijeten. Otroci pri »Ježkih« so igro izvajali 1 teden, pri »Polžkih« so igro izvajali 2 tedna, pri »Škratkih« pa kar 4 tedne. Bili smo kar uspešni, rezultati pa so bili bistveno boljši ob lepem vremenu, toda kot sem že omenila, je bilo prav v mesecu maju največ dežja.

Otroci pri »Škratkih« smo se poglobili tudi v ekologijo, varstvo okolja, se srečali z arboristiko, opazovali arboriste pri oskrbi dreves, šli z gozdarjema iz Zavoda za gozdove, iz oddelka v Bovcu, v gozd pri Rabeljku, kjer smo izvedeli

veliko novega, utrdili in spoznali že veliko znanega, otipali zanimive rastline, lubje, plodove, poimenovali liste, se v gozdu tudi poigrali, prisluhnili gozdarjevi pravljici »Franček in drevo« ob sedenju na štorih sredi gozda ter srečali tudi nekaj živali: miško, veverico, polžke, mravlje, pajke pod lubjem ter tudi velikega, črnega, navadnega goša, ki pa se nam je mirno umaknil s poti. Najbolj od vseh je presenetil mene ter gozdarja Marka.

V Bovcu imamo namreč to srečo, da smo obkroženi z veliko lepe narave, čistim okoljem in zato tudi s številnimi lišaji na drevesih, ki smo jih vsi opazili in kazali gozdarjema. V vrtcu smo posadili tudi čebulo in fižol. Pri čebuli smo posadili čebulice, zemljo so otroci vzeli iz krtin na travniku, pri fižolu pa smo morali najprej dobiti poganjek iz majhnega fižolčka. Pridno smo jih zalivali, pri tem smo naredili poizkuse, v kakšnih pogojih se bo razvil (brez zraka, brez svetlobe, brez vode), nato smo jih posadili še v lončke z zemljo. Otroci so jih odnesli domov in jih posadili na vrt ali v njivo.

Obiskali smo tudi čistilno napravo v Bovcu, kjer nas je gospa Tončka zelo prijazno sprejela ter nam predstavila pomen vode, kako je pomembno, da ne mečemo v školjko in odtok nobenih neprimernih stvari, predvsem palčk za čiščenje ušes, ki jih je na žalost precej ter nam pokazala postopek, kako fizično s stroji odstranijo večje kose, odpadke in s pomočjo katerih mikroorganizmov očistijo

vodo, preden jo spustijo nazaj v našo smaragdno reko Sočo. Šli smo tudi na številne daljše pohode v naravo, tekli po travnati poti do gozda, imeli športni dan do Sv. Lenarta, popoldanske pohode za Cicibana Planinca do vasi: Čezsoča, Kal-Koritnica in Plužna ter opravili kolesarjenje skupaj s policistom Matjažem, s katerim smo spregovorili tudi o nevarnih delih na naši poti do vrtca in šole.

Od začetka igre Beli zajček kar veliko otrok prihaja v vrtec peš, s kolesom, s skirojem ali pa parkira stran od vrtca in vsaj del poti opravi peš. Kar je spodbudno – začne se pri otrocih, pri majhnih ljudeh, kjer se oblikujejo življenjske navade, s katerimi zrastemo v odrasle ljudi.

**Lep pozdrav iz vrtca Bovec,
koordinatorka projekta in vzgojiteljica skupine »Škratki«:
Sandra Kverh**

PROJEKT RAZVIJANJE TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V VRTECU VRTEC PEJŠ«

»MAMA, TATA PEJMO V VRTEC PEJŠ«

Projekt se v Otroškem vrtcu Ajdovščina odvija že drugo šolsko leto. Dobre izkušnje in navdušenje nas je spodbudilo, da projekt peljemo naprej. Strokovni delavci se zavedamo, da lahko že z mehкими spodbudami in usmeritvami pri najmlajših, dosežemo večji uspeh pri naših starših oz. posredno vplivamo na doseganje skupnega dobrega, v tem primeru na področju trajnostne mobilnosti.

Živimo v zeleni Vipavski dolini, ki nas kar kliče, vabi v naravo. Vrtce imamo na mnogih, 14-ih lokacijah, kar pomeni, da so razdalje med domom družin in vrtcem relativno kratke. Zagotovo je vsi ne morejo prehoditi, prekolesariti, a z zgledom, da vsaj kakšen dan avtomobil parkiramo nekoliko dlje od vrtca in del poti prehodimo, naredimo veliko in pri otrocih razvijamo navade, da je iti peš bolj zdravo zanje, za vse ljudi okrog in za naše okolje.

Strokovno osebje iz »podeželjske« enote v Vrhpolju (skupina Činele) ter iz enote Ribnik (skupine Levčki, Slončki, Žirafe, Zebre, Rakci) je skozi potek projekta, za otroke snovalo različne vsebine in aktivnosti. Sodelovalo je približno 100 otrok iz različnih starostnih skupin.

V skupini Zebre so v okviru projekta Beli zajček izvedli veliko dejavnosti na temo varno in čisto okolje. Pripravili so

kolesarski dan in pravo pot s prometnimi znaki. Za uspešno in varno kolesarjenje so si od belega zajčka prislužili medalje. Z likovnim ustvarjanjem so belim zajčkom pričarali zelenice in cvetlice, med katerimi se bodo lahko naužili svežega in čistega zraka, brez izpušnih plinov.

Vzgojitelji v vrtcu vemo, da je najboljše motivacijsko sredstvo zagotovo lutka in lutkovne predstave. Slednje so potrdili tudi v skupini Levčki, kjer so otroci stari 1 – 3. Vzgojiteljici sta jim zaigrali lutkovno predstavo o Belem zajčku. S pomočjo starše so sivemu zajčku pomagali, da je postal spet bel. Na sprehodih so opazovali promet; avtomobile, avtobuse, kamione, bagre, kolesa. Opazovali so kaj se iz nekaterih kadi, kam gre ta dim, kako hitro gredo .. V igralnici so se veliko igrali z didaktičnimi sredstvi, ki vsebujejo železnico, vlake, prometne znake.

V skupini Žirafe so projekt razširili na tematski sklop, skozi katerega so se pogovarjali o onesnaževanju zraka, vode in okolja, o smeteh, prometu, varovanju narave, ... vključili so vsa kurikularna področja. Za motivacijo so prisluhnili zgodbi Rožnati avtobus in nato izdelali skupni izdelek, ki je krasil garderobo. S področja gibanja so izpeljali veliko sprehodov, vožnjo s skiroji in kolesi z uporabo varnostnih čelad (poligon s prometnimi znaki). Na področju družbe so se veliko pogovarjali o vrstah prometa in prometni signalizaciji, obisk avtobusne in železniške postaje,

opazovanje prometa in upoštevanje pravil, ki veljajo v prometu. Na področju narave so poslušali zgodbo Ko Zemlja zakašlja in izdelovanje plakata ob pogovoru kaj Zemlji škoduje in kaj ji koristi, poskus: onesnaževanje vode, izvedba čistilne akcije v bližnji okolici vrtca. Likovno so ustvarjali so na temo Moja pot v vrtec.

V skupino Slončki je prišel na obisk pravi zajec. Otroci so belega zajčka božali, pestovali, ga opazovali in poimenovali posamezne dele živali. V skupini so iskali sličice in izdelali plakate različnih zajčkov. Likovno ustvarjanje na temo Beli zajček so izkusili skozi tehniko praskanke. Izdelali so tudi lutke (mamo zajklo, očeta zajca in dva mladička) in z njimi uprizorili zgodbo o Belem zajčku. Po uprizoritvi so se z lutkami in cestami otroci lahko igrali v času proste igre. Nastajale so zanimive, poučne igre vlog. V igralnici so pripravili aktivnosti, ki so si jih otroci lahko individualno izbirali pri delu (obrisovanje šablone zajčka, rezanje krogcev, lepljenje, pikanje zajčkov, barvanje zajčkov). Osvojili so pesem Zajček Dolgouhec. Spoznavali so različna vozila. Vozila so razvrščali v tri kategorije (vodni, zračni in cestni promet). Spoznavali so enostavne prometne predpise in prometne znake, se igrali z avtomobilčki in vlaki. Na pano so narisali tloris mesta in cest ter nanj prilepili vozila in prometne znake. Obiskali so tudi mestno avtobusno postajo, si ogledali železniško progo in muzejski vlak.

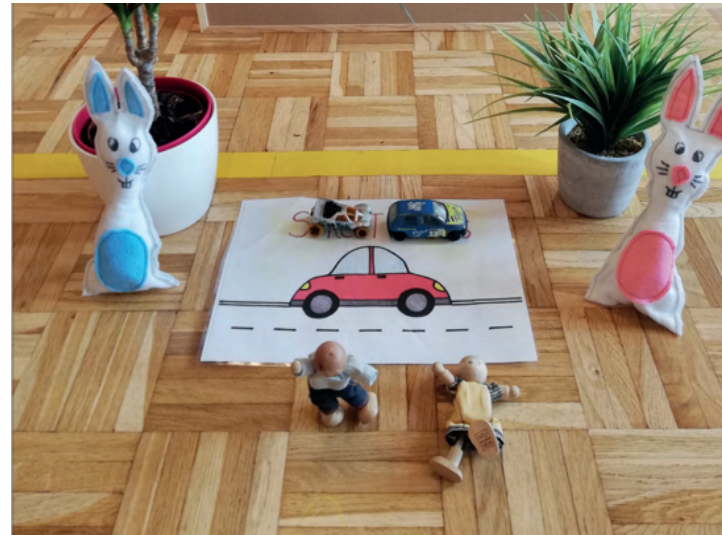
Tudi v skupini Rakci so za uvodno motivacijo spoznavali pravega zajčka. V projekt so vključili vsa področja dejavnosti; na področju matematike so veliko razvrščali bodisi avtomobile v garaže, bodisi vozila glede na način gibanja. Vzgojiteljici sta jim pripravili lutkovno predstavo, prepevali so pesem Moj rdeči avto in jo ponazarjali z gibanjem.

Posebej bi izpostavila prijetno sodelovanje s starši: otrokom sta vzgojiteljici pripravili paketek, ki so ga odnesli domov. Izdelali sta lutke belih zajčkov, da se bodo lahko z njimi igrali in ter jih spremljali na sprehodih. Staršem sta izročili tudi zgodbo o belih zajčkih in sivemu zajčku. Otroci so imeli skupaj s starši nalogo, da za vsako igro in gibanje na prostem, zajčku prilepijo en krogec in jih po dveh tednih prinesejo nazaj v vrtec na razstavo.

Želimo si, da bi naše spodbude tudi v prihodnje pustile pečat vsaj pri naših družinah. V začetku je potrebna dobra volja in pripravljenost, morda napor, potem pa slednje preraste v rutino, vsakdanjo navado. Hodimo peš, vsaj del poti! Naj beli zajčki dolgo ostanejo BELI!

Vrtec Ajdovščina

Zapisala: koordinatorica Anja Česen

»SMO DANES PRIŠLI VSI PEŠ? BRAVO MI!«

Projekt so obširno izpeljali tudi v enoti Vrhpolje, ki je ena izmed manjših enot pod okriljem Otroškega vrtca Ajdovščina. Okolje je podeželjsko, nabor različnih prevoznih sredstev, ki vozijo mimo vrtca in s katerimi se otroci srečujejo pa je vseeno bogat in pester; poleg vseh vsakdanjih vozil, imajo otroci možnost srečati tudi šolski avtobus, ki ustavi tik pred stavbo.

Projekt so zajeli z vsemi čutili: poslušanje zvokov v bližini avtoceste in na travniku, vonjanje zraka. Pogovarjali so se o tem, kje se bolje počutijo in kje je bolj zdravo okolje za nas in živali.

Na področju umetnosti so skozi tehniko kiparjenja –iz das mase naredili najljubše prevozno sredstvo, na pano so risali sliko velikanko na temo prometa, seznanili so se s plesom in izmišljeno pesmico Beli zajček.

Tudi bodisi vodene bodisi spontane dejavnosti s področja matematike, so se vsakodnevno pojavljale skozi dnevno rutino: »Kje vozi več avtomobilov – mimo našega vrtca ali

po avtocesti?«, »Koliko potnikov je v avtomobilu, koliko se jih pelje s šolskim avtobusom?«, »Kakšne barve so avtomobili na parkirišču?«, »Koliko otrok je vrtec prišlo peš, koliko s kolesom, koliko z avtomobilom?«, »Katero prevozno sredstvo je najdaljše?« »Je pred vrtcem parkiranih več koles ali avtomobilov?«...

Okolico jim je nudila veliko možnosti za raziskovanje: sprehodi v mesto Vipava, do avtoceste. Opazovanje razlike med mestom (Vipavo) in vasjo (Vrhpolje, Duplje). Otroci so opazili, da na vasi ni toliko prometa, niti prometnih znakov, pločnikov, prehodov za pešce in kolesarske poti. Izpostavili bi sprehod do Vipave, kjer so s seboj vzeli »check listo« s prometnimi znaki. Dobili so skoraj vse prometne znake. Razložili so tudi njihov pomen.

Otrokom sta vzgojiteljica ponudila tudi različne delovne liste na temo prometa, trajnostne mobilnosti.

Izdelali so zemljevid Vrhpolja z okolico: na največji pano so narisali zemljevid, otroci so dodali svoje domove. Dorisali

so stezo za kolesarje in pešce, prehode za pešce ter prometne znake za katere mislijo, da bi prispevali k večji varnosti kolesarjev in pešcev v naši okolici.

Pri vseh treh sklopih igre BELI ZAJČEK so se otroci trudili in hodili v vrtec na tak način, da so čim manj škodovali naravi. Velika zahvala gre tudi staršem, ki so bili prav tako zavzeti, čeprav jim velikokrat ni bilo enostavno.

Kljub temu, da je velikokrat botrovalo deževno vreme, so vsi zajčki postali beli, cvetoči ali bleščeči od zvezdic.

Vrtec Ajdovščina

Zapisala: koordinatorica Anja Česen ter vzg. predš. otrok Maja Koren

NOVICA ZA NOVIČNIK V OKVIRU PROJEKTA TRAJNOSTNA MOBILNOST

Tudi letos je naš vrtec sodeloval v projektu Trajnostna mobilnost, saj želimo s projektom prispevati k spreminjanju potovalnih navad otrok ter njihovih bližnjih. Aktivno so bile vključene v projekt najstarejše skupine – Mravljice, Metulji, Ribice, Ježki in Pikapolonice.

Preko igre Beli zajček so spoznavali tematiko trajnostne mobilnosti, saj je namen igre spodbuditi otroke in njihove starše, da prihajajo v vrtec na čimbolj trajnosten način – peš, s kolesom, s skirojem,... Pri izvedbi projekta smo upoštevali tudi dejstvo, da se večina otrok vozi v vrtec iz oddaljenih vasi, zato smo temu primerno tudi prilagodili dejavnosti, da so vsi otroci lahko enakovredno sodelovali. Otroci so poslušali zgodbo o belem zajčku, katerega kožušček je umazan zaradi izpušnih plinov avtomobilov. Izdelali so zajčka, ki je imel umazan kožušček in sklenili so, da bodo zajčku očistili kožušček s prihodi v vrtec na trajnosten način.

Spoznali so različna prevozna sredstva. Ugotovili so, katera prevozna sredstva onesnažujejo okolje in se pogovarjali o tem, kaj bi lahko naredili, da bi pripomogli k manjšemu onesnaževanju. Tako so spoznali tudi nekatera prevozna sredstva, ki omogočajo javni prevoz – vlak, avtobus. Na šolskem igrišču pa so se preizkusili v spretnostni vožnji s skiroji in kolesi, ki so okolju prijazna prevozna sredstva.

Na sprehodih po mestu Cerklje ob Gori so se navajali na varno in pravilno obnašanje v prometu tako samih v vlogi pešcev kot tudi voznikov. Preizkusili so se tudi v vlogi detektivov, saj so opazovali promet ter opozarjali na nepravilno parkirane avtomobile – na pločniku, na prehodu za pešce,... Spoznali so tudi prometne znake, ki so jih opazili na poti, se o njih pogovarjali ter jih v igralnici tudi narisali.

Poleg vseh dejavnosti v okviru projekta so v skupinah naredili tudi makete mesta in okolice vrtca ter ugotavljali kaj bi še lahko naredili za večjo varnost v prometu, da bi bili vozniki

bolj previdni na pešce. Iz odpadne embalaže so izdelali prevozna sredstva ter narisali in pobarvali prometne znake, ki so jih nato uporabili na maketi, ki jim je na koncu služila tudi kot igralna podloga. Na tak način so lahko med igro utrjevali pridobljeno znanje o varnem načinu obnašanja v prometu.

V sodelovanju s starši so se zajčki očistili in postali beli. Otroci pa so postali pozorni na pravilno in nepravilno ravnanje vseh udeležencev v prometu.

Vrtec Peter Klepec pri OŠ Cerklje ob Gori

Zapisala: Marina Mavri

“TUDI TRAJNOSTNO SE LAHKO DALEČ PRIDE”

Za vključenost v projekt Trajnostne mobilnosti smo se enotno odločile vse strokovne delavke. Tako so se z zgodbo in igro Beli zajček seznanili otroci od jaslične, do predšolske skupine. V projekt je vključenih 7 skupin, skupaj 122 otrok. Vsakodnevno lepljenje zasluženih belih pik na sivega zajčka so otroci in starši jemali zelo resno in dosledno.

Po igralnicah je bilo v aprilu in začetku maja izvedenih veliko pestrih in zanimivih dejavnosti. Starše smo s projektom seznanile preko eAsistenta in jih z dodatnimi pojasnili in vabili aktivno vključevale v potek projekta. Strnila bom nekaj najzanimivejših.

Čist zrak

Naš vrtec stoji v bližini gozda. Z otroki se večkrat podamo v njegovo senco. V okviru projekta Trajnostna mobilnost smo z otroki ugotavljali kakšen zrak je v samem gozdu. Zanimalo nas je ali živali živijo zdravo, če rastline lepo rastejo. Ker nam gozd sam ni povedal, smo se obrnili na področje naravoslovja. Vsi vemo, da so lišaji na drevesih odraz čistega zraku. V izbranih strokovnih knjigah smo si z otroki ogledali kakšni so ti lišaji. Že naslednji dan smo v našem bližnjem gozdu začeli iskati dokaze o čistem zraku. Ne boste verjeli, naše živali, rastline in seveda tudi mi, živimo v zelo zdravem okolju. Na drevesih so otroci našli zelo veliko lišajev.

Kamišibaj

Zgodbo sem prikazala ob slikovnem gradivu, saj ga otroci vseh starosti z zanimanjem spremljajo. Za likovno tehniko aplikacij v kamišibaju sem si izbrala trganko iz odpadnega časopisnega papirja, saj je eden izmed namenov trajnostne mobilnosti prispevati k zmanjšanju obremenitev na okolje. Kamišibaj predstavo sem popestrila še s petjem otroških pesmi ob spremljavi klavirja.

Trajnostna mobilnost v jaslični skupini

V skupini so otroci stari od enajst mesecev do treh let, večina se jih še ne govorno izraža. Glede na to, da še ne znajo povedati na kakšen način so prišli v vrtec so to sporočili s tem, da so vsak dan, ko so v vrtec prišli na trajnosten način, s seboj prinesli plišastega zajčka oz. plišasto igračo po lastni izbiri. Ob zaključku tedenske aktivnosti so straši vrnili izpolnjeno razpredelnico v katero so zapisali način prihoda otroka v vrtec. Več kot polovica jih je prihajala peš oziroma del poti z avtomobilom, del pa peš. Otroci so z zanimanjem opazovali kako iz izpušne cevi avtomobila prihaja dim z umazanimi delci (na avtomobilček igračo sem pritrdila slamico-izpušno cev in skozi jo pihnila prah oglja). Z ogljem smo nato pobarvali zajčka iz papirja na katerega smo kasneje lepili bele kroge in tako zajčku očistili kožušček.

Promet v naši vasi

S pomočjo zgodbe o belih zajčkih, sva predstavili otrokom škodljivost izpušnih plinov, ki jih povzročajo avtomobili. Otroke sva usmerjali k razmišljanju, kako bi lahko zmanjšali število avtomobilov na naših cestah. Spomnili so se na avtobus, saj se lahko veliko ljudi naenkrat pelje z njim in avtomobili ostanejo doma. Tudi na vlak niso pozabili in po izmenjavi mnenj ugotovili, da je lahko na vlaku še več ljudi kot na avtobusu. Na sprehodu smo opazovali zgradbe, prometne znake, prehode za pešce,... ter vse to tudi fotografirali. Fotografije smo plastificirali in nalepili na tulce. Z otroki smo s pomočjo fotografij in kock sestavili našo vas. Iz tega je nastala prava igra, v katero so se otroci zelo uživali. Med sprehodi so se otroci seznanili z različnimi prometnimi znaki, ki jih najdemo v bližini vrtca. Veliko smo se pogovarjali o tem, kakšne so naše poti v vrtec in ugotovili, da se nam veliko več zanimivih stvari zgodi, če v vrtec pridemo peš ali s kolesom.

Vozila iz likov

Otroci so iz različnih geometrijskih likov sestavili poljubno vozilo in ga zalepili na časopisni papir v velikosti A4 formata. Po končanem lepljenju so poimenovali nastalo vozilo ter sestavne dele vozila.

Razvrščanje prevoznih sredstev

Med drugim smo razvrščali prevozna sredstva glede na to, kje vozijo. Na tla sem najprej postavila fotografije (cesta, nebo, tir, voda), nato pa so otroci iz vrečke naključno izvlekli fotografijo prevoznega sredstva. Slednjo so nato razvrstili glede na način, kje vozilo vozi (npr; ladja – voda, avto – cesta). Otrokom je bila dejavnost všeč in so jo med prosto igro večkrat sami izvedli.

Izdelava 3D makete - moja vas

Po tem, ko smo na sprehodih dobro spoznali našo vas, smo si izdelali veliko 3D maketo iz odpadnega materiala. Tako so iz škatlic nastale hiše in železniška postaja, iz slamic in lesenih palčk je nastala železnica. Otroci so rezali, barvali in lepili ceste, prometne znake ter križišča itd. Avtomobilčki so bili postavljeni tako, da so imeli varnostno razdaljo, avtobus je čakal na postaji, vlak pa se je vozil po izdelanih tirih. Izdelano maketo smo ponosno postavili na razstavo v avli vrtca in na ogled povabili vse otroke ter starše in zaposlene.

Vožnja z vlakom

Otrokom smo povedale, da se bomo z vlakom odpeljali iz Dornberka v Štanjel. Za boljšo prometno varnost smo si naredili odsevne jopiče in se odpravili proti železniški postaji. Tam smo se vkrcali na vlak in se odpeljali dogodivščinam naproti. Otroci so bili nad vožnjo navdušeni. Še posebej zanimiva jim je bila vožnja skozi tunel. Nekateri otroci so se z vlakom peljali prvič, zato nam je bilo nepopisno lepo opazovati veselje v otroških očeh.

Med potjo smo opazovali okolico in kraje skozi katere smo se peljali cilju na proti. Izkrkali smo se na železniški postaji v Štanjelu in se peš odpravili proti OŠ Štanjel. Tam smo si vzeli čas za malico. Nato smo se sprehodili po poti proti gradu in naredili čudovito fotografijo, ki nam bo ostala v lepem spominu.

Učenje treh novih pesmi ob klavirski spremljavi

Da se je otrokom tematika mobilnosti še bolj vtisnila v spomin, smo se naučili 3 nove pesmice ob klavirski spremljavi. Prva, pri kateri smo tudi uprizarjali gibe je bila pesem o vlaku, z naslovom Čičiphu (Mira Voglar). Kot drugo smo se naučili pesem Kresnička (Janez Bitenc), ki je nekoliko bolj umirjena in pripoveduje o varnosti pešcev v prometu. Pesem smo prepevali tudi na nočnem pohodu s kresničkami, nad katerim so bili otroci zelo navdušeni. Največ otrok je za prihod v vrtec uporabljalo kolo, zato smo se naučili tudi pesem z naslovom Kolesarska (Mira Voglar), ki v besedilu navaja, da je potrebno biti previden na prometne predpise. Otroci so besedila vseh pesmi res hitro usvojili, saj smo se o njih predhodno pogovorili in razložili pomen novih besed.

Učenje plesa in razgibavanje v telovadnici

Trajnostno mobilnost smo vključili tudi v področje gibanja. Večkrat smo se v telovadnici igrali avtomobilčke in po poligonu z obroči v rokah vozili po različnih terenih, s svojim telesom smo uprizarjali vožnjo s kolesom, v koloni smo plesali in predstavljali vlak itd. Ob glasbi na pesem Semafor (Čarovnik Grega) smo se veliko naučili o varnosti v prometu, saj na otroku prijazen način preko besedila prikaže na kaj moramo biti previdni. Spoznavali smo še druga prevozna sredstva in se pogovarjali o onesnaževanju zraka. Tako smo se naučili tudi ples Gremo okrog sveta (Čuki). Otroci so na konkreten način spoznali pomen rdeče luči in znaka Stop. Spretnostno so s kolesi, tricikli in poganjalčki vozili po ravni oziroma vijugasti črti.

Nočni pohod z lučkami in kresničkami ter nočitev v vrtcu

Nenavadno, otroci so v vrtec prišli zvečer, saj so bili povabljeni, da noč preživijo s sovrstniki v vrtcu in ne doma v svojih sobah. Zvečer smo se najprej naplesali v avli vrtca, nato pa odšli na sprehod po pločniku z naglavnimi lučkami in kresničkami. Tako smo bili zelo vidni na cesti. Med hojo smo prepevali naučene pesmi ter bili na koncu bogatejši za novo izkušnjo. Večina otrok se je opogumila in prespala z vzgojiteljicami v vrtcu. Zjutraj ni bilo potrebno vžigati avtomobilov za prihod v vrtec, saj so se najpogumnejši v vrtcu že zbudili.

Zaključek in risanje obrazov (čustva)

Za zadnji dan igre »Beli zajček« smo otroke v jutranjem krogu spodbujale k nadaljevanju igre tudi doma. Vsak je dobil svojega zajčka in mu po navodilu s črnim flumastrom narisal obraz oz. oči, usta, smrček, brke. Pred tem smo se individualno pogovorili o čustvih, kako se njegov zajček počuti ob koncu igre. Nekateri so bili ob koncu bolj beli kot drugi, zato so bili tudi narisani obrazi bolj veseli. Otroci so z navdušenjem pripovedovali staršem o nadaljevanju igre. Vsak otrok je domov prejel nekaj dodatnih belih pik in pravljico o belih zajčkih.

Vrtec Dornberk in Vrtec Prvačina (OŠ Dornberk)

Po zapiskih strokovnih delavk Vrtca Dornberk in Vrtca Prvačina povzela koordinatorica projekta Marjana Turk.

VRTEC PRESTRANEK IN BELI ZAJČEK

V letošnjem letu je vrtec Prestranek sodeloval v projektu Beli zajček. Vsaka skupina je izvajala dejavnosti na temo Trajnostne mobilnosti. Z Evropskim tednom mobilnosti so otroci v vrtec pripeljali svoja kolesa in z njimi premagovali poligon. Nato smo si z otroki ogledali prometne poti in znake, risali in razvrščali prometne znake, spoznavali okolico Prestranka, barvali zajčka, izdelovali mape za belega zajčka, prepoznavali zvoke v prometu, si ogledali izobraževalne video posnetke na temo prometa in se aktivno udeležili Jumicar – ja (vozili mini avtomobile). Kar je bilo pa najpomembnejše, v obdobju 14 dni smo označevali vsak dan našo pot do vrtca. Igro smo prilagodili glede na okoliščine, saj je večina otrok prihajala v vrtec z avtomobilom. Zato so vsi otroci vsak dan označevali s čim so prišli. Namreč imeli smo tri barve zajčkov. Z belim zajčkom smo krepili hojo, z rumenim zajčkom smo hiteli z avtom do vrtca ter z zelenim zajčkom krepili celo telo na kolesu ali skiroju.

Tako nas je Beli zajček povezal k sodelovanju in krepil naše znanje in telo v povezavi z naravo.

Vrtec Prestranek

Zapisala koordinatorka: Barbara Lenassi

TRAJNOSTNA MOBILNOST PRI ČEBELICAH

V Evropskem tednu mobilnosti, ki je potekal od 16. do 22. septembra 2020, smo otroci iz skupine Čebelice izvajali dejavnost Beli zajček.

Za uvodno motivacijo smo otrokom prebrali zgodbo o belem zajčku, ki je zaradi številnih izpustov prevoznih sredstev dobil umazan kožušček. Da bi zajčku pomagali očistiti njegov kožušček, smo otroke povabili, da v vrtec namesto z avtomobilom, prihajajo s kolesi, peš ali s skiroji.

Otroci so bili nad idejo zelo navdušeni. Vsak otrok je izdelal svojega zajčka, mu narisal oči, nosek in brčice, izdelali pa smo tudi enega velikega zajčka, ki je krasil našo igralnico.

Vsako jutro so otroci komaj čakali, da bodo prilepili bel krogec na zajčkov kožušček in ga tako očistili. V vrtec so prihajali večinoma peš, nekaj otrok pa je prišlo tudi s kolesom in skirojem.

Otroci so bili zelo ponosni, ko jim je uspelo očistiti celega zajčka. Ob zaključku dejavnosti smo jim za nagrado podelili medalje – odsevnike. Ker pa večina otrok ni poznala kaj to odsevnik je, smo nadaljevali tematiko in se z otroki pogovarjali tudi o varnosti v prometu. Spoznali smo, zakaj je dobro uporabljati odsevnike ter kdaj in čemu služi odsevni jopič, seznanili smo se s prehodom za pešce, se naučili, da moramo vedno pogledati na cesto, preden jo želimo prečkati (levo-desno-levo) in se prepričati, da ni nobenega avtomobila na cesti. Seznanili smo se tudi s prometnimi znaki in jih opazovali v okolici vrtca. Prav tako smo dali velik pomen uporabe čelade, ko se vozimo s kolesom.

Pogledali smo si tudi nekaj video vsebin s tematiko onesnaževanja okolja, ki se je otrok zelo dotaknila. Ob svetovnem dnevu Zemlje smo se z otroki pogovarjali, kdaj je

Zemlja vesela in kdaj žalostna (kaj Zemlji škodi in kaj Zemlji koristi). Otroci so spoznali, da izpušni plini prevoznih sredstev (in ostali odpadki) škodujejo tako Zemlji, kot živalim in tudi ljudem. Preko konkretnega nivoja smo otrokom z avtomobilčki prikazali, koliko več izpušnih plinov gre v zrak, če se vozimo vsak s svojim avtomobilom, in pa koliko manj bi zrak onesnaževali, če bi se vsi otroci skupaj v vrtec pripeljali z enim avtobusom.

Iz odpadnega materiala smo izdelali tudi svoj vlak, nad katerim so bili otroci zelo navdušeni. Skočili smo v vagončke, in vlak nas je popeljal na potep po vrtcu. Nad projektom smo bili zelo navdušeni, otroke je tematika zelo pritegnila, zelo radi so sodelovali v dejavnostih, ki so bile povezane s trajnostno mobilnostjo. Projekt Trajnostna mobilnost pozdravljamo in v prihodnjem letu zagotovo ponovno sodelujemo v njem.

VVE pri Osnovni šoli Rudolfa Ukoviča Podgrad

Zapisala koordinatorka: Tadeja Kerznar

NOVIČKA

Projekta Beli zajček smo se udeležili otroci iz vrtca Pivka, skupina Gumbki in Gosenice, starost otrok 5-6 let. V mesecu aprilu smo dva tedna (12.4. – 23.4.2021) namenili igri Beli zajček. Cilj je očistiti zajčkov kožušček, ki je umazan, siv. S pomočjo belih krogcev bo tako postal zajček bel, čist. Namen igre je otroke in starše spodbuditi, da prihajajo in odhajajo v vrtec na čim bolj trajnosten način: peš, s kolesom, s skirojem, z rolarji, ... Vsak dan, ko se zberemo v jutranjem krogu, se pogovorimo, kako so otroci prišli, odšli iz vrtca. Bel krogcec prilepijo tisti otroci, ki se v vrtec niso pripeljali z avtomobilom ali se iz pred vrtca niso odpeljali z avtomobilom. V skupini Gosenice so se pogovarjali, kako pridejo otroci v vrtec in kako bi otroci želeli priti v vrtec. Prebrali so zgodbo o Belih zajčkih. Pogovarjali so se o varnih ulicah in si tako ogledali sliko, na kateri je veliko avtomobilov in otroci so ugotovili, da če je veliko avtomobilov je tudi okolje bolj onesnaženo in bi ljudem predlagali, da se vozijo z avtobusom. Nato so risali varne ulice. Spoznavali so prometne znake in se igrali igrico "Migetajoči znaki"- za vsak prepoznan znak so otroci naredili določen gib. V skupini Gumbki, se je igra Beli zajček ravno tako začela, najprej s pogovorom o varnosti v prometu, aktivni mobilnosti, prevoznih sredstvih, ... Otroci so risali svojo pot v vrtec in si prebrali zgodbo o Belih zajčkih. Utrdili so znanje o mobilnosti z ugankami, rimami in se sprehodili v okolico vrtca, kot pešci v prometu. Bili so zbrani in previdni. Utrjevali so prometne znake in se za določen znak dogovorili, kakšen gib bodo naredili, ko so ga bodo na sprehodu opazili. Bili so mali detektivi in na sprehodu opazovali pravilno, napačno vedenje osebnih avtomobilov.

Otroci so postali motivirani za nepravilno ravnanje svojih staršev. Spoznali so, da promet onesnažuje okolico vrtca. Spoznali so rastline - lišaje, ki povedo, kako onesnažen je zrak. Odšli so v gozd in primerjali drevesa. Zajčki bodo kmalu beli in čisti.

Otroci, ki so sproščeni in samozavestni ter se počutijo varno, so bolj pripravljeni na učenje. Ko skrbimo za njihovo dobro počutje in zagotavljamo vključenost, utiramo pot za razvoj njihovih kompetenc, pravita belgijska raziskovalca F. Leavers in B. Declercq.

OŠ Pivka, enota vrtec Mavrica

Zapisala koordinatorka: Barbara Tomšič Prelec

NOVIČKA

V projekt Trajnostna mobilnost sta se v naše vrtcu prijavili dve skupini. Skupina »KRTKI« starost otrok od 4 do 5 let in skupina »LEVČKI«, katero obiskujejo predšolski otroci. Obe vzgojiteljici sva se povezali in zasnovali potek projekta. Pri tem sva si pustili odprte poti, da sva projekt izvajali glede na interes otrok. Dogovorili sva se, da bo ozaveščanje o trajnostni mobilnosti v najinih skupinah prisotno skozi celotno šolsko leto. V mesecu aprilu pa sva se osredotočili na izvajanje igre »Beli zajček«. Igra je otroke zelo pritegnila, zanj so bili zelo motivirani. Mlajši otroci so si ogledali predstavo o belih zajčkih s pomočjo gledališča Kamišibaj, starejši pa so poslušali pripovedovanje s pomočjo lutk. Starejši otroci so si bele zajčke, sami pripravili. Obrisali so šablono, jih ostrigli in jim narisali podrobnosti. Nato smo se vsak dan v času trajanja akcije dobili v jutranjem krogu, kjer so sami zalepili bel krogcec na zajčka. Zelo zanimivo je bilo opazovati otroke kako svoje starše motivirajo za prihod na trajnosten način in kako so se z veseljem pohvalili v skupini, ko so tako prišli v vrtec.

Tudi starši so z veseljem sodelovali in se držali dogovorjenega. Ker pa je naš vrtec obsega tudi vasi, ki so oddaljene več kilometrov, sva z vzgojiteljico na obvestilo za starše zapisali tudi parkirišča v mestu, kjer so lahko pustili avto in prehodili določen del peš.

Pred samo igro smo v obeh skupinah izvajali različne dejavnosti. Pogovarjali smo se o prevoznih sredstvih, o onesnaževanju narave, o slabih navadah ljudi. Starejši otroci so narisali svojo pot v vrtec, šteli avtomobile in iskali možnosti za svojo idelano ulico, spoznavali prometne znake ter risali prevozna sredstev. Mlajši otroci pa so na skupnem zemljevidu označili svojo pot v vrtec, spoznavali različna prevozna sredstva, se igrali igrico »Avtobus«, iskali lišaje na drevesih in spoznavali prometne znake.

Projekt smo zaključili na prav poseben način, saj so otroci opravili svoj »prvi mini kolesarski izpit«, na katerem so dobili svojo izkaznico.

Vrtec Jožefe Maslo Ilirska Bistrica

Zapisala koordinatorka: Mojca Vičič

TRAJNOSTNA MOBILNOST V VRTCU POSTOJNA

V vrtcu Postojna smo se letos prvič priključili projektu Trajnostna mobilnost – Beli zajček. V projekt se je vključilo sedem skupin. Tri skupine otrok, starih od štiri do pet let, in štiri skupine otrok, starih od pet do šest let. Vse strokovne delavke, vključene v projekt, smo se v začetku septembra dogovorile in načrtovale dejavnost kot motivacijo in uvod v sam projekt. V tednu mobilnosti smo se vključili v dejavnosti na osrednjem trgu, kjer so otroci spoznavali prometne znake in pomen varnosti v cestnem prometu. V dogovoru z organizatorji dejavnosti smo pripravili vprašanja, primerna starosti otrok, in izvedli kviz. Nagrada za pravilne odgovore je bila lutka Belega zajčka, ki so jo dobili otroci (vsaka skupina je dobila eno lutko). Lutko smo zašile strokovne delavke. Beli zajček nas spremlja na sprehodih, služi kot motivacijsko sredstvo pri branju, pogovoru ter pri dejavnostih, kjer je potrebne veliko otroške domišljije.

Otroci so pred igro Beli zajček s pomočjo namigov (skriti zaklad) spoznali zgodbo o Belem zajčku, ki smo jim jo predstavile strokovne delavke. Nato smo se pogovorili o vsebini, ki je bila primerna motivacija v igro. Druga pozitivna motivacija pa so bili naši zajčki (lutke), ki smo jih morali ohraniti čiste in bele.

V okolici vrtca imamo veliko možnosti za spoznavanje narave in igro v gozdnem okolju. Zato smo vse leto spodbujali pozitiven odnos do narave in skrbi za čisto okolje.

Izvedli smo kolesarsko dopoldne in spoznali, kaj vse potrebujemo za varno vožnjo na kolesu in skiroju. Na sprehodu smo opazovali prometne znake ter se pogovarjali o varni hoji v prometu. Semafor smo spoznavali z gibalno igro in deklamacijo Semafor. Izdelali smo igralno podlogo – glavna cesta in krožišča –, veliko smo likovno ustvarjali ter pripravili lutkovno predstavo.

Preprost kartografski prikaz s svojimi idejami za izboljšavo poti do vrtca smo predali županu. Povabili smo ga v enoto in mu predstavili predloge, ki bi nam olajšali dostop do vrtca (prehod za pešce) ter shranjevanje koles, skirojev ... (kolesarnica).

Odziv otrok je bil pozitiven. Nad »drugačnimi« prihodi so bili navdušeni in povedali so, da v vrtec še vedno želijo hoditi peš oziroma s skirojem.

Vrtec Postojna
Strokovne delavke vrtca Postojna

BELI ZAJČEK V VRTCU ANKARAN

Tudi mi smo se pridružili projektu Trajnostne mobilnosti in igri Beli zajček, se ob tem veliko naučili in se res dobro imeli!

Naš Ankaran je mlada občina, rojena iz letovišnega kraja ob morju. Kraj je rasel in se razvijal, bil pa je predvsem spalno naselje, kjer so zrasle vrstne hiše, bloki in stanovanjske hiše. Preprečen je z ulicami, ki se vse stekajo v osrednjo cesto. In s te ceste se spustimo po klančku do vrtca in osnovne šole. Tu smo doma.

Ankaran je prometno precej obremenjen, saj ima vsako gospodinjstvo vsaj dva avtomobila, v poletnem času je tudi poln turistov. Prav zato je bila vključitev v projekt več kot dobrodošla in podprta tudi s strani Občine.

Za sodelovanje v projektu se je odločilo dvanajst strokovnih delavcev iz šestih oddelkov vrtca, le ena skupina se za to ni odločila. Ker pa je bila igra Beli zajček tako zanimiva in ker je bilo parkirišče vrtca prazno, so se igri samoiniciativno priključili še otroci in starši te preostale skupine. Vsi starši in zaposleni iz vrtca, ki živimo izven kraja in se v Ankaran pripeljemo z avtomobilom, smo parkirali na javnem parkirišču ob Jadranski cesti. V dogovoru z Občino in komunalnim podjetjem Marjetica, smo lahko uporabljali parkirišče, ki je dovolj daleč od vrtca, tako smo zadnjih 200 metrov pripešačili. Parkirišče je bilo v teh dveh tednih namenjeno igri, vožnji s kolesi, gibanju in ustvarjanju. Iz parkirišča je postalo dvorišče.

V vrtcu je bilo kar naenkrat polno zajčkov – po panojih v igralnicah, na hodniku, po omarah in zajčki so pridno menjali barvo – iz sive so postajali vedno bolj beli in otroci bolj veseli.

V oddelkih so se izvajale različne dejavnosti in otroci so bili povsod aktivni, od skupine najmlajših otrok, kjer se je prilagodilo vsebine, pa vse do najstarejše skupine, ki se je lotila zahtevnejših dejavnosti. Otroci so prisluhnili zgodbi o Belem zajčku, poslušali tudi druge zgodbe o prometu in prometnih sredstvih, razvrščali, sestavljali dele v celoto, skakljali kot zajčki, iz kartonskih škatel izdelali vlak in z njim potovali po vrtcu in igrišču, prepoznavali okolju prijazna vozila in jih razvrščali v diagram, z redarjem delili »kaznik« napačno parkiranim avtomobilom. ...Beli zajček se je vtakal v vse naše dejavnosti in nas spremljal na sprehodih.

Uspelo mu je spremeniti jutranje prihode otrok in rutine družin – na terasah so parkirana kolesa, kolesarijo tudi starši. Več otrok prihaja v vrtec peš. Hvala, Beli zajček!

OŠV Ankaran

Zapisa koordinatorka projekta: Kristina Twrdy, pomočnica ravnateljice za vrtec

TRAJNOSTNA MOBILNOST – IGRA BELI ZAJČEK

Projekt Trajnostna mobilnost sem predstavili staršem na prvem roditeljskem sestanku ob začetku šolskega leta. Predstavila sem jim cilje projekta in jim razložila potek igre Beli zajček.

Teden pred pričetkom dejavnosti, sem staršem razdelila anketne vprašalnike, ki so jih izpolnjene vrnili v vrtec. Pojavila so se vprašanja glede otrok, ki so od vrtca zelo oddaljeni, saj njihovi starši nadaljujejo pot v službo in nimajo možnosti, da bi prišli v vrtec peš. Dogovorili smo se, da v danem primeru upoštevamo vsaj del poti opravljene peš, s kolesom, skirojem ali na kakšen drug trajnostni način. Tako tudi tej otroci niso bili prikrajšani in so imeli možnost, da so se njihovi zajčki obarvali v belo barvo.

V skupino je vključenih devetnajst otrok. Z igro Beli zajček smo pričeli 19. 10. 2020 in dejavnost izvajali en teden. Dan pred pričetkom igre, s pomočjo lutke, sem otrokom prebrala zgodbo. Lutka je otroke spodbujala in opominjala na pomen hoje, kolesarjenja in uporabe javnih prevoznih sredstev. Po končanem uvodnem delu so si otroci izdelali zajčke in jih prilepili naokno. Že naslednji dan sva se s sodelavko in z

otroki pogovarjali o načinu prihoda otrok v vrtec. Vsak otrok si je po pogovoru prilepil bel krog na zajčkov umazan kožušček, če je v vrtec prišel na dogovorjen način. Tudi zgodbo o zajčkih smo vsakodnevno prebiral. Ob zaključku igre smo si pogledali še posnetek Naj vas narava zapelje, kjer je prikazan pomen trajnostne mobilnosti.

Vrtec Koper, enota Žogica

Zapisa vzgojiteljica: Janja Lampret

BELI ZAJČEK

Na prvem roditeljskem sestanku sem starše seznanila s projektom trajnostne mobilnosti - Beli zajček in njegovim pomenom. V skupini smo s projektom pričeli 19. oktobra. Za uvod sem otrokom prebrala pravljico Beli zajček. Nato smo jo z otroci obnovili in se pogovarjali o njenem pomenu in kako lahko mi vsi k temu participiramo in kaj lahko naredimo.

Odločili smo se, da bomo vsi otroci in vzgojno osebje vsaj del poti prišli peš, ali s kolesom, skirojem, javnim prevozom.

Otroci so dobili vsak svojega zajčka s sivim trebuščkom in ga pritrdili na steno igralnice. Vsak dan, ko bomo prišli v vrtec peš, s kolesom, s skirojem,...bomo na zajčkov trebušček nalepili bel krog, dokler ne bo spet bel.

Naslednji dan je le en otrok prišel peš in le ta je na zajčka nalepil prvi krogec. Dan potem, je bilo takih že šest otrok in nato se je število večalo. Drug drugemu so bili spodbuda in vsi so si želeli nalepiti zajčku krogec. S tem smo nadaljevali, dokler niso bili zajčkovi kožuščki zopet beli.

Otroci so spodbujali drug drugega in njihove starše. Vživeli so se v projekt in aktivno nabirali in lepili krogece. Tudi, ko so bili trebuščki že beli, so mi otroci večkrat povedali, da so v vrtec prišli peš, oz. s skirojem.

Mislím, da je zelo pomembno ozaveščanje že pri otrocih. Projekt je v naši skupini zelo lepo stekel, otroci so vživeto sodelovali in se ob tem imeli lepo.

Vrtec Koper, enota Žogica

Zapisala vzgojiteljica: Nataša Makuc Bordon

TRAJNOSTNA MOBILNOST V NAŠEM VRTCU

Potek projekta smo spremljale že v lanskem šolskem letu preko sodelavk. Že takrat nam je bil zanimiv, saj je vsem udeležencem prinesel veliko novih izkušenj, zato smo se odločile, da bomo v tem letu sodelovale tudi me. Letos je vključenih 5 oddelkov – 105 otrok, iz 2 enot (Rozmanova in Markovec).

Na prvem roditeljskem sestanku smo staršem predstavile projekt, katerega namen je spreminjanje potovalnih navad in posledično zmanjševanje motoriziranega prometa v okolici vrtca, prispevati k manjši onesnaženosti okolja in h gibanju otrok. Predstavile smo tudi igro »Beli zajček« in kratko verzijo same zgodbe.

Z dejavnostmi smo začele že v mesecu septembru v tednu posvečenemu projektu »Evropski teden mobilnosti«. Že takrat smo ugotovljale, na kakšen način prihajajo otroci v vrtec in to beležile. V naslednjih mesecih smo se z otroki veliko pogovarjale o prometu, prevoznih sredstvih, onesnaženem zraku, hodili smo na sprehode, opazovali okolico – prevozna sredstva (dejavnost Izdelaj in pobarvaj svoj avtobus in vlak ter Moja pot v vrtec). Vključile smo tudi dejavnosti povezane z drugimi projekti v našem vrtcu (Mali sonček, Zeleni nahrbtnik...).

Otroci so risali in izdelali različna prevozna sredstva, pozorni smo bili na nepravilnosti v prometu in ovire med sprehodi (dejavnost Detektiv, Kartografski prikaz), naučili so se novih pesmi na temo promet, izdelali didaktične igre ter si ogledali avtobusno in železniško postajo.

Igro Beli zajček smo izvajale v vseh petih oddelkih (Aprila 2021). Vzgojiteljice smo se na projekt pripravile z zanimivimi pristopi, vsebinami in spremljajočimi aktivnostmi. Odziv staršev je bil odličan. V vključenih oddelkih so bili redki, ki niso aktivno sodelovali pri igri. Še bolj smo navdušene nad tem, da so nekateri starši in otroci še dolgo po zaključku igre prihajali v vrtec na trajnostni način.

Vrtec Smedela – Koper

Enota Markovec in Rozmanova

Zapisala koordinatorka: Tina Mozetič

VZGOJA ZA TRAJNOSTNO MOBILNOST NI SAMOUMEVNA

Že vrsto let smo Ekovrtec zato se trudimo otroke vzgajati k trajnostnemu načinu življenja na različnih področjih. Eno izmed teh je tudi trajnostna mobilnost. Vedno iščemo načine s katerimi bi našim najmlajšim približali odgovoren in spoštljiv odnos do narave. V sklopu projekta Trajnostna mobilnost smo tako otroke spodbujali k uporabi alternativnih virov prevoza na različne načine.

Na nivoju vrtca smo si zastavili cilje s katerimi smo želeli med otroki in starši doseči večjo ozaveščenost na področju trajnostne mobilnosti in uporabe alternativnih vrst prevoza.

Cilji:

- Otroci spoznajo različne vire prometnega onesnaževanja.
- Otroci ozaveštujejo različne alternativne vrste prevoza.
- Otroci sodelujejo pri izvedbi različnih poizkusov na temo prometnega onesnaževanja.
- Ozavestiti starše k trajnostnim načinom potovanja.

Skozi različne dejavnosti pa smo te cilje tudi realizirali. V Evropskem tednu mobilnosti smo ves teden starše in otroke spodbujali, ki uporabi trajnostnih načinov prevoza. Tako so otroci prihajali v vrtec peš, s kolesi, poganjalci ali skiroji. Na nivoju vrtca smo obeležili dan brez avtomobila. V pomladnem času pa smo se posvetili igri Beli zajček, ki se je izvajala v kar osmih skupinah. Izvedli smo tudi poizkus s krpico in izpušno cevjo in opazovali koliko umazanije izpusti avtomobil v ozračje. Ogljedali smo si posledice takega onesnaževanja na bližnjih stavbah, pločnikih in rastlinah. Starše smo na roditeljskih sestankih seznanili s problematiko izpušnih plinov v okolici vrtca in jih pozvali k ugašanju vozil med tem ko odpeljejo otroka v vrtec in iz njega.

Da bi otroci ozaveštili kako prenasičeno je naše okolje z avtomobili, motorji in tovornjaki smo se odpravili k prometnim cestam in na pripravljeno tabelo beležili vozila, ki smo jih opazili. Na različnih sprehodih so otroci spoznali varne pešpote in na kaj morajo biti pozorni kot udeleženci v prometu. Sami so prišli do spoznanja, da je pot v vrtec lahko zelo nevarna, če ni ustrezno označena in če vsi udeleženci v prometu ne ravnajo odgovorno. Narisali smo tudi zemljevid pešpote okrog vrtca in označili manj varne odseke na njem.

Skozi izvedene dejavnosti so otroci ozaveštili pomen uporabe alternativnih vrst prevoza za ohranjanje čistega in zdravega okolja. Z izvajanjem podobnih dejavnosti bomo nadaljevali tudi v prihodnjih letih.

Vrtec Morje Lucija

Zapisala: Martina Jakus, dipl. vzg. predšolskih otrok

